ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

Lomnice 2021

1 Identifikační údaje ... 5
1.1 Název ŠVP ... 5
1.2 Údaje o škole ... 5
1.3 Zřizovatel ... 5
1.4 Platnost dokumentu ... 6
2 Charakteristika školy ... 7
2.1 Úplnost a velikost školy ... 7
2.2 Umístění školy ... 7
2.3 Charakteristika žáků ... 7
2.4 Podmínky školy ... 7
2.5 Vlastní hodnocení školy ... 8
2.5.1 Oblasti autoevaluace ... 8
2.5.2 Cíle a kritéria autoevaluace ... 8
2.5.3 Nástroje autoevaluace ... 10
2.5.4 Časové rozvržení autoevaluačních činností ... 11
2.6 Spolupráce s dalšími institucemi ... 11
2.7 Formy spolupráce se zákonnými zástupci a dalšími sociálními partnery ... 11
2.8 Charakteristika pedagogického sboru ... 12
2.9 Dlouhodobé projekty ... 12
3 Charakteristika ŠVP ... 13
3.1 Zaměření školy ... 13
3.2 Výchovné a vzdělávací strategie ... 13
3.3 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami ... 15
3.4 Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných ... 17
3.5 Začlenění průřezových témat ... 20
3.5.1 Rozvržení plnění průřezových témat formou projektů do jednotlivých ročníků ... 20
3.5.2 Rozvržení plnění průřezových témat do jednotlivých předmětů ... 20
4 Učební plán ... 24
4.1 Celkové dotace - přehled ... 24
4.2 Poznámky k učebnímu plánu ... 26
5 Učební osnovy ... 28
5.1 Český jazyk ... 29
5.2 Anglický jazyk ... 59
5.3 Další cizí jazyk ... 74
5.3.1 Ruský jazyk ... 74
5.3.2 Německý jazyk ... 83
5.4 Matematika ... 93
5.5 Informatika ... 110
5.6 Prvouka ... 128
5.7 Přírodověda ... 138

5.8 Vlastivěda ... 145
5.9 Dějepis ... 152
5.10 Občanská a rodinná výchova ... 160
5.11 Fyzika ... 179
5.12 Chemie ... 186
5.13 Přírodopis ... 193
5.14 Zeměpis ... 202
5.15 Hudební výchova ... 214
5.16 Výtvarná výchova ... 232
5.17 Tělesná výchova ... 249
5.18 Praktické činnosti ... 261
5.19 Volba povolání ... 275
5.20 Ostatní a volitelné předměty ... 280
5.20.1 Osobnostní a sociální výchova ... 280
5.20.2 Hrátky s češtinou ... 287
5.20.3 Instrumentální obohacování ... 290
5.20.4 Rozumím penězům ... 291
5.20.5 Základy společenského chování ... 295
5.20.6 Dramatická výchova ... 299
5.20.7 Cvičení z matematiky ... 302
5.20.8 Cvičení z češtiny ... 306
5.20.9 Deskové hry ... 310
6 Hodnocení výsledků vzdělávání žáků ... 314
6.1 Způsoby hodnocení ... 314
6.2 Kritéria hodnocení ... 314
6.2.1 Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření ... 314
6.2.2 Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou praktického zaměření ... 314
6.2.3 Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného zaměření ... 315
6.2.4 Hodnocení chování ... 315
7 Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření ... 315
7.1 Český jazyk 1. období 1. stupně ... 316
7.2 Anglický jazyk 1. období 1. stupně ... 319
7.3 Další cizí jazyk 2. stupeň ... 321
7.4 Matematika 1. období 1. stupně ... 321
7.5 Informatika 1. a 2. období 1. stupně ... 325
7.6 Člověk a jeho svět 1. období 1. stupně ... 326
7.7 Dějepis 2. stupeň ... 329
7.8 Výchova k občanství 2. stupeň ... 331
7.9 Fyzika 2. stupeň ... 333
7.10 Chemie 2. stupeň ... 335

7.11 Přírodopis 2. stupeň 336
7.12 Zeměpis 2. stupeň 338
7.13 Hudební výchova 1. období 1. stupně 340
7.14 Výtvarná výchova 1. období 1. stupně 341
7.15 Výchova ke zdraví 2. stupeň 342
7.16 Tělesná výchova 1. období 1. stupně 343
7.17 Zdravotní tělesná výchova 1. období 1. stupně 345
7.18 Člověk a svět práce 1. období 1. stupně 346
8 Příloha č. 1 Předmět speciálně pedagogické péče 350
9 Příloha č. 2 Digitální kompetence 356

1 Identifikační údaje

1.1 Název ŠVP

NÁZEV ŠVP: Základní škola Lomnice, okres Sokolov

1.2 Údaje o škole

NÁZEV ŠKOLY: Základní škola Lomnice, okres Sokolov
ADRESA ŠKOLY: Školní 234, Lomnice, 356 01
JMÉNO ŘEDITELE ŠKOLY: Mgr. Eva Kubíčková
KONTAKT:

telefon: 352 600 231
e-mail: info@lomnicezs.cz
web: www.lomnicezs.cz
datová schránka: 86tmpgj

IČ: 75006936
IZO: 102428301
RED-IZO: 600073050
KOORDINÁTOR TVORBY ŠVP: Mgr. Dana Malenická

1.3 Zřizovatel

NÁZEV ZŘIZOVATELE: Obec Lomnice
ADRESA ZŘIZOVATELE: Kraslická 44, 356 01 Lomnice
KONTAKTY:

telefon: 352 621 359, 352 627 492
fax: 352 627 943
e-mail: obec@obeclomnice.cz
web: http://www.obeclomnice.cz
ID datové schránky: uedbcyu

1.4 Platnost dokumentu

PLATNOST OD: 1. 9. 2013
VERZE ŠVP: 2
ČÍSLO JEDNACÍ: 186/13

....

ředitelka školy razítko školy

Mgr. Eva Kubíčková

Platnost přepracovaného dokumentu

PLATNOST OD: 1. 9. 2016

VERZE ŠVP: 3

ČÍSLO JEDNACÍ: 176/16

Platnost přepracovaného dokumentu

PLATNOST OD: 1. 9. 2021

VERZE ŠVP: 4

ČÍSLO JEDNACÍ: 129/21

2 Charakteristika školy

2.1 Úplnost a velikost školy

Základní škola Lomnice, okres Sokolov je škola plně organizovaná, poskytuje vzdělání od 1. do 9. ročníku. Škola se řadí svým počtem žáků mezi středně velké školy. Kapacita školy je 270 žáků. Škola je zaměřena na osobnostní a sociální výchovu žáků, na rozvoj jejich tělesné zdatnosti a na integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

Základní škola je školou venkovského typu. Využívá pět neprovázaných objektů.

2.2 Umístění školy

Škola je umístěna v centru obce mimo hlavní silnici. Nedaleko školy je rozsáhlý sportovní areál a komunitní centrum, které je využíváno v rámci hodin tělesné výchovy a pro kulturní pořady pořádané školou. V areálu školy se nachází veřejné dětské hřiště.

2.3 Charakteristika žáků

Škola je spádovou školou pro neúplnou Základní školu ve Svatavě. Dále sem přijíždějí děti z okolních obcí, kde nejsou základní školy zřízeny, popř. do Lomnice dojíždějí i děti z okolních obcí a měst. V blízkosti školy jsou autobusové zastávky /cca polovina žáků dojíždí/.

Školu navštěvuje 0 – 5 % žáků cizí státní příslušnosti.

Škola není stavebně přizpůsobena pro integraci žáků s tělesným handicapem, integrujeme ale žáky s mentálním postižením. Vzděláváme je podle školního vzdělávacího programu základní škola speciální I.

2.4 Podmínky školy

Škola má k dispozici **školní družinu** (dvě oddělení). Jejím hlavním posláním je zabezpečení zájmové činnosti, odpočinku a rekreace žáků. ŠD není pokračováním školního vyučování, ani ho nikterak nenahrazuje. Mimo činnosti výchovně vzdělávací plní školní družina funkci sociální, tzn. dohled nad žáky po určitou dobu před nebo po skončení vyučování. Školní družina má zpracovaný svůj vzdělávací program.

Dále má škola k dispozici **zařízení školního stravování.** Školní jídelna se nachází v areálu školy. Kromě stravování žáků školy zajišťuje také stravování důchodců a dalších zájemců z Lomnice ve snaze o maximální využití kapacity.

Pro trávení volného času je k dispozici **školní dvůr** a **veřejné dětské hřiště**. Všem žákům jsou k dispozici šatny.

Škola disponuje následujícími **odbornými učebnami**: ICT, tělocvična, dílna a cvičná kuchyňka. Pro tělesnou výchovu a kulturní vystoupení využívá škola víceúčelový sál v komunitním centru. Pro ostatní sporty využívá škola cca 200m vzdálený areál TJ Lomnice.

Dále škola poskytuje žákům možnost pro **připojení k internetu** využít **26 pracovních stanic ve specializované učebně** a pracovní stanice ve třídách. **Bezdrátové připojení** je zajištěno v celém areálu školy. Vzhledem k modernizaci projekční techniky škola pořídila **interaktivní tabule** (9 ks), která jsou instalované ve všech kmenových učebnách 1. stupně a 2 kmenových učebnách 2. stupně. ZŠ je vybavena běžnou audiovizuální technikou a projekční technikou. Na velmi dobré úrovni je vybavení kopírovací technikou.

Učitelé mají k dispozici následující odborné kabinety: biologie, cizí jazyky, dějepis, fyzika, hudební výchova, chemie, ICT, praktické vyučování, tělesná výchova, výtvarná výchova, zeměpis.

Od prosince 2021 bude v provozu zrekonstruovaná budova, ve které bude moderní multimediální jazyková a přírodovědná učebna.

2.5 Vlastní hodnocení školy

2.5.1 Oblasti autoevaluace

Škola pravidelně hodnotí tyto oblasti:

1. PODMÍNKY KE VZDĚLÁVÁNÍ
2. PRŮBĚH VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ
3. VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ
4. PODPORA ŠKOLY ŽÁKŮM, SPOLUPRÁCE S RODIČI, VZÁJEMNÉ VZTAHY
5. ŘÍZENÍ ŠKOLY
6. ÚROVEŇ VÝSLEDKŮ PRÁCE ŠKOLY

2.5.2 Cíle a kritéria autoevaluace

PODMÍNKY KE VZDĚLÁVÁNÍ

- materiální, technické, prostorové a hygienické podmínky vzdělávání – prostory, pomůcky, učebnice, technické prostředky
- vliv personálních podmínek na vzdělávání
- efektivita využívání finančních zdrojů - rozvoj ekonomických zdrojů (projekty, granty…)

- klima školy - kvalita pracovního prostředí školy

PRŮBĚH VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ

- učitelé – kvalita výuky, naplňování ŠVP, kompetence, průřezová témata, dokument Školní řád

VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ

- žáci – naplňování klíčových kompetencí a očekávaných výstupů ŠVP
- individuální vzdělávací potřeby, mimořádně nadaní žáci, žáci se sociálním znevýhodněním
- počet neúspěšných a trestaných žáků
- výsledky v testech
- uplatnění žáků
- výsledky žáků v soutěžích

PODPORA ŠKOLY ŽÁKŮM, SPOLUPRÁCE S RODIČI, VZÁJEMNÉ VZTAHY

- kvalita výchovného poradenství ve vztahu k potřebám školy, žáků a rodičů
- přístup pracovníků školy, žáků a rodičů k informacím a jejich přenos
- poskytování potřebných informací zákonným zástupcům žáků
- kvalita spolupráce rodičů se školou a využívání jejich námětů a připomínek
- úroveň spolupráce školy s odbornými pracovišti – např. PPP, SPC…
- vztahy se zřizovatelem a školskou radou
- klima, kultura

ŘÍZENÍ ŠKOLY

- realizovatelnost koncepčních záměrů – zejména ve vztahu k finančnímu rozpočtu
- plánování řídících činností (koncepce, ŠVP, roční plán, plán DVPP, kontrol…)
- metodická podpora kvality výuky – personální rozvoj, DVPP, samostudium…
- kontrolní systém
- dokument - Koncepční záměr rozvoje školy
- dokument - Školní řád

ÚROVEŇ VÝSLEDKŮ PRÁCE ŠKOLY

- prezentace školy
- spolupráce s partnery
- organizace akcí školy – vystoupení, přehlídek, výstav…
- dokument – výroční zpráva

2.5.3 Nástroje autoevaluace

PODMÍNKY KE VZDĚLÁVÁNÍ

- rozbor vybavenosti školy, plnění BOZP, rozbor školní úrazovosti
- účetní závěrky, rozpočet
- rozbor personalistiky
- dotazník pro žáky, sebehodnocení žáků
- dotazník pro učitele, sebehodnocení učitelů
- sebehodnocení vedení školy

PRŮBĚH VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ

- hospitační činnost
- kontrola a pozorování
- sebehodnocení práce učitelů
- hodnocení učitelů ředitelem
- SWOT analýza učitelem
- kontrola pedagogické dokumentace

VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ

- hospitační činnost
- rozbor výsledků vzdělávání
- rozbor přijímacího řízení
- vyhodnocení soutěží

PODPORA ŠKOLY ŽÁKŮM, SPOLUPRÁCE S RODIČI, VZÁJEMNÉ VZTAHY

- školní dokumentace
- třídní schůzky, konzultační hodiny, webové stránky školy
- dotazník pro rodiče
- dokumentace, dotazník pro učitele
- dotazník pro rodiče, pro žáky
- sociometrické průzkumy, klima školy

ŘÍZENÍ ŠKOLY

- sebehodnocení vedení školy
- školní dokumentace
- skupinová diskuze, sebehodnocení vedení, učitelů a žáků

ÚROVEŇ VÝSLEDKŮ PRÁCE ŠKOLY

- kontrola
- pohovory s učiteli a dalšími pracovníky školy, se zástupci školské rady a zastupiteli

2.5.4 Časové rozvržení autoevaluačních činností

Autoevaluační činnosti jsou prováděny průběžně, souhrnná autoevaluace pravidelně jedenkrát za 5 let.

2.6 Spolupráce s dalšími institucemi

Škola spolupracuje s institucemi:

místní a regionální instituce: Odbor sociálních věcí a zdravotnictví v Sokolově, Policie ČR, Dům dětí a mládeže v Sokolově, Hasičský sbor v Lomnici, Statek Bernard Královské Poříčí, Myslivecké sdružení Lomnice, Muzeum Sokolov, TJ Lomnice

obec: Obec Lomnice, Obecní knihovna Lomnice

střední školy: ISŠTE Sokolov, Střední živnostenská škola Sokolov

školské poradenské zařízení: PPP Sokolov, SPC Karlovy Vary, pobočka Sokolov

školská rada: zřizovatel na základě zákona č. 370/2012 Sb., § 167, 168 zřídil tříčlennou Školskou radu ZŠ Lomnice složenou ze zástupce rodičů, zřizovatele a školy. Aktuální složení školské rady je zveřejněno na webových stránkách školy http://lomnicezs.cz/skola/skolska-rada.

Významná je i spolupráce s místní mateřskou školou. Děti z mateřské školy pravidelně spolupracují s dětmi 1. třídy. Při tvorbě školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání se vycházelo ze vzdělávacího programu Mateřské školy v Lomnici. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání na tento program přímo navazuje.

2.7 Formy spolupráce se zákonnými zástupci a dalšími sociálními partnery

Dobrá komunikace s rodiči je jedním z hlavních cílů školy a má na naší škole dlouholetou tradici. Velmi podstatné pro správnou realizaci školního vzdělávacího programu je právě vtažení rodičů do procesu vzdělávání svých dětí. Toho není možné bez kvalitní vzájemné komunikace dosáhnout.

Rodiče jsou o průběhu vzdělávání žáků informováni průběžně prostřednictvím žákovských knížek, elektronicky, na třídních schůzkách a při konzultacích. Kromě toho jsou rodiče informováni v naléhavých případech i telefonicky.

Rodiče mají také právo podívat se do jednotlivých hodin. Dále mají možnost seznámit se osobně v ředitelně nebo prostřednictvím internetu se vzdělávacím programem školy a dalšími důležitými dokumenty školy.

O dění ve škole dává škola pravidelně vědět ve vývěsní nástěnce před budovou obecního úřadu a na webových stránkách školy (www.lomnicezs.cz).

Společné akce žáků a rodičů: konzultace dětí a rodičů s učiteli daného předmětu, mimoškolní akce (výlety, exkurze), třídní schůzky, rozsvícení vánočního stromu.

Pravidelné školní akce: sezónní besídky.

2.8 Charakteristika pedagogického sboru

Na škole působí okolo 17 pedagogů, včetně ředitelky školy a její zástupkyně. Kvalifikovanost učitelského sboru se pohybuje v oblasti 75 – 100 %. Součástí pedagogického sboru je i 6 asistentek pedagoga.

2.9 Dlouhodobé projekty

Projekty, do kterých je škola zapojena v aktuálním období, naleznete na webových stránkách školy: http://lomnicezs.cz/skola/projekty.

3 Charakteristika ŠVP

3.1 Zaměření školy

všeobecné

3.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací strategie	
Kompetence k učení	• Vedeme žáky k plánování a organizování vlastního učení, k využívání vhodných způsobů, metod a strategií. • Umožňujeme žákům pracovat s informacemi, zpracovávat, třídit je, porovnávat s vlastními znalostmi a zkušenostmi a propojovat poznatky do širších celků. • Seznamujeme žáky s různými typy textů a záznamů, obrazových materiálů a jiných informačních a komunikačních procesů. • Vedeme žáky k posuzování vlastního pokroku a plánování zdokonalení svého učení.
Kompetence k řešení problémů	• Umožňujeme žákům vyhledávat informace vedoucí k řešení problémů, volit si vlastní pracovní postup dle svých možností i pořadí úkolů, které je dovedou k cíli s ohledem na věk. • Vedeme žáky k řešení problémů, ve kterých volí a obhajují vhodné způsoby řešení na modelových situacích. • Seznamujeme žáky, jak vhodným způsobem obhajovat svá stanoviska s pocitem zodpovědnosti za případné následky. • Nasloucháním projevu druhých vedeme žáky k toleranci jiných názorů a jiných přístupů k řešení problému.
Kompetence komunikativní	• Vedeme žáky k přesnému a jednoznačnému vyjadřování v písemném i ústním projevu. • Společně se žáky rozvíjíme jejich schopnost komunikovat mezi sebou i s cizími lidmi. • Nasloucháním projevu druhých vedeme žáky k toleranci jiných názorů, k obhajobě jejich názorů a k vhodné argumentaci. • Uplatňujeme ve výuce hraní rolí v modelových situacích, čímž rozvíjíme jejich komunikativní dovednosti. • Zařazujeme do výuky kooperativní vyučování a vedeme žáky k pochopení důležitosti týmové práce. • Seznamujeme žáky s různými typy textů a záznamů, obrazových materiálů a jiných informačních a komunikačních procesů.
Kompetence sociální a personální	• Umožňujeme žákům spolupodílet se na vytváření pravidel vzájemného soužití a respektování.

Výchovné a vzdělávací strategie	
	• Vyžadujeme dodržování pravidel, na jejichž vytváření se žáci podíleli. • Vedeme žáky k umění rozhodování a převzetí zodpovědnosti za splnění úkolu. • Podporujeme vlastní sebedůvěru u žáků, nasloucháme a vedeme k naslouchání ostatních. • Zařazujeme modelové situace vedoucí žáky k ohleduplnému chování, nabídnutí pomoci a požádání o ni. • Vedeme žáky k tomu, aby se nebáli poukázat na fyzické i psychické násilí, se kterým se setkávají.
Kompetence občanské	• Vedeme žáky k nacházení vlastních chyb, poučení se z nich a případné omluvě. • Vyžadujeme respektování různých stanovisek, čerpání poučení z toho, co si druzí myslí, říkají a dělají. • Vedeme žáky k tomu, aby znali svá práva i povinnosti, dle svých možností se samostatně rozhodovali a uvědomovali si důsledky svých rozhodnutí. • Společně se žáky organizujeme tematické projektové dny. • Při společných aktivitách nacházíme citlivý vztah ke svému prostředí a přírodě. • Vedeme žáky k uznání rovnocennosti všech etnických skupin a kultur, poznávání jejich odlišností a ke vzájemnému respektování.
Kompetence pracovní	• Do výuky co nejvíce zařazujeme pracovní činnosti rozvíjející dovednosti žáků. • Na konkrétních praktických činnostech vedeme žáky k řešení úkolů z praxe a hodnocení výsledků své práce z hlediska kvality. • Umožňujeme žákům propojovat teoretické poznatky s praktickou zkušeností. • Vyžadujeme od žáků bezpečné a účinné používání materiálů, nástrojů a vybavení, dodržování vymezených pravidel, plnění povinností.
Kompetence digitální	• Vedeme žáky používání digitálních zařízení, aplikací a služeb; k jejich využívání při učení i při zapojení do života školy a do společnosti. • Umožňujeme žákům získávat, vyhledávat, kriticky posuzovat, spravovat a sdílet data, informace a digitální obsah. • Vedeme žáky k vytváření a upravování digitálního obsahu, kombinování různých formátů, k vyjadřování se za pomoci digitálních prostředků. • Umožňujeme žákům využívat digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce. • Vedeme žáky k chápání významu digitálních technologií pro lidskou společnost, ke kritickému hodnocení jejich přínosů a k reflektování rizika jejich využívání; seznamujeme je s novými technologiemi. • Vedeme žáky k předcházení situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jejich tělesné a duševní zdraví

Výchovné a vzdělávací strategie	
	i zdraví ostatních; k etickému jednání při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí.

3.3 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování PLPP žáka se speciálními vzdělávacími potřebami; pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování IVP žáka se speciálními vzdělávacími potřebami

PLPP sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce. PLPP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Výchovný poradce stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným.

IVP sestavuje třídní učitel ve spolupráci s ostatními učiteli, s výchovným poradcem a s rodiči žáka. Práce na sestavní IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné. IVP může být zpracován i pro kratší období než je školní rok. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku.

Výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP zástupci ředitele školy, který je zaznamená do školní matriky.

Zodpovědné osoby, jejich role v systému péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

- výchovný poradce – Mgr. Eva Kubíčková (je pověřena spoluprací se školským poradenským zařízením)
- speciální pedagog – Mgr. Eva Korbelová (metodická pomoc pedagogům)
- speciální pedagog – Mgr. Lenka Lídlová, Bc. (metodická pomoc pedagogům)
- primární preventista – Mgr. Michaela Pomichalová (metodická pomoc pedagogům)

- třídní učitel konkrétního žáka (náprava v rámci doučování, individuální péče v hodinách)
- vyučující konkrétního předmětu, do kterého se promítají podpůrná opatření (náprava v rámci doučování, individuální péče v hodinách)
- učitel předmětu speciální pedagogická péče – Mgr. Eva Kubíčková, Mgr. Eva Korbelová , Mgr. Lenka Lídlová, Bc. (náprava v rámci vyučování)

Specifikace provádění podpůrných opatření a úprav vzdělávacího procesu žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v naší škole využívána podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory zejména:

a) v oblasti metod výuky:

- reflektování potřeb žáků

- zohledňování druhu, stupně a míry postižení při hodnocení výsledků vzdělávání

- respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků

- metody a formy práce, které umožní častější kontrolu a poskytování zpětné vazby žákovi

- důraz na logickou provázanost a smysluplnost vzdělávacího obsahu

- respektování pracovního tempa žáků a poskytování dostatečného času k zvládnutí úkolů

b) v oblasti organizace výuky:

- střídání forem a činností během výuky

- využívání skupinové výuky

- v případě doporučení může být pro žáka vložena do vyučovací hodiny krátká přestávka

- zajištění asistenta pedagoga (dle doporučení školského poradenského pracoviště)

- zajištění učebních pomůcek

c) zařazení předmětů speciálně pedagogické péče

Jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami je v naší škole zařazen podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory předmět Speciálně

pedagogická péče. Vzdělávací obsah tohoto předmětu přizpůsobujeme vzdělávacím možnostem a předpokladům žáka s přiznanými podpůrnými opatřeními v rámci IVP.

d) spolupráce s odborníky

- s ostatními školami

- se sociálními partnery v regionu

- s Úřadem práce v Sokolově

- se školskými poradenskými zařízeními

Postup školy při vzdělávání v případě třetího stupně podpůrných opatření (u žáků s lehkým mentálním postižením)

Viz Minimální doporučená úroveň (MDÚ) pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření. MDÚ je vodítkem pro případné úpravy v rámci IVP ve vazbě na vzdělávání konkrétního žáka. Očekávané výstupy, pro které není uveden výstup v MDÚ, mohou být při úpravách v IVP bez náhrady vypuštěny. http://www.nuv.cz/file/4983/

3.4 Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování PLPP a IVP mimořádně nadaného žáka

PLPP sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce. PLPP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Výchovný poradce stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným.

IVP sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, s výchovným poradcem a s rodiči mimořádně nadaného žáka. Práce na sestavní IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné. IVP může být zpracován i pro kratší období než je školní rok. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku.

Výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP zástupci ředitele školy, který je zaznamená do školní matriky.

PLPP sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce. PLPP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Výchovný poradce stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným.

Zodpovědné osoby, jejich role v systému péče o nadané a mimořádně nadané žáky

- výchovný poradce – Mgr. Eva Kubíčková (je pověřena spoluprací se školským poradenským zařízením)
- speciální pedagog – Mgr. Eva Korbelová (metodická pomoc pedagogům)
- speciální pedagog – Mgr. Lenka Lídlová, Bc. (metodická pomoc pedagogům)
- primární preventista – Mgr. Michaela Pomichalová (metodická pomoc pedagogům)
- třídní učitel konkrétního žáka (náprava v rámci doučování, individuální péče v hodinách)
- vyučující konkrétního předmětu, do kterého se promítají podpůrná opatření (náprava v rámci doučování, individuální péče v hodinách)
- učitel předmětu speciální pedagogická péče – Mgr. Eva Kubíčková, Mgr. Eva Korbelová , Mgr. Lenka Lídlová, Bc. (náprava v rámci vyučování)

a) pravidla pro zapojení dalších subjektů do systému péče o nadané a mimořádně nadané žáky školy

spolupráce s odborníky

- s ostatními školami

- se školskými poradenskými zařízeními

- spolupráce s volnočasovými organizacemi

b) specifikace provádění podpůrných opatření a úprav vzdělávacího procesu nadaných a mimořádně nadaných žáků

- předčasný nástup dítěte ke školní docházce

- vzdělávání skupiny mimořádně nadaných žáků v jednom či více vyučovacích předmětech

- účast žáka na výuce jednoho nebo více vyučovacích předmětů ve vyšších ročnících školy

- doplnění, rozšíření a prohloubení vzdělávacího obsahu

- zadávání specifických úkolů, projektů a rozsáhlejších prací

- příprava a účast na soutěžích včetně celostátních a mezinárodních kol

- nabídka volitelných vyučovacích předmětů a zájmových aktivit

- zajištění didaktických materiálů, učebních pomůcek, učebnic

3.5 Začlenění průřezových témat

3.5.1 Rozvržení plnění průřezových témat formou projektů do jednotlivých ročníků

Průřezové téma/Tematický okruh	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA									
	SP	SP	SP	SP	SP	SP	SP	SP	SP
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA									
				PROJEKT					PROJEKT
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH									
					PROJEKT		PROJEKT		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA									
		PROJEKT				PROJEKT			
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA									
	PROJEKT							PROJEKT	
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA									
			PROJEKT			PROJEKT			

3.5.2 Rozvržení plnění průřezových témat do jednotlivých předmětů

Průřezové téma/Tematický okruh	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA									
Rozvoj schopností poznávání	ČJ, MA, HV, VV, TV	ČJ, MA, PRV, HV, VV, TV	ČJ, MA, HV, VV, TV	ČJ, MA, VL, HV, VV, TV, PČ	ČJ, MA, HV, VV, TV, PČ	ČJ, MA, ORV, PŘ, Z, HV, TV, PČ, RS, DV	ČJ, RJ, NJ, MA, ORV, F, Z, HV, TV, PČ, RS, DV	ČJ, RJ, NJ, MA, ORV, CH, Z, HV, VV, TV, PČ, VoP, RS, DV	ČJ, RJ, NJ, MA, ORV, CH, HV, VV, TV, PČ, VoP, RS, DV
Sebepoznání a sebepojetí	ČJ, PRV, HV, VV, TV	ČJ, MA, PRV, HV, VV, TV	AJ, MA, HV, VV, TV	MA, HV, VV, TV	HV, VV, TV	ORV, HV, VV	RJ, NJ, ORV, HV, VV	RJ, NJ, ORV, HV, VV	RJ, NJ, HV, VV

Průřezové téma/Tematický okruh	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Seberegulace a sebeorganizace	ČJ, INF, TV	ČJ, INF, PRV, TV	ČJ, AJ, INF, TV	ČJ, INF, PČ	ČJ, INF, PČ	INF, ORV, PČ	ČJ, MA, INF, ORV, PČ	ČJ, AJ, MA, INF, ORV, CH, PČ, VoP	ČJ, AJ, MA, INF, CH, PČ, VoP
Psychohygiena	ČJ, MA, INF, PRV, HV, TV	ČJ, INF, PRV, HV, TV	ČJ, INF, PRV, HV, TV	ČJ, INF, HV, TV	ČJ, INF, PŘÍ, HV, TV	AJ, INF, ORV, HV, DV	MA, INF, ORV, HV, DV	INF, ORV, HV, VoP, DV	INF, HV, VoP, DV
Kreativita	ČJ, HV, VV, PČ	ČJ, HV, VV, PČ	ČJ, PRV, HV, VV, PČ	ČJ, PŘÍ, HV, VV	ČJ, HV, VV	ORV, HV, VV, PČ, RS	ČJ, ORV, HV, VV, PČ, RS	ČJ, MA, HV, VV, PČ, RS	ČJ, MA, Z, HV, VV, PČ, RS
Poznávání lidí	ČJ, MA, PRV, HV	ČJ, PRV, HV	ČJ, PRV, HV	TV	TV	ORV, VV RS, DV	RJ, NJ, VV, RS, DV	RJ, NJ, RS, DV	AJ, RJ, NJ, RS, DV
Mezilidské vztahy	ČJ, PRV, HV	ČJ, PRV, HV	ČJ, PRV, HV	ČJ, HV	ČJ, HV	ORV, RS	ČJ, RS	ČJ, RS	ČJ, ORV, RS
Komunikace	ČJ, MA, INF, HV, VV, TV	ČJ, INF, PRV, HV, VV, TV	ČJ, INF, PRV, HV, VV, TV	ČJ, INF, VL, HV, VV, TV	ČJ, MA, INF, HV, VV, TV	ČJ, INF, ORV, Z, HV, VV, TV, RS, DV	ČJ, INF, ORV, HV, VV, TV, RS, DV	ČJ, INF, ORV, HV, VV, TV, VoP, RS, DV	ČJ, INF, Z, VV, TV, VoP, RS, DV
Kooperace a kompetice	MA, VV	ČJ, MA, VV	MA, VV	ČJ, VL, HV	ČJ, HV	ORV, HV, PČ, RS	ČJ, F, HV, PČ, RS	ČJ, MA, ORV, CH, HV, VV, PČ, RS	ČJ, MA, Z, HV, VV, PČ, RS
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	ČJ, MA, INF, TV, PČ	ČJ, MA, INF, TV, PČ	ČJ, INF, TV, PČ	ČJ, MA, INF, PŘÍ, TV	ČJ, MA, INF, TV	MA, INF, ORV, F, TV, PČ, RS	ČJ, MA, INF, PŘ, TV, PČ, RS	ČJ, MA, INF, F, CH, TV, PČ, VoP, RS	ČJ, MA, INF, ORV, PŘ, Z, TV, PČ, VoP, RS
Hodnoty, postoje, praktická etika	ČJ, PRV	ČJ, PRV	PRV			TV, PČ, RS	HV, TV, PČ, RS	CH, HV, VV, TV, PČ, VoP, RS	ORV, VV, TV, PČ, VoP, RS

Průřezové téma/Tematický okruh	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA									
Občanská společnost a škola	INF, TV	INF, TV	INF, TV	INF, VL, TV	INF, TV	ORV, TV	RJ, NJ, TV	RJ, NJ, TV	RJ, NJ, TV
Občan, občanská společnost a stát	PRV	PRV	PRV	VL	PŘÍ, VL	ČJ, ORV, Z, RS	ORV, Z, RS	D, ORV, Z, RS	D, ORV, RS
Formy participace občanů v politickém životě					VL	ORV	ORV	ORV	ORV, Z
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování				VL	VL	D, ORV	ORV	D, ORV	D, ORV
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH									
Evropa a svět nás zajímá				VL, HV	AJ, VL, HV	ČJ, D, PŘ, RS	RJ, NJ, D, ORV, Z, RS	RJ, NJ, D, ORV, Z, RS	AJ, RJ, NJ, MA, RS
Objevujeme Evropu a svět					AJ, VL	ČJ, ORV, PŘ, TV	RJ, NJ, D, ORV, PŘ, Z, TV	AJ, RJ, NJ, D, ORV, Z TV	RJ, NJ, MA, D, PŘ, Z, TV
Jsme Evropané				AJ, VL		ČJ, D, ORV, Z, VV, RS	RJ, NJ, D, VV, RS	RJ, NJ, D, ORV, Z, VV, RS	RJ, NJ, D, ORV, VV, RS
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA									
Kulturní diference			ČJ	ČJ, AJ, VV	ČJ, VL, VV	ČJ, ORV, Z, HV, VV, TV, PČ, RS	ČJ, AJ, NJ, Z, VV, TV, PČ, RS	ČJ, NJ, VV, PČ, TV, RS	ČJ, NJ, ORV, Z, VV, TV, PČ, RS
Lidské vztahy	PRV	PRV	AJ	AJ, VV	VL, VV	D, ORV, HV, VV, RS, DV	ČJ, RJ, D, ORV, VV, RS, DV	ČJ, RJ, RS, DV	ČJ, RJ, D, Z, RS, DV
Etnický původ					VL	ČJ, D, Z, RS	D, ORV, Z, RS	D, PŘ, Z RS	D, Z, RS
Multikulturalita					VL	RS	ČJ, AJ, ORV, RS	ČJ, D, ORV, RS	ČJ, D, Z, RS
Princip sociálního smíru a solidarity					VL			ORV	D, Z

Průřezové téma/Tematický okruh	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA									
Ekosystémy			PRV	PŘÍ		D, PŘ, PČ	PŘ, PČ	PŘ, Z, PČ	CH, Z, PČ
Základní podmínky života	PRV, PČ	PRV, PČ	PČ	PŘÍ	PŘÍ	PŘ, RS	MA, RS	MA, ORV, CH, Z, RS	MA, CH, PŘ, Z, RS
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	PRV	PRV	PRV	MA	MA	ČJ, AJ, ORV, Z, TV, PČ, RS	D, ORV, F, PŘ, Z, TV, PČ, RS	D, ORV, CH, Z, TV, PČ, RS	D, ORV, CH, Z, TV, PČ, RS
Vztah člověka k prostředí	MA, PRV, PČ	MA, PRV, PČ	MA, PRV PČ	PŘÍ, PČ	PŘÍ, PČ	ČJ, ORV, Z, TV, PČ	NJ, ORV, PŘ, TV, PČ,	NJ, ORV, CH, Z, TV, PČ	NJ, D, CH, Z TV, PČ
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA									
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	ČJ	ČJ	ČJ, PRV	ČJ	ČJ, PŘÍ	Z, VV, PČ	ČJ, AJ, Z, VV, PČ	ČJ, CH, PŘ, Z, VV, PČ	ČJ, CH, PŘ, Z, VV, PČ
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality		ČJ, PRV	ČJ	ČJ, VV	ČJ, VV	VV, PČ	RJ, NJ, VV, PČ	ČJ, RJ, NJ, VV, PČ	ČJ, RJ, NJ, VV, PČ
Stavba mediálních sdělení					ČJ	PČ	ČJ, RJ, NJ, PČ	ČJ, RJ, NJ, PČ	ČJ, RJ, NJ, PČ
Vnímání autora mediálních sdělení					ČJ	PČ	ČJ, PČ	ČJ, VV, PČ	ČJ, VV, PČ
Fungování a vliv médií ve společnosti	ČJ	ČJ		ČJ, HV	ČJ, HV	ORV	ČJ	ČJ, ORV PŘ, VV	ČJ, D, CH, VV
Tvorba mediálního sdělení	ČJ	ČJ	ČJ	ČJ	ČJ	ČJ, VV, PČ, RS, DV	ČJ, VV, PČ, RS, DV	ČJ, PČ, RS, DV	ČJ, PČ, RS, DV
Práce v realizačním týmu	ČJ	ČJ	ČJ	ČJ	ČJ	ČJ, PČ	ČJ, PČ	ČJ, PČ	ČJ, F, PČ

4 Učební plán

4.1 Celkové dotace - přehled

Vzdělávací oblast	Předmět	1. stupeň					Dotace 1. stupeň	2. stupeň				Dotace 2. stupeň
		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník		6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	7+1	7+1	7	6+1	6+1	**33+4**	4	4	4	3+1	**15+1**
	Anglický jazyk	0+1	0+1	3	3	3	**9+2**	3	3	3	3	**12**
	Další cizí jazyk • Ruský jazyk • Německý jazyk								2	2	2	**6**
Matematika a její aplikace	Matematika	4	4+1	4+1	4+1	4	**20+3**	4	4	4	3+1	**15+1**
Informatika	Informatika	**0,25**	**0,25**	**0,25**	**1**	2	**2+1,75**	1	1	1	1	**4**
Člověk a jeho svět	Prvouka	2	2	2			**6**					
	Přírodověda				1	1	**2**					
	Vlastivěda				1	2	**3**					
Člověk a společnost	Dějepis							2	2	2	2	**8**
	Občanská a rodinná výchova							1+1	1	1	1	**4+1**
Člověk a příroda	Fyzika							1	1	2	1+1	**5+1**
	Chemie									2	1+1	**3+1**
	Přírodopis							1+1	2	1	1	**5+1**
	Zeměpis							2	2	2	1+1	**7+1**
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	1	**5**	1	1	1	0+1	**3+1**

Vzdělávací oblast	Předmět	1. stupeň					Dotace 1. stupeň	2. stupeň				Dotace 2. stupeň
		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník		6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
	Výtvarná výchova	1	1	1	2	2	**7**	2	2	1	1	**6**
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	**10**	2	2	2	2	**8**
Člověk a svět práce	Praktické činnosti	1	1	1	1	1	**5**	1	1	0+**0,5**	0+**0,5**	**2+1**
	Volba povolání									0,5	0,5	**1**
Ostatní předměty	Osobnostní a sociální výchova			0+**1**	0+**1**	0+**1**	**0+3**	0+**1**	0+**1**	0+**1**	0+**1**	**0+4**
	Hrátky s češtinou	0+**0,75**	0+**0,75**	0+**0,75**			**0+2,25**					
	Instrumentální obohacování							0+**2**	0+**1**	0+**1**	0+**1**	**0+5**
	Rozumím penězům											
	Základy společenského chování											
	Dramatická výchova											
Volitelné předměty – 2. stupeň • Cvičení z matematiky • Cvičení z češtiny • Deskové hry • Dramatická výchova												
Celkem hodin		**21**	**22**	**24**	**25**	**26**	**102+16**	**30**	**30**	**31**	**31**	**104+18**

4.2 Poznámky k učebnímu plánu

1. stupeň

1. Každý žák povinně absolvuje v rámci celkové týdenní povinné časové dotace na 1. stupni 118 hodin.
2. Disponibilní časová dotace na 1. stupni byla využita k navýšení časové dotace předmětů:
   Český jazyk o 4 hod.;
   Anglický jazyk o 2 hod.;
   Matematika o 3 hod.;
   Informatika o 1,75 hod.;
   k zavedení povinných předmětů:
   Osobnostní a sociální výchova – 3 hod.;
   Hrátky s češtinou – 2,25 hod.

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace je realizována v rámci vyučovacích předmětů Český jazyk a Anglický jazyk.

3. Český jazyk - vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Český jazyk má komplexní charakter, pro přehlednost je rozdělen do tří složek: Komunikační a slohové výchovy, Jazykové výchovy a Literární výchovy. Ve výuce se vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná.
4. Anglický jazyk je povinně zařazen od 1. ročníku.
5. Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace je realizována v rámci vyučovacího předmětu Matematika.
6. Předmět Informatika je v 1. ročníku vyučován až v 2. pololetí v rozsahu 2 vyučovacích hodin měsíčně. Ve 2. a 3. ročníku je Informatika zařazována do rozvrhu 1x měsíčně.
7. Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět je realizována v rámci vyučovacích předmětů Prvouka, Přírodověda a Vlastivěda.
8. Vzdělávací oblast Umění a kultura je realizována v rámci vyučovacích předmětů Hudební výchova a Výtvarná výchova.
9. Vzdělávací oblast Člověk a zdraví – obor Tělesná výchova je realizována v rámci vyučovacího předmětu Tělesná výchova.
10. Vzdělávací oblast Člověk a svět práce je realizována v rámci vyučovacího předmětu Praktické činnosti.
11. Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova je realizováno v rámci vyučovacího předmětu Osobnostní a sociální výchova.
12. Předmět Hrátky s češtinou v rozsahu 2,25 vyučovací hodiny týdně obsahově navazuje na předmět Český jazyk.
13. Během 3. nebo 4. ročníku žáci povinně absolvují plavecký výcvik v rozsahu 40 hodin. O organizaci výuky rozhodne ředitelka školy.
14. Disponibilní časová dotace u předmětů Český jazyk a Matematika je využívána na předmět Speciálně pedagogická péče v rozsahu dle doporučení poradenského zařízení.

2. stupeň

1. Každý žák povinně absolvuje v rámci celkové týdenní povinné časové dotace na 2. stupni 122 hodin.
2. Předměty Občanská výchova a Rodinná výchova byly integrovány do předmětu Občanská a rodinná výchova s dodržením minimální časové dotace určené pro jejich realizaci.
3. Disponibilní časová dotace na 2. stupni byla využita k navýšení časové dotace předmětů:
   Český jazyk o 1 hod.;
   Matematika o 1 hod.;
   Občanská a rodinná výchova o 1 hod.;
   Fyzika o 1 hod.;
   Chemie o 1 hod.;
   Přírodopis o 1 hod.;
   Zeměpis o 1 hod.;
   předmětů ze vzdělávací oblasti Umění a kultura o 1 hod.;
   předmětů ze vzdělávací oblasti Člověk a svět práce o 1 hod.;
   k zavedení povinného předmětu:
   Osobnostní a sociální výchova – 4 hod.;
   a k zavedení volitelných předmětů – 5 hod.
4. Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace je realizována v rámci vyučovacích předmětů Český jazyk, Anglický jazyk a Druhý cizí jazyk - Ruský jazyk nebo Německý jazyk.
5. Český jazyk - vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Český jazyk má komplexní charakter, pro přehlednost je rozdělen do tří složek: Komunikační a slohové výchovy, Jazykové výchovy a Literární výchovy. Ve výuce se vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná.
6. Další cizí jazyk - žákům nabízíme Ruský nebo Německý jazyk.
7. Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace je realizována v rámci vyučovacího předmětu Matematika.
8. Vzdělávací oblast Člověk a společnost – obory Dějepis a Výchova k občanství jsou realizovány v rámci vyučovacích předmětů Dějepis a Občanská a rodinná výchova.
9. Vzdělávací oblast Člověk a příroda je realizována v rámci vyučovacích předmětů Fyzika, Chemie, Přírodopis a Zeměpis.
10. Vzdělávací oblast Umění a kultura je realizována v rámci vyučovacích předmětů Hudební výchova a Výtvarná výchova.
11. Vzdělávací oblast Člověk a zdraví – obor Výchova ke zdraví je realizován v rámci vyučovacího předmětu Občanská a rodinná výchova; obor Tělesná výchova je realizována v rámci vyučovacího předmětu Tělesná výchova.
12. Vzdělávací oblast Člověk a svět práce je realizována v rámci vyučovacích předmětů Praktické činnosti a Volba povolání.
13. Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova je realizováno v rámci vyučovacího předmětu Osobnostní a sociální výchova.
14. Škola nabízí tyto volitelné předměty:

Pro žáky 6. ročníku:

viz Učební plán	v rozsahu 1 vyučovací hodiny týdně

Pro žáky 8. ročníku:

viz Učební plán	v rozsahu 1 vyučovací hodiny týdně

Pro žáky 9. ročníku:

viz Učební plán	v rozsahu 1 vyučovací hodiny týdně

Nabídka volitelných předmětů v aktuálním školním roce odpovídá aktuálnímu složení pedagogického sboru a potřebám žáků. Jednotlivým volitelným předmětům bude vyučováno za podmínky, že se do něj přihlásí min. 10 žáků.

15. Disponibilní časová dotace je využívána na předmět Speciálně pedagogická péče v rozsahu dle doporučení poradenského zařízení.

5 Učební osnovy

5.1 Český jazyk

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
8	8	7	7	7	4	4	4	4	53
Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	

Název předmětu	Český jazyk
Oblast	Jazyk a jazyková komunikace
Charakteristika předmětu	Cílem jazykové výuky je zejména podpora rozvoje komunikačních kompetencí, vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání. V **komunikační a slohové výchově** se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát, mluvit a rozhodovat se na základě přečteného nebo slyšeného textu různého typu vztahujícího se k nejrůznějším situacím, analyzovat jej a kriticky posoudit jeho obsah. Ve vyšších ročnících se učí posuzovat také formální stránku textu a jeho výstavbu. V **jazykové výchově** žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Učí se poznávat a rozlišovat jeho další formy. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování. Při rozvoji potřebných znalostí a dovedností se uplatňují a prohlubují i jejich obecné intelektové dovednosti, např. dovednosti porovnávat různé jevy, jejich shody a odlišnosti, třídit je podle určitých hledisek a dospívat k zobecnění. Český jazyk se tak od počátku vzdělávání stává nejen nástrojem získávání většiny informací, ale i předmětem poznávání. V **literární výchově** žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora a formulovat vlastní názory o přečteném díle. Učí se také rozlišovat literární fikci od skutečnosti. Postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky i schopnosti tvořivé recepce, interpretace a produkce literárního textu. Žáci dospívají k takovým poznatkům a prožitkům, které mohou pozitivně ovlivnit jejich postoje, životní hodnotové orientace a obohatit jejich duchovní život.

<table>
<tr><th>Název předmětu</th><th>Český jazyk</th></tr>
<tr><td>Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)</td><td>

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Český jazyk má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do tří složek:

1. komunikační a slohová výchova
2. jazyková výchova
3. literární výchova.

Ve výuce se vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná.

Časové vymezení:

<table>
<tr><th>ročník</th><th>časová dotace</th><th>forma</th></tr>
<tr><td>1.</td><td>8</td><td>povinný předmět</td></tr>
<tr><td>2.</td><td>8</td><td>povinný předmět</td></tr>
<tr><td>3.</td><td>7</td><td>povinný předmět</td></tr>
<tr><td>4.</td><td>7</td><td>povinný předmět</td></tr>
<tr><td>5.</td><td>7</td><td>povinný předmět</td></tr>
<tr><td>6.</td><td>4</td><td>povinný předmět</td></tr>
<tr><td>7.</td><td>4</td><td>povinný předmět</td></tr>
<tr><td>8.</td><td>4</td><td>povinný předmět</td></tr>
<tr><td>9.</td><td>4</td><td>povinný předmět</td></tr>
</table>

Výuka probíhá většinou v kmenových třídách, v odborné učebně vybavené počítačovou technikou i multifunkčních učebnách. Některá témata, zejména z oblasti literatury, jsou realizována formou krátkodobých projektů, při nichž dochází k propojování žáků různých ročníků. Dalším způsobem naplňování cílů předmětu jsou návštěvy knihoven, práce s knihou a texty na internetu. Důraz je kladen na rozvoj komunikačních dovedností, tomu je podřízena i výuka gramatiky. Filmová, divadelní představení, besedy apod. se realizují mimo budovu u pořádajících organizací.

</td></tr>
<tr><td>Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu,</td><td>

Kompetence k učení:

- Učitel vede žáky ke stálému zdokonalování čtení, vytváří podmínky pro získávání dalších informací potřebných k práci, vede žáky k užívání správné terminologie, motivuje žáky k aktivnímu zapojování

</td></tr>
</table>

Název předmětu	Český jazyk
jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	do vyučovacího procesu, zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu jednotlivých žáků, sleduje při hodině pokrok všech žáků. • Učitel u žáků rozvíjí dovednosti potřebné k osvojování učiva, předkládá žákům možnosti používání osvojených dovedností v jiných oblastech, vede žáky k systematickému vedení a ukládání informací, k aplikaci naučených pravidel pravopisu a jejich vzájemnému propojování. • Žáci vyhledávají a třídí informace a propojují je do širších významových celků, osvojují si základní jazykové a literární pojmy, kriticky hodnotí výsledky svého učení a diskutují o nich, využívají prostředků výpočetní techniky, pracují s vlastními chybami.
	Kompetence k řešení problémů: • Učitel vede žáky k tomu, aby samostatně nalézali pravidla, kterými se řídí probírané mluvnické jevy, vede žáky k tomu, aby uměli nalézat chyby v textu a odůvodnit správné řešení. Zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů, vede žáky k plánování postupů. Učitel hodnotí práci žáků způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok. • Žáci vyhledávají informace vhodné k řešení problémů, navrhují různá řešení problémů, využívají získaných vědomostí a dovedností k objevování různých variant řešení, uvážlivě se rozhodují, dokončují úkoly a zdůvodňují své závěry, vzájemně si radí a pomáhají.
	Kompetence komunikativní: • Učitel pomocí literárního i gramatického učiva rozšiřuje slovní zásobu žáků, vede žáky k výstižnému a kultivovanému projevu, k prezentaci myšlenek a názorů ústně i písemně. Učí žáky publikovat a prezentovat svoje názory a myšlenky /školní časopis Bodlinka, web, ppt. prezentace… /, vede žáky k pozitivní prezentaci a reprezentaci svojí osoby a svojí školy na veřejnosti. Připravuje žáky ke zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích.
	Kompetence sociální a personální: • Učitel vytváří příležitosti k tomu, aby žáci mohli diskutovat v malých skupinách i v rámci celé třídy, organizuje práci ve skupinách, aby mohli žáci spolupracovat při řešení problémů, aby prezentovali své myšlenky a názory a vzájemně se respektovali, vede žáky k tomu, aby dokázali požádat o pomoc. • Žáci účinně spolupracují ve skupině, podílejí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, věcně argumentují.

Název předmětu	Český jazyk
	Kompetence občanské: • Učitel žáky seznamuje s naším slovesným dědictvím a vysvětluje jim jeho význam, podporuje v žácích potřeby literárního projevu, recitace, četby. Učitel využívá literatury naučné i vědecké k vytváření postoje k přírodě, k životnímu prostředí. • Žáci respektují přesvědčení druhých lidí, zvládnou komunikaci i ve vyhraněných situacích: Chrání naše tradice, kulturní i historické dědictví, aktivně se zapojují do kulturního dění, mají pozitivní postoj k uměleckým dílům.
	Kompetence pracovní: • Učitel vede žáky k dodržování hygienických pravidel pro čtení a psaní, k přípravě a udržování jejich učebního prostoru, k organizování a plánování učení. Požaduje dodržování dohodnuté kvality, postupů, termínů. Dále se učitel zajímá, jaké způsoby výuky žákům vyhovují. Vede žáky k využívání znalostí v běžné praxi. • Různými formami /exkurze, film, beseda… /se žáci seznamují s různými profesemi - ujasňují si tak představu o reálné podobě jejich budoucího povolání a o volbě dalšího studia. • Žáci dodržují hygienu práce, dodržují bezpečnostní pravidla pro práci s výpočetní technikou, využívají své znalosti v běžné praxi.
	Kompetence digitální: • Učitel vede žáky k používání digitálních zařízení, k jejich využívání při učení. • K vytváření a upravování digitálního obsahu, kombinování různých formátů, k vyjadřování se za pomoci digitálních prostředků. • Umožňuje žákům využívat digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce. • Vede žáky k chápání významu digitálních technologií pro lidskou společnost, ke kritickému hodnocení jejich přínosů a k reflektování rizika jejich využívání. • Žáci používají digitální zařízení a využívají je při učení. • Vytvářejí a upravují digitální obsah, kombinují různé formáty, vyjadřují se za pomoci digitálních prostředků. • Žáci využívají digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce.

Název předmětu	Český jazyk
	• Vede žáky k chápání významu digitálních technologií pro lidskou společnost, ke kritickému hodnocení jejich přínosů a k reflektování rizika jejich využívání.

Český jazyk	**1. ročník**
Učivo	**ŠVP výstupy**
JAZYKOVÁ VÝCHOVA Zvuková jazyka stránka – sluchové rozlišení hlásek, výslovnost dlouhých a krátkých samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin; intonace vět; rozlišování zvukové a grafické podoby slova.	**ČJL-3-2-01:** rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky
	čte věty se správnou intonací podle postoje mluvčího
Slovní zásoba a tvoření slov – slova a pojmy, význam slov; slovní zásoba.	porovnává slova významem opačná, souřadná, nadřazená, podřazená
	rozšiřuje si slovní zásobu
Tvarosloví – poznávání správných tvarů podstatných jmen, přídavných jmen a sloves v mluveném projevu.	používá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves
	učí se tvořit jednoduchá souvětí
Skladba – spojování slov do vět; stavba věty; pořádek slov ve větě; interpunkce ve větě.	správně řadí slova ve větě
	odlišuje v písmu krátké a dlouhé samohlásky
Lexikální pravopis – odlišování krátkých a dlouhých samohlásek; používání interpunkčních znamének; správné psaní hlásky, slov, vět; velká písmena na začátku vět.	používá základní interpunkční znaménka
	píše správně hlásky, slova, věty
	používá velká písmena na začátku vět
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA Čtení – hláska, písmeno, slovo; skládání slov a vět; rozvoj techniky čtení; čtení jednoduchého písemného projevu; praktické čtení (pozorné a přiměřeně rychlé); věcné čtení; čtení s porozuměním; hygienické návyky při čtení.	pozná všechna písmena v tištěném i psaném textu
	skládá slova a věty
	čte jednoduché texty
	používá základy techniky čtení
	rozumí čteným slovům, větám a textům
Naslouchání – praktické a věcné naslouchání; reakce na jednoduché pokyny a sdělení; základní komunikační pravidla – role mluvčího a posluchače.	vštěpuje si základní hygienické návyky
	učí se naslouchat druhým, být pozorný a vyjadřovat svá přání
Mluvený projev – správná výslovnost, oprava nesprávné výslovnosti, řečová cvičení; základy mluveného projevu – dýchání, tempo; rozvoj slovní zásoby; verbální	chápe roli mluvčího a posluchače
	reaguje na jednoduché pokyny a sdělení
	vyslovuje správně všechny hlásky, opravuje nesprávnou výslovnost

Český jazyk	1. ročník
a nonverbální prostředky řeči (mimika a gesta); základní pravidla komunikace (střídání rolí mluvčího a posluchače); reprodukce textu; krátké komunikační žánry (pozdrav, oslovení, omluva, vzkaz); vypravování podle obrázků. Písemný projev – správné sezení, držení psacího nástroje; hygiena zraku; technika psaní (úhlednost, úprava); opis, přepis, interpunkce; psaní jednoduchých sdělení; žánry písemného projevu (vzkaz, pozvánka, zápis do notýsku).	vštěpuje si základy mluveného projevu
	používá verbální a nonverbální prostředky řeči; poznává základní komunikační pravidla
	dokáže vypravovat mluvený nebo slyšený text; vytvoří krátké komunikační žánry
	vypráví podle obrázků příběh, pracuje s obrazovými materiály
	učí se základním hygienickým návykům při psaní
	učí se psát správné tvary písmen a číslic, správně spojuje slabiky, slova, píše krátké věty
	poznává správnou techniku psaní
	opisuje a přepisuje jednoduché texty
	píše jednoduchá sdělení, krátké žánry písemného sdělení
Průřezová témata, přesahy, souvislosti	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	
Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení)	
Sebepoznání a sebepojetí (cvičení sebekontroly a sebeovládání)	
Seberegulace a sebeorganizace (cvičení sebekontroly, sebeovládání, regulace vlastního jednání a prožívání)	
Psychohygiena (organizace času, uvolnění, relaxace)	
Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity)	
Poznávání lidí (cvičení smyslového vnímání a soustředění)	
Mezilidské vztahy (chování podporující dobré vztahy, empatie pohled na svět očima druhého)	
Komunikace (komunikační dovednosti, cvičení pozornosti, empatického a aktivního naslouchání, řeč těla, zvuků, slov, specifické komunikační dovednosti, dialog, komunikace v různých situacích)	
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu)	
Hodnoty, postoje, praktická etika (dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne)	
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA	
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (hodnotící prvky ve sdělení - výběr slov)	
Fungování a vliv médií ve společnosti (vliv médií na každodenní život)	
Tvorba mediálního sdělení (práce na školním časopisu Bodlinka)	
Práce v realizačním týmu (práce na školním časopisu Bodlinka)	

Český jazyk	2. ročník
Učivo	**ŠVP výstupy**
JAZYKOVÁ VÝCHOVA Zvuková stránka jazyka – slovo, hláska; dělení hlásek; sluchové rozlišení hlásek; modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk, hlasitost). Slovní zásoba a tvoření slov – význam slov; podstatná jména. Tvarosloví – slovní druhy (podstatná jména a slovesa v základním tvaru); správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves v mluveném projevu. Skladba – věta, pořádek slov ve větě; řazení slov v textu; věty podle postoje mluvčího; interpunkční znaménka ve větě. Lexikální pravopis – i/y po tvrdých a měkkých souhláskách; ů/ú; dě, tě, ně, bě, pě, vě mimo morfologický šev; párové souhlásky (orientačně); velká písmena na začátku vět; vlastní jména (osob a zvířat).	**ČJL-3-2-01:** rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky
	rozdělí hlásky
	snaží se používat zásady modulace souvislé řeči podle postoje mluvčího
	učí se porovnávat a třídit slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost
	určí význam podstatných jmen
	rozšiřuje si slovní zásobu
	seznamuje se se slovními druhy, rozlišuje podstatná jména a slovesa v základním tvaru
	učí se užívat v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen a sloves
	vytváří jednoduchá souvětí, vybírá vhodné spojky a spojovací výrazy
	poznává v textu druhy vět podle postoje mluvčího
	rozeznává správná interpunkční znaménka ve větách oznamovacích, tázacích a rozkazovacích
	odůvodňuje a píše správně i/y po tvrdých a měkkých souhláskách; ú/ů; dě, tě, ně, bě, pě, vě mimo morfologický šev
	odůvodňuje správně párové souhlásky ve slovech
	píše velká písmena u vlastních jmen osob a zvířat
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA Čtení – praktické čtení – pozorné, plynulé, přiměřeně rychlé, s porozuměním; zdokonalování techniky čtení; věcné čtení – čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací -klíčová slova; hygienické návyky při čtení. Naslouchání – reakce na jednoduché pokyny a sdělení; praktické naslouchání (zdvořilé, ohleduplné, vyjádření kontaktu); věcné naslouchání (pozorné, soustředěné;	rozvíjí plynulé čtení krátkých méně náročných textů
	zdokonaluje techniku čtení
	porozumí jednoduchým textům
	při čtení získává informace a nachází klíčová slova
	zlepšuje hygienické návyky při čtení
	chápe jednoduché mluvené pokyny a reaguje na ně
	učí se respektovat základní komunikační pravidla v rozhovoru

Český jazyk	2. ročník
role mluvčího a posluchače); zážitkové čtení (vyjádření zážitku). Mluvený projev – jazykolamy, řečová cvičení; správná výslovnost, poznávání chyb ve výslovnosti; technika mluveného projevu; vhodný výběr jazykových prostředků, gesta a mimika; základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, role mluvčího a posluchače, střídání rolí, zdvořilost); komunikační žánry (pozdrav, oslovení, prosba, omluva, vzkaz, dialog na základě obrazového materiálu). Písemný projev – správné sezení, držení psacího náčiní; hygiena zraku; technika psaní (úhlednost, úprava, formální úprava textu); docvičování tvarů psacího písma, písmena X, Y, W; kontrola písemného projevu; žánry písemného projevu (adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, obrázková osnova vypravování, jednoduchá osnova vypravování).	snaží se vyjádřit svůj zážitek z naslouchání
	je schopen poznat chyby ve správné výslovnosti, snaží se správně vyslovovat
	zdokonaluje techniku mluveného projevu používáním
	správného dýchání a tempa řeč
	snaží se o správnou volbu verbálních a nonverbálních prostředků řeč
	vštěpuje si základní komunikační pravidla
	sestaví krátký mluvený projev
	vypráví příběh podle obrázků
	upevňuje si základní hygienické návyky při psaní
	píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje slabiky, slova
	kontroluje si vlastní písemný projev
	vštěpuje si zásady techniky psaní
LITERÁRNÍ VÝCHOVA Poslech literárních textů, zážitkové čtení a naslouchání – zážitky z čtení a naslouchání - vyjádření dojmů a pocitů z četby literárních textů. Tvořivé činnosti s literárním textem – vypravování čteného a slyšeného textu; přednes vhodných literárních textů; dramatizace; vlastní výtvarný doprovod k literárním textům. Základy literární teorie a historie – literární druhy – poezie, próza; literární pojmy – spisovatel, básník, čtenář, kniha; literární žánry – rozpočitadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, divadelní představení.	snaží se rozpoznat své zážitky z četby a vyjadřovat své dojmy a pocity
	vypravuje příběh čteného nebo slyšeného literárního textu
	přednáší vhodné literární texty
	účastní se dramatizace, přijímá role
	vytváří vlastní ilustrace k literárním textům
	rozliší vyjadřování v próze a ve verších
	orientuje se v pojmech básník, spisovatel, kniha, čtenář
	odlišuje pohádku od ostatních vyprávění, pozná básničku
	poznává a navštěvuje divadelní představení

Průřezová témata, přesahy, souvislosti
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA
Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení)
Sebepoznání a sebepojetí (cvičení sebekontroly a sebeovládání)
Seberegulace a sebeorganizace (cvičení sebekontroly, sebeovládání, regulace vlastního prožívání a jednání, vůle)
Psychohygiena (dobrá organizace času, dovednosti zvládání stresových situací -uvolnění, relaxace; dovednosti pro pozitivní naladění mysli)
Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity)

Český jazyk	2. ročník
Poznávání lidí (poznávání se ve skupině /třídě)	
Mezilidské vztahy (chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého)	
Komunikace (komunikační dovednosti, dovednosti pro verbální sdělování, cvičení pozornosti, empatického a aktivního naslouchání, řeč těla, zvuků, slov, specifické komunikační dovednosti, dialog, komunikace v různých komunikačních situacích, otevřená pozitivní komunikace)	
Kooperace a kompetice	
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu)	
Hodnoty, postoje, praktická etika (dovednost rozhodování v eticky problémových situacích všedního dne)	
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA	
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (hodnotící prvky ve sdělení - výběr slov)	
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce)	
Fungování a vliv médií ve společnosti (vliv médií na každodenní život)	
Práce v realizačním týmu (práce na školním časopisu Bodlinka)	
Tvorba mediálního sdělení (práce na školním časopisu Bodlinka)	

Český jazyk	3. ročník
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní • Kompetence digitální
Učivo	**ŠVP výstupy**
JAZYKOVÁ VÝCHOVA Zvuková stránka jazyka – slovo, hláska, slabika; zvuková a grafická podoba slov; výslovnost souhláskových skupin; výslovnost krátkých a dlouhých samohlásek; spisovná a nespisovná výslovnost; modulace souvislé řeči (intonace, přízvuk,	**ČJL-3-2-01:** rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky **ČJL-3-2-02:** porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná

Český jazyk	3. ročník
hlasitost, tempo). Slovní zásoba a tvoření slov – slova a pojmy; abeceda, řazení slov podle abecedy; vyhledávání v seznamech; význam slov, porovnávání významů slov (slova souznačná a protikladná, významový okruh, slova nadřazená, podřazená, souřadná); porovnávání a třídění slov podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost. Tvarosloví – slovní druhy - zařazování slov v základním tvaru ke slovním druhům; mluvnické kategorie podstatných jmen – pád, číslo, rod; mluvnické kategorie sloves – osoba, číslo, čas; skloňování a časování. Skladba – věta jednoduchá, spojování vět do jednoduchých souvětí; spojky a jiné spojovací výrazy; věty podle postoje mluvčího; melodie věty. Lexikální pravopis – vyjmenovaná slova, slova příbuzná; skupiny slov bě, pě, vě, mě (mimo morfologický šev); vlastní jména míst (obce, řeky, hory); psaní nejčastějších přejatých slov.	**ČJL-3-2-03:** porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost
	ČJL-3-2-04: rozlišuje slovní druhy v základním tvaru
	ČJL-3-2-05: užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves
	ČJL-3-2-06: spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy
	ČJL-3-2-07: rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky
	ČJL-3-2-08: odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování
	rozděluje slova na slabiky
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA Čtení – praktické čtení – pozorné, plynulé, přiměřeně rychlé, čtení hlasité i tiché, s porozuměním; zdokonalování techniky čtení; věcné čtení – čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací - klíčová slova; hygienické návyky při čtení. Naslouchání – reakce na jednoduché pokyny a sdělení; praktické naslouchání (zdvořilé, ohleduplné, vyjádření kontaktu s partnerem); věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, role mluvčího a posluchače); zážitkové čtení (vyjádření zážitku). Mluvený projev – cvičení správné výslovnosti - oprava nesprávné a nedbalé výslovnosti; technika mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, tempo, plynulost, zvukové prostředky řeči – intonace, hlasitost, přízvuky); základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí, zdvořilé vystupování); výběr jazykových prostředků, mimojazykové prostředky řeči (gesta a mimika); komunikační žánry (vypravování podle osnovy, vypravování podle obrazového	**ČJL-3-1-01:** plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti
	ČJL-3-1-02: porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti
	ČJL-3-1-03: respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru
	ČJL-3-1-04: pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost
	ČJL-3-1-05: v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči
	ČJL-3-1-06: volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích
	ČJL-3-1-07: na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev
	ČJL-3-1-11: seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh
	ČJL-3-1-08: zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním
	ČJL-3-1-09: píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev
	ČJL-3-1-10: píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení

Český jazyk	3. ročník
materiálu, vypravování vlastních zážitků); základy mluveného projevu závislého na komunikační situaci. Písemný projev – základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku); technika psaní (úhlednost, úprava, čitelnost, přehlednost písemného projevu); žánry písemného projevu (vypravování podle osnovy, popis zvířete, popis předmětu, omluvenka, blahopřání).	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA Poslech literárních textů, zážitkové čtení a naslouchání – zážitky z čtení a naslouchání (čerpání prožitků a dojmů z literárních textů) - vyjádření dojmů a pocitů z četby literárních textů. Tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů; volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu; dramatizace; vlastní výtvarný doprovod k literárním textům; rozvoj čtenářství. Základy literární teorie a historie – literární druhy – poezie, próza, drama; literární žánry – báseň, pohádka, povídka, divadelní hra; literární pojmy – spisovatel, básník, divadelní představení, herec.	**ČJL-3-3-02:** vyjadřuje své pocity z přečteného textu **ČJL-3-3-01:** čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku **ČJL-3-3-04:** pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností **ČJL-3-3-03:** rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění
Průřezová témata, přesahy, souvislosti	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	
Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení)	
Seberegulace a sebeorganizace (cvičení sebekontroly, sebeovládání, regulace vlastního prožívání a jednání, vůle)	
Psychohygiena (dobrá organizace času, dovednosti zvládání stresových situací - uvolnění, relaxace; dovednosti pro pozitivní naladění mysli)	
Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity)	
Poznávání lidí (poznávání lidí – poznávání se ve skupině /třídě)	
Mezilidské vztahy (chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého)	
Komunikace (komunikační dovednosti, dovednosti pro verbální sdělování, řeč těla, zvuků, slov, dovednosti pro sdělení verbální a neverbální, specifické komunikační dovednosti, dialog, komunikace v různých situacích, otevřená pozitivní komunikace)	
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu)	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA	

Český jazyk	3. ročník
Kulturní diference (poznávání vlastního kulturního zakotvení)	
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA	
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (hodnotící prvky ve sdělení - výběr slov)	
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce)	
Tvorba mediálního sdělení (práce na školním časopisu Bodlinka)	
Práce v realizačním týmu (práce na školním časopisu Bodlinka)	

Český jazyk	4. ročník
Učivo	**ŠVP výstupy**
JAZYKOVÁ VÝCHOVA	používá zásady spisovné výslovnosti, moduluje souvislou řeč a člení ji
Zvuková stránka jazyka – zásady spisovné a nespisovné výslovnosti; modulace souvislé řeči (intonace, přízvuk, hlasitost, tempo); členění souvislé řeči.	orientuje se v uvedených pojmech, dokáže je od sebe odlišit i využívat
	naznačí stavbu slova (kořen, předponu, část příponovou
	pomocí návodných otázek zařadí slovo ke slovnímu druhu
Slovní zásoba a tvoření slov – slovní zásoba (slova jednoznačná, mnohoznačná, slova protikladná, synonyma, homonyma, významový okruh, slova nadřazená, podřazená, souřadná); stavba slova (kořen, část předponová a příponová, koncovka), dělení slov na konci řádku, rozlišení přípony a koncovky při skloňování a časování.	skloňuje a časuje slova, uvědomuje si gramaticky správné tvary
	určuje mluvnické kategorie podstatných jmen a sloves
	rozlišuje slova nespisovná a spisovná
	vyhledá úplnou základní skladební dvojici ve větě jednoduché a označí ji
Tvarosloví – slovní druhy ohebné a neohebné; skloňování podstatných jmen; mluvnické kategorie: pád, číslo, rod, vzor; časování sloves; mluvnické kategorie: osoba, číslo, čas; rozlišování zvratných sloves, slovesný tvar jednoduchý, složený; spisovné a nespisovné tvary slov, odlišná výslovnost hlásek v nespisovných tvarech slov.	pozná větu jednoduchou, která nemá úplnou základní skladebnou dvojici a určí její základ
	orientuje se v pořádku slov ve větě
	podle počtu sloves určí větu jednoduchou a souvětí i počet vět v souvětí; všímá si spojovacích výrazů
	přiřazuje k vyjmenovaným slovům i slova příbuzná – odůvodní pravopis
Skladba – základní skladebná dvojice; základ věty; pořádek slov ve větě; věta jednoduchá a souvětí; určování počtu vět v souvětí, vzorec souvětí; spojky a jiné spojovací výrazy v souvětí.	vysvětlí pravidla pro psaní předložek s / z
	píše správně zeměpisné názvy (hory, pohoří, státy)
	doplní správnou koncovku u sloves v přítomném čase
	zdůvodní psaní i / y při shodě přísudku s podmětem
Lexikální pravopis – vyjmenovaná slova a slova s nimi příbuzná; psaní předložek s, z; předpony od-, nad-, před-, pod-, roz-, bez-; vlastní jména (nejvýznamnější hory a	seznamuje se s Pravidly českého pravopisu a využívá je v jednoduchých případech

Český jazyk	4. ročník
pohoří, státy). Morfologický pravopis – koncovky podstatných jmen podle vzorů; slovesa v přítomném čase. Syntaktický pravopis – shoda přísudku s holým podmětem v jednoduchých příkladech. Pravidla českého pravopisu.	
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA Čtení – praktické čtení – pozorné, plynulé, přiměřeně rychlé, uvědomělé hlasité čtení (dodržování techniky čtení); tiché čtení (schopnost reprodukce posloupnosti děje); čtení s porozuměním; čtení s přednesem; hygienické návyky při čtení; věcné čtení – čtení jako zdroj informací, vyhledávací - klíčová slova a věty, záznam podstatných informací; literární slovník, encyklopedie. Naslouchání – praktické naslouchání (zdvořilé, ohleduplné, vyjádření kontaktu); posuzování úplnosti jednoduchého sdělení; věcné naslouchání (pozorné, soustředěné; role mluvčího a posluchače, střídání rolí); aktivní naslouchání - reprodukce přiměřeně složitého sdělení, reprodukce podstatných fakt, kladení otázek; záznam slyšeného projevu; zážitkové čtení. Mluvený projev – základní komunikační pravidla (střídání rolí, oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí, zdvořilé vystupování); komunikační žánry (dialog na základě obrazového materiálu, telefonický rozhovor, vzkaz na záznamníku, vypravování vlastních zážitků, popis osob, zvířat, věcí); základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, tempo, plynulost, zvukové prostředky řeči – intonace, hlasitost, přízvuky); vyjadřování závislé na komunikační situaci a komunikačním záměru; mimojazykové prostředky řeči; výběr vhodných jazykových prostředků podle komunikační situace, spisovná a nespisovná výslovnost. Písemný projev – technika psaní (úhlednost, úprava, čitelnost, přehlednost	při četbě dodržuje správnou techniku čtení po tichém čtení je schopen reprodukovat text (zachytí posloupnost děje) čte s porozuměním textu snaží se o přednes čteného textu dodržuje hygienické návyky při čtení rozumí pojmům podstatná a okrajová informace s pomocí učitele si zaznamenává podstatné informace začíná používat slovník a encyklopedie je ohleduplný a zdvořilý k partnerovi, navazuje s ním kontakt odliší od sebe jednoduché druhy sdělení při naslouchání je pozorný, ohleduplný, aktivní, uvědomuje si střídání rolí snaží se správně reprodukovat sdělení, rozlišit podstatná fakta, v případě potřeby využívá kladení otázek sděluje své dojmy a pocity používá základní komunikační pravidla dokáže správně oslovit, zahájit a ukončit dialog i telefonický rozhovor vyjmenuje, kde a jakým způsobem se setkává s reklamou podle vlastních zkušeností a znalostí odhaluje cíl reklamy, její manipulativnost uvědoměle využívá techniku mluveného projevu odhaduje, jak působí intonace, pauzy a tempo na jiného člověka vyjadřuje se podle svého komunikačního záměru a komunikační situace

Český jazyk	4. ročník
písemného projevu, formální úprava textu), kontrola vlastních textů; žánry písemného projevu (vzkaz, oznámení, pozvánka, zpráva, vypravování, jednoduché tiskopisy – dotazník, přihláška); osnova (vytváření osnovy, základní části osnovy, využití osnovy při psaní vypravování, popisu, dopisu); vypisování jednoduchých údajů ze slovníku a encyklopedie.	rozliší situace, kdy by měl člověk spisovný jazyk používat
	píše úhledně a čitelně, dodržuje hygienické návyky při psaní
	kontroluje své vlastní písemné projevy
	podle návodu napíše obsahově i formálně správně vzkaz, oznámení, pozvánku a zprávu
	umí číst tiskopisy, uvědomuje si důležitost uváděných údajů
	s pomocí učitele vytváří jednoduché osnovy
	využívá informace ze slovníku a encyklopedie
LITERÁRNÍ VÝCHOVA Poslech literárních textů, zážitkové čtení a naslouchání – zážitky z čtení a naslouchání (získávání a vyjadřování pocitů a dojmů) - vyjadřování slovně, výtvarně i dramaticky; rozvoj čtenářství. Tvořivé činnosti s literárním textem – přednes básní a prózy; dramatizace; volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu; vlastní tvořivé psaní; vlastní výtvarný doprovod k literárním textům. Základy literární teorie a historie – umělecké a neumělecké texty (jejich základní charakteristika a odlišnosti); literární druhy – poezie, próza, drama; literární žánry – báseň, pohádka, bajka, povídka, divadelní hra; literární pojmy – spisovatel, básník, divadelní představení, herec, režisér; verš, rým, přirovnání; časopisy pro děti; film a televize.	pojmenovává své dojmy z četby, vyjadřuje se slovně, výtvarně i dramaticky
	získává vztah k literatuře a čte knihy dle vlastního zájmu
	přednáší vhodné literární texty
	před spolužáky dokáže reprodukovat připravený text
	podle osnovy napíše text na jednoduché téma
	účastní se dramatizace
	vytváří vlastní ilustrace
	rozlišuje pojmy umělecký a neumělecký text, určí je (v jednoduchých případech)
	orientuje se v základních literárních druzích
	odliší od sebe pohádku, bajku a povídku
	používá pojmy spisovatel, básník, báseň, próza
	najde v básni slova, která se rýmují
	odlišuje pojem rým – verš
	objasní odlišnou roli herce a režiséra
	využívá k četbě časopisy pro děti
	navštěvuje knihovnu
	orientuje se ve filmové tvorbě pro děti
Průřezová témata, přesahy, souvislosti	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	
Rozvoj schopností poznávání (cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení, dovedností zapamatování, cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění)	

Český jazyk	4. ročník
Seberegulace a sebeorganizace (cvičení sebekontroly, sebeovládání, regulace vlastního jednání a prožívání)	
Psychohygiena (dovednosti pro pozitivní naladění mysli, hledání pomoci při potížích)	
Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity)	
Mezilidské vztahy (chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, péče o dobré vztahy)	
Komunikace (dovednosti pro sdělování - technika řeči; komunikační dovednosti, řeč těla, zvuků, slov, dialog, komunikace v různých situacích, otevřená a pozitivní komunikace, dovednosti pro verbální i neverbální sdělování)	
Kooperace a kompetice (rozvoj individuálních asociálních dovedností pro etické zvládnutí soutěže a konkurence)	
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu)	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA	
Kulturní diference (poznávání vlastního kulturního zakotvení)	
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA	
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (hodnotící prvky, výběr slov a záběrů; identifikace základních orientačních prvků v textu, pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě)	
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (různé typy sdělení, jejich rozlišování a funkce)	
Fungování a vliv médií ve společnosti (vliv médií na kulturu - role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti)	
Tvorba mediálního sdělení (uplatnění a výběr výrazových prostředků pro tvorbu věcně správných sdělení; práce na školním časopisu Bodlinka)	
Práce v realizačním týmu (utváření týmu, význam věkových a sociálních skupin pro obohacení týmu, komunikace a spolupráce v týmu; práce na školním časopisu Bodlinka)	

Český jazyk	5. ročník
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní • Kompetence digitální
Učivo	**ŠVP výstupy**
JAZYKOVÁ VÝCHOVA	rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost
	využívá v mluvené řeči tempo, intonaci, přízvuky

Český jazyk	5. ročník
Zvuková stránka jazyka – zásady spisovné výslovnosti; modulace souvislé řeči (intonace, přízvuk, hlasitost, tempo); výslovnost nejpoužívanějších cizích slov; členění souvislé řeči. Slovní zásoba a tvoření slov – slovní zásoba (slova jednoznačná, mnohoznačná, slova protikladná, synonyma, homonyma); stavba slova (kořen, část předponová a příponová, koncovka), slova příbuzná; dělení slov na konci řádku. Tvarosloví – slovní druhy ohebné a neohebné; podstatná jména (mluvnické kategorie: pád, číslo, rod, vzor); přídavná jména (rozlišení přídavných jmen tvrdých a měkkých); slovesa (mluvnické kategorie: osoba, číslo, způsob oznamovací, rozkazovací, čas), poznávání zvratných sloves, slovesné tvary jednoduché a složené; slova spisovná a nespisovná. Skladba – základní skladebná dvojice; podmět vyjádřený a nevyjádřený; podmět a přísudek holý, rozvitý, několikanásobný; část podmětová a přísudková; věta jednoduchá a souvětí, změna jednoduché věty v souvětí; spojky a spojovací výrazy (vnímání spojek a, i, ani, nebo, že, protože, když). Lexikální pravopis – vyjmenovaná slova a slova s nimi příbuzná v rozšířené slovní zásobě; psaní předložek s, z; psaní předpony s-, z-, vz- (orientačně); vlastní jména (národností, států, planet). Morfologický pravopis – koncovky podstatných jmen podle vzorů; koncovky přídavných jmen tvrdých a měkkých podle vzorů; slovesa v přítomném čase. Syntaktický pravopis – shoda přísudku s holým podmětem. Pravidla českého pravopisu.	**ČJL-5-2-01:** porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová
	ČJL-5-2-02: rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku
	ČJL-5-2-03: určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu
	ČJL-5-2-04: rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary
	ČJL-5-2-05: vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty
	ČJL-5-2-06: odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí
	ČJL-5-2-07: užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje
	ČJL-5-2-08: píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách
	uvědomuje si psaní předpon s-, z-, vz-
	učí se správně psát zeměpisné názvy
	koncovky podstatných jmen píše podle vzorů
	koncovky přídavných jmen píše podle vzorů
	správně řeší pravopis sloves v přítomném čase
	ČJL-5-2-09: zvládá základní příklady syntaktického pravopisu
	pracuje s Pravidly českého pravopisu
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA Čtení – praktické čtení – pozorné, plynulé, přiměřeně rychlé, uvědomělé hlasité čtení, tiché čtení; zdokonalování techniky čtení; znalost orientačních prvků v textu;	**ČJL-5-1-01:** čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas
	ČJL-5-1-02: rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává
	ČJL-5-1-03: posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení

Český jazyk	5. ročník
porozumění čteným textům; čtení s přednesem; hygienické návyky při čtení; věcné čtení – čtení jako zdroj informací; čtení vyhledávací (rozlišení podstatných a okrajových informací, záznam podstatných informací; využívání slovníků a encyklopedií. Naslouchání – praktické naslouchání (zdvořilé, ohleduplné, vyjádření kontaktu); věcné naslouchání (pozorné, soustředěné); role mluvčího a posluchače, střídání rolí, posuzování úplnosti nebo neúplnosti jednoduchého sdělení; aktivní naslouchání (záznam slyšeného projevu, reakce otázkami, zapamatování podstatných fakt, reprodukce obsahu slyšeného projevu); zážitkové naslouchání. Mluvený projev – základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování); komunikační žánry (dialog na základě obrazového materiálu, telefonický rozhovor, vzkaz na záznamníku, zpráva, oznámení, vypravování); základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost, vyjadřování závislé na komunikační situaci a komunikačním záměru); mimojazykové prostředky řeči; vyjadřování závislé na komunikační situaci, využívání spisovné a nespisovné výslovnosti; zdvořilé vyjadřování. Písemný projev – upevňování techniky psaní (úhlednost, úprava, čitelnost, přehlednost písemného projevu, formální úprava textu), kontrola vlastních textů; žánry písemného projevu (zpráva, oznámení, dopis, popis, inzerát, tiskopisy, dotazník, přihláška, vypravování - vytváření osnovy, dodržování časové posloupnosti.	**ČJL-5-1-04:** reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta **ČJL-5-1-05:** vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku **ČJL-5-1-06:** rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě **ČJL-5-1-07:** volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru **ČJL-5-1-08:** rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace **ČJL-5-1-09:** píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry **ČJL-5-1-10:** sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti
LITERÁRNÍ VÝCHOVA Poslech literárních textů, zážitkové čtení a naslouchání – pocity a prožitky při poslechu a četbě, vyjadřování dojmů z četby a poslechu, výchova čtenářství. Tvořivé činnosti s literárním textem – volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu; přednes vhodných literárních textů; literární referáty; dramatizace (nácvik hříčky, scénky); vlastní tvořivé psaní; vlastní výtvarný doprovod. Základy literární teorie a historie – literární druhy – poezie, próza, drama, verš, rým,	**ČJL-5-3-01:** vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je **ČJL-5-3-02:** volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma **ČJL-5-3-03:** rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů **ČJL-5-3-04:** při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy

Český jazyk	5. ročník
přirovnání; literární žánry – báseň, pohádka, bajka, povídka, divadelní představení - herec, režisér; časopisy pro děti; film a televize; poznávání informačních zdrojů.	
Průřezová témata, přesahy, souvislosti	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	
Rozvoj schopností poznávání (cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení, dovedností zapamatování, cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, dovednosti pro učení a studium)	
Seberegulace a sebeorganizace (cvičení sebekontroly a sebeovládání, regulace vlastního jednání a prožívání)	
Psychohygiena (dovednosti pro pozitivní naladění mysli, hledání pomoci při potížích)	
Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity)	
Mezilidské vztahy (chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, péče o dobré vztahy)	
Komunikace (dovednosti pro sdělování (technika řeči), komunikační dovednosti, řeč těla, zvuků, slov specifické komunikační dovednosti, dialog, komunikace v různých situacích, otevřená a pozitivní komunikace, dovednosti pro verbální i neverbální sdělování)	
Kooperace a kompetice (rozvoj individuálních asociálních dovedností pro etické zvládnutí soutěže a konkurence)	
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu)	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA	
Kulturní diference (poznávání vlastního kulturního zakotvení)	
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA	
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (hodnotící prvky, výběr slov a záběrů; identifikace základních orientačních prvků v textu, rozlišování zábavních prvků ve sdělení od informativních, pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě)	
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (různé typy sdělení, jejich rozlišování a funkce)	
Stavba mediálních sdělení (pozitivní principy - význam a užitečnost; zezábavňující principy - negativita, blízkost, jednoduchost, přítomnost; příklady stavby a uspořádání zpráv (srovnávání titulních stran různých deníků)	
Vnímání autora mediálních sdělení	
Fungování a vliv médií ve společnosti (vliv médií na kulturu - role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti)	
Tvorba mediálního sdělení (uplatnění a výběr výrazových prostředků pro tvorbu věcně správných sdělení; práce na školním časopisu Bodlinka)	
Práce v realizačním týmu (utváření týmu, význam věkových a sociálních skupin pro obohacení týmu, komunikace a spolupráce v týmu; práce na školním časopisu Bodlinka	

Český jazyk	6. ročník
Učivo	**ŠVP výstupy**
JAZYKOVÁ VÝCHOVA Zvuková stránka jazyka – sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin; zásady spisovné a nespisovné výslovnosti; slovní přízvuk; zvuková stránka věty – větná melodie, důraz, tempo a pauzy. Tvarosloví – slovní druhy; podstatná jména; přídavná jména (druhy, skloňování, stupňování); zájmena (druhy, skloňování); číslovky (druhy, skloňování); slovesa (mluvnické významy, způsob a čas). Skladba – větné členy – základní (Po, Př), shoda přísudku s podmětem; větné členy – rozvíjející (Pk, Pt, PU); věta jednoduchá (grafické znázornění); souvětí (věta hlavní a vedlejší, grafické znázornění, spojovací výrazy, interpunkce). Pravopis – zdvojené souhlásky; skupiny bě-bje, pě, vě-vje, mě – mně; předpony s-, z- a vz- ; předložky s/se, z/ze; pravopis i/y - í/ý (vyjmenovaná slova, pádové koncovky, osobní koncovky; sloves, pravidla shody přísudku s podmětem). Obecné poučení o jazyce – rozvrstvení národního jazyka; nářečí a nadnářeční útvary; spisovný jazyk; jazykové příručky.	spisovně vyslovuje česká slova třídí slovní druhy tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci určuje mluvnické kategorie ohebných slovních druhů rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě i v souvětí s dopomocí rozpozná větné členy (Po, Př, Pk, Pt, PU) používá pravidla shody přísudku s podmětem (několikanásobným podmětem), správně zdůvodní koncovky v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický rozlišuje spisovný jazyk, nářečí; obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití používá jazykové příručky (Pravidla českého pravopisu a Slovník spisovné češtiny)
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA Čtení – pozorné, přiměřeně rychlé, s přednesem; vyhledávání informací v čtených textech; vyhledávání klíčových slov textu; vyhledávání hlavních myšlenek; tvoření osnovy, otázek a odpovědí; vyjadřování vlastního hodnocení na obsah textu. Naslouchání – pozorné, soustředěné, ohleduplné; zvukové prostředky projevu; rozlišování objektivního a subjektivního sdělení; komunikační záměr mluvčího; formování názoru na projev; naslouchání zážitkové. Mluvený projev – zásady dorozumívání; zásady kultivovaného projevu (střídání rolí, pozornost, technika mluveného projevu); komunikační žánry (dialog, připravený	čte s menšími výkyvy plynule a s porozuměním, orientuje se v přečteném textu vyhledává klíčová slova a hlavní myšlenky, tvoří osnovu vyjadřuje vlastní názor na text naslouchá pozorně, je ohleduplný k mluvčímu pozná komunikační záměr mluvčího rozpozná manipulativní působení projevu vyslovuje své názory na projev dodržuje zásady dorozumívání a kultivovaného projevu adekvátně k věku dodržuje zásady dialogu připraví si a přednese referát všímá si manipulativnosti projevů

Český jazyk	6. ročník
referát s poznámkami); vyjadřování názoru na mluvený projev. Písemný projev – čitelný, přehledný a upravený písemný projev; výstavba textu (kompozice); osnova. Komunikační žánry – jednoduché tiskopisy (poštovní poukázka, podací lístek); korespondence (vzkaz, SMS, inzerát, pohled, dopis, e-mail); zpráva a oznámení; popis (předmětu, osoby, pracovního postupu); vypravování; výtah a výpisky; reklamní a propagační texty.	rozlišuje objektivní a subjektivní sdělení
	vyjadřuje vlastní názor
	dodržuje správnou techniku psaní, v pravopisu, gramatice a stylistických postupech, písemný projev odpovídá úrovni dovedností
	orientuje se v kompozici textu a umí zpracovat osnovu
	odlišuje spisovný a nespisovný projev
	tvoří vlastní texty podle svých dispozic a zájmů
LITERÁRNÍ VÝCHOVA Tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů; volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu; záznam a reprodukce hlavních myšlenek; dramatizace; vytváření vlastních textů; vlastní výtvarný doprovod k literárním textům. Způsoby interpretace literárních a jiných děl – literatura – zdroj zábavy, poučení, zprostředkování hodnot, inspirace pro řešení vlastních problémů a plnění tužeb; vyjádření názorů na přečtené dílo ústně, písemně, kresbou; zážitky z četby. Základy literární teorie a historie – struktura literárního díla (téma, literární hrdina, kompozice příběhu); jazyk literárního díla (obrazná pojmenování – personifikace, přirovnání; zdrobněliny, výstižná slovesa, přímá řeč; sloka, verš, rým; nejvýznamnější čeští i světoví tvůrci pohádek, bájí, bajek, příběhů ze života dětí. Literární druhy a žánry – drobné žánry lidové slovesnosti (hádanky, říkadla, rozpočitadla, slovní hříčky,…), pohádky; báje, mýty a pověsti, legendy; bajky; příběhy ze života dětí; divadelní hra a film.	přednáší vhodné literární texty
	volně reprodukuje a zaznamenává hlavní myšlenky textu
	účastní se dramatizací, ztvárňuje role
	tvoří vlastní literární texty a ilustrace podle svých schopností a zájmů
	hledá smysl a podstatu díla
	vnímá literaturu jako zdroj inspirace pro vlastní život
	sděluje názory na přečtené dílo slovně, písemně, kresbou
	vybírá a čte knihy podle vlastních zájmů
	rozpozná téma literárního díla, charakterizuje literární hrdiny, stanoví stručně kompozici příběhu
	popisuje jazyk literární ukázky
	zná nejvýznamnější české a světové sběratele a tvůrce pohádek, pověstí, bájí, bajek i příběhů ze života dětí
	rozliší literární druhy
	má přehled o drobných žánrech lidové slovesnosti
	rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele
Průřezová témata, přesahy, souvislosti	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	
Rozvoj schopností poznávání (dovednost zapamatovat si text, dramatizace textu)	
Komunikace (základní pravidla chování; mluvní cvičení, verbální a neverbální sdělení)	
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA	

Český jazyk	6. ročník
Občan, občanská společnost a stát (projevy šikany, čelíme šikaně)	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH	
Evropa a svět nás zajímá (jazykové skupiny v Evropě, mluvíme cizími jazyky, rodinné příběhy z cest)	
Objevujeme Evropu a svět (život dětí v jiných zemích)	
Jsme Evropané (rodné město, rodný jazyk, jsme součástí EU, členské státy)	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA -	
Kulturní diference (charakteristika člověka)	
Etnický původ (jména kamarádů jiné národnosti)	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA	
Lidské aktivity a problémy životního prostředí (národní parky, chování v přírodě)	
Vztah člověka k prostředí (lidová slovesnost a příroda, příroda a dobrodružství)	
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA	
Tvorba mediálního sdělení (uplatnění pro výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných sdělení)	
Práce v realizačním týmu (utváření týmu, komunikace a spolupráce v týmu)	

Český jazyk	7. ročník
Učivo	**ŠVP výstupy**
JAZYKOVÁ VÝCHOVA Slovní zásoba a tvoření slov – význam slova; slovní zásoba a její obohacování; způsoby tvoření slov. Tvarosloví – slovní druhy a jejich určování; podstatná jména (skloňování; vlastní jména – názvy osob, jména zeměpisná; tvary podstatných jmen označující části těla; víceslovné vlastní názvy); přídavná jména (skloňování, pravopis; jmenné tvary); zájmena (skloňování a užívá vztažných zájmen); číslovky (druhy, skloňování); slovesa (procvičování, slovesný rod); příslovce (příslovečné spřežky, stupňování). Skladba – věta dvojčlenná, jednočlenná, větné ekvivalenty; druhy vět a větných ekvivalentů dle funkce; větné členy (přísudek – slovesný, jmenný se sponou a bez	rozeznává různé způsoby tvoření slov, užívá složenin, zkratek třídí slovní druhy tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci určuje mluvnické kategorie ohebných slovních druhů rozeznává v textu neohebné slovní druhy a určuje je rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě i v souvětí rozliší věty jednočlenné a dvojčlenné, užívá věty jednočlenné určí druhy vět podle postoje mluvčího určí druhy vět vedlejších rozpozná větu hlavní, vedlejší, větné členy včetně doplňku v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický

Český jazyk	7. ročník
spony; podmět – vyjádřený a nevyjádřený, všeobecný; shoda přísudku s podmětem; předmět; příslovečné určení; přívlastek – postupně rozvíjející a několikanásobný, těsný a volný; doplněk); druhy vedlejších vět (seznámení). Pravopis – procvičování pravopisných pravidel z nižších ročníků (vyjmenovaná slova, koncovka podstatných a přídavných jmen, shoda přísudku s podmětem, psaní velkých písmen a souhláskových skupin). Nauka o slově – význam slov (slovo, věcný význam, sousloví a rčení, slova jednoznačná a mnohoznačná, synonyma, antonyma, homonyma, odborné názvy) slovní zásoba a tvoření slov (odvozování, skládání, zkracování).	rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA Čtení – orientační prvky v textu; získávání informací z čteného textu; formulování hlavních myšlenek; vytváření otázek a odpovědí; stručné poznámky, osnova textu; manipulace v textu; vyjadřování názoru na obsah textu. Naslouchání – pozorné, soustředěné, ohleduplné; kontakt s mluvčím; komunikační záměr mluvčího; rozeznávání objektivního a subjektivního sdělení; manipulativní působení projevu; vyjadřování názoru na projev; naslouchání zážitkové. Mluvený projev – komunikační norma, spisovný jazyk, otázky, odpovědi, řečnické otázky, role mluvčího a posluchače; výběr jazykových prostředků; rozlišování subjektivního a objektivního sdělení; komunikační žánry (rozhovor, připravený referát s poznámkami i bez poznámek). Písemný projev – čitelný, přehledný a upravený písemný projev; aplikace spisovných jazykových prostředků, stylistických poznatků a dovedností; komunikační žánry: vypravování; popis (návody a popisy pracovního postupu; líčení; popis osoby a charakteristika); životopis (souvislý i strukturovaný); výtah (práce s informacemi – text, grafy, tabulky, obrazce a schémata).	využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese
	orientuje se v obsahu čteného textu
	odlišuje ve čteném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji
	rozpozná manipulativní působení textů v médiích a zaujímá k nim kritický postoj
	rozlišuje fakta od názorů a mínění, vyjadřuje vlastní názor na text
	odlišuje ve slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji
	rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru
	rozpoznává manipulativní komunikaci a zaujímá k ní kritický postoj
	vyslovuje své názory na projev
	uplatňuje zásady dorozumívání a kultivovaného projevu adekvátně k věku
	dodržuje zásady dialogu
	účastní se rozhovorů i besed, připraví si a přednese referát (s poznámkami, bez poznámek)
	všímá si manipulativnosti projevů
	orientuje se v kompozici textu a umí zpracovat osnovu
	odlišuje spisovný a nespisovný projev

Český jazyk	7. ročník
	využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů
LITERÁRNÍ VÝCHOVA Tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů; volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu; záznam a reprodukce hlavních myšlenek; dramatizace; vytváření vlastních textů; vlastní výtvarný doprovod k literárním textům. Způsoby interpretace literárních a jiných děl – literatura – zdroj zábavy, poučení, zprostředkování hodnot, inspirace pro řešení vlastních problémů a plnění tužeb; vyjádření názorů na přečtené dílo ústně, písemně, kresbou; zážitky z četby. Základy literární teorie a historie – struktura literárního díla (téma, prostředí, doba, charakteristika postav, kompozice příběhu); jazyk literárního díla (obrazná pojmenování – metafora, metonymie, epiteton); zvukové prostředky poezie (rytmus, rým); literární brak a kýč; nejvýznamnější tvůrci čtených žánrů a orientace v jejich nejvýznamnějších dílech. Literární druhy a žánry – literární druhy (poezie, prózy, drama); literární žánry (lyrické, lyrickoepické, epické, přírodní a společenská poezie, balady a romance, dívčí povídky a romány, historické povídky a romány, detektivky, kovbojky a Indiánky; dramatické žánry (tragédie, komedie, činohra, film, historické drama).	přednáší vhodné literární texty
	volně reprodukuje a zaznamenává hlavní myšlenky textu
	účastní se dramatizací, ztvárňuje role
	tvoří vlastní literární texty a ilustrace podle svých schopností a zájmů
	hledá smysl a podstatu díla
	vnímá literaturu jako zdroj inspirace pro vlastní život
	sděluje názory na přečtené dílo slovně, písemně, kresbou
	vybírá a čte knihy podle vlastních zájmů
	určuje strukturu literárního díla
	orientuje se v jazyce literárního díla
	poznává brak a kýč
	získává přehled o českých a světových tvůrcích čtených druhů a žánrů v historických souvislostech
	pozná literární druhy
	rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele
Průřezová témata, přesahy, souvislosti	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	
Rozvoj schopností poznávání - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, řešení problémů, dovednosti pro učení a studium, cvičení dovedností pro zapamatování)	
Seberegulace a sebeorganizace (cvičení sebekontroly)	
Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity)	
Mezilidské vztahy (vedení a organizace práce skupiny)	
Komunikace (řeč těla, zvuků, slov, dovednosti pro sdělování verbální i neverbální, specifické komunikační dovednosti, dialog, komunikace v různých situacích, otevřená a pozitivní komunikace, pravda, lež a předstírání v komunikaci)	

Český jazyk	7. ročník
Kooperace a kompetice (rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro kooperaci)	
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu)	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA	
Kulturní diference (poznávání vlastního kulturního zakotvení)	
Lidské vztahy (vztahy mezi kulturami, vzájemné obohacování)	
Multikulturalita (vstřícný postoj k odlišnostem)	
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA	
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (rozlišování zábavních prvků od informativních)	
Stavba mediálních sdělení (příklady stavby a uspořádání)	
Vnímání autora mediálních sdělení (výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci, výběr a kombinace slov, obrazů a zvuků z hlediska záměru)	
Fungování a vliv médií ve společnosti (vliv médií na rejstřík konverzačních témat, na postoje a chování)	
Tvorba mediálního sdělení (uplatnění pro výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných sdělení)	
Práce v realizačním týmu (utváření týmu, komunikace a spolupráce v týmu)	

Český jazyk	8. ročník
Učivo	**ŠVP výstupy**
JAZYKOVÁ VÝCHOVA Slovní zásoba a tvoření slov – obohacování slovní zásoby; víceslovná pojmenování a slova cizího původu. Tvarosloví – slovní druhy a jejich určování; podstatná jména (procvičování probraného učiva; skloňování jmen přejatých a cizích vlastních jmen); přídavná jména (procvičování probraného učiva, přivlastňovací přídavná jména pro označení rodin); zájmena (procvičování probraného učiva, zájmeno týž a tentýž); číslovky slovesa (slovesný vid); neohebné slovní druhy (příslovce – tvary, stupňování; předložky – vlastní a nevlastní, vazba na pády; spojky – podřadicí a souřadicí; částice a citoslovce).	rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov
	rozpozná přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech
	třídí slovní druhy
	tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci
	rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě i v souvětí
	graficky znázorní stavbu věty jednoduché, rozliší větu jednoduchou od souvětí
	určí hlavní a vedlejší věty (jejich druh s dopomocí)
	rozlišuje souvětí souřadné a podřadné, graficky znázorňuje
	pojmenovává spojovací výrazy, uvědomuje si pravidla při psaní čárek v souvětí
	v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí

Český jazyk	8. ročník
Skladba – věta jednočlenná, dvojčlenná a větný ekvivalent; zápor; základní větné členy (druhy Př a Po), rozvíjející větné členy; několikanásobné větné členy a významový poměr mezi nimi; přístavek; znázornění stavby věty jednoduché, druhy vět vedlejších; souvětí podřadné a souřadné, poměr mezi větami; psaní čárek v souvětí. Pravopis – procvičování pravopisných pravidel z nižších ročníků (vyjmenovaná slova, pravopis koncovek jmen a sloves, psaní velkých písmen); psaní předložek a předpon s/se z/ze; psaní skupin bě/bje, pě/pje, vě/vje, mě/mně. Obecné poučení o jazyce – čeština jako jeden ze slovanských jazyků; jazykové příručky.	rozpozná slovanské jazyky
	rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití
	samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA Čtení – pozorné, přiměřeně rychlé, s přednesem; studijní čtení (hl. myšlenky, poznámky, výpisky); analytické, hodnotící čtení; rozlišování faktů od názorů, mínění a hodnocení (porovnávání); vyjadřování názoru na obsah textu; kritický postoj k manipulacím. Naslouchání – pozorné, soustředěné, ohleduplné; zvukové prostředky projevu; objektivní a subjektivní sdělení; fakta, názory a hodnocení; komunikační záměr mluvčího; manipulativní působení projevu; vyjadřování názoru na projev; zážitkové naslouchání. Mluvený projev – zásady dorozumívání; zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu); komunikační žánry (referát, připravený a nepřipravený projev, diskuze, vystoupení na veřejnosti); vyjadřování názoru na mluvený projev. Písemný projev – čitelný, přehledný a upravený písemný projev; věcná, gramatická a pravopisná správnost; komunikační žánry: charakteristika; výklad; referát a recenze; úvaha; důležité písemnosti (přihláška, objednávka, pozvánka, žádost); životopis (strukturovaný).	využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese
	orientuje se v obsahu čteného textu
	odlišuje ve čteném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji
	rozlišuje fakta od názorů a mínění
	vyjadřuje vlastní názor na text
	rozpozná manipulativní působení textů v médiích a zaujímá k nim kritický postoj
	odlišuje ve slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji
	rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru
	rozpoznává manipulativní komunikaci a zaujímá k ní kritický postoj
	vyslovuje své názory na projev
	dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci
	odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru
	v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči

Český jazyk	8. ročník
	zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu
	dodržuje správnou techniku psaní,
	písemný projev odpovídá úrovni dovedností v pravopisu, gramatice a stylistických postupech
	tvoří poznané stylistické žánry
	tvoří vlastní texty podle svých dispozic a zájmů
	využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů
LITERÁRNÍ VÝCHOVA Tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů; volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu; záznam a reprodukce hlavních myšlenek; dramatizace; vytváření vlastních textů; vlastní výtvarný doprovod k literárním. Způsoby interpretace literárních a jiných děl – literatura – zdroj zábavy, poučení, zprostředkování hodnot, inspirace pro řešení vlastních problémů a plnění tužeb; vyjádření názorů na přečtené dílo ústně, písemně, kresbou; zážitky z četby. Základy literární teorie a historie – struktura literárního díla (téma, prostředí, doba, charakteristika postav, kompozice příběhu); jazyk literárního díla (nespisovné jazykové prostředky; expresivní slova, vulgarismy, poetismy, neologismy, odborná slova); alegorie, ironie; literatura umělecká a věcná; literatura 19. století; současná literatura pro mládež (dobrodružná, fantasy, sci-fi). Literární druhy a žánry – literární druhy (poezie, prózy, drama); literární žánry (poezie milostná, rodinná, vlastenecká); povídky a romány fantastické, vědeckofantastické, životopisné, humoristické; literatura naučná, populárně naučná, literatura faktu; divadelní hra, film.	tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie
	volně reprodukuje a zaznamenává hlavní myšlenky textu
	účastní se dramatizací, ztvárňuje role
	tvoří vlastní literární texty a ilustrace podle svých schopností a zájmů
	uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla
	formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo
	sděluje názory na přečtené dílo slovně, písemně, kresbou
	sděluje dojmy z četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení
	rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty
	rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele
	uvádí významné představitele literatury 19. stol. a jejich díla, hledá základní rysy individuálního stylu autora
	uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře
	orientuje se v čtených literárních žánrech

Český jazyk	8. ročník
Průřezová témata, přesahy, souvislosti	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	
Rozvoj schopností poznávání (zvládání pozornosti a soustředění, pro učení a studium, cvičení dovedností pro zapamatování, cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování)	
Seberegulace a sebeorganizace (organizace volného času, plánování učení a studia, stanovení osobních cílů a kroků k jejich dosažení, cvičení sebekontroly, regulace vlastního jednání i prožívání, vůle)	
Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity)	
Mezilidské vztahy (péče o dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhých)	
Komunikace (řeč těla, zvuků, slov, cvičení pozorování a emfatického a aktivního naslouchání, specifické komunikační dovednosti, chápání podstaty sdělení)	
Kooperace a kompetice (rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro kooperaci, vedení a organizace práce skupiny, rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládnutí situací soutěže a konkurence)	
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (zvládání učebních problémů, problémy v seberegulaci)	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA	
Kulturní diference (poznává vlastní kulturní zakotvení)	
Lidské vztahy (vztahy mezi kulturami, vzájemné obohacování)	
Multikulturalita (vstřícný postoj k odlišnostem)	
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA	
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (pěstování kritického přístupu ke zpravodajství; hledání rozdílů mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením; chápání podstaty mediálního sdělení, rozlišování zábavních prvků od informativních a společensky významných, hodnotící prvky ve sdělení)	
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (vztah sdělení a sociální zkušenosti; identifikace společensky významných hodnot v textu)	
Stavba mediálních sdělení (výběr sdělení v časopisech)	
Vnímání autora mediálních sdělení (identifikování postojů a názorů autora v mediovaném sdělení)	
Fungování a vliv médií ve společnosti (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti, vliv médií na rejstřík konverzačních témat, na postoje a chování)	
Tvorba mediálního sdělení (uplatnění pro výběr výrazových prostředků, uplatnění pro školní časopis)	
Práce v realizačním týmu (redakce školního časopisu, komunikace a práce v týmu)	

Český jazyk	9. ročník
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní • Kompetence digitální
Učivo	**ŠVP výstupy**
JAZYKOVÁ VÝCHOVA Zvuková stránka jazyka – zásady spisovné a nespisovné výslovnosti. Slovní zásoba a tvoření slov – stavba a tvoření slov – slovotvorný rozbor; pravopis související se stavbou slova a s tvořením slov; slova jednoznačná a mnohoznačná; synonyma, antonyma, homonyma; odborné názvy. Tvarosloví – slovní druhy ohebné a neohebné; podstatná jména (procvičování, psaní velkých písmen ve vlastních jménech a názvech); přídavná jména, zájmena, číslovky; slovesa (slovesné třídy a vzory; tvary přechodníku přítomného a minulého). Skladba – stavba větná – vztahy mezi slovy; základní a rozvíjející větné členy; výrazy, které nejsou větnými členy; větné členy nerozvité, rozvité, souřadně spojené; vztah přístavkový; věty jednočlenné, dvojčlenné a větné ekvivalenty – funkce vět a větných ekvivalentů; samostatný větný člen, osamostatněný větný člen, elipsa; věta a souvětí – souvětí podřadné a souřadné, významové poměry mezi větami; stavba textová – vsuvka, prostředky návaznosti v jazykovém projevu. Pravopis – procvičování pravopisných pravidel z nižších ročníků; pravopis lexikální, morfologický, syntaktický; jazykové příručky. Obecné poučení o jazyce – vývoj českého jazyka; rozvrstvení národního jazyka; jazykověda a její disciplíny.	**ČJL-9-2-01:** spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova **ČJL-9-2-02:** rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov **ČJL-9-2-02:** rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech **ČJL-9-2-04:** správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci **ČJL-9-2-06:** rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí **ČJL-9-2-03:** samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami **ČJL-9-2-07:** v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí **ČJL-9-2-05:** využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace **ČJL-9-2-08:** rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití

Český jazyk	9. ročník
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA Čtení – s porozuměním a přednesem; studijní čtení (hl. myšlenky, poznámky, výpisky); analytické, hodnotící; rozlišování faktů od názorů, mínění a hodnocení (porovnávání). Naslouchání – pozorné, soustředěné, ohleduplné; zvukové a mimojazykové prostředky projevu; objektivní a subjektivní sdělení; fakta, názory a hodnocení; komunikační záměr mluvčího; manipulativní působení projevu; vyjadřování názoru na projev; naslouchání zážitkové. Mluvený projev – zásady dorozumívání (spisovný jazyk, otázky a odpovědi, řečnické otázky, role mluvčího a posluchače); objektivnost a subjektivnost sdělení; komunikační žánry (připravený i nepřipravený projev, přednáška, diskuze, reportáž); vyjadřování názoru na mluvený projev. Písemný projev – čitelný, přehledný a upravený písemný projev; stylistické žánry: výklad; fejeton; reportáž; rozhovor; úvaha; přihláška; stížnost; studijní styly.	čte plynule, s porozuměním, používá správnou techniku čtení
	ČJL-9-1-08: využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát
	ČJL-9-1-01: odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými zdroji
	ČJL-9-1-03: rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj
	naslouchá pozorně, je ohleduplný k mluvčímu
	ČJL-9-1-01: odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji
	ČJL-9-1-02: rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru
	vnímá zvukové i mimojazykové prostředky projevu
	ČJL-9-1-04: dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci
	ČJL-9-1-05: odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru
	ČJL-9-1-06: v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči
	ČJL-9-1-07: zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu
	vyjadřuje vlastní názor
	ČJL-9-1-09: uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování
	vytvoří úvahu, vyplní přihlášku, podá stížnost
	ČJL-9-1-10: využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů

Český jazyk	9. ročník
LITERÁRNÍ VÝCHOVA Tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů; volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu; záznam a reprodukce hlavních myšlenek; dramatizace; vytváření vlastních textů; vlastní výtvarný doprovod k literárním textům. Způsoby interpretace literárních a jiných děl – literatura – zdroj zábavy, poučení, zprostředkování hodnot, inspirace pro řešení vlastních problémů a plnění tužeb; vyjádření názorů na přečtené dílo ústně, písemně, kresbou; zážitky z četby. Základy literární teorie a historie – struktura literárního díla (téma, prostředí, doba, charakteristika postav, kompozice příběhu); jazyk literárního díla (obrazná pojmenování; zvukové prostředky – libozvučnost, zvukomalba; volný verš; rysy výrazného individuálního stylu autora); literatura 20. století (základní literární směry a jejich významní představitelé v české i světové literatuře). Literární druhy a žánry – literární druhy (poezie, prózy, drama); literární žánry (žánry lyrické, epické, dramatické; poezie protiválečná, všedního dne; povídky, novely, romány protiválečné, psychologické, ze současnosti); samizdatová a exilová literatura; publicistické žánry; absurdní drama; divadlo malých forem; film.	**ČJL-9-3-01:** uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla
	ČJL-9-3-04: tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie
	ČJL-9-3-01: vlastními slovy interpretuje smysl díla
	ČJL-9-3-03: formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo
	ČJL-9-3-05: rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty
	ČJL-9-3-01: jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla
	ČJL-9-3-02: rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora
	ČJL-9-3-07: uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře
	ČJL-9-3-09: vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích
	ČJL-9-3-06: rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele
	ČJL-9-3-08: porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování

Průřezová témata, přesahy, souvislosti
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA
Rozvoj schopností poznávání (zvládání pozornosti a soustředění, řešení problémů, dovednosti pro učení a studium, cvičení dovedností pro zapamatování, cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění)
Seberegulace a sebeorganizace (cvičení sebekontroly, sebeovládání, regulace vlastního jednání a prožívání, organizace volného času, plánování učení a studia, stanovení osobních cílů a kroků k jejich dosažení)
Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity)
Mezilidské vztahy (péče o dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhých)
Komunikace (dovednosti pro sdělování – technika řeči, řeč těla, zvuků, slov, cvičení pozorování a emfatického a aktivního naslouchání, specifické komunikační dovednosti, chápání podstaty sdělení)
Kooperace a kompetice (rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro kooperaci, vedení a organizace práce skupiny, rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládnutí situací soutěže a konkurence)

Český jazyk	9. ročník
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (zvládání učebních problémů, problémy v seberegulaci)	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA	
Kulturní diference (poznává vlastní kulturní zakotvení)	
Lidské vztahy (vztahy mezi kulturami, vzájemné obohacování)	
Multikulturalita (vstřícný postoj k odlišnostem)	
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA	
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (pěstování kritického přístupu ke zpravodajství; hledání rozdílů mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením; hodnotící prvky ve sdělení, rozlišování zábavních prvků od informativních)	
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (vztah sdělení a sociální zkušenosti; identifikace společensky významných hodnot v textu)	
Stavba mediálních sdělení (příklady pravidelnosti v uspořádání mediovaných sdělení, výběr sdělení v časopisech)	
Vnímání autora mediálních sdělení (identifikování postojů a názorů autora v mediovaném sdělení)	
Fungování a vliv médií ve společnosti (vliv médií na rejstřík konverzačních témat, na postoje a chování, role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti)	
Tvorba mediálního sdělení (uplatnění pro výběr výrazových prostředků, uplatnění pro školní časopis)	
Práce v realizačním týmu (redakce školního časopisu, komunikace a práce v týmu)	

5.2 Anglický jazyk

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
1	1	3	3	3	3	3	3	3	23
Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	

Název předmětu	Anglický jazyk
Oblast	Jazyk a jazyková komunikace
Charakteristika předmětu	Postupné osvojování cizího jazyka pomáhá žákům snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility žáků jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje žákům poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Poskytuje jazykový základ

Název předmětu	Anglický jazyk
	pro komunikaci žáků v Evropě i ve světě. Vede k osvojení potřebných jazykových znalostí a dovedností a k aktivnímu využití účinné komunikace v cizím jazyce. Požadavky na vzdělávání v anglickém jazyce směřují v ŠVP k dosažení úrovně A2.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Pozornost v hodinách je zaměřena na nácvik porozumění mluvenému slovu, na osvojení zvukové podoby angličtiny a na gramatiku. Žáci jsou tak vedeni od neverbální komunikace až k jednoduchým rozhovorům, od jednotlivých slov až k celému odstavci a pracují s bohatým obrazovým materiálem v učebnici i pracovním sešitě. V kombinaci se zvukovou nahrávkou napodobují správnou výslovnost rodilých mluvčích. Bohatě jsou využívány jednoduché říkanky, písně, nacvičování dialogů a konverzace. Získávání praktických dovedností žáka (a hodnocení žáka - do jaké míry si je osvojil) je zaměřeno na pět základních „oblastí“ cizího jazyka - **poslech, rozhovory, samostatný ústní projev, čtení a psaní.** **1. stupeň** Na I. stupni ZŠ představuje výuka anglického jazyka úvod do cizojazyčného vzdělávání. Jde především o probuzení zájmu žáka o studium tohoto cizího jazyka a o vytváření pozitivního vztahu k tomuto jazyku. Pozornost se soustřeďuje na osvojení zvukové podoby jazyka a na zvládnutí vztahů mezi jeho zvukovou a grafickou stránkou na podkladě rozvíjení základů řečových dovedností, dále na první seznámení s některými typickými jevy života a kultury zemí, příslušné jazykové oblasti. Žáci se učí jednoduše a přirozeně reagovat v nejběžnějších situacích každodenního života přiměřených jejich věku. Dovednosti porozumět vyslechnutému sdělení a ústně se vyjadřovat jsou nadřazeny dovednostem číst a písemně se vyjadřovat. Výklad prvků gramatického systému je omezen na nezbytné minimum, slovní zásoba je volena především na základě frekvence a zájmu dětí tohoto věku. Metody a formy práce jsou založeny na pozorování, poslechu, imitaci, tvořivých činnostech a hře. Výuka je výrazně propojena nejen s mateřským jazykem, ale též s hudební, pohybovou, výtvarnou a dramatickou výchovou, z nichž přebírá některé techniky a obohacuje je novými prvky (např. hraní rolí, dramatizace, improvizace ap.), využívá se nahrávek, říkanek, básniček, písniček aj. textů v interpretaci rodilých mluvčích. Do výuky jsou zařazovány i vhodné programy na PC, příp. lze (podle schopností žáků) využívat i připojení k internetu. Významnou úlohou vyučujícího je rozvíjet představivost dětí, podněcovat a oceňovat jejich aktivitu a invenci a jejich tvůrčí přístup k činnostem. **2. stupeň** Na II. stupni ZŠ jde již více o osvojování cizího jazyka jako prostředku dorozumívání a prostředku získávání dalších poznatků. Pozornost se věnuje rozvoji všech řečových dovedností, čtení a písemné vyjadřování nabývá

<table>
<tr><th>Název předmětu</th><th>Anglický jazyk</th></tr>
<tr><td></td><td>postupně na významu. Stále více se pracuje s autentickými materiály různého druhu (tištěnými i audiovizuálními), více se do výuky zařazuje integrované používání cizího jazyka v kombinaci s PC a internetem. Prohlubuje se povědomí žáků o kultuře cizích (zejména evropských) zemí. V používaných formách a metodách práce je preferováno kooperativní vyučování. Vyučující vhodně využívá odlišností žáků v různých individuálních i skupinových činnostech. Podporuje také další rozvíjení komunikačních dovedností žáků navazováním kontaktů s anglicky hovořícími osobami v zahraničí zejména prostřednictvím internetu. Významná je i motivace žáků k výuce dalšího cizího jazyka.

Časové vymezení:

<table>
<tr><th>ročník</th><th>časová dotace</th><th>forma</th></tr>
<tr><td>1.</td><td>1</td><td>povinný předmět</td></tr>
<tr><td>2.</td><td>1</td><td>povinný předmět</td></tr>
<tr><td>3.</td><td>3</td><td>povinný předmět</td></tr>
<tr><td>4.</td><td>3</td><td>povinný předmět</td></tr>
<tr><td>5.</td><td>3</td><td>povinný předmět</td></tr>
<tr><td>6.</td><td>3</td><td>povinný předmět</td></tr>
<tr><td>7.</td><td>3</td><td>povinný předmět</td></tr>
<tr><td>8.</td><td>3</td><td>povinný předmět</td></tr>
<tr><td>9.</td><td>3</td><td>povinný předmět</td></tr>
</table>

Výuka probíhá v kmenových třídách i v odborné učebně vybavené počítačovou technikou. Kromě výkladu, poslechu, četby, procvičování gramatiky, dialogů, reprodukce textu v písemné a ústní formě, je kladen důraz i na samostatnou práci žáků, práci se slovníkem a jiné vyhledávání informací. Součástí vyučování jsou hry, soutěže, recitace, zpěv, výukové programy na PC a různé zajímavé krátkodobé projekty. Žáci se mohou účastnit olympiád apod.</td></tr>
<tr><td>Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu,</td><td>Kompetence k učení:
• Učitel vede žáky k dlouhodobé práci na osvojení si cizího jazyka, k vyhledávání a třídění informací, k systematickému používání naučených jazykových prostředků, k posouzení vlastního učení, k práci</td></tr>
</table>

Název předmětu	Anglický jazyk
jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	s chybou. Vede je k uvědomění si důležitosti schopnosti komunikovat v anglickém jazyce pro další studium a praktický život. • Vede žáky k výběru a využití vhodných způsobů a metod pro efektivní učení, k propojování získaných poznatků do širších celků. • Žáci si osvojují schopnost komunikovat v cizím jazyce, vyhledávají a třídí informace, systematicky používají naučených jazykových prostředků, učí se práci s chybou. Poznávají smysl učení. • Žáci si volí vhodné způsoby a metody pro efektivní učení, propojují získané poznatky do širších celků.
	Kompetence k řešení problémů: • Učitel podněcuje žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů. Vytvářením praktických problémových úloh a situací učí žáky prakticky problémy řešit. Vede žáky k tomu, aby bez obav komunikovali v cizím jazyce. • Žáci se učí tvořivému myšlení, logickému uvažování a řešení problémů. Učí se prakticky problémy řešit. Bez obav komunikují v cizím jazyce.
	Kompetence komunikativní: • Učitel vede žáky přesnému a výstižnému vyjadřování, podporuje různé formy komunikace na mezinárodní úrovni“ v rámci Evropy i světa. Učí žáky porozumět sdělení v anglickém jazyce, umět zformulovat jednoduché myšlenky anglicky, rozumět promluvě i přiměřenému textu v anglickém jazyce, využívat dovednosti osvojené v anglickém jazyce k navázání kontaktu či vztahu. • Žáci se učí přesnému a výstižnému vyjadřování, komunikují na mezinárodní úrovni“ v rámci Evropy i světa. Učí se porozumět sdělení v anglickém jazyce, umí zformulovat jednoduché myšlenky anglicky, rozumí promluvě i přiměřenému textu v anglickém jazyce, využívají dovednosti osvojené v anglickém jazyce k navázání kontaktu či vztahu.
	Kompetence sociální a personální: • Učitel rozvíjí u žáků schopnost spolupracovat, pracovat v týmu, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých. • Žáci se učí spolupracovat, pracovat v týmu, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých /v anglickém jazyce/

Název předmětu	Anglický jazyk
	Kompetence občanské: • Učitel vytváří u žáků představu o zvycích v anglicky mluvících zemích a porovnává je se zvyky našimi, vede je k respektování tradic a kulturních hodnot. Vede je k respektování názorů ostatních, ke vzájemnému naslouchání si. • Žáci si vytvářejí představu o zvycích v anglicky mluvících zemích a porovnávají je se zvyky našimi, respektují tradice a kulturní hodnoty. Respektují názory ostatních, vzájemně si naslouchají.
	Kompetence pracovní: • Učitel vede žáky k samostatné práci s dvojjazyčným a výkladovým slovníkem, k využívání anglického jazyka při získávání informací z různých oblastí. • Žáci se učí samostatně pracovat s dvojjazyčným a výkladovým slovníkem, využívají anglického jazyka k získávání informací z různých oblastí.
	Kompetence digitální: • Učitel vede žáky k používání digitálních zařízení, k jejich využívání při učení. • K vytváření a upravování digitálního obsahu, kombinování různých formátů, k vyjadřování se za pomoci digitálních prostředků. • Umožňuje žákům využívat digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce. • Vede žáky k chápání významu digitálních technologií pro lidskou společnost, ke kritickému hodnocení jejich přínosů a k reflektování rizika jejich využívání. • Žáci používají digitální zařízení a využívají je při učení. • Vytvářejí a upravují digitální obsah, kombinují různé formáty, vyjadřují se za pomoci digitálních prostředků. • Žáci využívají digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce. • Vede žáky k chápání významu digitálních technologií pro lidskou společnost, ke kritickému hodnocení jejich přínosů a k reflektování rizika jejich využívání.

Anglický jazyk	1. ročník
Učivo	**ŠVP výstupy**
Řečové dovednosti	
KOMUNIKAČNÍ SITUACE Pozdravy, oslovení, představování, prosba, poděkování, základní pokyny. **REÁLIE** Velikonoce a Vánoce ve Velké Británii. **MLUVNICE** Sloveso být (tvar „am“ a „is“), sloveso have got (v první osobě čísla jednotného), rozkazovací způsob, množné číslo podstatných jmen, otázka na počet.	rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně
	přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení
	píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy
	zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal
	rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu
	přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení
	rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu
	zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal
Průřezová témata, přesahy, souvislosti	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	
Sebepoznání a sebepojetí (informace o mé osobě)	
Seberegulace a sebeorganizace (regulace vlastního chování)	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA	
Lidské vztahy (tolerantní vztahy s jinými lidmi)	

Anglický jazyk	2. ročník
Učivo	**ŠVP výstupy**
Řečové dovednosti	
KOMUNIKAČNÍ SITUACE Popis dovedností, popis toho, co vidím, co mám a nemám rád, otázka a odpověď na umístění předmětu, popis vlastní, právě probíhající činnosti. **REÁLIE**	rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně
	přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení
	píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy
	zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal
	rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu

Anglický jazyk	2. ročník
Velikonoce a Vánoce ve Velké Británii. **MLUVNICE** Jednoduché použití slovesa umět / moci, mít rád, sloveso být (otázka „Is it…?“), základní předložky místa, přítomný čas průběhový (tvar „I am …ing.“).	přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal
Průřezová témata, přesahy, souvislosti	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	
Sebepoznání a sebepojetí (informace o mé osobě)	
Seberegulace a sebeorganizace (regulace vlastního chování)	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA	
Lidské vztahy (tolerantní vztahy s jinými lidmi)	

Anglický jazyk	3. ročník
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní • Kompetence digitální
Učivo	**ŠVP výstupy**
Řečové dovednosti	
ZVUKOVÁ A GRAFICKÁ PODOBA JAZYKA Fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov. **SLOVNÍ ZÁSOBA**, **TEMATICKÉ OKRUHY**	**CJ-3-1-01:** rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně **CJ-3-1-02:** zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal **CJ-3-1-03:** rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu

Anglický jazyk	3. ročník
Žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích, práce se slovníkem; anglická abeceda; rodina; domov, osoby, lidské tělo, oblečení, školní činnosti, volný čas, sport, zvířata, čísla 0 – 20, barvy, říkanky a písně; vyhledávání slovíček k dané slovní zásobě a tématu; komunikační situace – pozdravy, pokyny, dotazování na oblíbenost, popis osoby**;** **REÁLIE** škola a jídlo ve Velké Británii. **MLUVNICE** Sloveso být, mít a umět/moci (třetí osoba čísla jednotného, zápor a otázka), přítomný čas průběhový (první a třetí osoba čísla jednotného), vazba „there is /there are“, člen určitý a neurčitý.	**CJ-3-1-04***:* rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu
	CJ-3-1-05: přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení
	CJ-3-1-06: píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy
	pozdraví a rozloučí se, představí se
	pojmenuje běžné věci ze svého okolí přiměřené slovní zásobě
	sdělí, co má rád a zeptá se kamaráda, zeptá se kamaráda, co umí a sám odpovídá
	popíše blízké osoby, vzhled a co mají na sobě
	napíše jednoduchá slovní spojení a věty
Průřezová témata, přesahy, souvislosti	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	
Sebepoznání a sebepojetí (informace o mé osobě)	
Seberegulace a sebeorganizace (regulace vlastního chování)	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA	
Lidské vztahy (tolerantní vztahy s jinými lidmi)	

Anglický jazyk	4. ročník
Učivo	**ŠVP výstupy**
Řečové dovednosti, poslech s porozuměním, mluvení, čtení s porozuměním, psaní	
ZVUKOVÁ A GRAFICKÁ PODOBA JAZYKA Fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov. **SLOVNÍ ZÁSOBA**, **TEMATICKÉ OKRUHY**	rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností
	rozumí slovům a jednoduchým větám pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
	rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu

Anglický jazyk	4. ročník
Žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích, práce se slovníkem, anglická abeceda; kalendářní rok (roční období, měsíce, dny v týdnu), domov; bydliště rodina, povolání, volnočasové aktivity, dopravní prostředky, počasí, čísla 20 – 100, volný čas, nákupy, jídlo, obchody, zelenina, ovoce, zvyky a tradice – Vánoce a Velikonoce, říkanky a písničky; orientace v textu, překlad textu, hra v rolích, pozdravy, modelové situace na dané téma, krátké poslechové ukázky k tématům, jednoduché příběhy na daná témata, komiksy; vyhledávání slovíček k dané slovní zásobě a tématu; komunikační situace – uvedení času, popis zvířat, dotazy na počasí, popis činnosti běžných povolání, týdenní režim; **REÁLIE** Svátky ve Velké Británii; **MLUVNICE** Tázací a přivlastňovací zájmena, vyjádření času, časování sloves být, mít, umět/moci, sloveso mít rád (třetí osoba čísla jednotného, zápor a otázka), tvoření jednoduché otázky + krátké odpovědi, předložky času.	sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života seznamuje se s jednoduchými autentickými materiály orientuje se v krátkém textu, odpoví jednoduše na položenou otázku, vyhledává informace čte nahlas krátké věty, napodobuje předkládanou správnou výslovnost orientuje se v anglické abecedě reprodukuje jednoduchou říkanku a písničku seřadí věty podle kontextu pozdraví při setkání a loučení s dítětem i dospělým sestaví odpověď na jednoduchou otázku sdělí, co má a nemá rád zeptá se na množství
Průřezová témata, přesahy, souvislosti	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH	
Jsme Evropané (život dětí v jiných zemích)	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA	
Kulturní diference (zvyky a tradice, písně, poezie anglicky mluvících zemí)	
Lidské vztahy (příběhy dětí)	

Anglický jazyk	5. ročník
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní • Kompetence digitální
Učivo	**ŠVP výstupy**
Řečové dovednosti, poslech s porozuměním, mluvení, čtení s porozuměním, psaní	
ZVUKOVÁ A GRAFICKÁ PODOBA JAZYKA Fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov; **SLOVNÍ ZÁSOBA**, **TEMATICKÉ OKRUHY** Žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích, práce se slovníkem, anglická abeceda; naše obec, škola, vyučovací předměty, rodina, kamarádi, volný čas, zájmové činnosti, režim dne, příroda, čísla 0 – 100, povolání, nákupy, ceny, plakáty, reklamní letáky, oblékání, tradice a zvyky – Vánoce, Velikonoce, Valentýn, kalendářní rok (roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), orientace v prostoru, popis cesty, plán, mapa, osobní dopis, adresa; motivační písně (populární hudba), komiksy, krátké texty na daná témata, práce s textem, doplňování neúplného textu, encyklopedie, slovníky, překlady textů; vyhledávání slovíček k dané slovní zásobě a tématu; komunikační situace – jednoduché texty a krátké rozhovory, ústní a písemný popis osoby, místa, dne.	**CJ-5-1-01:**rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností **CJ-5-1-02:**rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu **CJ-5-1-03:**rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu **CJ-5-2-01:**zapojí se do jednoduchých rozhovorů **CJ-5-2-02:**sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat **CJ-5-2-03:**odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá **CJ-5-3-01:**vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům **CJ-5-3-02:** rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu **CJ-5-4-01:**napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života **CJ-5-4-02:**vyplní osobní údaje do formuláře

Anglický jazyk	5. ročník
MLUVNICE Přítomný čas prostý, přítomný čas průběhový (časování, zápor a otázka), rozkazovací způsob, pořádek slov ve větě, vazba there is /are, předložky místa, otázky s tázacími zájmeny	
Průřezová témata, přesahy, souvislosti	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH	
Evropa a svět nás zajímá (zvyky a tradice)	
Objevujeme Evropu a svět (vzdělávání mladých Evropanů)	

Anglický jazyk	6. ročník
Učivo	**ŠVP výstupy**
Poslech s porozuměním, mluvení, čtení s porozuměním, psaní	
ZVUKOVÁ A GRAFICKÁ PODOBA JAZYKA Rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby. **SLOVNÍ ZÁSOBA**, **TEMATICKÉ OKRUHY** Rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím, práce se slovníkem, encyklopediemi; domov, rodina, povolání, bydlení, škola rozvrh hodin, volný čas, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky, jídelní lístky, zvířata, město – určení směrů: go down, past, across; turnright/left, nákupy, počasí; komiksy, jednoduché texty, oslovení, pozdrav, omluvenka, omluva, prosba, žádost, objednávka jídla	rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně
	rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat
	zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích
	mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech
	vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života
	pracuje s dvojjazyčným slovníkem
	čte jednoduché texty
	vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech (odpovědi na otázky, posoudí pravdivost výroků, seřadí a přiřadí obrázky podle obsahu textu)
	rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace
	zvládá společenskou konverzaci
	vyplní základní údaje o sobě ve formuláři

Anglický jazyk	6. ročník
MLUVNICE porovnání přítomného času prostého a průběhového, frekvenční příslovce, minulý čas prostý, přivlastňovací pád, zájmena some a any, počitatelná a nepočitatelná podstatná jména, datum, řadové číslovky, budoucí čas „going to“, stupňování přídavných jmen	napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
	reaguje na jednoduché písemné sdělení
	používá gramatické jevy k realizaci komunikačního záměru, učitel toleruje elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění
	sestaví gramaticky a formálně správně jednoduché věty a zprávy, používá správné tvary probíraných gramatických jevů
Průřezová témata, přesahy, souvislosti	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	
Psychohygiena (dobrá organizace času)	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA	
Lidské aktivity a problémy životního prostředí (ochrana přírody)	

Anglický jazyk	7. ročník
Učivo	**ŠVP výstupy**
Poslech s porozuměním, mluvení, čtení s porozuměním, psaní	
ZVUKOVÁ A GRAFICKÁ PODOBA JAZYKA Rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby. **SLOVNÍ ZÁSOBA**, **TEMATICKÉ OKRUHY** Rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím, práce se slovníkem, encyklopediemi; kultura; sport, počasí, stravovací návyky, objednávka a nákup jídla, město, popis směru v plánu města, orientace ve městě, cestování, kultura, zvyky a tradice; životní prostředí, sociální problémy; žádost o pomoc, službu, omluva, nabídka, reakce na nabídku (souhlas, odmítnutí); komiksy, reportáže, jednoduché texty s reáliemi anglicky mluvících zemí i ČR, texty v učebnici, inzerát, prospekt, jízdní	**CJ-9-1-01:**rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně
	CJ-9-1-02: rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat
	CJ-9-2-01:zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích
	CJ-9-2-02:mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech
	CJ-9-2-03:vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života
	běžně pracuje s dvojjazyčným slovníkem, orientuje se ve zkratkách a symbolech
	čte přiměřeně dlouhé texty
	CJ-9-3-01:vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech

Anglický jazyk	7. ročník
řád, jídelní lístek, různé nápisy, recenze filmů, autentické texty (časopisy, cizojazyčná beletrie, prospekty,…). **MLUVNICE** Minulý čas průběhový a porovnání s minulým časem prostým, vyjádření budoucnosti „will“ a porovnání s „going to“, předložky času a místa, základní způsobová slovesa, předpřítomný čas.	**CJ-9-3-02:**rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace
	vyhledá odpovědi na otázky, posoudí pravdivost výroků, seřadí a přiřadí obrázky podle obsahu textu
	CJ-9-4-01:vyplní základní údaje o sobě ve formuláři
	CJ-9-4-02:napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
	CJ-9-4-03:reaguje na jednoduché písemné sdělení
	používá gramatické jevy k realizaci komunikačního záměru, učitel toleruje elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění
	sestaví gramaticky a formálně správně věty, zprávy a jednoduchý text, používá správné tvary probíraných gramatických jevů
Průřezová témata, přesahy, souvislosti	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA	
Kulturní diference (poznávání vlastního kulturního zakotvení)	
Multikulturalita (význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumívání)	
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA	
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (identifikování základních orientačních prvků v textu)	

Anglický jazyk	8. ročník
Učivo	**ŠVP výstupy**
Poslech s porozuměním, mluvení, čtení s porozuměním, psaní	
ZVUKOVÁ A GRAFICKÁ PODOBA JAZYKA Rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby.	**CJ-9-1-01:**rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně
	CJ-9-1-02: rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat
	rozumí hlavní myšlence jednoduchého textu s neznámými slovy, jejichž význam odvozuje z kontextu
	CJ-9-2-01:zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích

Anglický jazyk	8. ročník
SLOVNÍ ZÁSOBA, **TEMATICKÉ OKRUHY** Rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím, práce se slovníkem, encyklopediemi; volný čas, pocity a nálady, cestování, zvyky a tradice, počasí, příroda a město, nákupy, oblékání, počasí, oblékání, slovní zásoba týkající se zájmů, komunikačních technologií, povolání, popisu osob (vzhled, vlastnosti); komiksy, jednoduché texty o reáliích anglicky mluvících zemí i ČR, příběhy. **MLUVNICE** Porovnání minulého času prostého a předpřítomného, způsobová slovesa (minulý a budoucí čas), slovesa se dvěma předměty, zástupná a vztažná zájmena.	**CJ-9-2-02:**mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech
	CJ-9-2-03:vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života
	přesně a gramaticky správně formuluje své otázky
	čte delší texty, které obsahují slovní zásobu používanou v každodenním životě
	CJ-9-3-01:vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech
	CJ-9-3-02:rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace
	CJ-9-4-01:vyplní základní údaje o sobě ve formuláři
	CJ-9-4-02:napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
	CJ-9-4-03:reaguje na jednoduché písemné sdělení
	používá gramatické jevy k realizaci komunikačního záměru, učitel toleruje elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění
	sestaví gramaticky a formálně správně věty, zprávy, přiměřeně dlouhý text, používá správné tvary probíraných gramatických jevů
Průřezová témata, přesahy, souvislosti	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	
Seberegulace a sebeorganizace (plánování učení a volného času)	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH	
Objevujeme Evropu a svět (mezinárodní setkávání)	

Anglický jazyk	9. ročník
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské

Anglický jazyk	9. ročník
	• Kompetence pracovní • Kompetence digitální
Učivo	**ŠVP výstupy**
Poslech s porozuměním, mluvení, čtení s porozuměním, psaní	
ZVUKOVÁ A GRAFICKÁ PODOBA JAZYKA Rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby. **SLOVNÍ ZÁSOBA**, **TEMATICKÉ OKRUHY** Rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím, práce se slovníkem, encyklopediemi; popis osob, stravovací návyky, nákupy a móda, společnost a její problémy, moderní technologie a média, cestování, doprava, reálie zemí příslušných jazykových oblastí, volba povolání, plány do budoucna, setkání (představení, reakce na představení, souhlas/nesouhlas), cestování, doprava, kultura, nákupy, stravování, popis osob, plány do budoucna; komiksy, příběhy, reportáže, souvislé texty o reáliích anglicky mluvících zemí i ČR, autentické texty. **PSANÍ** Oficiální dopis, žádost, poděkování, blahopřání, životopis, společenský program, jídelníček, dietní jídelníček, žádost o různé zboží, vstupenky, reakce na žádost… **MLUVNICE** předminulý čas (orientačně), trpný rod přítomného i minulého času, podmínkové věty (orientačně), zvratná a zdůrazňovací zájmena, gerundium, podmiňovací způsob, porovnávání různých časů.	**CJ-9-1-01:**rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně **CJ-9-1-02:** rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat **CJ-9-2-01:**se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích **CJ-9-2-02:**mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech **CJ-9-2-03:**vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života **CJ-9-3-01:**vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech **CJ-9-3-02:**rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace **CJ-9-4-01:**vyplní základní údaje o sobě ve formuláři **CJ-9-4-02:**napíše jednoduché texty týkající se jeho **CJ-9-4-02:**napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat **CJ-9-4-03:**reaguje na jednoduché písemné sdělení používá gramatické jevy k realizaci komunikačního záměru, učitel toleruje elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění

Anglický jazyk	9. ročník
Průřezová témata, přesahy, souvislosti	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	
Seberegulace a sebeorganizace (stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení)	
Poznávání lidí (chyby při poznávání lidí)	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH -	
Evropa a svět nás zajímá (zvyky a tradice národů Evropy, zážitky a zkušenosti z Evropy, naši sousedé)	

5.3 Další cizí jazyk

5.3.1 Ruský jazyk

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
0	0	0	0	0	0	2	2	2	6
						Volitelný	Volitelný	Volitelný	

Název předmětu	Ruský jazyk
Oblast	Jazyk a jazyková komunikace
Charakteristika předmětu	Vyučovací předmět Ruský jazyk pomáhá žáku snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility žáka jak v jeho osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje žákovi poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje žákovo vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance. Požadavky na vzdělávání v ruském jazyce směřují v ŠVP k dosažení úrovně A1, Společného evropského referenčního rámce pro jazyky. Výuka směřuje k „praktickým dovednostem“. Náročnost a rozsah učiva použitého jako prostředku k dosažení těchto dovedností volí vyučující s ohledem na schopnosti a možnosti žáka. Výuka ruského jazyka v základní škole směřuje více než k ovládání tohoto cizího jazyka – k jeho praktickému používání jako komunikačního prostředku (nejlépe v kombinaci s využíváním ICT).

<table>
<tr><th>Název předmětu</th><th>Ruský jazyk</th></tr>
<tr><td>Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)</td><td>Získávání praktických dovedností žáka (a hodnocení žáka do jaké míry si je osvojil) je zaměřeno na pět základních „oblastí“ cizího jazyka – poslech, rozhovory, samostatný ústní projev, čtení a psaní.
Pozornost se věnuje rozvoji řečových dovedností; čtení a písemné vyjadřování nabývá postupně na významu. Stále více se pracuje s autentickými materiály různého druhu (tištěnými i audiovizuálními), více se do výuky zařazuje integrované používání cizího jazyka v kombinaci s PC a internetem. Prohlubuje se povědomí žáků o kultuře cizích (zejména evropských) zemí. V používaných formách a metodách práce je preferováno kooperativní vyučování. Vyučující vhodně využívá odlišností žáků v různých individuálních i skupinových činnostech. Podporuje také další rozvíjení komunikačních dovedností žáků navazováním kontaktů s rusky hovořícími osobami v zahraničí zejména prostřednictvím internetu a osobními kontakty.
Časové vymezení:
<table>
<tr><th>ročník</th><th>časová dotace</th><th>forma</th></tr>
<tr><td>7.</td><td>2</td><td>povinný předmět</td></tr>
<tr><td>8.</td><td>2</td><td>povinný předmět</td></tr>
<tr><td>9.</td><td>2</td><td>povinný předmět</td></tr>
</table>
Výuka probíhá v kmenových třídách i v odborné učebně vybavené počítačovou technikou. Kromě výkladu, poslechu, četby, procvičování gramatiky, dialogů, reprodukce textu v písemné a ústní formě je kladen důraz i na samostatnou práci žáků, práci se slovníkem a samostatné vyhledávání informací. Součástí vyučování jsou hry, soutěže, recitace, zpěv, a různé zajímavé krátkodobé projekty.</td></tr>
<tr><td>Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků</td><td>Kompetence k učení:
• Učitel vede žáky k dlouhodobé práci na osvojení si cizího jazyka, k vyhledávání a třídění informací, k systematickému používání naučených jazykových prostředků, k posouzení vlastního učení, k práci s chybou. Vede je k uvědomění si důležitosti schopnosti komunikovat v ruském jazyce pro další studium a praktický život.
• Vede žáky k výběru a využití vhodných způsobů a metod pro efektivní učení, k propojování získaných poznatků do širších celků.</td></tr>
</table>

Název předmětu	Ruský jazyk
	Kompetence k řešení problémů: • Učitel podněcuje žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů. Vytvářením praktických problémových úloh a situací učí žáky prakticky problémy řešit. Vede žáky k tomu, aby bez obav komunikovali v cizím jazyce. • Žáci se učí tvořivému myšlení, logickému uvažování a řešení problémů. Učí se prakticky problémy řešit. Bez obav komunikují v cizím jazyce.
	Kompetence komunikativní: • Učitel vede žáky přesnému a výstižnému vyjadřování, podporuje různé formy komunikace. Učí žáky porozumět sdělení v ruském jazyce, zformulovat jednoduché myšlenky, rozumět promluvě i přiměřenému textu, využívat osvojené dovednosti k navázání kontaktu či vztahu. • Žáci se učí přesnému a výstižnému vyjadřování, komunikují na mezinárodní úrovni v rámci Evropy i světa. Učí se porozumět sdělení v ruštině, zformulovat jednoduché myšlenky, rozumí promluvě i přiměřenému textu, využívají dovednosti osvojené k navázání kontaktu či vztahu.
	Kompetence sociální a personální: • Učitel rozvíjí u žáků schopnost spolupracovat, pracovat v týmu, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých. • Žáci se učí spolupracovat, pracovat v týmu, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých (v ruštině).
	Kompetence občanské: • Učitel vytváří u žáků představu o zvycích v rusky mluvících zemích a porovnává je se zvyky našimi, vede je k respektování tradic a kulturních hodnot. Vede je k respektování názorů ostatních, ke vzájemnému naslouchání si. • Žáci si vytvářejí představu o zvycích v rusky mluvících zemích a porovnávají je se zvyky našimi, respektují tradice a kulturní hodnoty. Respektují názory ostatních, vzájemně si naslouchají.
	Kompetence pracovní: • Učitel vede žáky k samostatné práci s dvojjazyčným a výkladovým slovníkem, k využívání ruského jazyka při získávání informací z různých oblastí. • Žáci se učí samostatně pracovat s dvojjazyčným a výkladovým slovníkem, využívají ruštiny k získávání informací z různých oblastí.

Název předmětu	Ruský jazyk
	Kompetence digitální: • Učitel vede žáky k používání digitálních zařízení, k jejich využívání při učení. • K vytváření a upravování digitálního obsahu, kombinování různých formátů, k vyjadřování se za pomoci digitálních prostředků. • Umožňuje žákům využívat digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce. • Vede žáky k chápání významu digitálních technologií pro lidskou společnost, ke kritickému hodnocení jejich přínosů a k reflektování rizika jejich využívání. • Žáci používají digitální zařízení a využívají je při učení. • Vytvářejí a upravují digitální obsah, kombinují různé formáty, vyjadřují se za pomoci digitálních prostředků. • Žáci využívají digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce. • Vede žáky k chápání významu digitálních technologií pro lidskou společnost, ke kritickému hodnocení jejich přínosů a k reflektování rizika jejich využívání.

Ruský jazyk	**7. ročník**
Učivo	**ŠVP výstupy**
PŘEDAZBUKOVÉ OBDOBÍ	**POSLECH S POROZUMĚNÍM, MLUVENÍ**
ZVUKOVÁ PODOBA JAZYKA Fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky; hlásky odlišné od ČJ; tvrdé a měkké slabiky; intonace oznamovací a tázací věty.	
SLOVNÍ ZÁSOBA, TEMATICKÉ OKRUHY Žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů.	rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně
	rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
	rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat
	zapojí se do jednoduchých rozhovorů

Ruský jazyk	7. ročník
rozhovory na téma člověk a společnost (pozdrav, omluva, žádost); setkání (oslovení, pozdrav, poděkování, představování) **samostatný projev na téma** slovní zásoba a tvoření slov (synonyma, antonyma, význam slov v kontextu); rodina; škola **poslech na téma** rodina; domácí mazlíčci; škola; jídlo	sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy
	odpovídá na jednoduché otázky týkající se rodiny, školy a podobné otázky pokládá
	rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům
	rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci
AZBUKOVÉ OBDOBÍ	**POSLECH S POROZUMĚNÍM, MLUVENÍ**
ZVUKOVÁ A GRAFICKÁ PODOBA JAZYKA Fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov; azbuka – seznámení; písmena odlišná od češtiny; poučení o přízvuku; intonace oznamovací a tázací věty v ruštině.	používá správně stavbu ruské věty, intonaci i přízvuk
	stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení
SLOVNÍ ZÁSOBA, TEMATICKÉ OKRUHY Žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů. **čtení** první texty ke čtení **rozhovory na téma** setkání (oslovení, pozdrav, poděkování, představování); člověk a společnost (pozdrav, omluva, žádost, blahopřání, dopis); moje rodina; narozeniny; Jak se jmenuješ? (důležité fráze); Odkud jste? obec; odpočinek (miluji přestávky); **samostatný projev na téma** slovní zásoba a tvoření slov (synonyma, antonyma, význam slov v kontextu); domov; rodina; bydlení; oblékání; škola; zvířata; jídlo; nákupy; město a vesnice; reálie zemí příslušných jazykových oblastí	rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně
	rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
	rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat
	zapojí se do jednoduchých rozhovorů
	sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy
	odpovídá na jednoduché otázky týkající se rodiny, školy a podobné otázky pokládá
	rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům
	rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci
	používá slovník v učebnici a dvojjazyčný slovník

Ruský jazyk	7. ročník
důležité fráze; práce se slovníkem	
MLUVNICE Základní gramatická pravidla; věta jednoduchá; pořádek slov ve větě; tvorba otázky a záporu; základní číslovky 1 – 20; číslovky dva, tři, čtyři ve spojení s členy rodin.	používá gramatické jevy k realizaci komunikačního záměru, učitel toleruje elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění
Průřezová témata, přesahy, souvislosti	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	
Rozvoj schopností poznávání	
Sebepoznání a sebepojetí	
Poznávání lidí	
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA	
Občanská společnost a škola	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH	
Evropa a svět nás zajímá	
Objevujeme Evropu a svět	
Jsme Evropané	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA	
Lidské vztahy	
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA	
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	
Stavba mediálních sdělení	

Ruský jazyk	8. ročník
Učivo	**ŠVP výstupy**
	POSLECH S POROZUMĚNÍM, MLUVENÍ, PSANÍ
OPAKOVÁNÍ UČIVA 7. ROČNÍKU Básničky, říkanky, poslech, opakování a procvičování azbuky.	

Ruský jazyk	8. ročník
SLOVNÍ ZÁSOBA, TEMATICKÉ OKRUHY, ROZHOVORY NA TÉMA, SAMOSTATNÝ PROJEV NA TÉMA, POSLECH NA TÉMA nákupy (fráze při nakupování); volný čas (sport, kultura, zájmy a záliby); kalendářní rok (čas, kalendář, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny); příroda, počasí; svátky (oslavy a dárky); rozvrh hodin; Ruská federace – základní reálie, tradice, odlišnosti; reálie – tradice, symboly, jídlo, umění; škola; shrnutí pravidel čtení	vyjmenuje hlavní informace o Ruské federaci
	rozumí výrazům slovní zásoby na dané téma, reaguje na ně
	rozumí obsahu a smyslu jednoduchého čteného textu
	používá slovník v učebnici a dvojjazyčný slovník
	zapojí se do jednoduché konverzace za použití známých výrazů
	rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat
	rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům
	rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům
	rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci
	vyplní základní údaje o sobě ve formuláři
	napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
	stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení
MLUVNICE minulý čas sloves; číslovky 1 – 100; řadové číslovky 1. – 10.; zvratná slovesa; zápor	používá gramatické jevy k realizaci komunikačního záměru, učitel toleruje elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění
Průřezová témata, přesahy, souvislosti	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	
Rozvoj schopností poznávání	
Sebepoznání a sebepojetí	
Poznávání lidí	
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA	
Občanská společnost a škola	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH	
Evropa a svět nás zajímá	

Ruský jazyk	8. ročník
Objevujeme Evropu a svět	
Jsme Evropané	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA	
Lidské vztahy	
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA	
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	
Stavba mediálních sdělení	

Ruský jazyk	9. ročník
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní • Kompetence digitální
Učivo	**ŠVP výstupy**
	POSLECH S POROZUMĚNÍM, MLUVENÍ, PSANÍ
OPAKOVÁNÍ UČIVA 8. ROČNÍKU Básničky, říkanky, poslech, opakování a procvičování azbuky.	**DCJ-9-3-02:** rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům
	používá správně stavbu ruské věty, intonaci i přízvuk
SLOVNÍ ZÁSOBA, TEMATICKÉ OKRUHY, ROZHOVORY NA TÉMA, SAMOSTATNÝ PROJEV NA TÉMA, POSLECH NA TÉMA komiks; lidské tělo; nakupování - ráze při nakupování; ruské tradice - Vánoce, Nový rok - vliv pravoslaví; město, orientace ve městě - slovní obraty a výrazy k orientaci ve městě; dopravní prostředky; lidské tělo; povolání; zdraví ruské pohádky	**DCJ-9-1-01:** rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně
	DCJ-9-1-02: rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
	DCJ-9-1-03: rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat
	DCJ-9-2-01: zapojí se do jednoduchých rozhovorů

Ruský jazyk	9. ročník
slovíčka zvukově podobná, ale s odlišným významem	**DCJ-9-2-02:** sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
	DCJ-9-2-03: odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá
	DCJ-9-3-01: rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům
	DCJ-9-3-03: rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci
	DCJ-9-4-01: vyplní základní údaje o sobě ve formuláři
	DCJ-9-4-02: napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
	DCJ-9-4-03: stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení
	vytvoří komiks
	porovná Vánoce v Čechách a v Rusku
	napíše blahopřání k narozeninám nebo svátku, k Vánocům a novému roku
	správně přeloží z RJ do ČJ text s podobně znějícími výrazy
	rozumí výrazům slovní zásoby na dané téma, reaguje na ně
	rozumí obsahu a smyslu jednoduchého mluveného i čteného textu, poradí s cestou k cíli ve městě
	zapojí se do jednoduché konverzace za použití známých výrazů
	přečte jednoduchý text pohádky v ruštině
	vyjmenuje tradiční postavy ruských pohádek- národní odlišnosti
MLUVNICE časování sloves obou typů; přídavná jména podle rodu (s pomocí slovníku); stupňování přídavných jmen	používá běžná slovesa ve správném tvaru
	vyjádří v RJ a použije ve větě: dobrý - lepší - nejlepší; špatný - horší - nejhorší
	vytvoří anketu nebo dotazník, popíše podle obrázku člověka
	vytvoří gramaticky správně hádanku
Průřezová témata, přesahy, souvislosti	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	
Rozvoj schopností poznávání	

Ruský jazyk	9. ročník
Sebepoznání a sebepojetí	
Poznávání lidí	
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA	
Občanská společnost a škola	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH	
Evropa a svět nás zajímá	
Objevujeme Evropu a svět	
Jsme Evropané	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA	
Lidské vztahy	
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA	
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	
Stavba mediálních sdělení	

5.3.2 Německý jazyk

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
0	0	0	0	0	0	2	2	2	6
						Volitelný	Volitelný	Volitelný	

Název předmětu	Německý jazyk
Oblast	Jazyk a jazyková komunikace
Charakteristika předmětu	Vyučovací předmět Německý jazyk pomáhá žáku snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility žáka jak v jeho osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje žákovi poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje žákovo vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance. Požadavky na vzdělávání v německém jazyce směřují v ŠVP k dosažení úrovně A1, Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.

<table>
<tr><th>Název předmětu</th><th>Německý jazyk</th></tr>
<tr><td>Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)</td><td>Výuka směřuje k „praktickým dovednostem“. Náročnost a rozsah učiva použitého jako prostředku k dosažení těchto dovedností volí vyučující s ohledem na schopnosti a možnosti žáka. Výuka německého jazyka v základní škole směřuje více než k ovládání tohoto cizího jazyka – k jeho praktickému používání jako komunikačního prostředku (nejlépe v kombinaci s využíváním ICT). Získávání praktických dovedností žáka (a hodnocení žáka do jaké míry si je osvojil) je zaměřeno na pět základních „oblastí“ cizího jazyka – poslech, rozhovory, samostatný ústní projev, čtení a psaní.

Pozornost se věnuje rozvoji řečových dovedností; čtení a písemné vyjadřování nabývá postupně na významu. Stále více se pracuje s autentickými materiály různého druhu (tištěnými i audiovizuálními), více se do výuky zařazuje integrované používání cizího jazyka v kombinaci s PC a internetem. Prohlubuje se povědomí žáků o kultuře cizích (zejména evropských) zemí. V používaných formách a metodách práce je preferováno kooperativní vyučování. Vyučující vhodně využívá odlišností žáků v různých individuálních i skupinových činnostech. Podporuje také další rozvíjení komunikačních dovedností žáků navazováním kontaktů s německy hovořícími osobami v zahraničí zejména prostřednictvím internetu a osobními kontakty.

Časové vymezení:
<table>
<tr><th>ročník</th><th>časová dotace</th><th>forma</th></tr>
<tr><td>7.</td><td>2</td><td>povinný předmět</td></tr>
<tr><td>8.</td><td>2</td><td>povinný předmět</td></tr>
<tr><td>9.</td><td>2</td><td>povinný předmět</td></tr>
</table>

Výuka probíhá v kmenových třídách i v odborné učebně vybavené počítačovou technikou. Kromě výkladu, poslechu, četby, procvičování gramatiky, dialogů, reprodukce textu v písemné a ústní formě, je kladen důraz i na samostatnou práci žáků, práci se slovníkem a jiné vyhledávání informací. Součástí vyučování jsou hry, soutěže, recitace, zpěv, výukové programy na PC a různé zajímavé krátkodobé projekty. Žáci se mohou účastnit olympiád apod.</td></tr>
<tr><td>Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu,</td><td>Kompetence k učení:
• Učitel vede žáky k dlouhodobé práci na osvojení si cizího jazyka, k vyhledávání a třídění informací, k systematickému používání naučených jazykových prostředků, k posouzení vlastního učení, k práci</td></tr>
</table>

Název předmětu	Německý jazyk
jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	s chybou. Vede je k uvědomění si důležitosti schopnosti komunikovat v německém jazyce pro další studium a praktický život. • Vede žáky k výběru a využití vhodných způsobů a metod pro efektivní učení, k propojování získaných poznatků do širších celků. • Žáci si osvojují schopnost komunikovat v cizím jazyce, vyhledávají a třídí informace, systematicky používají naučených jazykových prostředků, učí se práci s chybou. Poznávají smysl učení. • Žáci si volí vhodné způsoby a metody pro efektivní učení, propojují získané poznatky do širších celků.
	Kompetence k řešení problémů: • Učitel podněcuje žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů. Vytvářením praktických problémových úloh a situací učí žáky prakticky problémy řešit. Vede žáky k tomu, aby bez obav komunikovali v cizím jazyce. • Žáci se učí tvořivému myšlení, logickému uvažování a řešení problémů. Učí se prakticky problémy řešit. Bez obav komunikují v cizím jazyce.
	Kompetence komunikativní: • Učitel vede žáky přesnému a výstižnému vyjadřování, podporuje různé formy komunikace na mezinárodní úrovni“ v rámci Evropy i světa. Učí žáky porozumět sdělení v německém jazyce, umět zformulovat jednoduché myšlenky německy, rozumět promluvě i přiměřenému textu v německém jazyce, využívat dovednosti osvojené v německém jazyce k navázání kontaktu či vztahu. • Žáci se učí přesnému a výstižnému vyjadřování, komunikují na mezinárodní úrovni“ v rámci Evropy i světa. Učí se porozumět sdělení v německém jazyce, umí zformulovat jednoduché myšlenky německy, rozumí promluvě i přiměřenému textu v německém jazyce, využívají dovednosti osvojené v německém jazyce k navázání kontaktu či vztahu.
	Kompetence sociální a personální: • Učitel rozvíjí u žáků schopnost spolupracovat, pracovat v týmu, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých. • Žáci se učí spolupracovat, pracovat v týmu, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých /v německém jazyce/

Název předmětu	Německý jazyk
	Kompetence občanské: • Učitel vytváří u žáků představu o zvycích v německy mluvících zemích a porovnává je se zvyky našimi, vede je k respektování tradic a kulturních hodnot. Vede je k respektování názorů ostatních, ke vzájemnému naslouchání si. • Žáci si vytvářejí představu o zvycích v německy mluvících zemích a porovnávají je se zvyky našimi, respektují tradice a kulturní hodnoty. Respektují názory ostatních, vzájemně si naslouchají.
	Kompetence pracovní: • Učitel vede žáky k samostatné práci s dvojjazyčným a výkladovým slovníkem, k využívání německého jazyka při získávání informací z různých oblastí. • Žáci se učí samostatně pracovat s dvojjazyčným a výkladovým slovníkem, využívají německého jazyka k získávání informací z různých oblastí.
	Kompetence digitální: • Učitel vede žáky k používání digitálních zařízení, k jejich využívání při učení. • K vytváření a upravování digitálního obsahu, kombinování různých formátů, k vyjadřování se za pomoci digitálních prostředků. • Umožňuje žákům využívat digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce. • Vede žáky k chápání významu digitálních technologií pro lidskou společnost, ke kritickému hodnocení jejich přínosů a k reflektování rizika jejich využívání. • Žáci používají digitální zařízení a využívají je při učení. • Vytvářejí a upravují digitální obsah, kombinují různé formáty, vyjadřují se za pomoci digitálních prostředků. • Žáci využívají digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce. • Vede žáky k chápání významu digitálních technologií pro lidskou společnost, ke kritickému hodnocení jejich přínosů a k reflektování rizika jejich využívání.

Německý jazyk	7. ročník
Učivo	**ŠVP výstupy**
	POSLECH S POROZUMĚNÍM, MLUVENÍ, ČTENÍ S POROZUMĚNÍM, PSANÍ
ZVUKOVÁ A GRAFICKÁ PODOBA JAZYKA Správná výslovnost (abeceda – hláskování); fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov; vnímání mluvené řeči, rozlišování a identifikování jednotky jazyka v rovině zvukové nejen z hlediska artikulace i z hlediska přízvuku, melodie, rytmu. **SLOVNÍ ZÁSOBA, TEMATICKÉ OKRUHY** Slovní zásoba vycházející z běžných témat spojených s každodenním životem žáků (např. škola, rodina, volný čas a zájmová činnost, sport); komunikační záměry (např. představení sebe a druhých, přivítání, pozdravy při setkání a rozloučení, telefonování, navázání a ukončení hovoru, pozvání, omluva, vyjádření souhlasu a nesouhlasu); reálie německy mluvících zemí, zvyky a sociální konvence. Domov, rodina, bydlení, volný čas (sport a kultura), kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny); reálie zemí příslušných jazykových oblastí (úvod k tématu).	rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně
	rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
	rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat
	zapojí se do jednoduchých rozhovorů
	sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
	odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá
	rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům
	rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům
	rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci
	vyplní základní údaje o sobě ve formuláři
	napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných téma
	stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení
MLUVNICE Rod podstatných jmen, používání členů určitých a neurčitých; skloňování podstatných jmen (1. a 4. pád); osobní a přivlastňovací zájmena a jejich skloňování; tykání a vykání; číslovky (základní), časové údaje; časování vybraných sloves v přítomném čase; způsobová slovesa a jejich časování (úvodní setkání); slovesa s odlučitelnými a neodlučitelnými předponami (prvotní setkání); slovosled ve větě oznamovací, tázací (pouze w-otázky); zápor nein, nicht, kein; předložky aus, nach, in.	používá gramatické jevy k realizaci komunikačního záměru
	vnímá vztah mezi zvukovou a grafickou podobou jazyka
	osvojuje se gramatické struktury a aplikuje základní gramatická pravidla
	správně zapíše/doplní slova nebo slovní spojení číselné i nečíselné povahy týkající se jeho osoby, rodiny a kamarádů, zvířat, předmětů, které ho bezprostředně obklopují, a činností, které běžně vykonává
	napíše slova, jednoduchá slovní spojení a věty, ve kterých se představí, uvede svůj věk, sdělí, kde bydlí, co dělá, vlastní a umí, taktéž jich použije k představení své rodiny a kamarádů

Německý jazyk	7. ročník
	gramaticky správně sestaví jednoduchá slovní spojení a věty pro pozdrav, dotaz či vzkaz
	učitel toleruje elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění
Průřezová témata, přesahy, souvislosti	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	
Rozvoj schopností poznávání	
Sebepoznání a sebepojetí	
Poznávání lidí	
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA	
Občanská společnost a škola	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH	
Evropa a svět nás zajímá	
Objevujeme Evropu a svět	
Jsme Evropané	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA	
Kulturní diference	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA	
Vztah člověka k prostředí	
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA	
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	
Stavba mediálních sdělení	

Německý jazyk	8. ročník
Učivo	**ŠVP výstupy**
	POSLECH S POROZUMĚNÍM, MLUVENÍ, ČTENÍ S POROZUMĚNÍM, PSANÍ
ZVUKOVÁ A GRAFICKÁ PODOBA JAZYKA Fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou	rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně
	rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu

Německý jazyk	8. ročník
a grafickou podobou slov; vnímání mluvené řeči, rozlišování a identifikování jednotky jazyka v rovině zvukové nejen z hlediska artikulace i z hlediska přízvuku, melodie, rytmu. **SLOVNÍ ZÁSOBA, TEMATICKÉ OKRUHY** Slovní zásoba vycházející z běžných témat spojených s každodenním životem žáků (např. škola, rodina, volný čas a zájmová činnost, sport); komunikační záměry (např. představení sebe a druhých, přivítání, pozdravy při setkání a rozloučení, telefonování, navázání a ukončení hovoru, pozvání, omluva, vyjádření souhlasu a nesouhlasu); reálie německy mluvících zemí, zvyky a sociální konvence (advent, Vánoce, Velikonoce). Volný čas (sport a kultura), nakupování, dopravní prostředky, jídlo a pití, zdraví, oblečení, počasí; reálie zemí příslušných jazykových oblastí.	rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat
	zapojí se do jednoduchých rozhovorů
	sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
	odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá
	rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům
	rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům
	rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci
	vyplní základní údaje o sobě ve formuláři
	napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných téma
	stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení
MLUVNICE Rod podstatných jmen, používání členů určitých a neurčitých, nulový člen; skloňování podstatných jmen (1., 3. a 4. pád); osobní a přivlastňovací zájmena a jejich skloňování; tykání a vykání; číslovky (základní i řadové), časové údaje; časování sloves v přítomném čase a vybraných sloves v čase minulém; časování slovesa haben a sein v čase minulém; způsobová slovesa a jejich časování; slovesa s odlučitelnými a neodlučitelnými předponami; slovosled ve větě oznamovací a tázací; zápor nein, nicht, kein; záporná předpona un-; předložky aus, mit, in, zu.	používá gramatické jevy k realizaci komunikačního záměru
	vnímá vztah mezi zvukovou a grafickou podobou jazyka
	osvojuje se gramatické struktury a aplikuje základní gramatická pravidla
	správně zapíše/doplní slova nebo slovní spojení číselné i nečíselné povahy týkající se jeho osoby, rodiny a kamarádů, zvířat, předmětů, které ho bezprostředně obklopují, a činností, které běžně vykonává
	napíše slova, jednoduchá slovní spojení a věty, ve kterých se představí, uvede svůj věk, sdělí, kde bydlí, co dělá, vlastní a umí, taktéž jich použije k představení své rodiny a kamarádů
	gramaticky správně sestaví jednoduchá slovní spojení a věty pro pozdrav, dotaz či vzkaz
	učitel toleruje elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění
Průřezová témata, přesahy, souvislosti	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	
Rozvoj schopností poznávání	

Německý jazyk	8. ročník
Sebepoznání a sebepojetí	
Poznávání lidí	
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA	
Občanská společnost a škola	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH	
Evropa a svět nás zajímá	
Objevujeme Evropu a svět	
Jsme Evropané	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA	
Kulturní diference	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA	
Vztah člověka k prostředí	
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA	
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	
Stavba mediálních sdělení	

Německý jazyk	9. ročník
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní • Kompetence digitální
Učivo	**ŠVP výstupy**
	POSLECH S POROZUMĚNÍM, MLUVENÍ, ČTENÍ S POROZUMĚNÍM, PSANÍ
ZVUKOVÁ A GRAFICKÁ PODOBA JAZYKA Fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou	**DCJ-9-1-01:** rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně **DCJ-9-1-02:** rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu

Německý jazyk	9. ročník
a grafickou podobou slov; vnímání mluvené řeči, rozlišování a identifikování jednotky jazyka v rovině zvukové nejen z hlediska artikulace i z hlediska přízvuku, melodie, rytmu. **SLOVNÍ ZÁSOBA, TEMATICKÉ OKRUHY** Slovní zásoba vycházející z běžných témat spojených s každodenním životem žáků (např. škola, rodina, volný čas a zájmová činnost, sport); komunikační záměry (např. představení sebe a druhých, přivítání, pozdravy při setkání a rozloučení, telefonování, navázání a ukončení hovoru, pozvání, omluva, vyjádření souhlasu a nesouhlasu); reálie německy mluvících zemí, zvyky a sociální konvence (svátky). Bydliště, zvířata, nakupování, lidské tělo, město a venkov; reálie zemí příslušných jazykových oblastí.	a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
	DCJ-9-1-03: rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat
	DCJ-9-2-01: zapojí se do jednoduchých rozhovorů
	DCJ-9-2-02: sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
	DCJ-9-2-03: odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá
	DCJ-9-3-01: rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům
	DCJ-9-3-02: rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům
	DCJ-9-3-03: rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci
	DCJ-9-4-01: vyplní základní údaje o sobě ve formuláři
	DCJ-9-4-02: napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
	DCJ-9-4-03: stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení
MLUVNICE Rod podstatných jmen, používání členů určitých a neurčitých; skloňování podstatných jmen; osobní a přivlastňovací zájmena a jejich skloňování (1., 3. a 4. pád); číslovky, časové údaje; časování sloves pravidelných i nepravidelných v přítomném čase a vybraných sloves v čase minulém; časování slovesa haben a sein v čase minulém; způsobová slovesa; slovesa s odlučitelnými a neodlučitelnými předponami; slovesný způsob rozkazovací; slovosled ve větě oznamovací, tázací, rozkazovací; zápor nein, nicht, nichts, kein; záporná předpona un-; kompletní předložky a uvědomění si jejich vazeb na jednotlivé pády.	používá gramatické jevy k realizaci komunikačního záměru
	vnímá vztah mezi zvukovou a grafickou podobou jazyka
	osvojuje se gramatické struktury a aplikuje základní gramatická pravidla
	správně zapíše/doplní slova nebo slovní spojení číselné i nečíselné povahy týkající se jeho osoby, rodiny a kamarádů, zvířat, předmětů, které ho bezprostředně obklopují, a činností, které běžně vykonává
	napíše slova, jednoduchá slovní spojení a věty, ve kterých se představí, uvede svůj věk, sdělí, kde bydlí, co dělá, vlastní a umí, taktéž jich použije k představení své rodiny a kamarádů
	gramaticky správně sestaví jednoduchá slovní spojení a věty pro pozdrav, dotaz či vzkaz
	učitel toleruje elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění

Německý jazyk	9. ročník
Průřezová témata, přesahy, souvislosti	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	
Rozvoj schopností poznávání	
Sebepoznání a sebepojetí	
Poznávání lidí	
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA	
Občanská společnost a škola	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH	
Evropa a svět nás zajímá	
Objevujeme Evropu a svět	
Jsme Evropané	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA	
Kulturní diference	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA	
Vztah člověka k prostředí	
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA	
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	
Stavba mediálních sdělení	

5.4 Matematika

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
4	5	5	5	4	4	4	4	4	39
Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	

Název předmětu	Matematika
Oblast	Matematika a její aplikace
Charakteristika předmětu	Vyučovací předmět Matematika je předmět, který je chápan jako odraz reálných vztahů v hmotném světě. V základním vzdělávání je především založen na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost. Žáci získají početní dovednosti v oboru přirozených a racionálních čísel, aby si uměli poradit s praktickými úlohami denního života, naučí se rýsovat, pracovat s tabulkami a grafy, vyhledávat informace, ověřovat pravdivost svých tvrzení. Vzdělání v tomto předmětu směřuje k rozvíjení vlastních zkušeností, potřebě počítat, kreslit a hrát si. Vzdělávání v matematice klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Vzdělávací obsah je rozdělen na čtyři tematické okruhy: **a/ čísla a početní operace pro 1. stupeň** **číslo a proměnná pro 2. stupeň** Osvojení si aritmetických operací ve třech složkách: dovednost provádět operaci algoritmické porozumění (proč je operace prováděna předloženým postupem) významové porozumění (umět operaci propojit s reálnou situací) Žáci se učí získávat číselné údaje měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním. Seznamují se s pojmem proměnná a s rolí proměnné při matematizaci reálných situací.

Název předmětu	Matematika
	b/ Závislosti, vztahy a práce s daty Žáci rozpoznávají určité typy změn a závislostí, které jsou projevem běžných jevů reálného světa, a seznamují se s jejich reprezentacemi. Uvědomují si změny a závislosti známých jevů, docházejí k pochopení, že změnou může být růst i pokles a že změna může mít také nulovou hodnotu. Tyto změny a závislosti žáci analyzují z tabulek, diagramů a grafů, v jednoduchých případech je konstruují a vyjadřují matematickým předpisem nebo je podle možností modelují s využitím vhodných počítačových aplikací. Zkoumání těchto závislostí směřuje k pochopení pojmu funkce. **c/ Geometrie v rovině a prostoru** Žáci určují a znázorňují geometrické útvary a geometricky modelují reálné situace, hledají podobnosti a odlišnosti útvarů, které se vyskytují všude kolem nás, uvědomují si vzájemné polohy objektů v rovině (v prostoru), učí se porovnávat, odhadovat, měřit délku, velikost úhlu, obvod a obsah (povrch a objem), zdokonalovat svůj grafický projev. Zkoumání tvaru a prostoru vede žáky k řešení polohových a metrických úloh a problémů, které vycházejí z běžných životních situací. **d/ Nestandardní aplikační úlohy a problémy** Řešení takovýchto úloh může být do značné míry nezávislé na znalostech a dovednostech školské matematiky, je při něm nutné uplatnit logické myšlení. Tyto úlohy by měly prolínat všemi tematickými okruhy v průběhu celého základního vzdělávání. Žáci se učí řešit problémové situace a úlohy z běžného života, pochopit a analyzovat problém, utřídit údaje a podmínky, provádět situační náčrty, řešit optimalizační úlohy. Řešení logických úloh a jejichž obtížnost je závislá na míře rozumové vyspělosti žáků, posiluje vědomí žáka ve vlastní schopnosti logického uvažování a může podchytit i ty žáky, kteří jsou v matematice méně úspěšní. **Časové vymezení:**

ročník	časová dotace	forma
1.	4	povinný předmět
2.	5	povinný předmět
3.	5	povinný předmět
4.	5	povinný předmět
5.	4	povinný předmět
6.	4	povinný předmět

<table>
<tr><th>Název předmětu</th><th>Matematika</th></tr>
<tr><td></td><td>
<table>
<tr><td>7.</td><td>4</td><td>povinný předmět</td></tr>
<tr><td>8.</td><td>4</td><td>povinný předmět</td></tr>
<tr><td>9.</td><td>4</td><td>povinný předmět</td></tr>
</table>
Výuka probíhá v kmenových třídách i v odborné učebně vybavené počítačovou technikou. Vyučující zařazují různé formy práce, během hodin učitel i žáci používají všechny dostupné vyučovací pomůcky.</td></tr>
<tr><td rowspan="3">Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků</td><td>Kompetence k učení:
Učitel učí žáky využívat matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech – odhady, měření a porovnávání velikostí a vzdáleností, orientace. Rozvíjí paměť žáků prostřednictvím numerických výpočtů a osvojováním si nezbytných matematických vzorců a algoritmů, rozvíjí abstraktní a exaktní myšlení osvojováním si a využíváním základních matematických pojmů a vztahů, vede žáky k využívání výpočetní techniky.
Učitel umožňuje žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků; srozumitelně jim vysvětluje, co se mají naučit; vede žáky k ověřování výsledků.</td></tr>
<tr><td>Kompetence k řešení problémů:
Učitel rozvíjí kombinatorické a logické myšlení při řešení problémových úloh - učí žáky provádět rozbor problému a sestavovat plán řešení, odhadovat výsledek, volit správný postup k řešení problému a vyhodnocovat správnost výsledku vzhledem k podmínkám úlohy nebo problému.
Učitel rozvíjí u dětí důvěru ve vlastní schopnosti, vede žáky k sebekontrole, k systematičnosti, vytrvalosti a přesnosti.
Učitel se zajímá o náměty, názory, zkušenosti žáků; klade otevřené otázky a vybízí žáky k pojmenování cíle činnosti; vede žáky k plánování úkolů a postupů; zařazuje metody, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům sami žáci; umožňuje, aby žáci v hodině pracovali s odbornou literaturou. Učitel podle potřeby žákům v činnostech pomáhá, pracuje s chybou žáka jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení; dodává žákům sebedůvěru.</td></tr>
<tr><td>Kompetence komunikativní:
Učitel vede žáky k otevřené, všestranné a účinné komunikaci, k užívání správné terminologie a symboliky.</td></tr>
</table>

Název předmětu	Matematika
	• Žáci zdůvodňují matematické postupy, vytvářejí hypotézy, komunikují na odpovídající úrovni, svůj názor mají podpořený logickými argumenty.
	Kompetence sociální a personální: • Učitel minimalizuje frontální metody výuky a podporuje skupinovou výuku a kooperativní vyučování. • Žáci jsou vedeni ke kritickému usuzování, srozumitelné a věcné argumentaci prostřednictvím řešení matematických problémů, ke kolegiální radě a pomoci, učí se pracovat v týmu, vnímat odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých. • Učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch; podněcuje žáky k argumentaci; hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok. • Žáci spolupracují ve skupině, podílejí se na utváření příjemné atmosféry v týmu. Učí se věcně argumentovat. Jsou schopni sebekontroly.
	Kompetence občanské: • Učitel vychovává žáky jako svobodné občany plnící si své povinnosti, uplatňující svá práva a respektující práva druhých; jako osobnosti zodpovědné za svůj život, své zdraví a za své životní prostředí; jako ohleduplné bytosti schopné a ochotné účinně pomoci v různých situacích. • Při zpracování informací jsou žáci vedeni ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, učí se hodnotit svoji práci a práci ostatních, jsou vedeni k ohleduplnosti a taktu, učí se vnímat složitosti světa. • Učitel podle potřeby žákům v činnostech pomáhá a umožňuje jim, aby na základě jasných kritérii hodnotili své činnosti nebo výsledky. • Žáci respektují názory ostatních, formují si volní a charakterové rysy, zodpovědně se rozhodují podle dané situace.
	Kompetence pracovní: • Žáci jsou vedeni k vytváření zásoby matematických nástrojů pro řešení reálných situací v životě, učí se využívat matematické poznatky a dovednosti v praktických činnostech. • Učitel zadává úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace z různých informačních zdrojů, a které vyžadují využití poznatků z různých předmětů; vede žáky ke správným způsobům užití vybavení, techniky a pomůcek.
	Kompetence digitální: • Učitel vede žáky k používání digitálních zařízení, k jejich využívání při učení.

Název předmětu	Matematika
	• K vytváření a upravování digitálního obsahu, kombinování různých formátů, k vyjadřování se za pomoci digitálních prostředků. • Umožňuje žákům využívat digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce. • Vede žáky k chápání významu digitálních technologií pro lidskou společnost, ke kritickému hodnocení jejich přínosů a k reflektování rizika jejich využívání. • Žáci používají digitální zařízení a využívají je při učení. • Vytvářejí a upravují digitální obsah, kombinují různé formáty, vyjadřují se za pomoci digitálních prostředků. • Žáci využívají digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce. • Vede žáky k chápání významu digitálních technologií pro lidskou společnost, ke kritickému hodnocení jejich přínosů a k reflektování rizika jejich využívání.

Matematika	**1. ročník**
Učivo	**ŠVP výstupy**
ČÍSLA A POČETNÍ OPERACE Vytváření představ o jednotlivých číslech na základě názoru; přirozená čísla 1 – 20; určování čísel v řadě do 20; pojmy před, za, hned, hned za, postavení čísla v číselné řadě; počítání a určování předmětů v daném souboru; porovnávání čísel v daném oboru a využívání matematických znaků a symbolů; psaní jednotlivých čísel 0 – 20; číselná osa, znázorňování čísel, určování čísel na číselné ose, porovnávání čísel pomocí číselné osy, sčítání a odčítání čísel pomocí číselné osy; vyvození +,- na názorných příkladech; sčítání, odčítání do 20 bez přechodu desítky; zápis příkladů, čtení, řešení písemné i zpaměti; využívání početních situací v praktických činnostech.	**M-3-1-01:** používá přirozená čísla do 20 k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků
	M-3-1-02: čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 20, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti
	zobrazí číslo na číselné ose
	M-3-1-04: provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly do 20
	M-3-1-05: řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY Orientace v čase; určování časové jednotky – hodina v průběhu dne a noci, časový údaj – den, měsíc, rok; čtení s porozuměním, řešení slovních úloh; určení data a zápis	určí části dne, vyjmenuje dny v týdnu, měsíce, určí jejich pořadí
	řeší jednoduché slovní úlohy, za pomocí učitele provádí zápisy slovních úloh
	s pomocí učitele doplňuje tabulky, orientuje se na číselné ose

Matematika	1. ročník
– číselně, slovně, střídání ročních dob; měření teploty, porovnávání výsledků měření; čtení jednoduchých tabulek; vztahy o několik více, méně; číslovky řadové.	
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU Základní útvary - čtverec, kruh, obdélník, trojúhelník; rovinné útvary - krychle, kvádr, koule, jehlan; modelování rovinných útvarů, vyhledávání ve svém okolí, použití stavebnic, vytváření stavebních celků.	rozezná, pojmenuje a vymodeluje základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; vyhledá v prostoru, v rovině určitý geometrický tvar, těleso
	porovnává velikost útvarů
	dokáže vymodelovat a určit jednoduché souměrné útvary v rovině
Průřezová témata, přesahy, souvislosti	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	
Rozvoj schopností poznávání (cvičení pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů)	
Psychohygiena	
Poznávání lidí	
Komunikace	
Kooperace a kompetice (rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situace soutěže, konkurenci)	
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA	
Vztah člověka k prostředí	

Matematika	2. ročník
Učivo	**ŠVP výstupy**
ČÍSLA A POČETNÍ OPERACE Sčítání a odčítání do 20 s přechodem přes desítku; vytváření představ o jednotlivých číslech na základě názoru; počítání do 100 s určením správného počtu, zápisy a čtení čísel; pojmy před, za, hned, hned za, postavení čísla v číselné řadě; počítání a určování předmětů v daném souboru; čtení, psaní, porovnávání čísel do 100; orientace na číselné ose; porovnávání čísel v daném oboru a využívání matematických znaků a symbolů; sčítání a odčítání čísel do 100 s přechodem desítky (20 + 30, 45 + 8); počítání a používání závorek; doplňování a využívání komutativního zákona ke kontrole výpočtu; využívání početních situací v praktických činnostech;	**M-3-1-01:** používá přirozená čísla do 100 k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků
	M-3-1-02: čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 100, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti
	zobrazí číslo na číselné ose
	M-3-1-04: provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly do 100
	M-3-1-05: řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace
	užívá pojem násobek, činitel, záměna činitelů
	za pomocí názoru násobí a dělí v oboru násobilek 2, 3, 4, 5

Matematika	2. ročník
názorné zavedení násobení a dělení na souborech předmětů; řady násobků, automatizace násobilek 2, 3, 4, 5; řešení slovních úloh na násobení a dělení; řešení a vytváření slovních úloh s využitím vztahů n-krát více, n-krát méně; řešení slovních úloh se dvěma početními výkony.	řeší a tvoří slovní úlohy
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY Převody času, měsíc, den, hodina, minuta; určování času na hodinách ručičkových i digitálních; čtení s porozuměním, řešení slovních úloh; vymýšlení slovních úloh na základě poznatků z praktického života; používání řadových číslovek.	orientuje se v čase
	řeší jednoduché slovní úlohy, provádí zápisy za pomoci učitele
	doplňuje posloupnosti čísel
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU Základní útvary v prostoru - krychle, kvádr, koule, jehlan; modelování těles, určování odlišností jednotlivých těles; rýsování úseček, měření pomocí pravítka na cm, porovnávání délek úseček; modelování čtverců, obdélníků, kruhů, trojúhelníků; modelování rovinných útvarů, vyhledávání ve svém okolí, vytváření stavebních celků.	rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa
	určí délku úsečky na cm a porovnává
	rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině
Průřezová témata, přesahy, souvislosti	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	
Rozvoj schopností poznávání (pozornost a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení)	
Sebepoznání a sebepojetí (moje učení)	
Kooperace a kompetice (rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situace)	
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA	
Vztah člověka k prostředí	

Matematika	3. ročník
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské

Matematika	3. ročník
	• Kompetence pracovní • Kompetence digitální
Učivo	**ŠVP výstupy**
ČÍSLA A POČETNÍ OPERACE Vlastnosti početních operací s přirozenými čísly; sčítání a odčítání dvojciferných čísel do 100 zpaměti i písemně; násobilka a dělení v oboru násobilky do 100; vytváření představ o jednotlivých číslech na základě názoru; přirozená čísla 0 – 1 000, určování čísel v řadě do 1000 po jednotkách, desítkách a stovkách; pojmy před, za, hned, hned za, postavení čísla v číselné řadě; počítání a určování předmětů v daném souboru; porovnávání čísel v daném oboru a využívání matematických znaků a symbolů; psaní a čtení jednotlivých čísel 100 – 1 000; číselná osa, znázornění čísel, určování čísel na číselné ose, porovnávání čísel pomocí číselné osy; vlastnosti početních operací s přirozenými čísly do 1 000; sčítání a odčítání zpaměti; písemné sčítání dvou trojciferných čísel; řešení slovních úloh se dvěma početními výkony; využívání početních situací v praktických činnostech.	**M-3-1-01:** používá přirozená čísla do 1 000 k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků
	M-3-1-02: čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti
	M-3-1-03: užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose
	M-3-1-04: provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly
	M-3-1-05: řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY Orientace v čase; měření jednotek času, vytváření správné představy o jejich velikosti na základě praktických činností; provádění jednoduchých převodů času; převody času, měsíc, den, hodina, minuta; práce s tabulkami, diagramy – sestavování, jízdní řády.	**M-3-2-01:** orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času
	M-3-2-02: popisuje jednoduché závislosti z praktického života
	M-3-2-03: doplňuje tabulky, posloupnosti čísel
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU Základní rovinné útvary (trojúhelník, obdélník, čtverec); různá měřidla délky, měření úsečky; jednotky délky: mm, cm, dm, m; přímka, úsečka, bod, průsečík; rýsování; základní prostorové útvary; modelování rovinných útvarů, vyhledávání v okolí.	**M-3-3-01:** rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci
	M-3-3-02: porovnává velikost tvarů, měří a odhaduje délku úsečky
	M-3-3-03: rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině
Průřezová témata, přesahy, souvislosti	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	
Rozvoj schopností poznávání (pozornost a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů)	
Sebepoznání a sebepojetí	
Kooperace a kompetice (rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro zvládání soutěže a konkurenci)	

Matematika	3. ročník
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA	
Vztah člověka k prostředí	

Matematika	4. ročník
Učivo	**ŠVP výstupy**
ČÍSLA A POČETNÍ OPERACE Vlastnosti početních operací s přirozenými čísly; sčítání a odčítání dvojciferných čísel do 1 000 zpaměti i písemně; násobení a dělení v oboru násobilky do 100; násobení jednociferným a dvojciferným činitelem; pamětné dělení se zbytkem v oboru násobilky; vytváření představ o jednotlivých číslech na základě názoru, přirozená čísla 0 – 10 000; určování čísel v řadě do 10 000 po jednotkách, desítkách, stovkách, tisících; pojmy před, za, hned, hned za, postavení čísla v číselné řadě; počítání a určování předmětů v daném souboru; písemné algoritmy početních operací, vlastnosti početních operací; sčítání a odčítání zpaměti; zaokrouhlování čísel na desítky, stovky, tisíce, odhady; řešení slovních úloh; práce s kalkulátorem, softwarem; zlomek.	seznámí se při pamětném i písemném počítání s komutativností a asociativností sčítání a násobení
	provádí písemné i pamětné početní operace v oboru do 1 000
	poznává jednotlivá čísla do 10 000 na základě názoru
	dokáže sčítat, odčítat, násobit a dělit pamětně i písemně v oboru do 10 000
	zaokrouhluje čísla na desítky, stovky a tisíce, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel do 10 000
	řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru do 10 000
	modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY Jednotky hmotnosti – kg, g, t; délky – dm, m, km; tabulky, grafy; práce s tabulkami, zápisy, řešení; názorné sestavování grafů, zapisování a vyhodnocení na základě údajů v tabulce; práce s diagramem.	pracuje s jednotkami hmotnosti, objemu, délky a času
	sestaví graf pomocí výsledků v tabulkách
	dokáže měřit, vážit, zaznamenávat důležitosti, sestavit a doplnit tabulku
	na základě doplnění sestaví a zhodnotí výsledky grafu
	pokouší se o sestavení diagramu
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU Základní útvary v rovině – lomená čára, polopřímka; rýsování přímky, polopřímky, úsečky, lomené čáry; základní útvary v prostoru, stavby z krychlí; délka úsečky; jednoduchá měření; jednotky délky a jejich převody; obvod a obsah obrazce; práce se čtvercovou sítí; vzájemná poloha dvou přímek v rovině; osově souměrné útvary; práce se čtvercovou sítí.	narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (obdélník, čtverec, kružnice)
	sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran
	určí rovinné a prostorové obrazce
	určí vzájemnou polohu dvou přímek
	určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu
	měří délku úsečky s přesností na milimetr, převádí jednotky délky
	rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru

Matematika	4. ročník
NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY Řešení zajímavých slovních úloh na úrovni skupinové práce, praktické příklady – obchodování, pošta, banka; letopočty, výpočty doby minulé x současné; magické čtverce – sestavování, řešení.	řeší s dopomocí učitele jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky
Průřezová témata, přesahy, souvislosti	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	
Rozvoj schopností poznávání (pozornost a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů, cvičení sebekontroly, vůle, organizace vlastního času, plánování učení)	
Sebepoznání a sebepojetí (zvládání učebních problémů vázaných na látku)	
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (zvládání učebních problémů vázaných na látku)	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA	
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	

Matematika	5. ročník
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní • Kompetence digitální
Učivo	**ŠVP výstupy**
ČÍSLA A POČETNÍ OPERACE vlastnosti početních operací s přirozenými čísly; sčítání a odčítání trojciferných čísel do 1 000 000 zpaměti i písemně; písemné násobení dvojciferným a trojciferným činitelem; písemné dělení jednociferným a dvojciferným dělitelem; vytváření představ o jednotlivých číslech na základě názoru; přirozená čísla 0 – 1 000 000; určování čísel v řadě do 1 000 000 po jednotkách, desítkách, stovkách, tisících, desetitisících, statisících; pojmy před, za, hned, hned za, postavení čísla v číselné	**M-5-1-01:** využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení
	M-5-1-02: provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel
	M-5-1-03: zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel
	M-5-1-04: řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel
	M-5-1-05: modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku

Matematika	5. ročník
řadě; počítání a určování předmětů v daném souboru, využití matematických symbolů; zaokrouhlování čísel do milionu, odhady; využívání početních operací s přirozenými čísly do 1 000 000; sčítání a odčítání zpaměti; cvičení odhadů, kontroly výsledků početních operací; zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění (číselná osa, teploměr, model); vlastnosti početních operací s čísly; algoritmy početních operací práce s kalkulátorem, softwarem; celá čísla; desetinná čísla; zlomky; římské číslice, čtení letopočtů.	**M-5-1-06:** porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel
	M-5-1-07: přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty
	M-5-1-08: porozumí významu znaku „-„ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY jednotky hmotnosti kg, g, t; délky – mm, cm, dm, m, km; tabulky, grafy; práce s daty – praktické využití jízdních řádů a ceníků; tabulky, grafy, diagramy, jízdní řády.	**M-5-2-01:** vyhledává, sbírá a třídí data
	M-5-2-02: čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU konstrukce daného trojúhelníku (pravoúhlý, rovnostranný, rovnoramenný), trojúhelníková nerovnost; grafický součet, rozdíl, násobek úseček; rýsování rovnoběžek a kolmic; čtvercová síť, výpočty obsahu, obvod mnohoúhelníku; výsledky obvodů a obsahů – porovnávání; souřadnice bodů ve čtvercové síti; čtvercová síť, rýsování obrazců.	**M-5-3-01:** narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník, kružnici); užívá jednoduché konstrukce
	M-5-3-02: sčítá a odčítá graficky úsečky, určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením jeho stran
	M-5-3-03: sestrojí rovnoběžky a kolmice
	M-5-3-04: určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu
	M-5-3-05: rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru
NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY Řešení zajímavých slovních úloh na úrovni skupinové; práce, praktické příklady – obchodování, pošta, banka; letopočty, výpočty doby minulé – současné; magické čtverce – sestavování, řešení; odhady; slovní úlohy; číselné a obrázkové řady; prostorová představivost.	**M-5-4-01:** řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky
Průřezová témata, přesahy, souvislosti	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	
Rozvoj schopností poznávání (pozornost a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů, cvičení sebekontroly, vůle, organizace vlastního času, plánování učení)	
Komunikace (cvičení pozornosti a aktivního naslouchání)	
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

Matematika	5. ročník
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA	
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	

Matematika	6. ročník
Učivo	**ŠVP výstupy**
ČÍSLO A PROMĚNNÁ Dělitelnost přirozených čísel – prvočíslo, číslo složené, násobek, dělitel, nejmenší společný násobek, největší společný dělitel, kritéria dělitelnosti; desetinná čísla – rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě a znázorňování čísla; porovnávání; zaokrouhlování; početní operace (sčítání, odčítání, násobení, dělení).	**M-9-1-03:** modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel
	M-9-1-04: užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, desetinným číslem)
	M-9-1-02: zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY Závislosti a data – příklady závislostí z praktického života; nákresy, schémata, diagramy a grafy, tabulky.	**M-9-2-01:** vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data
	M-9-2-02: porovnává soubory dat
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU Rovinné útvary – přímka, polopřímka, úsečka, kružnice, kruh; úhel (rýsování a přenášení úhlu, osa úhlu, jednotky velikosti úhlu a měření velikosti úhlu, typy úhlů, početní operace s velikostmi úhlů); mnohoúhelníky (konstrukce, obvod); metrické vlastnosti v rovině - druhy úhlů; vzdálenost bodu od přímky; prostorové útvary - kvádr, krychle (objem, povrch, sítě); jednotky objemu; konstrukční úlohy - osová souměrnost (shodné útvary, osa úsečky, osa úhlu).	**M-9-3-01:** zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku
	M-9-3-02: charakterizuje a třídí základní rovinné útvary
	M-9-3-03: určuje velikost úhlu měřením a výpočtem
	M-9-3-04: odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů
	M-9-3-06: načrtne a sestrojí rovinné útvary
	M-9-3-09: určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti
	M-9-3-10: odhaduje a vypočítá objem a povrch těles
	M-9-3-11: načrtne a sestrojí sítě základních těles
	M-9-3-12: načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině
NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY Číselné a logické řady; číselné a obrázkové analogie; logické a netradiční úlohy.	analyzuje reálné situace
	vytváří jednoduché tabulky pro systematizaci a zpřehledněné zápisu zjištěných údajů a informací

Matematika	6. ročník
	užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předpokládaných a zkoumaných situací
	M-9-4-02: řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí
Průřezová témata, přesahy, souvislosti	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	
Rozvoj schopností poznávání (cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium)	
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium)	

Matematika	7. ročník
Učivo	**ŠVP výstupy**
ČÍSLO A PROMĚNNÁ Celá čísla – čísla navzájem opačná, zápis a znázorňování čísla; kladné a záporné číslo; absolutní hodnota; porovnávání; početní operace (sčítání, odčítání, násobení, dělení); zlomky - celek, část, znázorňování zlomků; rozšiřování zlomků, krácení a porovnávání zlomků; převrácené číslo, smíšené číslo, složený zlomek; zlomky, desetinná a smíšená čísla; početní operace (sčítání, odčítání, násobení, dělení); převádění zlomků na desetinné číslo a naopak; poměr - postupný a převrácený poměr; měřítko; úměra; trojčlenka; přímá a nepřímá úměrnost; procenta - procenta, promile; základ, procentová část, počet procent; slovní úlohy na procenta.	**M-9-1-01:** provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel
	M-9-1-04: užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (zlomkem, desetinným číslem)
	M-9-1-05: řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů
	M-9-1-04: užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (procentem)
	M-9-1-06: řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY Funkce – pravoúhlá soustava souřadnic v rovině; graf přímé úměrnosti; graf nepřímé úměrnosti.	**M-9-2-03:** určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti
	M-9-2-04: vyjádří funkční vztah grafem
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU Rovinné útvary čtyřúhelníky a mnohoúhelníky – kosočtverec, kosodélník, lichoběžník, obvody a obsahy (obvod a obsah rovnoběžníku, trojúhelníku, lichoběžníku); metrické vlastnosti v rovině – trojúhelníková nerovnost (věty o shodnosti trojúhelníků, jejich užití); prostorové útvary – krychle, kvádr, hranol; objem, povrch, síť hranolu;	rozlišuje základní geometrické útvary a jejich charakteristické vlastnosti, určuje vrcholy, strany, úhly
	odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů
	M-9-3-06: načrtne a sestrojí rovinné útvary
	M-9-3-13: analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu

Matematika	7. ročník
konstrukční úlohy - konstrukce trojúhelníků podle vět SSS, SUS, USU, SSU; konstrukce os vnitřních úhlů; kružnice vepsaná trojúhelníku; konstrukce os stran trojúhelníku; kružnice opsaná trojúhelníku, výšky trojúhelníku a jejich průsečíky, těžnice trojúhelníku, těžiště a jeho vlastnosti, středová souměrnost (středově souměrné útvary).	**M-9-3-01:** zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku
	M-9-3-02: charakterizuje a třídí základní rovinné útvary
	rozlišuje pojem rovina a prostor a vztahy mezi nimi (průměty tělesa, stěny tělesa, úhlopříčka
	M-9-3-09: určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti
	M-9-3-10: odhaduje a vypočítá objem a povrch těles
	M-9-3-11: načrtne a sestrojí sítě základních těles
	M-9-3-08: načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar
	M-9-3-12: načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině
NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY Číselné a logické řady; číselné a obrázkové analogie; logické a netradiční úlohy.	analyzuje reálné situace
	vytváří jednoduché tabulky pro systematizaci a zpřehledněné zápisu zjištěných údajů a informací
	užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předpokládaných a zkoumaných situací
	M-9-4-02: řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí
Průřezová témata, přesahy, souvislosti	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	
Rozvoj schopností poznávání (řešení problémů; dovednosti pro učení a studium)	
Seberegulace a sebeorganizace (cvičení sebekontroly, sebeovládání, vůle, organizace volného času, plánování učení)	
Psychohygiena (hledání pomoci při obtížích)	
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu)	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA	
Základní podmínky života (různá měření, tabulky, grafy)	

Matematika	8. ročník
Učivo	**ŠVP výstupy**
ČÍSLO A PROMĚNNÁ Mocniny a odmocniny – druhé mocniny a odmocniny čtení a zápis; umocňování a odmocňování zpaměti, porovnávání; odhadování a počítání mocnin a odmocnin; práce s kalkulátorem a matematickými tabulkami; početní operace s mocninami; slovní úlohy s mocninami a odmocninami; výrazy – číselný výraz a jeho hodnota; proměnná, výrazy s proměnnými; dosazování do výrazu; mnohočleny; sčítání, odčítání a násobení mnohočlenů; rozklad mnohočlenů na součin; použití vzorců; vytýkání před závorku; rovnice – lineární rovnice o jedné neznámé - opakování výrazů; řešení lineárních rovnic; slovní úlohy.	umocňuje zpaměti přirozená čísla od 1 do 20
	M-9-1-01: užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu
	M-9-1-07: matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním
	M-9-1-08: formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav
	M-9-1-09: analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY Závislosti a data – základní pojmy; aritmetický průměr; grafy, diagramy (bodové, sloupcové, spojnicové, kruhové); statistický soubor, statistické šetření – modus, medián; statistika v praxi.	**M-9-2-01:** vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data
	M-9-2-02: porovnává soubory dat
	M-9-2-03: určuje vztah přímé nebo nepřímé úměrnosti
	M-9-2-04: vyjádří funkční vztah grafem
	M-9-2-05: matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU Rovinné útvary – kružnice a kruh; kružnice a přímka; dvě kružnice; Thaletova věta; obvod a obsah kruhu, délka kružnice; metrické vlastnosti v rovině - Pythagorova věta; pravoúhlý trojúhelník (jeho strany, výpočty délky jeho stran); slovní úlohy z praxe; prostorové útvary - válec a jeho síť; povrch a objem válce; slovní úlohy; jednotky objemu; konstrukční úlohy - množiny bodů daných vlastností v rovině; Thaletova kružnice; konstrukce trojúhelníků; konstrukce čtyřúhelníků.	**M-9-3-01:** zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku
	M-9-3-02: charakterizuje a třídí základní rovinné útvary
	M-9-3-04: odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů
	M-9-3-06: načrtne a sestrojí rovinné útvary
	M-9-3-09: určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti
	M-9-3-10: odhaduje a vypočítá objem a povrch těles
	M-9-3-11: načrtne a sestrojí sítě základních těles
	M-9-3-05: využívá pojem množina všech bodů dané vlastnost k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh
NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY Číselné a logické řady; číselné a obrázkové analogie; logické a netradiční úlohy.	analyzuje reálné situace
	vytváří jednoduché tabulky pro systematizaci a zpřehledněné zápisu zjištěných údajů a informací

Matematika	8. ročník
	užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předpokládaných a zkoumaných situací
	M-9-4-02: řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí
Průřezová témata, přesahy, souvislosti	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	
Rozvoj schopností poznávání (řešení problémů; dovednosti pro učení a studium, cvičení dovedností zapamatování, pozornosti a soustředění)	
Seberegulace a sebeorganizace (cvičení sebekontroly, sebeovládání, vůle, organizace volného času, plánování učení)	
Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity)	
Kooperace a kompetice (vedení a organizování práce skupiny, rozvoj individuálních dovedností pro rozvoj skupiny)	
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu)	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA	
Základní podmínky života (tabulky, grafy)	

Matematika	9. ročník
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní • Kompetence digitální
Učivo	**ŠVP výstupy**
ČÍSLO A PROMĚNNÁ Výrazy – úpravy výrazů pomocí vzorců; rozklad výrazů na součin; rovnice – lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli; soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými; slovní úlohy řešené pomocí soustav lineárních rovnic.	**M-9-1-07:** matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním
	M-9-1-08: formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav

Matematika	9. ročník
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY Závislosti a data – základní pojmy; diagramy; funkce - definice funkce, lineární funkce a její vlastnosti, graf lineární funkce; základy finanční matematiky - opakování procent; základní pojmy finanční matematiky; věřitelé a dlužníci; jednoduché úročení; úrokovací období.	**M-9-2-01:** vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data
	M-9-2-05: matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů
	M-9-2-03: určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti
	M-9-2-04: vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU Rovinné útvary – podobnost geometrických útvarů; podobnost trojúhelníků; užití podobnosti; prostorové útvary - jehlan, kužel, koule (sítě, výpočet povrchů a objemů, slovní úlohy).	**M-9-3-07:** užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků
	M-9-3-09: určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti
	M-9-3-10: odhaduje a vypočítá objem a povrch těles
	M-9-3-11: načrtne a sestrojí sítě základních těles
	M-9-3-12: načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině
	M-9-3-13: analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu
NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY Číselné a logické řady; číselné a obrázkové analogie; logické a netradiční geometrické úlohy.	**M-9-4-01:** užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací
	M-9-4-02: řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí
OPAKOVÁNÍ A PROHLUBOVÁNÍ UČIVA K PŘIJÍMACÍM ZKOUŠKÁM Početní operace s racionálními čísly; rovnice, výrazy; geometrické úlohy řešené výpočty; konstrukční úlohy; slovní úlohy řešené rovnicemi; slovní úlohy logického charakteru; testy základních znalostí a dovedností.	**M-9-3-13:** analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu
	M-9-4-02: řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí
	M-9-4-01: užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací
	M-9-4-02: řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí
Průřezová témata, přesahy, souvislosti	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	
Rozvoj schopností poznávání (cvičení pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování; řešení problémů; dovednosti pro učení a studium)	

Matematika	9. ročník
Seberegulace a sebeorganizace (cvičení sebekontroly, sebeovládání, vůle, organizace volného času, plánování učení)	
Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity)	
Kooperace a kompetice (vedení a organizování práce skupiny, rozvoj individuálních dovedností pro rozvoj skupiny)	
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu)	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH	
Evropa a svět nás zajímá (místa, události v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu)	
Objevujeme Evropu a svět (naše vlast a Evropa)	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA	
Základní podmínky života (tabulky, grafy)	

5.5 Informatika

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
0.25	0.25	0.25	1	2	1	1	1	1	7.75
Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	

Název předmětu	Informatika
Oblast	Informatika
Charakteristika předmětu	Předmět Informatika se zaměřuje na rozvoj informatického myšlení a na porozumění základním principům digitálních technologií. Je založena na aktivních činnostech, při kterých žáci využívají informatické postupy a pojmy. Cílem předmětu je i zaškolení žáků v platformě MS Teams, která je používána při distančním vzdělávání i při běžné výuce. Na 1. stupni základního vzdělávání si žáci prostřednictvím her, experimentů, diskusí a dalších aktivit vytvářejí první představy o způsobech, jakými se dají data a informace zaznamenávat, a objevují informatické aspekty světa kolem nich. Postupně si žáci rozvíjejí schopnost popsat problém, analyzovat ho a hledat jeho řešení. Ve

<table>
<tr><th>Název předmětu</th><th>Informatika</th></tr>
<tr><td></td><td>vhodném programovacím prostředí si ověřují algoritmické postupy. Informatika také společně s ostatními obory pokládá základy uživatelských dovedností.
I na 2. stupni základního vzdělávání žáci tvoří, experimentují, prověřují své hypotézy, objevují, aktivně hledají, navrhují a ověřují různá řešení, diskutují s ostatními a tím si prohlubují a rozvíjejí porozumění základním informatickým konceptům a principům fungování digitálních technologií. Učí se vytvářet, formálně zapisovat a systematicky posuzovat postupy vhodné pro automatizaci, zpracovávat i velké a nesourodé soubory dat. Díky poznávání toho, jak a proč digitální technologie
fungují, žáci chápou základní principy kódování, modelování a s větším porozuměním chrání sebe, své soukromí, data i zařízení.
Škola klade důraz na rozvíjení digitální gramotnosti v ostatních předmětech.</td></tr>
<tr><td>Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)</td><td>Výuka probíhá na počítačích, některá témata probíhají bez počítače.
V řadě činností preferujeme práci žáků ve dvojicích u jednoho počítače, aby docházelo k diskusi a spolupráci. Žák nebo dvojice pracují individuálním tempem.
Výuka je orientována činnostně, s aktivním žákem, který objevuje, experimentuje, ověřuje své hypotézy, diskutuje, tvoří, řeší problémy, spolupracuje, pracuje projektově, konstruuje své poznání.
Není kladen naprosto žádný důraz na pamětné učení a reprodukci.

Časové vymezení:
<table>
<tr><th>ročník</th><th>časová dotace</th><th>forma</th></tr>
<tr><td>1.</td><td>0,25</td><td>povinný předmět</td></tr>
<tr><td>2.</td><td>0,25</td><td>povinný předmět</td></tr>
<tr><td>3.</td><td>0,25</td><td>povinný předmět</td></tr>
<tr><td>4.</td><td>1</td><td>povinný předmět</td></tr>
<tr><td>5.</td><td>2</td><td>povinný předmět</td></tr>
</table></td></tr>
</table>

<table>
<tr><th>Název předmětu</th><th>Informatika</th></tr>
<tr><td></td><td>
<table>
<tr><td>6.</td><td>1</td><td>povinný předmět</td></tr>
<tr><td>7.</td><td>1</td><td>povinný předmět</td></tr>
<tr><td>8.</td><td>1</td><td>povinný předmět</td></tr>
<tr><td>9.</td><td>1</td><td>povinný předmět</td></tr>
</table>
Výuka 1. ročníku je organizována 2x měsíčně celou vyučovací hodinou ve 2. pololetí školního roku. Výuka 2. a 3. ročníku je organizována 1x měsíčně celou vyučovací hodinou. V rámci ostatních předmětů pak žáci pravidelně navštěvují odbornou učebnu a učí se pracovat s výukovými programy (dle daného rozvrhu).</td></tr>
<tr><td rowspan="3">Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků</td><td>Kompetence k učení:
Zadávanými úkoly jsou žáci vedeni k samostatnému objevování možností využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě, k porozumění toku informací - počínaje jejich vznikem, uložením na médium, přenosem, zpracováním, vyhledáváním a praktickým využitím.
Učíme žáky porovnávat informace a poznatky z většího množství informačních zdrojů za účelem dosahování větší věrohodnosti vyhledávaných informací.
Tím, že žáci mohou využívat svých poznámek při praktických úkolech, se žáci učí pořizovat si takové poznámky, které jim pak pomohou při praktické práci s technikou.</td></tr>
<tr><td>Kompetence k řešení problémů:
Žáci jsou vedeni zadáváním úloh a projektů k tvořivému přístupu při jejich řešení, učí se chápat, že v životě se při práci s informačními a komunikačními technologiemi budou často setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení, ale že způsobů řešení je více.
Žáci jsou vedeni nejen k nalézání řešení, ale také k jeho praktickému provedení a dotažení do konce.
U žáků je podporována samostatnost, tvořivost a logické myšlení.</td></tr>
<tr><td>Kompetence komunikativní:
Žáci se učí pro komunikaci využívat vhodné technologie, některé práce odevzdávají prostřednictvím elektronické pošty.
Při komunikaci se učí dodržovat vžité konvence a pravidla (forma vhodná pro danou technologii, náležitosti apod.).
V komunikaci pomocí informačních a telekomunikačních technologií se také zaměřujeme na správné užívání jazyka s ohledem na gramatiku a syntax.</td></tr>
</table>

Název předmětu	Informatika
	• Žáci jsou vedeni k tvořivému využívání softwarových a hardwarových prostředků k prezentaci výsledků své práce. • Učíme žáky prezentovat své názory a myšlenky (prezentace školní webové stránky www.lomnicezs.cz), školní časopis Bodlinka, vývěska školy, prezenční programy).
	Kompetence sociální a personální: • Při práci jsou žáci vedeni ke kolegiální radě či pomoci, při projektech se učí pracovat v týmu, rozdělit a naplánovat si práci, hlídat časový harmonogram apod. • Žáci jsou přizváni k hodnocení prací - žák se učí hodnotit svoji práci i práci ostatních, při vzájemné komunikaci jsou žáci vedeni k ohleduplnosti a taktu, učí se chápat, že každý člověk je různě chápavý a zručný. • Učíme žáky zaujímat odpovědný a etický přístup k nevhodným obsahům vyskytujících se na internetu a v jiných médiích. • Žáky se speciálními vzdělávacími potřebami učíme výhodám využívání informačních technologií.
	Kompetence občanské: • Žáci jsou seznamování s vazbami na legislativu a obecné morální zákony (SW pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla) tím, že je musí dodržovat (citace použitého pramene, ve škole není žádný nelegální SW, žáci si chrání své heslo). • Při zpracovávání informací jsou žáci vedeni ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, ke kterým se mohou dostat prostřednictvím internetu i jinými cestami.
	Kompetence pracovní: • Žáci dodržují bezpečnostní a hygienická pravidla pro práci s výpočetní technikou. • Učí se provádět základní údržbu hardwarového zařízení. • Jsou vedeni k uvědomění, že používání výpočetní techniky vede ke zvýšení efektivnosti jejich učební činnosti a k racionálnější organizaci jejich práce. • Žáci mohou využít ICT pro hledání informací důležitých pro svůj další profesní růst.
	Kompetence digitální: • Učitel vede žáky k používání digitálních zařízení, k jejich využívání při učení.

Název předmětu	Informatika
	• K vytváření a upravování digitálního obsahu, kombinování různých formátů, k vyjadřování se za pomoci digitálních prostředků. • Umožňuje žákům využívat digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce. • Vede žáky k chápání významu digitálních technologií pro lidskou společnost, ke kritickému hodnocení jejich přínosů a k reflektování rizika jejich využívání. • Žáci používají digitální zařízení a využívají je při učení. • Vytvářejí a upravují digitální obsah, kombinují různé formáty, vyjadřují se za pomoci digitálních prostředků. • Žáci využívají digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce. • Vede žáky k chápání významu digitálních technologií pro lidskou společnost, ke kritickému hodnocení jejich přínosů a k reflektování rizika jejich využívání.

Informatika	**1. a 2. ročník**
Učivo	**ŠVP výstupy**
ZÁKLADY PRÁCE S POČÍTAČEM Uživatelský účet – heslo, přihlášení se do systému, práce s klávesnicí a myší, pojmy klik, dvojklik, uchopení a tažení; vytvoření nového souboru, pojmenování souboru a uložení na dané místo; obsluha a používání výukových programů; základní části počítače (orientačně); zásady hygieny práce s počítačem.	využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie
ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ - TEXTOVÝ EDITOR Základní funkce textového editoru (psaní všech písmen - malé i velké abecedy, a čísel).	pracuje s textem v textovém a v grafickém editoru

Informatika	1. a 2. ročník
ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ - GRAFICKÝ EDITOR Orientační seznámení s nástroji v aplikaci Malování.	pracuje s textem v textovém a v grafickém editoru
PLATFORMA MS TEAMS Přihlášení, orientace v týmu, připojení se k on-line výuce, základní ovládací prvky – hlášení, vypnutí a zapnutí mikrofonu, odhlášení, chat	přihlásí se na MS TEAMS, využívá platformu při případné on-line výuce
Průřezová témata, přesahy, souvislosti	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	
Seberegulace a sebeorganizace	
Psychohygiena	
Komunikace	
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA	
Občanská společnost a škola	

Informatika	3. ročník
Učivo	**ŠVP výstupy**
ZÁKLADY PRÁCE S POČÍTAČEM Uživatelský účet – heslo, přihlášení se do systému, práce s klávesnicí a myší, pojmy klik, dvojklik, uchopení a tažení; vytvoření nového souboru, pojmenování souboru a uložení na dané místo; vytvoření složky na ploše, pojmenování složky, ukládání souborů do této složky; obsluha a používání výukových programů.	využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie
VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE Základní způsoby komunikace (e-mail), bezpečné používání internetu.	při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché cesty komunikuje pomocí internetu

Informatika	3. ročník
ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ - TEXTOVÝ EDITOR Základní funkce textového editoru (psaní všech písmen - malé i velké abecedy, a čísel; klávesa Enter – přechod na nový řádek, Delete, Backspace – mazání, klávesa Windows, Number Lock – aktivace klávesnice s čísly, Escape – krok zpět).	pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru
ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ - GRAFICKÝ EDITOR Seznámení s nástroji v aplikaci Malování.	pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru
PLATFORMA MS TEAMS Přihlášení, orientace v týmu, připojení se k on-line výuce, základní ovládací prvky – hlášení, vypnutí a zapnutí mikrofonu, odhlášení, chat	přihlásí se na MS TEAMS, využívá platformu při případné on-line výuce
Průřezová témata, přesahy, souvislosti	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	
Seberegulace a sebeorganizace	
Psychohygiena	
Komunikace	
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA	
Občanská společnost a škola	

Informatika	4. ročník
Učivo	**ŠVP výstupy**
ZÁKLADY PRÁCE S POČÍTAČEM Uživatelský účet – heslo, přihlášení se do systému, práce s klávesnicí a myší, pojmy klik, dvojklik, uchopení a tažení; vytvoření složky na ploše,	využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software a postupuje poučeně v případě jejich závady

Informatika	4. ročník
pojmenování složky, ukládání souborů do této složky; orientace na pracovním disku; obsluha a používání výukových programů; seznámení se základními formáty souborů; multimediální využití počítače; zásady bezpečnosti práce a prevence zdravotních rizik spojených s dlouhodobým využíváním výpočetní techniky.	chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím
VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE Základní způsoby komunikace (e-mail, chat, telefonování); bezpečné používání internetu; metody a nástroje vyhledávání informací; formulace požadavku při vyhledávání na internetu, vyhledávací atributy, pohyb na webu – adresa, prohlížeč www.stránek; prezentace školní webové stránky, www.lomnicezs.cz, autorské právo.	při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty
	vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích
	komunikuje pomocí internetu
ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ - TEXTOVÝ EDITOR Základní funkce textového editoru (typ písma, velikost, barva, psaní všech písmen - malé i velké abecedy, a čísel; typ písma tučné, kurzíva, podtržené; klávesa Enter – přechod na nový řádek, Delete, Backspace – mazání, klávesa Windows, Number Lock – aktivace klávesnice s čísly, Escape – krok zpět; WordArt; obrazce; vkládání obrázků - kopírování, vložení, přesun).	**ICT-5-3-01**: pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru
ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ - GRAFICKÝ EDITOR Využití veškerých nástrojů v aplikaci Malování.	**ICT-5-3-01:** pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru
PLATFORMA MS TEAMS Přihlášení, orientace v týmu, připojení se k on-line výuce, základní ovládací prvky – hlášení, vypnutí a zapnutí mikrofonu, odhlášení, chat; zadání; hlasová zpráva	přihlásí se na MS TEAMS, využívá platformu při případné on-line výuce
Průřezová témata, přesahy, souvislosti	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	
Seberegulace a sebeorganizace	

Informatika	4. ročník
Psychohygiena	
Komunikace	
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA	
Občanská společnost a škola	

Informatika	5. ročník
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní • Kompetence digitální
Učivo	**ŠVP výstupy**
DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ - ÚVOD DO KÓDOVÁNÍ A ŠIFROVÁNÍ DAT A INFORMACÍ Piktogramy, emodži; kód; přenos na dálku, šifra; pixel, rastr, rozlišení; tvary, skládání obrazce.	**I-5-1-02:** popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji **I-5-1-03:** vyčte informace z daného modelu
DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ - ÚVOD DO MODELOVÁNÍ POMOCÍ GRAFŮ A SCHÉMAT Graf, hledání cesty; schémata, obrázkové modely; model.	**I-5-1-02:** popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji **I-5-1-03:** vyčte informace z daného modelu
ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ - ZÁKLADY ROBOTIKY SE STAVEBNICÍ	**I-5-2-01:** sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů

Informatika	5. ročník
Sestavení programu a oživení robota; ovládání světelného výstupu; ovládání motoru; opakování příkazů; ovládání klávesnicí – události; ovládání pomocí senzoru.	**I-5-2-02:** popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení **I-5-2-03:** v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy **I-5-2-04:** ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu
ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ – ZÁKLADY PROGRAMOVÁNÍ – PŘÍKAZY, OPAKUJÍCÍ SE VZORY Příkazy a jejich spojování; opakování příkazů; pohyb a razítkování; ke stejnému cíli vedou různé algoritmy; vlastní bloky a jejich vytváření; kombinace procedur.	
ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ – ZÁKLADY PROGRAMOVÁNÍ – VLASTNÍ BLOKY, NÁHODA Kreslení čar; pevný počet opakování; ladění, hledání chyb; vlastní bloky a jejich vytváření; změna vlastností postavy pomocí příkazu; náhodné hodnoty; čtení programů; programovací projekt.	
ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ – ZÁKLADY PROGRAMOVÁNÍ – POSTAVY A UDÁLOSTI Ovládání pohybu postav; násobné postavy a souběžné reakce; modifikace programu; animace střídáním obrázků; spouštění pomocí událostí; vysílání zpráv mezi postavami; čtení programů; programovací projekt.	
INFORMAČNÍ SYSTÉMY – ÚVOD DO PRÁCE S DATY Data, druhy dat; doplňování tabulky a datových řad; kritéria kontroly dat; řazení dat v tabulce; vizualizace dat v grafu.	**I-5-1-01:** uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat **I-5-3-02:** pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data
INFORMAČNÍ SYSTÉMY – ÚVOD DO INFORMAČNÍCH SYSTÉMŮ Systém, struktura, prvky, vztahy.	**I-5-3-01:** v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi

Informatika	5. ročník
DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE - OVLÁDÁNÍ DIGITÁLNÍHO ZAŘÍZENÍ Digitální zařízení; zapnutí/vypnutí zařízení/aplikace; ovládání myši; kreslení čar, vybarvování; používání ovladačů; ovládání aplikací (schránka, krok zpět, zoom); kreslení bitmapových obrázků; psaní slov na klávesnici; editace textu; ukládání práce do souboru; otevírání souborů; přehrávání zvuku.	**I-5-4-01:** najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu
	I-5-4-03: dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi
DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE - PRÁCE VE SDÍLENÉM PROSTŘEDÍ Využití digitálních technologií v různých oborech; ergonomie, ochrana digitálního zařízení a zdraví uživatele; práce se soubory; propojení technologií, internet; sdílení dat, cloud; technické problémy a přístupy k jejich řešení (hlášení dialogových oken); uživatelské jméno a heslo; osobní údaje.	**I-5-4-01:** najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu
	I-5-4-02: propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí
	I-5-4-03: dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi
PLATFORMA MS TEAMS Přihlášení, orientace v týmu, připojení se k on-line výuce, základní ovládací prvky – hlášení, vypnutí a zapnutí mikrofonu, odhlášení, chat; zadání, řešení zadání, vkládání vyřešených úkolů, hlasová zpráva	přihlásí se na MS TEAMS, využívá platformu při případné on-line výuce

Průřezová témata, přesahy, souvislosti
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA
Seberegulace a sebeorganizace
Psychohygiena
Komunikace
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA
Občanská společnost a škola

Informatika	6. ročník
Učivo	**ŠVP výstupy**
DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ - KÓDOVÁNÍ A ŠIFROVÁNÍ DAT A INFORMACÍ Přenos informací, standardizované kódy; znakové sady; přenos dat, symetrická šifra; identifikace barev, barevný model; vektorová grafika; zjednodušení zápisu, kontrolní součet; binární kód, logické A a NEBO.	**I-9-1-01:** získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat
	I-9-1-02: navrhuje a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu
	rozpozná zakódované informace kolem sebe
	zakóduje a dekóduje znaky pomocí znakové sady
	zašifruje a dešifruje text pomocí několika šifer
	zakóduje v obrázku barvy více způsoby
	zakóduje obrázek pomocí základní geometrických tvarů
	zjednoduší zápis textu a obrázku, pomocí kontrolního součtu ověří úplnost zápisu
	ke kódování využívá i binární čísla
ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ - PROGRAMOVÁNÍ – OPAKOVÁNÍ A VLASTNÍ BLOKY Vytvoření programu; opakování; podprogramy.	v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program, dbá na jeho čitelnost a přehlednost
	po přečtení programu vysvětlí, co vykoná
	ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby
	používá cyklus s pevným počtem opakování, rozezná, zda má být příkaz uvnitř nebo vně opakování
	vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech
	diskutuje různé programy pro řešení problému
	vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní
INFORMAČNÍ SYSTÉMY - PRÁCE S DATY	**I-9-3-04:** sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu
	najde a opraví chyby u různých interpretací týchž dat (tabulka versus graf)

Informatika	6. ročník
Data v grafu a tabulce; evidence dat, názvy a hodnoty v tabulce; kontrola hodnot v tabulce; filtrování, řazení a třídění dat; porovnání dat v tabulce a grafu; řešení problémů s daty.	odpoví na otázky na základě dat v tabulce
	popíše pravidla uspořádání v existující tabulce
	doplní podle pravidel do tabulky prvky, záznamy
	navrhne tabulku pro záznam dat
	propojí data z více tabulek či grafů
INFORMAČNÍ SYSTÉMY Školní informační systém, uživatelé, činnosti, práva, databázové relace.	**I-9-3-01:** vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů
	popíše pomocí modelu alespoň jeden informační systém, s nímž ve škole aktivně pracují
	pojmenuje role uživatelů a vymezí jejich činnosti a s tím související práva
Průřezová témata, přesahy, souvislosti	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	
Seberegulace a sebeorganizace	
Psychohygiena	
Komunikace	
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

Informatika	7. ročník
Učivo	**ŠVP výstupy**
DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ - MODELOVÁNÍ POMOCÍ GRAFŮ A SCHÉMAT Standardizovaná schémata a modely; ohodnocené grafy, minimální cesta grafu, kostra grafu; orientované grafy, automaty; modely, paralelní činnost.	**I-9-1-03:** vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní
	I-9-1-04: zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji

Informatika	7. ročník
ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ - PROGRAMOVÁNÍ – PODMÍNKY, POSTAVY A UDÁLOSTI Opakování s podmínkou; události, vstupy; objekty a komunikace mezi nimi.	v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému
	po přečtení programu vysvětlí, co vykoná
	ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby
	používá podmínky pro ukončení opakování, rozezná, kdy je podmínka splněna
	spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav
	vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech
	diskutuje různé programy pro řešení problému
	vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní
	hotový program upraví pro řešení příbuzného problému
ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ - PROGRAMOVÁNÍ – VĚTVENÍ, PARAMETRY A PROMĚNNÉ Větvení programu, rozhodování; grafický výstup, souřadnice; podprogramy s parametry; proměnné.	**I-9-2-01:** po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen
	v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému
	po přečtení programu vysvětlí, co vykoná
	ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby
	používá podmínky pro větvení programu, rozezná, kdy je podmínka splněna
	spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav
	používá souřadnice pro programování postav
	používá parametry v blocích, ve vlastních blocích
	vytvoří proměnnou, změní její hodnotu, přečte a použije její hodnotu
	diskutuje různé programy pro řešení problému
	hotový program upraví pro řešení příbuzného problému

Informatika	7. ročník
DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE - POČÍTAČE Datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému; správa souborů, struktura složek; instalace aplikací; domácí a školní počítačová síť; fungování a služby internetu; princip e-mailu; metody zabezpečení přístupu k datům; role a jejich přístupová práva (vidět obsah, číst obsah, měnit obsah, měnit práva); postup při řešení problému s digitálním zařízením (např. nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení, hlášení / dialogová okna).	nainstaluje a odinstaluje aplikaci
	uloží textové, grafické, zvukové a multimediální soubory
	vybere vhodný formát pro uložení dat
	vytvoří jednoduchý model domácí sítě; popíše, která zařízení jsou připojena do školní sítě
	porovná různé metody zabezpečení účtů
	spravuje sdílení souborů
	pomocí modelu znázorní cestu e-mailové zprávy
	zkontroluje, zda jsou části počítače správně propojeny, nastavení systému či aplikace, ukončí program bez odezvy
Průřezová témata, přesahy, souvislosti	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	
Seberegulace a sebeorganizace	
Psychohygiena	
Komunikace	
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

Informatika	8. ročník
Učivo	**ŠVP výstupy**
ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ - PROGRAMOVÁNÍ ROBOTICKÉ STAVEBNICE Sestavení a oživení robota; sestavení programu s opakováním, s rozhodováním; používání výstupních zařízení robota (motory, displej, zvuk); používání senzorů (tlačítka, vzdálenost, světlo/barva); čtení programu; projekt Můj robot	podle návodu nebo vlastní tvořivostí sestaví robota
	upraví konstrukci robota tak, aby plnil modifikovaný úkol
	vytvoří program pro robota a otestuje jeho funkčnost
	přečte program pro robota a najde v něm případné chyby
	ovládá výstupní zařízení a senzory robota
	vyřeší problém tím, že sestaví a naprogramuje robota
	sestaví program pro desku Micro:bit a otestuje jej

Informatika	8. ročník
ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ - PROGRAMOVÁNÍ HARDWAROVÉ DESKY Sestavení programu a oživení Micro:bitu; ovládání LED displeje; tlačítka a senzory náklonu; připojení sluchátek, tvorba hudby; orientace a pohyb Micro:bitu v prostoru; propojení dvou Micro:bitů pomocí kabelu a bezdrátově; připojení a ovládání externích zařízení z Micro:bitu.	přečte program, najde v něm chybu a odstraní ji
	používá opakování, rozhodování, proměnné
	ovládá výstupní zařízení desky
	používá vstupy ke spouštění a řízení běhu programu
	připojí k desce další zařízení, které z desky ovládá
	vyřeší problém naprogramováním desky Micro:bit
INFORMAČNÍ SYSTÉMY - HROMADNÉ ZPRACOVÁNÍ DAT Relativní a absolutní adresy buněk; použití vzorců u různých typů dat; funkce s číselnými vstupy; funkce s textovými vstupy; vkládání záznamu do databázové tabulky; řazení dat v tabulce; filtrování dat v tabulce; zpracování výstupů z velkých souborů dat.	**I-9-3-02:** nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat
	I-9-3-03: vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat
	při tvorbě vzorců rozlišuje absolutní a relativní adresu buňky
	používá k výpočtům funkce pracující s číselnými a textovými vstupy (průměr, maximum, pořadí, zleva, délka, počet, když)
	řeší problémy výpočtem s daty
	připíše do tabulky dat nový záznam
	seřadí tabulku dat podle daného kritéria (velikost, abecedně)
	používá filtr na výběr dat z tabulky, sestaví kritérium pro vyřešení úlohy
	ověří hypotézu pomocí výpočtu, porovnáním nebo vizualizací velkého množství dat
Průřezová témata, přesahy, souvislosti	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	
Seberegulace a sebeorganizace	
Psychohygiena	
Komunikace	

Informatika	8. ročník
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

Informatika	9. ročník
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní • Kompetence digitální
Učivo	**ŠVP výstupy**
ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ - PROGRAMOVACÍ PROJEKTY Programovací projekt a plán jeho realizace; popsání problému; testování, odladění, odstranění chyb; pohyb v souřadnicích; ovládání myší, posílání zpráv; vytváření proměnné, seznamu, hodnoty prvků seznamu; nástroje zvuku, úpravy seznamu; import a editace kostýmů, podmínky; návrh postupu, klonování; animace kostýmů postav, události; analýza a návrh hry, střídání pozadí, proměnné; výrazy s proměnnou; tvorba hry s ovládáním, více seznamů; tvorba hry, příkazy hudby, proměnné a seznamy.	**I-9-2-02:** rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení
	I-9-2-03: vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému
	I-9-2-05: v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné
	I-9-2-06: ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu
DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE Hardware a software složení současného počítače a principy fungování jeho součástí; operační systémy: funkce, typy, typické využití; komprese a formáty souborů;	**I-9-4-01:** popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě
	I-9-4-02: ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos

Informatika	9. ročník
fungování nových technologií kolem mě (např. smart technologie, virtuální realita, internet věcí, umělá inteligence) Sítě typy, služby a význam počítačových sítí; fungování sítě: klient, server, switch, paketový přenos dat, IP adresa; struktura a principy Internetu, datacentra, cloud Web: fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz/URL; princip cloudové aplikace (např. e mail, e-shop, streamování) Bezpečnost bezpečnostní rizika: útoky (cíle a metody útočníků), nebezpečné aplikace a systémy; zabezpečení počítače a dat: aktualizace, antivir, firewall, zálohování a archivace dat Digitální identita digitální stopa: sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, sledování komunikace, informace o uživateli v souboru (metadata); sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat; fungování a algoritmy sociálních sítí, vyhledávání a cookies	**I-9-4-03:** vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky **I-9-4-04:** poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače **I-9-4-05:** dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení
ZÁVĚREČNÝ PROJEKT	
Průřezová témata, přesahy, souvislosti	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	
Seberegulace a sebeorganizace	
Psychohygiena	
Komunikace	
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

5.6 Prvouka

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
2	2	2	0	0	0	0	0	0	6
Povinný	Povinný	Povinný							

Název předmětu	Prvouka
Oblast	Člověk a jeho svět
Charakteristika předmětu	Vyučovací předmět Prvouka rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané v rodině a v předškolním zařízení. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti a utváří se tak jejich prvotní ucelený obraz světa. Učí se vnímat lidi a vztahy mezi nimi, všímat si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvorů a přírodních jevů, soustředěně je pozorovat a přemýšlet o nich. Na základě poznání sebe a svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se žáci učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům, vnímat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti. Podmínkou úspěšného vzdělávání v daném předmětu je vlastní prožitek žáků vycházející z konkrétních nebo modelových situací při osvojování potřebných dovedností, způsobů jednání a rozhodování. K tomu významně přispívá i osobní příklad učitele. Propojení výuky s reálným životem a s praktickou zkušeností žáků se stává velkou pomocí i ve zvládání nových životních situací i nové role školáka, pomáhá jim při nalézání jejich postavení mezi vrstevníky a při upevňování pracovních i režimových návyků.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Vzdělávací obsah je členěn do pěti tematických okruhů, které tvoří jeden celek vnitřně propojený zřejmými souvislostmi a vztahy: • **Místo, kde žijeme** – žáci se učí na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí v něm chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci. Důraz je kladen na dopravní výchovu, praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků, na probouzení kladného vztahu k místu jejich bydliště, postupný rozvoj jejich národního cítění a vztahu k naší zemi. • **Lidé kolem nás** – žáci si postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si význam a podstatu tolerance, pomoci mezi lidmi, vzájemné úcty, snášenlivosti. Seznamují se se základními právy a povinnostmi, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí.

Název předmětu	Prvouka
	• **Lidé a čas** – žáci se učí orientovat v dějích a v čase. Poznávají, jak a proč se čas měří, jak události postupují v čase a utvářejí historii věcí a dějů. Učí se poznávat, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase. V tematickém okruhu se vychází od nejznámějších událostí v rodině a obci. Podstatou tematického okruhu je vyvolat u žáků zájem o minulost, o kulturní bohatství regionu. Proto je důležité, aby žáci mohli samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z dostupných zdrojů, především pak od členů své rodiny i od lidí v nejbližším okolí, aby mohli společně navštěvovat památky. • **Rozmanitost přírody** – žáci poznávají velkou rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody nejbližšího okolí jejich života. Jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili, že Země a život na ní tvoří jeden nedílný celek, ve kterém jsou všechny hlavní děje ve vzájemném souladu a rovnováze, kterou může člověk snadno narušit a velmi obtížně obnovovat. Na základě praktického poznávání okolní krajiny a dalších informací se žáci učí hledat důkazy o proměnách přírody, učí se využívat a hodnotit svá pozorování a záznamy, sledovat vliv lidské činnosti na přírodu, hledat možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody a zlepšení životního prostředí. • **Člověk a jeho zdraví** – žáci poznávají především sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti, která má své biologické a fyziologické funkce a potřeby. Poznávají, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů atd. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci i první pomoci a o bezpečném chování v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel. Žáci si postupně uvědomují, jakou odpovědnost má každý člověk za své zdraví a bezpečnost i za zdraví jiných lidí. Žáci jsou vedeni k poznání, že zdraví je nejcennější hodnota v životě člověka. Potřebné vědomosti a dovednosti získávají tím, že pozorují názorné pomůcky, sledují konkrétní situace, hrají určené role a řeší modelové situace. **Časové vymezení:** ročník | časová dotace | forma 1. | 2 | povinný předmět 2. | 2 | povinný předmět 3. | 2 | povinný předmět

Název předmětu	Prvouka
	Výuka probíhá v kmenových třídách i v odborné učebně vybavené počítačovou technikou. Nezanedbatelná část výuky probíhá mimo budovu školy – v blízkém okolí školy, v různých částech obce, v přírodě. K preferovaným organizačním formám patří i exkurze do různých institucí a zajímavých přírodních lokalit.
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	**Kompetence k učení:** • Učitel učí žáky objevovat, poznávat a zkoumat všechno, co je zajímá; orientovat se v informacích a třídit je; propojuje minulost s budoucností; podporuje samostatnost a tvořivost, různé způsoby k dosažení cíle. • Žáci objevují, poznávají a zkoumají všechno, co je zajímá; orientují se v informacích a třídí je; podle svých schopností propojují minulost s budoucností.
	Kompetence k řešení problémů: • Učitel vede žáky k účelnému rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení zdraví a bezpečnosti vlastní i druhých lidí; pomáhá žákům, aby došli samostatně k objevům, řešením a závěrům. Učí žáky pracovat s odbornou literaturou, encyklopediemi,… • Žáci se učí účelně rozhodovat, chránit zdraví i bezpečnost sebe sama i druhých lidí; učí se objevovat, řešit problémy, vyvozovat závěry; přijímat odpovědnost za své chování.
	Kompetence komunikativní: • Učitel vede žáky k přesnému a výstižnému vyjadřování, k rozšiřování slovní zásoby, k samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, klade důraz na „kulturní“ úroveň komunikace, vyjadřování v konfliktních situacích, k slušné prezentaci vlastních názorů. • Žáci se učí přesně a výstižně vyjadřovat, rozšiřují si slovní zásobu. Samostatně a sebevědomě vystupují, slušnou formou prezentují své názory.
	Kompetence sociální a personální: • Učitel vede žáky k práci v týmu, k efektivní spolupráci při řešení problému, k respektování názorů ostatních, k slušnému obhajování vlastního názoru. • Žáci rozvíjejí svou schopnost spolupracovat, pracovat v týmu, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých, slušně obhajovat vlastní názor, pomáhat druhým lidem.

Název předmětu	Prvouka
	Kompetence občanské: • Učitel vychovává žáky jako svobodné občany plnící si své povinnosti, uplatňující svá práva a respektující práva druhých, jako osobnosti zodpovědné za svůj život, své zdraví a za své životní prostředí, jako ohleduplné bytosti schopné a ochotné účinně pomoci v různých situacích. • Učitel utváří u dětí ohleduplný vztah k přírodě i kulturním výtvorům, motivuje žáky hledat možnosti aktivního uplatnění ochrany přírody, vede žáky k respektování pravidel. • Žáci se učí uplatňovat svá práva, plní své povinnosti. Chovají se zodpovědně k životnímu prostředí i k lidským výtvorům.
	Kompetence pracovní: • Učitel utváří u žáků pracovní i bezpečnostní návyky při samostatné i týmové činnosti, vede je k pozitivnímu vztahu k práci. • Žáci si vytvářejí pracovní i bezpečnostní návyky, váží si práce druhých, úsilí svých kamarádů.

Prvouka	**1. ročník**
Učivo	**ŠVP výstupy**
MÍSTO, KDE ŽIJEME Domov – prostředí domova, orientace v místě bydliště; škola – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy; obec – její části, významné budovy v obci, poloha v krajině.	zná název školy, jméno učitele, vychovatelky, vedení školy, rozlišuje jednotlivá povolání vyskytující se ve škole, orientuje se v prostředí školy, zná cestu do školy a zpět, zná pravidla bezpečné chůze po chodníku a po silnici
	rozpozná ekosystémy (les, pole, louka, rybník, řeka) v blízkosti školy; uplatňuje bezpečné chování na různých typech cest;
	pojmenuje významné budovy v obci
LIDÉ KOLEM NÁS Rodina – postavení jedince v rodině, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, zaměstnání; soužití lidí – pravidla soužití: vztahy mezi dětmi, vzájemná pomoc a respektování; chování lidí (pravidla slušného chování); právo a spravedlnost – práva a povinnosti žáků školy.	rozlišuje vztahy v rodině, vypráví o životě v rodině na základě osobních zkušeností, vnímá role v rodině a vztahy mezi jednotlivými členy rodiny
	uvědomuje si rozdíl mezi právem a povinností v souvislosti s rolemi v rodině
	zprostředkovává ostatním oslavy a tradice v rodině na základě vlastní zkušenosti
	rozlišuje práva a povinnosti žáka
LIDÉ A ČAS Orientace v čase a časový řád – roční období, kalendář, dny v týdnu, určování času (v hodinách); současnost a minulost v našem životě – významné dny a svátky.	zná roční období, umí pojmenovat jejich základní charakteristické rysy
	orientuje se v čase (rok, měsíc, týden, den, hodina, včera, dnes, zítra)
	sestavuje svůj režim dne s ohledem na povinnosti a práva
	vyjmenuje dny v týdnu

Prvouka	1. ročník
	orientuje se v souvislostech minulosti, přítomnosti a budoucnosti
	přiřadí do ročních období významné oslavy a tradice
ROZMANITOSTI PŘÍRODY – rostliny a živočichové; ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody - ochrana rostlin a živočichů; jednoduché pokusy a pozorování.	pozná listnaté a jehličnaté stromy, ovocné stromy
	rozlišuje strom, keř, bylinu
	pojmenuje základní části rostliny
	rozlišuje ovoce a zeleninu, uvědomuje si jejich význam pro člověka
	zná domácí i volně žijící zvířata
	pojmenuje mláďata domácích zvířat
	provádí jednoduchá pozorování přírody v souvislosti s ročními obdobími
	zapisuje změny počasí do kalendáře přírody
	rozlišuje skupenství vody na základě vlastního pozorování
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ Lidské tělo – životní potřeby a projevy; péče o zdraví – denní režim, pitný a pohybový režim, zdravá strava; nemoc, drobná poranění a úrazy, první pomoc; vztah člověka k prostředí – náš životní styl, prostředí a zdraví; osobní bezpečí, krizové situace – (šikana, týrání) bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce a cyklisty, zdravé pracovní návyky.	pojmenuje základní části lidského těla
	uplatňuje správný pitný režim, zná zásady správné životosprávy, dodržuje správné hygienické návyky
	sestavuje správný denní režim i s ohledem ne pohybové aktivity
	rozliší nemoc a úraz, ví, jak se zachová při drobném poranění
	zná zásady bezpečného chování ve skupině a uvědomuje si následky svého chování
	snaží se předcházet úrazům a poraněním sebe i druhých
	zná zásady bezpečného chování v silničním provozu
	připravuje se na roli cyklisty (povinná výbava jízdního kola)
Průřezová témata, přesahy, souvislosti	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	
Sebepoznání a sebepojetí (moje tělo, co o sobě vím a co ne, můj vztah ke mně samému, moje vztahy k druhým lidem)	
Psychohygiena (dobrá organizace času, rozumové zpracování problému, hledání pomoci při potížích)	
Poznávání lidí (vzájemné poznávání ve třídě)	
Mezilidské vztahy	
Hodnoty, postoje, praktická etika	
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA	
Občan, občanská společnost a stát	

Prvouka	1. ročník
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA	
Lidské vztahy	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA	
Základní podmínky života (voda, ovzduší, půda, ochrana biologických druhů, energie, přírodní zdroje)	
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	
Vztah člověka k prostředí (naše obec, náš životní styl, prostředí a zdraví)	

Prvouka	2. ročník
Učivo	**ŠVP výstupy**
MÍSTO, KDE ŽIJEME Domov – prostředí domova, orientace v místě bydliště, adresa bydliště žáka; pojmy – panelový dům, nájemní dům, byt, vesnice, město; škola - bezpečná cesta do školy, prostředí školy; riziková místa a situace; obec - úřady, policie, hasiči, nemocnice, pošta, nádraží, kulturní zařízení, jiné dominanty města; naše vlast (domov, vlast, hlavní město).	popíše svůj domov, vyjmenuje jednotlivé místnosti a jejich vybavení
	jednoduše vysvětlí rozdíl mezi městem a vesnicí
	popíše svoji cestu do školy, rozezná základní dopravní značky, zná pravidla pro bezpečný pohyb v silničním provozu
	pozná významné budovy v obci a jejich značení
LIDÉ KOLEM NÁS Rodina - jak se seznamujeme, na co musíme být opatrní; práce, zaměstnání, řemesla - odpočinek, zábava; využití volného času – cestování, sport, kultura, hry; soužití lidí a chování lidí – barva pleti, místní původ, povahové vlastnosti, jazyk a nářečí, mezilidské vztahy, pravidla slušného chování.	popíše role rodinných příslušníků
	orientuje se v širších rodinných vztazích
	hovoří o významných událostech v rodině
	vyjmenuje povolání členů rodiny
	popíše běžné domácí práce, podílí se na nich
	vnímá blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům
	uvědomuje si odlišnosti v řeči, povaze, v odlišnosti v zájmech,…
LIDÉ A ČAS Orientace v čase a časový řád – druhy hodin, kalendářů, určování času (v hodinách a v minutách); časový řád (dříve, dávno, nedávno, včera, předevčírem, zítra, pozítří); současnost a minulost v našem životě - bydlení, předměty denní potřeby; rodokmen.	rozlišuje jednotlivé části dne
	určuje celé hodiny i jejich části
	vyjmenuje měsíce kalendářního i školního roku, přiřadí k nim volnočasové aktivity
	přiřadí členy rodiny k časovým pojmům
	znázorní jednoduchý rodokmen – strom života rodiny

Prvouka	2. ročník
ROZMANITOSTI PŘÍRODY Proměny přírody během roku; živočichové ve volné přírodě; stavba těla ptáků, savců ptáci, péče o ptáky v zimě; zelenina a ovoce – druhy a význam pro člověka; ekosystém pole, les, rybník; pozorování: koloběh vody v přírodě, voda, vzduch – teplota; jednoduché pokusy a pozorování.	pozoruje přírodu v ročních obdobích – svá pozorování zapíše domluvenými značkami
	pozoruje změny i na živočiších (zimní a letní srst), dokáže jednoduše definovat pojmy: savec, pták, hmyz
	vysvětlí pojem pták stěhovavý – pták přezimující
	rozliší stromy opadavé a neopadavé
	používá pojmy zelenina, ovoce, zemědělská plodina
	rozlišuje druhy zeleniny – košťálová, kořenová, listová, cibulová
	rozlišuje druhy ovoce – peckovice, malvice, bobule
	určí části rostlin
	přiřadí pojmy dužina, jádřinec, pecka, semeno
	zná 5 zvířat jménem, která můžeme chovat v bytě, popíše, jak se o taková zvířata staráme
	vysvětlí pojem chráněný živočich, chráněná rostlina, ochrana životního prostředí
	zná 5 rostlin, které kvetou na louce, jménem
	rozliší jednotlivé druhy obilí, vysvětlí jejich význam
	pozná a určí jednotlivé stromy, zvířata a ptáky v lese
	podle atlasu hub pojmenuje 3 jedné a 3 jedovaté houby
	předvede, jak se v lese správně chováme, jak chráníme les
	určí ryby žijící v rybníku nebo v řece a další živočichy, kteří žijí u vody
	pozoruje a vysvětlí růst rostlin ze semena
	pozoruje a zapisuje koloběh vody v přírodě
	pozoruje a zapisuje změny teploty
	založí si vlastní herbář – 10 rostlin
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ Lidské tělo – základní stavba, vnitřní orgány; péče o zdraví; hygiena a čistota, pořádek a čistota, dětské nemoci, zdravá strava; osobní bezpečí – pravidla chování v rizikovém prostředí, brutalita a násilí; bezpečné chování v silničním provozu, hromadná doprava (bezpečnostní prvky); přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického	rozlišuje části lidského těla, rozeznává 5 lidských smyslů
	seznámí se se základními lidskými orgány – porovná jejich funkci s funkcí těchto orgánů u zvířat
	popíše své hygienické návyky během dne
	udržuje své pracovní místo a pokoj v pořádku a čistotě
	předchází úrazu, přivolá pomoc

Prvouka	2. ročník
a duševního zdraví – důležitá telefonní čísla, služby odborné pomoci; mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – situace hromadného ohrožení (postup v případě ohrožení).	určí základní vybavení lékárničky
	popíše některé dětské nemoci
	komunikuje s cizími lidmi bez ostychu, ale obezřetně
	neostýchá se požádat o pomoc
	vnímá rozdíl mezi hrou, šikanou a násilím
	odsuzuje brutalitu a násilí v médiích
	dodržuje pravidla silničního provozu pro chodce
	chová se slušně a bezpečně v hromadné dopravě
	respektuje pokyny dospělých
	zachová klid při vyhlášení poplachu a dále jedná podle pokynů dospělých
Průřezová témata, přesahy, souvislosti	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	
Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, řešení problémů)	
Sebepoznání a sebepojetí (moje tělo, co o sobě vím a co ne, můj vztah ke mně samému, moje vztahy k druhým lidem; přijímat odpovědnost za své postoje a činy)	
Seberegulace a sebeorganizace (organizace vlastního času, plánování učení)	
Psychohygiena (dobrá organizace času, rozumové zpracování problému, hledání pomoci při potížích)	
Poznávání lidí (vzájemné poznávání ve třídě)	
Mezilidské vztahy (chování podporující dobré vztahy, respektování, podpora, pomoc)	
Komunikace (řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, pravda, lež a předstírání v komunikace, komunikace v různých situacích)	
Hodnoty, postoje, praktická etika (vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlnost, pomáhající chování)	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA	
Základní podmínky života (voda, ovzduší, půda, ochrana biologických druhů, energie, přírodní zdroje)	
Lidské aktivity a problémy životního prostředí (doprava a životní prostředí, vlivy průmyslu na prostředí, odpady a hospodaření s odpady, ochrana přírody, změny v krajině)	
Vztah člověka k prostředí (naše obec, náš životní styl, prostředí a zdraví)	
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA	
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti, identifikace společensky významných hodnot)	

Prvouka	3. ročník
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní • Kompetence digitální
Učivo	**ŠVP výstupy**
MÍSTO, KDE ŽIJEME Domov – prostředí domova, orientace v místě bydliště, adresa bydliště žáka, bezpečná cesta do školy; obec – minulost a současnost obce, rozdíly mezi městem a vesnicí, plán obce a blízkého okolí, mapa, značky na mapě; okolní krajina – zemský povrch a jeho tvary, světové strany, vodstvo na pevnině; naše vlast - sousední státy, regiony v ČR (úvodní seznámení).	**ČJS-3-1-01:** vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí
	ČJS-3-1-02: začlení svou obec do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí
LIDÉ KOLEM NÁS Rodina – příbuzenské vztahy, oslavy, tradice; role v rodině, pravidla chování v soužití v rodině; povolání, práce, řemesla; fyzická a psychická práce; relaxace – volný čas; soužití lidí (třída, škola – respektování různých povahových vlastností a dalších odlišností); spolužáci s různým zdravotním postižením; pomoc nemocným, sociálně slabým.	**ČJS-3-2-01:** rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům
	ČJS-3-2-02: odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností
LIDÉ A ČAS Orientace v čase a časový řád – denní režim; současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby; regionální báje a pověsti - minulost kraje a předků.	**ČJS-3-3-01:** využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti
	ČJS-3-3-02: pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu
	ČJS-3-3-03: uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost
ROZMANITOSTI PŘÍRODY	**ČJS-3-4-01:** pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích

Prvouka	3. ročník
Látky a jejich vlastnosti (třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnávání látek); voda a vzduch (výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, vlastnosti, složení, proudění vzduchu, význam pro život); půda (vznik půdy a její význam); vesmír a Země (sluneční soustava, den a noc, roční období); rostliny, houby, živočichové (znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka; rovnováha v přírodě (význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva); ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody (odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů).	**ČJS-3-4-02:** roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě
	ČJS-3-4-03: provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ Lidské tělo (základní stavba a funkce, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, základy lidské reprodukce, vývoj jedince); péče o zdraví (zdravá výživa, denní režim, pitný režim, pohybový režim; drobné úrazy a poranění, první pomoc, úrazová zábrana; mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená (situace hromadného ohrožení, postup v případě ohrožení - varovný signál, evakuace, zkouška sirén; cvičný poplach.	**ČJS-3-5-01:** uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalosti o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví
	ČJS-3-5-02: rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných
	ČJS-3-5-03: chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek, uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu
	ČJS-3-5-04: reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech
Průřezová témata, přesahy, souvislosti	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA -	
Psychohygiena (organizace vlastního času, dobrá organizace času)	
Kreativita (nápady, originalita, tvořivost)	
Poznávání lidí (vzájemné poznávání ve třídě)	
Mezilidské vztahy (podpora, pomoc, respektování, dobré vztahy, chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého)	
Komunikace (naslouchání, předstírání v komunikaci, pravda a lež)	
Hodnoty, postoje, praktická etika (odpovědnost, spolehlivost, přijímat odpovědnost za svůj život)	
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA	
Občan, občanská společnost a stát (přijímání odpovědnosti za své činy a chování, přijímat odpovědnost za svůj život)	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA	

Prvouka	3. ročník
Ekosystémy (les, pole, vodní zdroje; lidské sídlo – město – vesnice)	
Lidské aktivity a problémy životního prostředí (ochrana přírody, vliv průmyslu na životní prostředí, ochrana životního prostředí, voda, ovzduší, energetické zdroje, doprava a životní prostředí)	
Vztah člověka k prostředí (naše obec, náš životní styl)	
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA	
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (hledání rozdílů mezi různými sděleními)	

5.7 Přírodověda

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
0	0	0	1	1	0	0	0	0	2
			Povinný	Povinný					

Název předmětu	Přírodověda
Oblast	Člověk a jeho svět
Charakteristika předmětu	Vyučovací předmět Přírodověda svým pojetím směřuje k získání takových žádoucích dovedností a vědomostí, které žákům umožní dále aktivně poznávat přírodu, člověka a jím vytvořený svět. Vede žáky k ohleduplnému vztahu k přírodě a k hledání vlastních možností aktivní ochrany životního prostředí.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu navazuje na učivo prvouky a vytváří základ pro vyučovací předmět Přírodopis ve vyšších ročnících základní školy. Jednotlivá témata lze přeskupovat vzhledem k sezónnímu principu a podmínkám pro vyučování mimo školní budovu. Vzdělávací obsah předmětu je členěn do pěti základních tematických okruhů: • **Místo, kde žijeme** - žáci získávají základní poznatky o okolní krajině, o minulosti a současnosti své obce, regionu, učí se práci s mapou, užívají získané vědomosti v praktických situacích. • **Lidé kolem nás** - žáci se seznamují se základními globálními problémy, problémy životního prostředí v ČR i ve světě, s problémy konzumní společnosti • **Lidé a čas**- žáci se učí orientaci v čase a dějích.

Název předmětu	Přírodověda
	• **Rozmanitost přírody** - žáci poznávají Zemi jako jednu z planet sluneční soustavy. Seznamují se s vědeckými poznatky o vzniku vesmíru, sluneční soustavy a o vzniku života na planetě Zemi. Teoreticky i prakticky poznávají rozmanitost a proměnlivost živé i neživé přírody. Jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili, že Země a život na ní tvoří jeden nedílný celek, ve kterém jsou všechny hlavní děje ve vzájemném souladu a rovnováze, kterou může člověk snadno narušit a velmi obtížně obnovovat. Na základě praktického poznávání okolní krajiny a s pomocí získaných informací se učí hledat důkazy o proměnách přírody, učí se využívat a hodnotit svá pozorování a záznamy, sledovat vliv lidské činnosti na přírodu a hledat možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody a zlepšení životního prostředí. • **Člověk a jeho zdraví**- žáci poznávají především sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti, která má své biologické a fyziologické funkce a potřeby. Poznávají, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů apod. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci i první pomoci a o bezpečném chování v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel. Žáci by si měli postupně uvědomit, jakou odpovědnost má každý člověk za své zdraví a za zdraví jiných lidí. Cíleně jsou vedeni k poznání, že zdraví je nejcennější hodnota v životě člověka. **Časové vymezení:** ročník | časová dotace | forma 4. | 1,5 | povinný předmět 5. | 2 | povinný předmět Výuka probíhá převážně v kmenových třídách, nezanedbatelná část i mimo budovu školy (tematické vycházky, exkurze, apod.). Potřebné vědomosti a dovednosti žáci získávají především pozorováním názorných pomůcek, sledováním konkrétních situací, hraním určených rolí a řešením modelových situací. Velký význam má cílené vedení žáků k samostatnému vyhledávání, získávání a zkoumání informací z různých dostupných zdrojů (literatura, rozhlas, televize, tisk, členové rodiny, lidé v nejbližším okolí apod.). Součástí výuky budou návštěvy planetária, návštěvy muzeí a výstav dle aktuálních nabídek.

Název předmětu	Přírodověda
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	**Kompetence k učení:** • Učitel umožňuje žákům používat vhodné učební pomůcky, encyklopedie, odbornou literaturu. Vede žáky k objevování a poznávání všeho, co je zajímá, co se jim líbí a v čem by v budoucnu mohli uspět. Vede žáky k poznávání podstaty zdraví i příčin nemocí, k upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení zdraví vlastního i druhých. Učí žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace (které nelze v životě člověka prakticky ověřit) v literatuře, na internetu, v televizních dokumentárních pořadech, výukových počítačových programech (zejména informace o vesmíru aj.). • Žáci používají vhodné učební pomůcky, encyklopedie, odbornou literaturu. Objevují a poznávají všechno, co je zajímá, co se jim líbí a v čem by v budoucnu mohli uspět. Poznávají podstatu zdraví i příčiny nemocí, upevňují preventivní chování, účelné rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení zdraví vlastního i druhých. Žáci se učí vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace (které nelze v životě člověka prakticky ověřit) v literatuře, na internetu, v televizních dokumentárních pořadech, výukových počítačových programech (zejména informace o vesmíru aj.).
	Kompetence k řešení problémů: • Učitel podněcuje žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů. Na modelových situacích učí žáky algoritmu řešení problémů. Podporuje netradiční způsoby získávání informací. Umožňuje žákům, aby pracovali s odbornou literaturou, encyklopediemi, internetem, apod. Umožňuje žákům zažít úspěch při samostatných i skupinových pracích. • Učitel zařazuje metody, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům žáci sami. • Žáci se učí tvořivému myšlení, logickému uvažování a řešení problémů. Na modelových situacích se učí algoritmu řešení problémů. Pracují s odbornou literaturou, encyklopediemi, internetem, apod.
	Kompetence komunikativní: • Učitel vede žáky k přesnému a výstižnému vyjadřování, podporuje různé formy komunikace (s místními obyvateli, pamětníky, pracovníky regionálních muzeí, knihoven, apod.), klade důraz na „kulturní úroveň“ komunikace. • Vede žáky ke správnému používání terminologie. Učí žáky publikovat a prezentovat své názory a zkušenosti.

Název předmětu	Přírodověda
	• Žáci se učí přesnému a výstižnému vyjadřování, komunikují s místními obyvateli, pamětníky, pracovníky regionálních muzeí, knihoven apod., dodržují „kulturní úroveň“ komunikace. Učí se publikovat a prezentovat své názory a zkušenosti. Rozšiřují si svoji slovní zásobu.
	Kompetence sociální a personální: • Učitel rozvíjí u žáků schopnost spolupracovat, pracovat v týmu, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých. Učí žáky pracovat v týmech, učí je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce, rozvíjí schopnost žáků zastávat v týmu různé role. Učí žáky kriticky hodnotit práci týmu, svoji práci v týmu i práci ostatních členů týmu. • Učitel učí žáky vytvářet si vlastní pohled na vztahy mezi lidmi, mezi národy. • Žáci se učí spolupracovat, pracovat v týmu, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých, učí se pracovat v týmech a zastávat v týmu různé role. Učí se vytvářet si vlastní pohled na vztahy mezi lidmi, mezi národy.
	Kompetence občanské: • Učitel buduje u žáků ohleduplnost k přírodě, vyžaduje dodržování pravidel slušného chování a pravidel bezpečné práce, učí žáky poznávat a chápat rozdíly mezi lidmi, učí je toleranci a bezproblémovému jednání a chování. • Žáci se učí ohleduplnosti vůči přírodě, dodržují pravidla slušného chování a pravidla bezpečné práce, učí se poznávat a chápat rozdíly mezi lidmi, učí se toleranci a bezproblémovému jednání a chování.
	Kompetence pracovní: • Učitel umožňuje žákům pozorovat, manipulovat a experimentovat, vede žáky ke správnému užití pomůcek, vybavení, techniky, učí žáky spolupráci v týmech, dodržování pravidel bezpečnosti v samostatné i týmové činnosti. • Žáci se učí pozorovat, manipulovat a experimentovat, učí se správnému užití pomůcek, vybavení, techniky, učí se práci v týmech, dodržují pravidla bezpečnosti.
	Kompetence digitální: • Učitel vede žáky k používání digitálních zařízení, k jejich využívání při učení. • K vytváření a upravování digitálního obsahu, kombinování různých formátů, k vyjadřování se za pomoci digitálních prostředků.

Název předmětu	Přírodověda
	• Umožňuje žákům využívat digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce. • Vede žáky k chápání významu digitálních technologií pro lidskou společnost, ke kritickému hodnocení jejich přínosů a k reflektování rizika jejich využívání. • Žáci používají digitální zařízení a využívají je při učení. • Vytvářejí a upravují digitální obsah, kombinují různé formáty, vyjadřují se za pomoci digitálních prostředků. • Žáci využívají digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce. • Vede žáky k chápání významu digitálních technologií pro lidskou společnost, ke kritickému hodnocení jejich přínosů a k reflektování rizika jejich využívání.

Přírodověda	**4. ročník**
Učivo	**ŠVP výstupy**
ROZMANITOST PŘÍRODY Látky a jejich vlastnosti - měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek; nerosty a horniny – některé hospodářsky významné horniny a nerosty; rostliny, houby, živočichové - průběh a způsob života, výživa, stavba těla; rovnováha v přírodě - význam, základní společenstva; ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody - odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, živelné pohromy a ekologické katastrofy.	objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka
	zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy
	porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy
	ČJS-5-4-05: zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat
	ČJS-5-4-06: založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu
Průřezová témata, přesahy, souvislosti	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	
Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity)	
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (cvičení pro řešení problému)	

Přírodověda	4. ročník
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA	
Ekosystémy (les, pole, vodní zdroje; lidské sídlo – město – vesnice)	
Základní podmínky života (přírodní zdroje a vlivy na prostředí)	
Vztah člověka k prostředí (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, náš životní styl)	

Přírodověda	5. ročník
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence k učení • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní • Kompetence digitální
Učivo	**ŠVP výstupy**
ROZMANITOST PŘÍRODY Životní podmínky - rozmanitost podmínek života na Zemi; význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi; podnebí a počasí; nerosty, horniny - některé hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětrávání, vznik půdy a její význam; vesmír a Země - sluneční soustava, den a noc, roční období; rovnováha v přírodě - význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva.	**ČJS-5-4-01:** objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka
	ČJS-5-4-02: vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období
	ČJS-5-4-03: zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy
	ČJS-5-4-04: porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy
	ČJS-5-4-06: založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ Lidské tělo - životní potřeby a projevy, základní stavba a funkce, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, biologické a psychické změny v dospívání, základy lidské	**ČJS-5-5-01:** využívá poznatků o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života
	ČJS-5-5-02: rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození

Přírodověda	5. ročník
reprodukce, vývoj jedince; péče o zdraví – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim; přenosné a nepřenosné nemoci, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS), drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních, osobní, intimní a duševní hygiena - stres a jeho rizika; návykové látky, závislosti a zdraví – návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, odmítání návykových látek, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií; osobní bezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek; bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky), šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích; přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku; mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém.	**ČJS-5-5-03:** účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob
	ČJS-5-5-04: uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista
	ČJS-5-5-05: předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek
	ČJS-5-5-06: uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou
	ČJS-5-5-07: rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc
Průřezová témata, přesahy, souvislosti	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	
Psychohygiena (dobrá organizace času)	
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA	
Občan, občanská společnost a stát (přijímat odpovědnost za své postoje a činy, právo říci „Ne“)	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA	
Základní podmínky života (přírodní zdroje a vlivy na prostředí, voda, ovzduší - čistota ovzduší; půda – zdroj výživy)	
Vztah člověka k prostředí (prostředí a zdraví, způsoby ochrany zdraví, nerovnoměrnost života na Zemi, rozdílné podmínky prostředí, rozdílný společenský vývoj na Zemi)	
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA	
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (kritický přístup k mediálnímu sdělení)	

5.8 Vlastivěda

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
0	0	0	1	2	0	0	0	0	3
			Povinný	Povinný					

Název předmětu	Vlastivěda
Oblast	Člověk a jeho svět
Charakteristika předmětu	Vyučovací předmět Vlastivěda v návaznosti na prvouku přináší žákům základní poznatky o významných přírodních, hospodářských, společenských, kulturních a historických okolnostech života lidí a o výsledcích jejich činnosti, seznamuje je s důležitými událostmi a významnými osobnostmi regionálních a národních dějin. Integruje poznatky, dovednosti a zkušenosti z vyučování a osobního života žáků s dalšími informacemi z médií a ze zájmových oblastí. Tyto podněty přístupně vysvětluje, uvádí do souvislostí a v potřebné míře zobecňuje. Formuje u žáků vědomí příslušnosti k vlastnímu národu, pěstuje žádoucí hodnotové orientace, rozvíjí zájem žáků o poznávání života, tradic, zvyklostí a zvláštností společenství v různých historických obdobích a v různých kulturních oblastech světa.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Vzdělávací obsah předmětu a převážně činnostní charakter výuky směřují zejména k tomu, aby si žáci přirozeným způsobem vytvořili kladný vztah ke své rodině, škole, obci, regionu a zemi a ve které žijí a současně aby nabyli povědomí sounáležitosti se zeměmi integrované Evropy a s jinými demokratickými zeměmi světa. Hlavním cílem předmětu je vybavit žáka dostatečně pevnými základy jeho osobní a národní identity, a vytvořit mu podmínky pro jeho pozdější orientaci a uplatnění ve společnosti (v rámci České republiky i ostatních zemí Evropské unie). Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Vlastivěda vytváří přirozené základy pro výuku vyučovacích předmětů Dějepis, Zeměpis a Občanská výchova ve vyšších ročnících školy a je členěn do tří základních tematických okruhů: • **Místo, kde žijeme** - žáci se seznamují se základními poznatky o krajině, minulosti a současnosti své obce, regionu, vlasti, získávají základní informace o Evropě a jejích zemích a o ostatních kontinentech, učí se orientaci v terénu, práci s mapou, užívají získané vědomosti v praktických situacích.

<table>
<tr><th>Název předmětu</th><th>Vlastivěda</th></tr>
<tr><td></td><td>

Lidé kolem nás- žáci poznávají různé druhy lidské práce a učí se chápat jejich souvislost s přírodními podmínkami, poznávají, jak se činnosti lidí odrážejí v tvářnosti krajiny. Žáci poznávají, jak se lidé sdružují, baví, jakou vytvářejí kulturu. Upevňují si základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si podstatu a význam tolerance, pomoci, solidarity, úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen, seznamují se se základními právy a povinnostmi, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí, celou společnost nebo i svět (globální problémy). Celý okruh směřuje k prvotním poznatkům a dovednostem budoucího občana demokratického státu.
Lidé a čas- žáci se učí orientovat v dějích a v čase. Poznávají, jak události postupují v čase, vycházejí od nejznámějších událostí v obci a regionu a postupují se k nejdůležitějším okamžikům v historii naší země. Získávají odpovědný vztah ke kulturnímu bohatství vlasti, k jejímu přírodnímu prostředí, kulturnímu dědictví a historickým památkám. Vytvářejí si základní představu o způsobu života svých předků v různých historických obdobích. U žáků je vytvářena snaha samostatně vyhledávat, získávat informace a zkoumat informace z historie i současnosti.

Časové vymezení:
<table>
<tr><th>ročník</th><th>časová dotace</th><th>forma</th></tr>
<tr><td>4.</td><td>1</td><td>povinný předmět</td></tr>
<tr><td>5.</td><td>2</td><td>povinný předmět</td></tr>
</table>
Výuka probíhá převážně v kmenových třídách, nezanedbatelná část i mimo budovu školy (tematické vycházky a exkurze, návštěva památek, sbírek regionálních muzeí, veřejné knihovny apod.). Velký význam má cílené vedení žáků k samostatnému vyhledávání, získávání a zkoumání informací z různých dostupných zdrojů (literatura, rozhlas, televize, tisk, členové rodiny, lidé v nejbližším okolí apod.).
</td></tr>
<tr><td>Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků</td><td>
Kompetence k učení:

Učitel vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky, vysvětluje žákům orientaci na mapách, práci s kompasem,…; učí žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace z různých zdrojů.
Žáci se učí užívat správnou terminologii a symboliku, učí se orientaci na mapách, práci s kompasem,…; učí se vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace z různých zdrojů.

</td></tr>
</table>

Název předmětu	Vlastivěda
	Kompetence k řešení problémů: • Učitel podněcuje žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů. Na modelových situacích učí žáky algoritmu řešení problémů. Podporuje netradiční způsoby získávání informací. Umožňuje žákům, aby pracovali s odbornou literaturou, encyklopediemi, internetem, apod. Umožňuje žákům zažít úspěch při samostatných i skupinových pracích. • Žáci se učí tvořivému myšlení, logickému uvažování a řešení problémů. Na modelových situacích se učí algoritmu řešení problémů. Získávají informace netradičními způsoby. Pracují s odbornou literaturou, encyklopediemi, internetem, apod.
	Kompetence komunikativní: • Učitel vede žáky k přesnému a výstižnému vyjadřování, podporuje různé formy komunikace (s místními obyvateli, pamětníky, pracovníky regionálních muzeí, knihoven, apod.), klade důraz na „kulturní úroveň“ komunikace. Vede žáky k tomu, aby předávali své zkušenosti a poznatky z cestování svým spolužákům. Učí žáky publikovat a prezentovat své názory a zkušenosti. • Žáci se učí přesnému a výstižnému vyjadřování, komunikují s místními obyvateli, pamětníky, pracovníky regionálních muzeí, knihoven, apod., dodržují „kulturní úroveň“ komunikace. Žáci předávají své zkušenosti a poznatky z cestování svým spolužákům. Učí se publikovat a prezentovat své názory a zkušenosti.
	Kompetence sociální a personální: • Učitel rozvíjí u žáků schopnost spolupracovat, pracovat v týmu, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých. Učí žáky pracovat v týmech, učí je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce, rozvíjí schopnost žáků zastávat v týmu různé role. Učí žáky kriticky hodnotit práci týmu, svoji práci v týmu i práci ostatních členů týmu. Učitel učí žáky vytvářet si vlastní pohled na vztahy mezi lidmi, mezi národy. • Žáci se učí spolupracovat, pracovat v týmu, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých, učí se pracovat v týmech a zastávat v týmu různé role. Učí se vytvářet si vlastní pohled na vztahy mezi lidmi, mezi národy.
	Kompetence občanské: • Učitel vychovává žáky jako svobodné občany plnící své povinnosti, uplatňující svá práva a respektující práva druhých, jako osobnosti zodpovědné za svůj život, své zdraví a za své životní prostředí, jako

Název předmětu	Vlastivěda
	ohleduplné bytosti schopné a ochotné účinně pomoci v různých situacích. Učí žáky základům demokracie, tolerance a vzájemného soužití. Vede žáky k národní hrdosti, k ochraně životního prostředí, kulturního a přírodního bohatství, k myšlence "evropanství". • Žáci se učí být svobodnými občany plnící své povinnosti, uplatňující svá práva a respektující práva druhých, být zodpovědní za své životy, své zdraví a za své životní prostředí, ochotně a účinně pomoci v různých situacích. Učí se základům demokracie, tolerance a vzájemného soužití. Učí se národní hrdosti, ochraně životního prostředí, kulturního a přírodního bohatství, myšlence "evropanství".
	Kompetence pracovní: • Učitel vede žáky k plánování úkolů a postupů, učí žáky spolupráci v týmech. • Žáci si plánují své úkoly a postupy, učí se spolupráci v týmech.
	Kompetence digitální: • Učitel vede žáky k používání digitálních zařízení, k jejich využívání při učení. • K vytváření a upravování digitálního obsahu, kombinování různých formátů, k vyjadřování se za pomoci digitálních prostředků. • Umožňuje žákům využívat digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce. • Vede žáky k chápání významu digitálních technologií pro lidskou společnost, ke kritickému hodnocení jejich přínosů a k reflektování rizika jejich využívání. • Žáci používají digitální zařízení a využívají je při učení. • Vytvářejí a upravují digitální obsah, kombinují různé formáty, vyjadřují se za pomoci digitálních prostředků. • Žáci využívají digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce. • Vede žáky k chápání významu digitálních technologií pro lidskou společnost, ke kritickému hodnocení jejich přínosů a k reflektování rizika jejich využívání.

Vlastivěda	4. ročník
Učivo	**ŠVP výstupy**
MÍSTO, KDE ŽIJEME Obec, místní krajina - části, poloha v krajině, minulost a současnost obce; okolní krajina (místní oblast, region) - zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí, orientační body a linie, světové strany; regiony ČR – Praha a vybrané oblasti ČR, naše vlast - domov, krajina, národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly; mapy obecně zeměpisné a tematické - obsah, grafika, vysvětlivky.	ČJS-5-1-01: určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu
	ČJS-5-1-02: určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu
	v přírodě
	ČJS-5-1-03: rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky
	ČJS-5-1-06: rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam
LIDÉ KOLEM NÁS Soužití lidí - mezilidské vztahy, komunikace; chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování – ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům; právo a spravedlnost - práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy; vlastnictví - soukromé, veřejné, osobní, společné; hmotný a nehmotný majetek; peníze.	vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)
	rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou
	orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy
LIDÉ A ČAS Orientace v čase a časový řád - určování času, dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace; současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny (pravěk až raný novověk - seznámení s významnými historickými událostmi); regionální památky - péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost; báje, mýty, pověsti - minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj.	pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy
	využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek
	srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života
	a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik
Průřezová témata, přesahy, souvislosti	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	
Rozvoj schopností poznávání (dovednosti zapamatování si)	
Komunikace (řešení konfliktů)	
Kooperace a kompetice (dovednosti pro kooperaci)	

Vlastivěda	4. ročník
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA	
Občan, občanská společnost a stát (Listina základních práv a svobod, přijímání odpovědnosti za své postoje a činy)	
Občanská společnost a škola (demokratické vztahy)	
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování (základní principy demokracie, základní kategorie fungování demokracie – zákon, spravedlnost, řád, norma, právo, morálka)	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH	
Evropa a svět nás zajímá (rodinné příběhy, život dětí v jiných zemích)	
Jsme Evropané (kořeny a zdroje evropské civilizace)	

Vlastivěda	5. ročník
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní • Kompetence digitální
Učivo	**ŠVP výstupy**
MÍSTO, KDE ŽIJEME Regiony ČR - Praha a vybrané oblasti ČR; naše vlast - domov, krajina, národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly; Evropa a svět - kontinenty, evropské státy, EU, cestování.	**ČJS-5-1-03**: rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy
	ČJS-5-1-04: vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam
	ČJS-5-1-05: porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích
LIDÉ KOLEM NÁS Soužití lidí - principy demokracie; právo a spravedlnost - základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy; vlastnictví – rozpočet, příjmy a výdaje	**ČJS-5-2-01:** vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)
	ČJS-5-2-02: rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat

Vlastivěda	5. ročník
domácnosti; hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení; banka jako správce peněz, úspory, půjčky.	**ČJS-5-2-03:** orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy
LIDÉ A ČAS Orientace v čase a časový řád - určování času, dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet; současnost a minulost v našem životě - proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny (raný novověk až současnost seznámení s významnými historickými událostmi); báje, mýty, pověsti.	**ČJS-5-3-01:** pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy
	ČJS-5-3-02: využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek
	ČJS-5-3-03: srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik
Průřezová témata, přesahy, souvislosti	
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA	
Občan, občanská společnost a stát (občan jako odpovědný člen společnosti, přijímá odpovědnosti za své postoje a činy, práva a povinnosti občana)	
Formy participace občanů v politickém životě (společenské organizace a hnutí)	
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování (demokracie jako protiváha diktatury; principy demokracie; základní kategorie fungování demokracie - spravedlnost, řád, norma, zákon, právo, morálka)	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH	
Evropa a svět nás zajímá (naši sousedé v Evropě, život dětí v jiných zemích, zvyky a tradice národů)	
Objevujeme Evropu a svět (naše vlast a Evropa, státní a evropské symboly)	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA	
Kulturní diference (poznávání vlastního kulturního zakotvení)	
Lidské vztahy (vztahy mezi kulturami)	
Etnický původ (odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost; postavení národnostních menšin; projevy rasové nesnášenlivosti – jejich rozpoznávání a důvody vzniku)	
Multikulturalita (naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem)	
Princip sociálního smíru a solidarity (odpovědnost a přispění každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám)	

5.9 Dějepis

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
0	0	0	0	0	2	2	2	2	8
					Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	

Název předmětu	Dějepis
Oblast	Člověk a společnost
Charakteristika předmětu	Vyučovací předmět Dějepis přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Jeho hlavním posláním je vytváření historického vědomí, poznávání dějů, skutků a jevů, které zásadním způsobem ovlivnily vývoj společnosti a promítly se do obrazu naší současnosti. Důraz je kladen na poznávání dějin vlastního národa v kontextu se světovým a evropským vývojem. Historie je pak konkretizována na dějinách regionu. Vyučovací činnosti směřují k podněcování zájmu o další činnosti a bádání. Důležitou součástí vzdělávání v dané vzdělávací oblasti je prevence rasistických, xenofobních a extrémistických postojů, výchova k toleranci a respektování lidských práv a výchova k úctě ke kulturnímu prostředí a k ochraně uměleckých a kulturních hodnot.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Ve svém vzdělávacím obsahu navazuje přímo na oblast Člověk a jeho svět /1.stupeň/ , která je obsažena v předmětech Prvouka a Vlastivěda. **Časové vymezení:**

ročník	časová dotace	forma
6.	2	povinný předmět
7.	2	povinný předmět
8.	2	povinný předmět
9.	2	povinný předmět

Název předmětu	Dějepis
	Výuka probíhá v kmenových třídách i v odborné učebně vybavené počítačovou technikou. K preferovaným organizačním formám výuky patří poznávací vycházky, výlety a zájezdy, exkurze a praktická cvičení ve škole i v terénu.
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	**Kompetence k učení:** • Učitel zadává úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace z různých zdrojů, žák vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě. • Učitel vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky, žák operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, chápe probírané oblasti v dějepisně zeměpisném kontextu. • Učitel zadává úkoly, které vyžadují využití poznatků z různých předmětů, žák propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na společenské a kulturní jevy • Učitel vede k zamyšlení nad historickým vývojem.
	Kompetence k řešení problémů: • Učitel zařazuje do hodin rozmanité aktivity /diskuse, výklad, kreslení, řešení problémů, práci s mapou a s časovou osou, využívá ICT a AV techniku…/ zařazuje metody, při kterých žáci sami docházejí k závěrům a řešením, vede je ke kritickému myšlení a logickému uvažování. Na modelových situacích učí žáky algoritmu řešení problémů. • Žák vyhledává informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti, samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení, kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit.
	Kompetence komunikativní: • Učitel vede žáky přesnému a výstižnému vyjadřování, zařazuje do výuky diskuzi, vede žáky k věcnému argumentování. • Žák formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje.

Název předmětu	Dějepis
	Kompetence sociální a personální: • Učitel rozvíjí u žáků schopnost spolupracovat, pracovat v týmu, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých. Dodává žákům sebedůvěru a podle potřeby žákům v činnostech pomáhá. • Žák účinně spolupracuje ve skupině, podílí se na vytváření příznivé atmosféry v týmu mimo jiné i tím, že podle potřeby zastává v týmu různé role, přispívá k diskuzi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu.
	Kompetence občanské: • Učitel reflektuje při výuce společenské i přírodní dění, pěstuje v žácích vztah k tradicím, národnímu, historickému a kulturnímu dědictví. Motivuje žáky k prozkoumávání názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních, vede žáky k tomu,aby brali ohled na druhé. • Žák chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, respektuje, chrání a oceňuje naše tradice a kulturní i historické dědictví, respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit.
	Kompetence pracovní: • Učitel požaduje dodržování dohodnuté kvality práce, umožňuje žákům vzájemně si radit a pomáhat. Vede žáky k využívání znalostí v praxi. • Žák dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, využívá svých znalostí v běžné praxi.
	Kompetence digitální: • Učitel vede žáky k používání digitálních zařízení, k jejich využívání při učení. • K vytváření a upravování digitálního obsahu, kombinování různých formátů, k vyjadřování se za pomoci digitálních prostředků. • Umožňuje žákům využívat digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce.

Název předmětu	Dějepis
	• Vede žáky k chápání významu digitálních technologií pro lidskou společnost, ke kritickému hodnocení jejich přínosů a k reflektování rizika jejich využívání. • Žáci používají digitální zařízení a využívají je při učení. • Vytvářejí a upravují digitální obsah, kombinují různé formáty, vyjadřují se za pomoci digitálních prostředků. • Žáci využívají digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce. • Vede žáky k chápání významu digitálních technologií pro lidskou společnost, ke kritickému hodnocení jejich přínosů a k reflektování rizika jejich využívání.

Dějepis	**6. ročník**
Učivo	**ŠVP výstupy**
ČLOVĚK V DĚJINÁCH Význam zkoumání dějin, získávání informací o dějinách; historické prameny; historický čas a prostor. **POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI** člověk a lidská společnost v pravěku. **NEJSTARŠÍ CIVILIZACE, KOŘENY EVROPSKÉ KULTURY** nejstarší starověké civilizace a jejich kulturní odkaz; antické Řecko a Řím.	**D-9-1-01:** uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků
	D-9-1-02: uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány
	D-9-1-03: orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu
	D-9-2-01: charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu
	D-9-2-02: objasní význam zemědělství, dobytkářství a zpracování kovů pro lidskou společnost
	D-9-3-02: uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví
	D-9-3-01: rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací
	D-9-3-03: demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a zrod křesťanství
	D-9-3-04: porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie

Dějepis	6. ročník
Průřezová témata, přesahy, souvislosti	
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA	
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH	
Evropa a svět nás zajímá (místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu)	
Jsme Evropané (kořeny a zdroje evropské civilizace)	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA	
Lidské vztahy (vztahy mezi kulturami - vzájemné obohacování různých kultur)	
Etnický původ (rovnocennost všech etnických skupin a kultur)	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA	
Ekosystémy (kulturní krajina - pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek)	

Dějepis	7. ročník
Učivo	**ŠVP výstupy**
KŘESŤANSTVÍ A STŘEDOVĚKÁ EVROPA Raný středověk; nový etnický obraz Evropy; utváření nových států a jejich specifický vývoj (byzantská, arabská, francká říše, křesťanství v Evropě, Slované, Sámova říše); Velká Morava a český stát, jejich vnitřní vývoj a postavení v Evropě (čs. stát v době knížecí, v době Přemyslovců); kultura středověké společnosti – románské umění a vzdělanost; vrcholný a pozdní středověk (křížové výpravy, křesťanství, papežství a císařství, stoletá válka, čs. stát za Lucemburků); kultura středověké společnosti – gotické umění a vzdělanost; struktura středověké společnosti, funkce jednotlivých vrstev (vznik měst); raný novověk; renesance a humanismus; husitství, reformace a jejich šíření Evropou (J. Hus, počátky čs. husitského hnutí, husitské války, čs. stát za Jiřího z Poděbrad a Jagellonců); reformace a protireformace. **OBJEVY A DOBÝVÁNÍ. POČÁTKY NOVÉ DOBY** Zámořské objevy a počátky dobývání světa; nástup Habsburků na český trůn;	**D-9-4-01:** popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států
	D-9-4-02: objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech
	D-9-4-03: vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí
	D-9-4-04: ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady, uvede příklady románské a gotické kultury
	D-9-5-01: vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka
	D-9-5-02: vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život
	D-9-5-01: nové myšlenky žádající reformu církve
	D-9-5-03: popíše průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky
	D-9-5-04: objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie
	D-9-5-05: objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky

Dějepis	7. ročník
třicetiletá válka (české stavovské povstání, průběh třicetileté války); velmoci v 15. – 18. století (Anglie, Francie, Rusko, Prusko); barokní kultura.	**D-9-5-06:** rozpozná základní rysy barokního kulturního stylu a uvede příklady významných kulturních památek
Průřezová témata, přesahy, souvislosti	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH	
Evropa a svět nás zajímá (naši sousedé v Evropě, místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu)	
Objevujeme Evropu a svět (naše vlast a Evropa)	
Jsme Evropané (kořeny a zdroje evropské civilizace, klíčové mezníky evropské historie; Evropská integrace)	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA	
Lidské vztahy (vztahy mezi kulturami - vzájemné obohacování kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti; právo všech lidí žít společně; udržovat tolerantní vztahy, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou příslušnost)	
Etnický původ (rovnocennost všech etnických skupin a kultur)	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA	
Lidské aktivity a problémy životního prostředí (ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek, změny v krajině - vznik měst)	

Dějepis	8. ročník
Učivo	**ŠVP výstupy**
MODERNIZACE SPOLEČNOSTI Český stát a velmoci v 15. – 18. století (pokračování - osvícenský absolutismus, vzestup Velké Británie a jejího koloniálního panství, Habsburská monarchie po třicetileté válce, vláda a reformy Marie Terezie a Josefa II.); Velká francouzská revoluce a napoleonské období, jejich vliv na Evropu; vídeňský kongres; národní hnutí evropských národů, utváření novodobého českého národa; revoluce r. 1848 v Evropě; národní obrození; politické proudy (konzervatizmus, liberalismus, demokratismus, socialismus; ústava, politické strany, občanská práva); porevoluční Evropa; imperialismus a kolonialismus (vznik USA a jejich vzestup); vědeckotechnická revoluce; konflikty mezi velmocemi (Dohoda, Trojspolek); kulturní rozrůzněnost	**D-9-6-01:** vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti
	D-9-6-02: objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé
	D-9-6-03: porovnává jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů
	D-9-6-04: vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií
	D-9-5-06: rozpozná základní rysy jednotlivých kulturních stylů a uvede významných kulturních památek

Dějepis	8. ročník
2. poloviny 19. století. **MODERNÍ DOBA** první světová válka a její politické, sociální a kulturní důsledky.	**D-9-7-01:** na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky **D-9-7-05:** zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí (situace po 1. světové válce)
Průřezová témata, přesahy, souvislosti	
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA	
Občan, občanská společnost a stát (základní principy a hodnoty demokratického politického systému - právo, spravedlnost, diferenciace)	
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH	
Evropa a svět nás zajímá (místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu)	
Objevujeme Evropu a svět (naše vlast a Evropa; Evropa a svět)	
Jsme Evropané (klíčové mezníky evropské historie)	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA	
Etnický původ (rovnocennost všech etnických skupin a kultur)	
Multikulturalita (multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování)	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA	

Dějepis	9. ročník
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní • Kompetence digitální

Dějepis	9. ročník
Učivo	**ŠVP výstupy**
MODERNÍ DOBA nové politické uspořádání Evropy a úloha USA ve světě; vznik ČSR, její hospodářsko-politický vývoj, sociální a národnostní problémy; mezinárodně politická a hospodářská situace ve 20. a 30. letech; totalitní systémy – komunismus, fašismus, nacismus – důsledky pro ČSR a svět; druhá světová válka, holocaust; situace v našich zemích, domácí a zahraniční odboj; politické, mocenské a ekonomické důsledky války.	**D-9-7-02:** rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů
	D-9-7-03: charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu
	D-9-7-01: na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky
	D-9-7-04: na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv
	D-9-7-05: zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí
ROZDĚLENÝ A INTEGRUJÍCÍ SE SVĚT studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků reprezentovaných supervelmocemi; politické, hospodářské, sociální a ideologické soupeření; vnitřní situace v zemích východního bloku (na vybraných příkladech srovnání s charakteristikou západních zemí); vývoj Československa od roku 1945 do roku 1989, vznik ČR; rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět; problémy současnosti; věda, technika, kultura a vzdělání jako faktory vývoje; sport a zábava; globální problémy lidstva.	**D-9-8-01:** vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků
	D-9-8-02: vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce
	D-9-8-03: posoudí postavení rozvojových zemí
	D-9-8-04: prokáže základní orientaci v problémech současného světa
Průřezová témata, přesahy, souvislosti	
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA	
Občan, občanská společnost a stát (občan jako zodpovědný člen společnosti	
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování (demokracie jako protiváha diktatury a anarchie)	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH	
Objevujeme Evropu a svět (naše vlast a Evropa)	
Jsme Evropané (klíčové mezníky evropské historie, co Evropu spojuje a co ji rozděluje)	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA	
Lidské vztahy (udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti)	

Dějepis	9. ročník
Etnický původ (rovnocennost všech etnických skupin a kultur; projevy rasové nesnášenlivosti - jejich rozpoznávání a důvody vzniku)	
Multikulturalita (multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj budoucnosti)	
Princip sociálního smíru a solidarity (odpovědnost a přispění každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám)	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA	
Lidské aktivity a problémy životního prostředí (doprava a životní prostředí - doprava globalizace; průmysl a životní prostředí - vlivy průmyslu na prostředí; odpady a hospodaření s odpady - odpady a příroda)	
Vztah člověka k prostředí (nerovnoměrnost života na Zemi - příčiny a důsledky zvyšování rozdílů globalizace a principy udržitelnosti rozvoje; nerovnoměrnost života na Zemi - rozdílné podmínky prostředí a rozdílná společenský vývoj na Zemi)	
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA	
Fungování a vliv médií ve společnosti (role médií v každodenním životě jednotlivce - předvolební kampaně a jejich význam; vliv médií na uspořádání dne, na rejstřík konverzačních témat, na postoje a chování; vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti)	

5.10 Občanská a rodinná výchova

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
0	0	0	0	0	2	1	1	1	5
					Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	

Název předmětu	Občanská a rodinná výchova
Oblast	Člověk a zdraví, Člověk a společnost
Charakteristika předmětu	Vyučovací předmět Občanská a rodinná výchova je integrovaným vyučovacím předmětem. Jeho cíle, zaměření a vzdělávací obsah vycházejí ze vzdělávacích oborů RVP ZV Výchova k občanství a Výchova ke zdraví. Filozofie integrovaného vyučovacího předmětu Občanská a rodinná výchova vychází z myšlenky, že zdraví jedince, jeho zdravý životní styl, život v rodině a život ve společnosti jsou spolu vzájemně velmi úzce propojeny. Každá společnost usiluje o výchovu zdravého jedince a zdravé rodiny. A naopak - sama definice zdraví ("Zdraví = stav úplné fyzické, duševní a sociální pohody") připomíná sociální aspekt ve výchově ke zdraví.

Název předmětu	Občanská a rodinná výchova
	Cílem vyučovacího předmětu je vychovávat mladého člověka ke zdravému životnímu stylu, připravovat ho na život ve své budoucí rodině a na plnohodnotný život v moderní demokratické společnosti. Občanská a rodinná výchova se zaměřuje na vytváření kvalit, které souvisejí s orientací žáků v sociální realitě a s jejich začleňováním do různých společenských vztahů a vazeb. Připravuje žáky na řešení některých problémů souvisejících se zakládáním a vedením vlastní domácnosti. Otevírá cestu k realistickému sebepoznání a poznávání osobnosti druhých lidí a k pochopení vlastního jednání i jednání druhých lidí v kontextu různých životních situací. Seznamuje žáky se vztahy v rodině a širších společenstvích, s hospodářským životem, činností důležitých politických institucí a orgánů a s možnými způsoby zapojení jednotlivce do občanského života. Učí žáky respektovat a uplatňovat mravní principy a pravidla společenského soužití a přebírat odpovědnost za vlastní názory, chování a jednání i jejich důsledky. Rozvíjí občanské a právní vědomí žáků, usiluje o vytvoření a upevnění jejich osobní i občanské odpovědnosti a motivuje je k aktivní účasti na životě demokratické společnosti. Část vzdělávacího obsahu věnovaná výchově ke zdraví a zdravému životnímu stylu přináší základní poznání o člověku v souvislosti s preventivní ochranou jeho zdraví. Učí žáky aktivně rozvíjet a chránit zdraví v propojení všech jeho složek (sociální, psychické a fyzické) a být za ně odpovědný. Žáci si upevňují hygienické, stravovací, pracovní i jiné zdravotně preventivní návyky, rozvíjejí dovednosti odmítat škodlivé látky, učí se předcházet úrazům a čelit vlastnímu ohrožení v každodenních i mimořádných situacích. Vyučovací předmět Občanská a rodinná výchova rozšiřuje a prohlubuje poznatky o rodině, škole a společenství vrstevníků, o přírodě, člověku i vztazích mezi lidmi a učí žáky dívat se na vlastní činnosti z hlediska zdravotních potřeb a životních perspektiv dospívajícího jedince a rozhodovat se ve prospěch zdraví.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Občanská a rodinná výchova navazuje na základy (dovednosti, vědomosti, postoje), které žáci získali v prvouce, vlastivědě a přírodovědě. Výuka předmětu Občanská a rodinná výchova směřuje k: • vnímání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty; • pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů; • poznávání člověka jako biologického jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů i na kvalitě prostředí; • získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje;

Název předmětu	Občanská a rodinná výchova
	• využívání osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu, k upevňování způsobů rozhodování a jednání v souladu s aktivní podporou zdraví v každé životní situaci i k poznávání a využívání míst souvisejících s preventivní ochranou zdraví; • propojování činností a jednání souvisejících se zdravím a zdravými mezilidskými vztahy se základními etickými a morálními postoji, s volním úsilím atd.; • chápání zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako významného předpokladu výběru profesní dráhy, partnerů, společenských činností atd.; • aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci; • utváření vědomí vlastní identity a identity druhých lidí, k rozvíjení realistického sebepoznávání a sebehodnocení, k akceptování vlastní osobnosti i osobnosti druhých lidí; • vnímání pocitu sounáležitosti s vlastní rodinou, i společenstvím v nejbližším okolí i s lidmi, se kterými se žáci náhodně setkají; • úctě k sobě, svému partnerovi, své rodině, vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům, k rozvíjení respektu ke kulturním či jiným odlišnostem (zvláštnostem) lidí, skupin i různých společenství; • utváření pozitivních vztahů k opačnému pohlaví v prostředí školy i mimo školu, k rozpoznávání stereotypního nahlížení na postavení muže a ženy v rodině, v zaměstnání i v politickém životě, k vnímání předsudků v nazírání na roli žen ve společnosti • k rozvíjení zájmu o veřejné záležitosti; • získávání orientace v aktuálním dění v ČR, EU a ve světě; • rozvíjení orientace v mnohotvárnosti historických, sociokulturních, etických, politických, právních a ekonomických faktů tvořících rámec každodenního života; • k poznávání a posuzování každodenních situací a událostí ve vzájemných vazbách a širších souvislostech včetně souvislostí mezinárodních a globálních; • rozpoznávání názorů a postojů ohrožujících lidskou důstojnost nebo odporujících základním principům demokratického soužití, ke zvyšování odolnosti vůči myšlenkové manipulaci; • uplatňování vhodných prostředků komunikace k vyjadřování vlastních myšlenek, citů, názorů a postojů, k zaujímání a obhajování vlastních postojů a k přiměřenému obhajování svých práv; • přípravě žáka na život v Evropě, s Evropou, pro Evropu (vytvoření vědomí evropské sounáležitosti);

<table>
<tr><th>Název předmětu</th><th>Občanská a rodinná výchova</th></tr>
<tr><td></td><td>

přípravě žáka na život v současném (jedinečném, mnohotvárném, globalizovaném světě;
aktivnímu využívání cizího jazyka a různých informačních a komunikačních technologií při vyhledávání, výběru a zpracovávání informací.

Časové vymezení:
<table>
<tr><th>ročník</th><th>časová dotace</th><th>forma</th></tr>
<tr><td>6.</td><td>2</td><td>povinný předmět</td></tr>
<tr><td>7.</td><td>1</td><td>povinný předmět</td></tr>
<tr><td>8.</td><td>1</td><td>povinný předmět</td></tr>
<tr><td>9.</td><td>1</td><td>povinný předmět</td></tr>
</table>
Výuka probíhá v kmenových třídách i v odborné učebně vybavené počítačovou technikou. K preferovaným organizačním formám patří skupinové vyučování, diskuse, výklad, reprodukce textu, samostatná práce, soutěže, testy, dramatizace, projekty, PC, video, beseda, dotazníky – interview.

Poznámky:
1. VÝCHOVA KE ZDRAVÍ/HODNOTA A PODPORA ZDRAVÍ - témata celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci; podpora zdraví a její formy jsou součástí tematického celku VÝCHOVA K OBČANSTVÍ - ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI
2. VÝCHOVA KE ZDRAVÍ/OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ ROZVOJ - témata sebepoznání a sebepojetí; seberegulace a sebeorganizace činností a chování; psychohygiena; mezilidské vztahy, komunikace a kooperace jsou součástí tematického celku VÝCHOVA K OBČANSTVÍ - ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI
</td></tr>
<tr><td>Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků</td><td>
Kompetence k učení:

Učitel vede žáky k zodpovědnosti za své vzdělávání, za svou budoucnost - připravuje je na celoživotní učení. Na praktických příkladech blízkých žákovi vysvětluje smysl a cíl učení a posiluje pozitivní vztah k učení. Podporuje samostatnost a tvořivost, různé přijatelné způsoby dosažení cíle. Učí žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnosti. Učí žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné

</td></tr>
</table>

Název předmětu	Občanská a rodinná výchova
	informace v literatuře a na internetu. Podporuje používání cizího jazyka a výpočetní techniky. Umožňuje žákovi pozorovat a experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry. • Žáci se připravují na celoživotní učení. Vytvářejí si pozitivní vztah k učení. Učí se samostatnosti a tvořivosti a různými přijatelnými způsoby dosahovat cíle. Učí se plánovat, organizovat a vyhodnocovat své činnosti. Učí se vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu. Používají cizí jazyk a výpočetní techniku. Učí se pozorovat a experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry.
	Kompetence k řešení problémů: • Učitel podněcuje žáky k tvořivému myšlení, logickém uvažování a k řešení problémů. Učí žáky nebát se problémů. Vytvářením praktických problémových úloh a situací učí žáky prakticky problémy řešit, na modelových příkladech učí algoritmu řešení problémů. Podporuje různé přijatelné způsoby řešení problému. Podporuje samostatnost, tvořivost a logické myšlení a týmovou spolupráci při řešení problémů. • Žáci se učí tvořivému myšlení, logickém uvažování a řešení problémů. Učí se nebát se problémů, učí se prakticky problémy řešit, učí se algoritmu řešení problémů. Nalézají různé přijatelné způsoby řešení problému. Učí se samostatnosti, tvořivosti a logickému myšlení. Při řešení problémů pracují v týmech.
	Kompetence komunikativní: • Učitel vede žáky k otevřené, všestranné a účinné komunikaci. Prioritně se zaměřuje na rozvíjení komunikačních dovedností a sociálních vztahů. Podporuje různé formy komunikace na „mezinárodní úrovni“ v rámci Evropy i světa. Klade důraz na „kulturní úroveň“ komunikace. Vede žáky k tomu, aby otevřeně vyjadřovali svůj názor podpořený logickými argumenty. Podporuje kritiku a sebekritiku. Učí žáky publikovat a prezentovat své názory a myšlenky. • Žáci se učí otevřené, všestranné a účinné komunikaci. Rozvíjejí své komunikačních dovednosti. Komunikují na „mezinárodní úrovni“ v rámci Evropy i světa. Dbají na „kulturní úroveň“ komunikace. Otevřeně vyjadřují svůj názor podpořený logickými argumenty. Učí se vyjadřovat kritiku a sebekritiku. Učí se publikovat a prezentovat své názory a myšlenky.
	Kompetence sociální a personální: • Učitel rozvíjí u žáků schopnost spolupracovat, pracovat v týmu, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých. Minimalizuje používání frontální metody výuky, podporuje skupinovou výuku a kooperativní vyučování. Učí žáky pracovat v týmech, učí je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní

Název předmětu	Občanská a rodinná výchova
	spolupráce. Rozvíjí schopnost žáků zastávat v týmu různé role. Učí žáky kriticky hodnotit práci (význam) týmu, svoji práci (význam) v týmu i práci (význam) ostatních členů týmu. Podporuje vzájemnou pomoc žáků, vytváří situace, kdy se žáci vzájemně potřebují. Upevňuje v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle. • Žáci se učí spolupracovat, pracovat v týmu, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých. Učí se pracovat v týmu a kooperovat. Učí se vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce. Učí se kriticky hodnotit práci (význam) týmu, svoji práci (význam) v týmu i práci (význam) ostatních členů týmu.
	Kompetence občanské: • Učitel vychovává žáky jako svobodné občany plnící si své povinnosti, uplatňující svá práva a respektující práva druhých, jako osobnosti zodpovědné za svůj život, své zdraví a za své životní prostředí, jako ohleduplné bytosti, schopné a ochotné účinně pomoci v různých situacích. • Učitel netoleruje sociálně patologické projevy chování (drogy, šikana, kriminalita mládeže) a projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu. Netoleruje agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, nekamarádské chování a odmítnutí požadované pomoci. • Žáci přiměřeně věku znají legislativu a obecné morální zákony a dodržují je, respektují názory ostatních, formují si volní a charakterové vlastnosti, zodpovědně se rozhodují podle dané situace. Netolerují sociálně patologické projevy chování (drogy, šikana, kriminalita mládeže) a projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu. Netolerují agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování, nekamarádské chování a odmítnutí požadované pomoci.
	Kompetence pracovní: • Učitel vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci, pomáhá žákům při volbě jejich budoucího povolání. Při výuce vytváří podnětné a tvořivé pracovní prostředí. Mění pracovní podmínky, a tím je učí adaptaci na nové pracovní podmínky. Důsledně vede žáky k dodržování vymezených pravidel, k ochraně zdraví a k plnění svých povinností a závazků. • Vede žáky k efektivitě při organizování vlastní práce, dodává žákům sebedůvěru, napomáhá podle potřeby při cestě ke správnému řešení. • Žáci si vytvářejí pozitivní vztah k práci, učí se adaptaci na nové pracovní podmínky. Důsledně dodržují vymezená pravidla, chrání zdraví své i druhých a plní si své povinnosti a závazky.

Název předmětu	Občanská a rodinná výchova
	Kompetence digitální: • Učitel vede žáky k používání digitálních zařízení, k jejich využívání při učení. • K vytváření a upravování digitálního obsahu, kombinování různých formátů, k vyjadřování se za pomoci digitálních prostředků. • Umožňuje žákům využívat digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce. • Vede žáky k chápání významu digitálních technologií pro lidskou společnost, ke kritickému hodnocení jejich přínosů a k reflektování rizika jejich využívání. • Žáci používají digitální zařízení a využívají je při učení. • Vytvářejí a upravují digitální obsah, kombinují různé formáty, vyjadřují se za pomoci digitálních prostředků. • Žáci využívají digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce. • Vede žáky k chápání významu digitálních technologií pro lidskou společnost, ke kritickému hodnocení jejich přínosů a k reflektování rizika jejich využívání.

Občanská a rodinná výchova	**6. ročník**
Učivo	**ŠVP výstupy**
VÝCHOVA K OBČANSTVÍ/ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI Naše škola (život ve škole, práva a povinnosti žáků, význam a činnost žákovské samosprávy, společná pravidla a normy; vklad vzdělání pro život); naše obec, region, kraj (důležité instituce, zajímavá a památná místa, významní rodáci, místní tradice; ochrana kulturních památek, přírodních objektů a majetku); naše vlast (pojem vlasti a vlastenectví; zajímavá a památná místa, co nás proslavilo, významné osobnosti; státní symboly, státní svátky, významné dny). • Do těchto okruhů se prolínají témata kulturní život, lidská setkání, vztahy mezi lidmi a zásady lidského soužití.	**VO-9-1-04:** uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích
	VO-9-1-01: objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání
	VO-9-1-02: rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu
	VO-9-1-03: kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí
	VO-9-1-05: objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám
	VO-9-1-06: rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti

Občanská a rodinná výchova	6. ročník
	VO-9-4-08: dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování
	VO-9-3-01: rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady
	VO-9-3-03: na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení
VÝCHOVA K OBČANSTVÍ/ČLOVĚK JAKO JEDINEC Podobnost a odlišnost lidí (modelové situace na osvojení komunikativních dovedností).	**VO-9-2-01:** objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života
VÝCHOVA K OBČANSTVÍ/ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ Majetek, vlastnictví (formy vlastnictví); peníze (formy placení).	**VO-9-3-01:** rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady
	VO-9-3-03: na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení
VÝCHOVA KE ZDRAVÍ/VZTAHY MEZI LIDMI A FORMY SOUŽITÍ Vztahy ve dvojici (kamarádství, přátelství); vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity (rodina – funkce rodiny, náhradní rodinná výchova, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek).	**VZ-9-1-01:** respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě
	VZ-9-1-02: vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví
VÝCHOVA KE ZDRAVÍ/ZMĚNY V ŽIVOTĚ ČLOVĚKA A JEJICH REFLEXE Dětství, puberta, dospívání (tělesné, duševní a společenské změny).	**VZ-9-1-09:** projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce
VÝCHOVA KE ZDRAVÍ/ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA A PÉČE O ZDRAVÍ Výživa a zdraví (zásady zdravého stravování, pitný režim, odívání); vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví (kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota).	**VZ-9-1-03:** vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví
	VZ-9-1-07: dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky

Občanská a rodinná výchova	6. ročník
VÝCHOVA KE ZDRAVÍ/RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE Auto-destruktivní závislosti (co vím o drogách); skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita (šikana a jiné projevy násilí; formy sexuálního zneužívání dětí; ochrana člověka za mimořádných událostí (klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí).	**VZ-9-1-12:** respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování
	VZ-9-1-13: uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým
	VZ-9-1-14: vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi
	VZ-9-1-16: uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí
Průřezová témata, přesahy, souvislosti	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	
Rozvoj schopností poznávání	
Sebepoznání a sebepojetí	
Seberegulace a sebeorganizace	
Psychohygiena	
Kreativita	
Poznávání lidí	
Mezilidské vztahy	
Komunikace	
Kooperace a kompetice	
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA	
Občanská společnost a škola	
Občan, občanská společnost a stát	
Formy participace občanů v politickém životě	
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	

Občanská a rodinná výchova	6. ročník
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH	
Objevujeme Evropu a svět	
Jsme Evropané	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA	
Kulturní diference	
Lidské vztahy	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA	
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	
Vztah člověka k prostředí	
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA	
Fungování a vliv médií ve společnosti	

Občanská a rodinná výchova	7. ročník
Učivo	**ŠVP výstupy**
VÝCHOVA K OBČANSTVÍ/ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI Lidská setkání (přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost, rovné postavení mužů a žen; lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi, potřební lidé ve společnosti); vztahy mezi lidmi (osobní a neosobní vztahy, mezilidská komunikace; konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášenlivosti); kulturní život (rozmanitost kulturních projevů, kulturní hodnoty, kulturní tradice; kulturní instituce; masová kultura, prostředky komunikace); zásady lidského soužití (morálka a mravnost, svoboda a vzájemná závislost, pravidla chování.	**VO-9-1-01:** objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání
	VO-9-1-02: rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu
	VO-9-1-03: kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí
	VO-9-1-04: uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích
	VO-9-1-05: objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám
	VO-9-1-06: rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti
VÝCHOVA K OBČANSTVÍ/ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ Majetek, vlastnictví (formy vlastnictví; hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana; hospodaření s penězi, majetkem a různými formami vlastnictví); hospodaření (rozpočet domácnosti, úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing).	**VO-9-3-01:** rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady
	VO-9-3-02: sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů

Občanská a rodinná výchova	7. ročník
	v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti
VÝCHOVA K OBČANSTVÍ/ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO Právní základy státu (znaky státu, typy a formy státu); státní správa a samospráva (orgány a instituce státní správy a samosprávy, jejich úkoly); principy demokracie (znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu; politický pluralismus; význam a formy voleb do zastupitelstev); lidská práva (morálka a mravnost, všeobecná deklarace lidských práv, poškozování lidských práv, šikana, diskriminace).	**VO-9-4-01:** rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky
	VO-9-4-02: rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu
	VO-9-4-03: objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů
	VO-9-4-04: vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů
	VO-9-4-05: přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod
	VO-9-4-10: rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady
VÝCHOVA K OBČANSTVÍ/MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT Evropská integrace (podstata, význam, výhody; Evropská unie a ČR).	**VO-9-5-01:** popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování výhody spolupráce mezi státy, včetně zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích
VÝCHOVA KE ZDRAVÍ/ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA A PÉČE O ZDRAVÍ Výživa a zdraví (zásady zdravého stravování, pitný režim, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví; alternativní výživa a poruchy výživy); ochrana před přenosnými chorobami (základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence, nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty).	**VZ-9-1-03:** vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví
	VZ-9-1-07: dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky
	VZ-9-1-10: samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím
	VZ-9-1-12: respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně

Občanská a rodinná výchova	7. ročník
	patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým
VÝCHOVA KE ZDRAVÍ/VZTAHY MEZI LIDMI A FORMY SOUŽITÍ Vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity (rodina).	**VZ-9-1-01:** respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě
VÝCHOVA KE ZDRAVÍ/RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE Auto-destruktivní závislosti (rizikové chování alkohol, aktivní a pasivní kouření; násilné chování, těžké životní situace a jejich zvládání, trestná činnost, dopink ve sportu); skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita (šikana a jiné projevy násilí; formy sexuálního zneužívání dětí; kriminalita mládeže; komunikace se službami odborné pomoci); bezpečné chování a komunikace (komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, bezpečný pohyb v rizikovém prostředí, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií, sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení); dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví (bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě, rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu vč. zvládání agresivity, postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti); ochrana člověka za mimořádných událostí (klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí).	**VZ-9-1-12:** respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým
	VZ-9-1-13: uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním
	VZ-9-1-14: vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi
	VZ-9-1-15: projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc
	VZ-9-1-16: uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí
VÝCHOVA KE ZDRAVÍ/ZMĚNY V ŽIVOTĚ ČLOVĚKA A JEJICH REFLEXE Sexuální dospívání a reprodukční zdraví (zdraví reprodukční soustavy, sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost, předčasná sexuální zkušenost).	**VZ-9-1-09:** projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce
	VZ-9-1-11: respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví
Průřezová témata, přesahy, souvislosti	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	
Rozvoj schopností poznávání	
Sebepoznání a sebepojetí	

Občanská a rodinná výchova	7. ročník
Seberegulace a sebeorganizace	
Psychohygiena	
Kreativita	
Komunikace	
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA	
Občan, občanská společnost a stát	
Formy participace občanů v politickém životě	
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH	
Evropa a svět nás zajímá	
Objevujeme Evropu a svět	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA	
Lidské vztahy	
Etnický původ	
Multikulturalita	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA	
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	
Vztah člověka k prostředí	

Občanská a rodinná výchova	8. ročník
Učivo	**ŠVP výstupy**
VÝCHOVA K OBČANSTVÍ/ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI Vztahy mezi lidmi (osobní a neosobní vztahy, mezilidská komunikace; konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášenlivosti).	**VO-9-1-04:** uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích
	VO-9-1-05: objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám
	VO-9-1-06: rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti

Občanská a rodinná výchova	8. ročník
VÝCHOVA K OBČANSTVÍ/ČLOVĚK JAKO JEDINEC Podobnost a odlišnost lidí (projevy chování, rozdíly v prožívání, myšlení a jednání; osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti, charakter; vrozené předpoklady, osobní potenciál); vnitřní svět člověka (vnímání, prožívání, poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí, systém osobních hodnot, sebehodnocení; stereotypy v posuzování druhých lidí); osobní rozvoj (životní cíle a plány, životní perspektiva, adaptace na životní změny, sebezměna; význam motivace, aktivity, vůle a osobní kázně při seberozvoji).	**VO-9-2-01:** objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života
	VO-9-2-02: posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek
	VO-9-2-03: kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání
	VO-9-2-04: popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru
VÝCHOVA K OBČANSTVÍ/ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ Principy tržního hospodářství (odvětví, výrobní faktory; nabídka, poptávka, trh; tvorba ceny, inflace, podstata fungování trhu).	**VO-9-3-03:** na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení
	VO-9-3-05: uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu
	VO-9-3-06: na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz
VÝCHOVA K OBČANSTVÍ/ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO Právní základy státu (Ústava ČR, složky státní moci, jejich orgány a instituce, obrana státu); právní řád ČR (význam a funkce právního řádu, soustava soudů, právní norma, předpis, publikování právních předpisů); lidská práva (základní lidská práva, práva dítěte, jejich ochrana; úprava lidských práv a práv dětí v dokumentech).	**VO-9-4-02:** rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu
	VO-9-4-05: přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod
	VO-9-4-09: rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů
VÝCHOVA KE ZDRAVÍ/VZTAHY MEZI LIDMI A FORMY SOUŽITÍ Vztahy ve dvojici (kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství).	**VZ-9-1-01:** respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě
VÝCHOVA KE ZDRAVÍ/ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA A PÉČE O ZDRAVÍ Výživa a zdraví (vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví; poruchy	**VZ-9-1-03:** vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví

Občanská a rodinná výchova	8. ročník
příjmu potravy); ochrana před chronickými nepřenosnými chorobami a před úrazy (prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění; preventivní a léčebná péče, odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě), základy první pomoci.	**VZ-9-1-05:** usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví
	VZ-9-1-07: dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky
	VZ-9-1-08: uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc
	VZ-9-1-10: samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím
	VZ-9-1-12: respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování
VÝCHOVA KE ZDRAVÍ/RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE Autodestruktivní závislosti (násilí mířené proti sobě samému, nebezpečný internet; násilné chování, těžké životní situace a jejich zvládání, trestná činnost; stres a jeho vztah ke zdraví (kompenzační, relaxační a regenerační techniky k překonávání únavy, stresových reakcí a k posilování duševní odolnosti); skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita (šikana a jiné projevy násilí; formy sexuálního zneužívání dětí; kriminalita mládeže; komunikace se službami odborné pomoci); manipulativní reklama a informace (reklamní vlivy, působení sekt) ochrana člověka za mimořádných událostí (klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí).	**VZ-9-1-13:** uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým
	VZ-9-1-14: vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi
	VZ-9-1-16: uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí
VÝCHOVA KE ZDRAVÍ/HODNOTA A PODPORA ZDRAVÍ Celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci (složky zdraví a jejich interakce, lidské potřeby a jejich hierarchie); podpora zdraví a její formy (prevence a intervence, působení na změnu kvality prostředí a chování jedince, odpovědnost jedince za zdraví, podpora zdravého životního stylu, programy podpory zdraví).	**VZ-9-1-03:** vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví
	VZ-9-1-05: usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví
	VZ-9-1-04: posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví

Občanská a rodinná výchova	8. ročník
Průřezová témata, přesahy, souvislosti	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	
Rozvoj schopností poznávání	
Sebepoznání a sebepojetí	
Seberegulace a sebeorganizace	
Psychohygiena	
Komunikace	
Kooperace a kompetice	
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA	
Formy participace občanů v politickém životě	
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH	
Evropa a svět nás zajímá	
Objevujeme Evropu a svět	
Jsme Evropané	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA	
Multikulturalita	
Princip sociálního smíru a solidarity	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA	
Základní podmínky života	
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	
Vztah člověka k prostředí	
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA	
Fungování a vliv médií ve společnosti	

Občanská a rodinná výchova	9. ročník
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní

Občanská a rodinná výchova	9. ročník
	• Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní • Kompetence digitální
Učivo	**ŠVP výstupy**
VÝCHOVA K OBČANSTVÍ/ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ Hospodaření (rozpočet státu, typy rozpočtu a jejich odlišnosti, význam daní); banky a jejich služby (aktivní a pasivní operace, úročení, pojištění, produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků).	**VO-9-3-04:** vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít
	VO-9-3-07: rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směruje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků ze státního rozpočtu
VÝCHOVA K OBČANSTVÍ/ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO Právní základy státu (státní občanství); protiprávní jednání (druhy a postihy protiprávného jednání včetně korupce, trestní postižitelnost; porušování předpisů v silničním provozu, porušování práv k duševnímu vlastnictví); právo v každodenním životě (důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající; základní práva spotřebitele; styk s úřady).	**VO-9-4-05:** přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod
	VO-9-4-06: objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství
	VO-9-4-07: uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava; koupě, oprava či pronájem věci
	VO-9-4-08: dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování
	VO-9-4-09: rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů
	VO-9-4-10: rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady
	VO-9-4-11: diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání
VÝCHOVA K OBČANSTVÍ/MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT Globalizace (projevy, významné globální problémy	**VO-9-5-02:** uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky
	VO-9-5-03: objasní souvislosti globálních a lokálních problémů
VÝCHOVA KE ZDRAVÍ/VZTAHY MEZI LIDMI A FORMY SOUŽITÍ	**VZ-9-1-01:** respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě

Občanská a rodinná výchova	9. ročník
Vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity (rodina dříve a dnes, rodičovské předpoklady, krize a její řešení, těhotenství a porod).	**VZ-9-1-02:** vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví
VÝCHOVA KE ZDRAVÍ/ZMĚNY V ŽIVOTĚ ČLOVĚKA A JEJICH REFLEXE Sexuální dospívání a reprodukční zdraví (zdraví reprodukční soustavy, sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost, předčasná sexuální zkušenost, promiskuita; problémy těhotenství a rodičovství mladistvých; poruchy pohlavní identity.	**VZ-9-1-11:** respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví
	VZ-9-1-12: respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování
VÝCHOVA KE ZDRAVÍ/ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA A PÉČE O ZDRAVÍ Výživa a zdraví (zásady zdravého stravování, pitný režim, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví; poruchy příjmu potravy); tělesná a duševní hygiena, denní režim (zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, denní režim, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, význam pohybu pro zdraví, pohybový režim).	**VZ-9-1-03:** vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví
	VZ-9-1-04: posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnosti ve prospěch aktivní podpory zdraví
	VZ-9-1-05: usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví
	VZ-9-1-06: vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí
	VZ-9-1-07: dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky
	VZ-9-1-09: projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce
VÝCHOVA KE ZDRAVÍ/RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE Autodestruktivní závislosti (psychická onemocnění, násilí mířené proti sobě samému, rizikové chování - zbraně, nebezpečné látky, nebezpečný internet; násilné chování, těžké životní situace a jejich zvládání, trestná činnost, dopink ve sportu); bezpečné chování a komunikace (komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, bezpečný pohyb v rizikovém prostředí, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií, sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení);	**VZ-9-1-13:** uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým
	VZ-9-1-14: vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi

Občanská a rodinná výchova	9. ročník
dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví (bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě, rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu vč. zvládání agresivity, postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti); ochrana člověka za mimořádných událostí (klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí).	**VZ-9-1-16:** uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí
Průřezová témata, přesahy, souvislosti	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	
Rozvoj schopností poznávání	
Mezilidské vztahy	
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
Hodnoty, postoje, praktická etika	
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA	
Občan, občanská společnost a stát	
Formy participace občanů v politickém životě	
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH	
Jsme Evropané	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA	
Kulturní diference	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA	
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	

5.11 Fyzika

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
0	0	0	0	0	1	1	2	2	6
					Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	

Název předmětu	Fyzika
Oblast	Člověk a příroda
Charakteristika předmětu	Vyučovací předmět Fyzika je jedním z vyučovacích předmětů vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Výuka směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o poznávání základních fyzikálních faktů a zákonitostí, vede k rozvíjení a upevňování dovedností objektivně pozorovat a měřit fyzikální vlastnosti a procesy, vede k vytváření a ověřování hypotéz, učí žáky zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti a vztahy mezi nimi, směřuje k osvojení základních fyzikálních pojmů a odborné terminologie a podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování, vede k získávání a k upevňování dovedností pracovat podle pravidel bezpečné práce při provádění fyzikálních pozorování, měření a experimentů. Výuka zpravidla probíhá v kmenových třídách i v odborné učebně vybavené počítačovou technikou. Výuka fyziky ve vhodných případech může probíhat i v jiných prostorách školy a mimo budovu školy. Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání - frontální výuka s využitím demonstračních pomůcek; skupinová práce s využitím pomůcek, přístrojů a měřidel, pracovních listů, odborné literatury; samostatné pozorování, exkurze,… Žáci jsou poučeni o dodržování bezpečnostních a hygienických předpisů.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	**Časové vymezení:** ročník – časová dotace – forma 6. – 1 – povinný předmět 7. – 1 – povinný předmět 8. – 2 – povinný předmět 9. – 2 – povinný předmět

Název předmětu	Fyzika
	Výuka zpravidla probíhá v kmenových třídách i v odborné učebně vybavené počítačovou technikou. Výuka fyziky ve vhodných případech může probíhat i v jiných prostorách školy a mimo budovu školy. Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání - frontální výuka s využitím demonstračních pomůcek; skupinová práce s využitím pomůcek, přístrojů a měřidel, pracovních listů, odborné literatury; samostatné pozorování, exkurze,… Žáci jsou poučeni o dodržování bezpečnostních a hygienických předpisů.
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	**Kompetence k učení:** • Učitel učí žáky různým metodám poznávání přírodních objektů, procesů, vlastností a jevů, učí žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnosti, učí žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu, podporuje používání cizího jazyka a výpočetní techniky, umožní žákům pozorovat a experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry, učí žáky správně zaznamenat a zdokumentovat experiment, uplatňuje individuální přístup k žákům, výsledky posuzuje vždy z pohledu „přidané hodnoty“. • Žáci se učí různým metodám poznávání přírodních objektů, procesů, vlastností a jevů, učí se plánovat, organizovat a vyhodnocovat svou činnost, učí se vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu, používají při tom cizí jazyk a výpočetní techniku, pozorují a experimentují, porovnávají výsledky a vyvozují závěry.
	Kompetence k řešení problémů: • Učitel učí žáky poznatky zobecňovat a aplikovat v různých oblastech života, učí žáky základům logického vyvozování a předvídání specifických závěrů z přírodovědných zákonů, podporuje originální způsoby řešení problémů, podporuje samostatnost, tvořivost a logické myšlení, podporuje týmovou spolupráci při řešení problémů, využívá moderní techniky a moderních technologií při řešení problémů. • Žáci se učí využívat základní postupy badatelské práce, tj. nalezení problému, formulace, hledání a zvolení postupu jeho řešení, vyhodnocení získaných dat.
	Kompetence komunikativní: • Učitel vede žáky k přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování či argumentaci, učí žáky stručně, přehledně i objektivně sdělovat (ústně i písemně) postup a výsledky svých pozorování a experimentů, klade důraz na „kulturní úroveň“ mluveného i písemného projevu, podporuje kritiku a sebekritiku. Učí žáky publikovat a prezentovat své názory a myšlenky.

Název předmětu	Fyzika
	• Žáci se učí přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování či argumentaci, stručnému, přehlednému i objektivnímu sdělování (ústně i písemně) postupů a výsledků svých pozorování a experimentů. Učí se publikovat a prezentovat své názory a myšlenky.
	Kompetence sociální a personální: • Učitel vede žáky k osvojování dovednosti kooperace a společného hledání optimálních řešení problémů, minimalizuje používání frontální metody výuky, podporuje skupinovou výuku a kooperativní vyučování, učí žáky pracovat v týmech, rozvíjí schopnost žáků zastávat v týmu různé role, učí žáky kriticky hodnotit práci týmu i svoji práci, podporuje vzájemnou pomoc žáků, vytváří situace, kdy se žáci vzájemně potřebují, podporuje integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů, učí žáky odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky. • Žáci si osvojují dovednosti kooperace a společného hledání optimálních řešení problémů, učí se pracovat v týmech, v týmu zastávají různé role, kriticky hodnotí práci týmu i svoji práci, vzájemně si pomáhají.
	Kompetence občanské: • Učitel vede žáky k šetrnému využívání elektrické energie, k posuzování efektivity jednotlivých energetických zdrojů, podněcuje žáky k upřednostňování obnovitelných zdrojů ve svém budoucím životě (např. tepelná čerpadla jako vytápění novostaveb). • Žáci se aktivně zapojují do ochrany životního prostředí. Uvědomují si svou zodpovědnost za svůj život, své zdraví a za své životní prostředí, uvědomují si možná rizika při zneužití poznatků z přírodních předmětů.
	Kompetence pracovní: • Učitel učí žáky optimálně plánovat a provádět soustavná pozorování a experimenty a získaná data zpracovávat a vyhodnocovat, při výuce vytváří podnětné a tvořivé pracovní prostředí, mění pracovní podmínky, žáky vede k adaptaci na nové pracovní podmínky, vede žáky k dodržování a upevňování bezpečného chování při práci s fyzikálními přístroji a zařízeními. • Žáci se učí plánovat a provádět soustavná pozorování a experimenty a získaná data zpracovávat a vyhodnocovat, učí se adaptaci na nové pracovní podmínky, dodržují pravidla bezpečného chování při práci s přístroji a zařízeními.

Název předmětu	Fyzika
	Kompetence digitální: • Učitel vede žáky k používání digitálních zařízení, k jejich využívání při učení. • K vytváření a upravování digitálního obsahu, kombinování různých formátů, k vyjadřování se za pomoci digitálních prostředků. • Umožňuje žákům využívat digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce. • Vede žáky k chápání významu digitálních technologií pro lidskou společnost, ke kritickému hodnocení jejich přínosů a k reflektování rizika jejich využívání. • Žáci používají digitální zařízení a využívají je při učení. • Vytvářejí a upravují digitální obsah, kombinují různé formáty, vyjadřují se za pomoci digitálních prostředků. • Žáci využívají digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce. • Vede žáky k chápání významu digitálních technologií pro lidskou společnost, ke kritickému hodnocení jejich přínosů a k reflektování rizika jejich využívání.

Fyzika	**6. ročník**
Učivo	**ŠVP výstupy**
LÁTKY A TĚLESA Skupenství látek: souvislost skupenství látek s jejich částicovou stavbou. Měřené veličiny: délka; hmotnost; čas; objem; pohyb; teplota a její změna; hustota; síla.	rozliší pojmy látka a těleso
	jmenuje vlastnosti pevných, kapalných a plynných látek
	vysvětlí rozdíl mezi pevnou, kapalnou a plynnou látkou z hlediska částicového složení
	F-9-1-02: uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí
	F-9-1-02: změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa
	F-9-1-03: předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty
	F-9-1-04: využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů
	změří velikost působící síly

Fyzika	6. ročník
ELEKTROMAGNERICKÉ A SVĚTELNÉ DĚJE Elektrické a magnetické pole: elektrování těles; model atomu; elektrické vodiče a nevodiče; elektrické pole; elektrický výboj, blesk a ochrana proti němu; magnety a jejich vlastnosti; magnetické pole, magnetické indukční čáry; magnetické pole Země, kompas. Elektrický obvod: elektrický proud, elektrické napětí; zdroje elektrického napětí; spínač; elektrické spotřebiče; elektrický obvod; elektrický proud v kapalinách; zkrat; elektromagnet.	uvede příklady elektronování těles
	popíše model atomu a uvede elektrický náboj jeho částí
	vysvětlí pojem elektrické pole
	popíše části tyčového magnetu
	uvede příklad magnetizace látky
	vysvětlí pojem magnetické pole
	popíše magnetické pole Země
	uvede příklady použití magnetu v praxi
	rozliší pojmy vodič, izolant
	uvede příklady zdroje napětí
	podle pokynů učitel nakreslí schéma elektrického obvodu
Průřezová témata, přesahy, souvislosti	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

Fyzika	7. ročník
Učivo	**ŠVP výstupy**
POHYB TĚLES, SÍLY Pohyby těles: klid a pohyb tělesa; rovnoměrný a nerovnoměrný pohyb; přímočarý a křivočarý pohyb; rychlost a dráha rovnoměrného pohybu tělesa; průměrná rychlost pohybu tělesa. Síla: znázornění síly; skládání sil stejného a opačného směru; gravitační síla a hmotnost tělesa; rovnováha sil, těžiště tělesa; účinky síly na těleso; otáčivý účinek síly; tlaková síla, tlak; třecí síla; síla a změny pohybu.	**F-9-2-01:** rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu
	F-9-2-02: využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles
	F-9-2-03: určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici
	uvede vztah mezi tlakem, působící tlakovou silou obsahem plochy, na kterou síla působí
	uvede příklady tření v praxi

Fyzika	7. ročník
MECHANICKÉ VLASTNOSTI TEKUTIN Vlastnosti kapalin; závislost hustoty kapaliny na teplotě; kapilární jevy; hydrostatický tlak; spojené nádoby; Archimédův zákon (vztlaková síla, potápění, plování těles); Pascalův zákon (hydraulická zařízení); atmosférický tlak; Archimédův zákon pro plyny; přetlak, podtlak, vakuum.	**F-9-3-01:** využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů
SVĚTELNÉ DĚJE Zdroje světla, šíření světla, rychlost světla; stín, polostín; zatmění Slunce a Měsíce; fáze Měsíce; odraz světla, zrcadla; lom světla, čočky; optické klamy; rozklad světla.	**F-9-6-05:** využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh
	F-9-6-06: rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami
Průřezová témata, přesahy, souvislosti	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	
Rozvoj schopností poznávání (cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů)	
Kooperace a kompetice	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA	
Lidské aktivity a problémy životního prostředí (doprava a životní prostředí – význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vliv na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace)	

Fyzika	8. ročník
Učivo	**ŠVP výstupy**
ENERGIE Práce, výkon, energie polohová a pohybová, přeměny energie, zákon zachování energie, perpetuum mobile, účinnost, páka, kladka, kolo na hřídeli, nakloněná rovina, šroub, vnitřní energie tělesa, teplo, skupenské přeměny, tání, tuhnutí, vypařování a kapalnění, var, hl. faktory ovlivňující vypařování a teplotu varu kapaliny, sublimace a desublimace, elektrická energie a výkon.	**F-9-4-01:** využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem
ZVUKOVÉ DĚJE	**F-9-5-01:** rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku
	F-9-5-02: posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí

Fyzika	8. ročník
Zvuk, zdroje zvuku, vlastnosti zvuku, látkové prostředí jako podmínka vzniku šíření zvuku, odraz zvuku na překážce, ozvěna, pohlcování zvuku, rychlost šíření zvuku v různých prostředích, ucho jako přijímač zvuku, ultrazvuk, infrazvuk.	
ELEKTROMAGNETICKÉ DĚJE Elektrický náboj, vodič, izolant v elektrickém poli, elektrický proud, elektrické napětí, Ohmův zákon, elektrický odpor, závislost odporu na teplotě, tepelné účinky elektrického proudu, zapojování rezistorů, reostat, elektrická práce.	**F-9-6-03:** rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností
	F-9-6-01: sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu
	F-9-6-02: rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí
	F-9-4-02: zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí
Průřezová témata, přesahy, souvislosti	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

Fyzika	9. ročník
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní • Kompetence digitální
Učivo	**ŠVP výstupy**
ELEKTROMAGNETICKÉ DĚJE Elektrická a magnetická síla, působení magnetického pole na vodič, vzájemné působení vodičů, elektromagnet a jeho užití, stejnosměrný elektromotor, elektromagnetická indukce, střídavý proud transformátor, výroba a přenos elektrické energie, bezpečné chování při práci s elektrickými přístroji a zařízeními.	**F-9-6-04:** využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní
	rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí
	rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností

Fyzika	9. ročník
ENERGIE – JADERNÁ Radioaktivita, využití jaderného záření, jaderné reakce: štěpení a slučování, jadrný reaktor, jaderná elektrárna, jaderná energie, ochrana před radioaktivním zářením, obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie.	zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí
VESMÍR Sluneční soustava – hlavní složky sluneční soustavy.	**F-9-7-01:** objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet
Průřezová témata, přesahy, souvislosti	
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA	
Práce v realizačním týmu	

5.12 Chemie

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
0	0	0	0	0	0	0	2	2	4
							Povinný	Povinný	

Název předmětu	Chemie
Oblast	Člověk a příroda
Charakteristika předmětu	Vzdělávání v předmětu Chemie směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o obor, vede k poznávání základních chemických pojmů a zákonitostí na příkladech směsí, chemických látek a jejich reakcí s využíváním jednoduchých chemických pokusů, učí řešit problémy a správně jednat v praktických situacích, vysvětlovat a zdůvodňovat chemické jevy, učí poznatky využívat k rozvíjení odpovědných občanských postojů, učí získávat a upevňovat dovednosti pracovat podle pravidel bezpečné práce s chemikáliemi a dovednosti poskytnout první pomoc při úrazech s nebezpečnými chemickými látkami a přípravky.

<table>
<tr><th>Název předmětu</th><th>Chemie</th></tr>
<tr><td>Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)</td><td>

Časové vymezení:

<table>
<tr><th>ročník</th><th>časová dotace</th><th>forma</th></tr>
<tr><td>8.</td><td>2</td><td>povinný předmět</td></tr>
<tr><td>9.</td><td>2</td><td>povinný předmět</td></tr>
</table>

Vyučování probíhá v kmenových třídách nebo v učebně vybavené počítačovou technikou. Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání. Jedná se zejména o frontální výuku, která je spojována s praktickými cvičeními; nácviky jednoduchých laboratorních metod a postupů; práce ve skupinách; demonstrační pokusy; využití počítačových programů a využití informací z internetu. Vždy je kladen důraz na dodržování zásad bezpečné práce a postupů v souladu s platnou legislativou. Pravidla dodržování bezpečnosti práce, se kterými jsou žáci při úvodu do obsahu učiva seznámeni, jsou pro ně i vyučujícího závazné.
V rámci vyučovacího předmětu je také probíráno téma Ochrana člověka za mimořádných událostí.

</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků</td><td>

Kompetence k učení:

- Učitel vede žáky k zodpovědnosti za své vzdělávání, umožňuje žákům osvojit si strategie učení a motivovat je pro celoživotní učení; k systematickému pozorování jako základní formě zjišťování chemických vlastností látek, jejich přeměn a podmínek, za kterých tyto přeměny nastávají, k jejich popisu, hledání souvislostí mezi jevy a jejich vysvětlení; ke správnému používání chemických termínů, symbolů a značek. Učitel dává žákům možnost samostatně či ve skupinách formulovat závěry na základě pozorování a pokusů, učí žáky práci s chybou.
- Žáci se učí systematicky pozorovat dané jevy a třídit informace a propojovat je do širších významových celků; správně používat chemické termíny, symboly a značky; pracovat ve skupinách, plánovat si, organizovat, formulovat závěry svých pokusů a pozorování, správně zaznamenat a zdokumentovat experiment.

</td></tr>
<tr><td>

Kompetence k řešení problémů:

- Učitel předkládá žákům problémové situace související s učivem chemie; podněcuje žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů; podporuje netradiční (originální) způsoby řešení problémů; týmovou spolupráci a využívání moderní techniky při řešení problémů; dává žákům možnost obhajovat svá rozhodnutí.

</td></tr>
</table>

Název předmětu	Chemie
	• Žáci vyhledávají informace vhodné k řešení problémů, navrhují různá řešení problémů, využívají získaných vědomostí a dovedností k objevování různých variant řešení, uvážlivě se rozhodují, dokončují úkoly a zdůvodňují své závěry, vzájemně si radí a pomáhají.
	Kompetence komunikativní: • Učitel zadává takové úkoly, při kterých mohou žáci navzájem komunikovat; vede žáky k otevřené, všestranné a účinné komunikaci; klade důraz na „kulturní úroveň“ komunikace; vede žáky k tomu, aby otevřeně vyjadřovali svůj názor podpořený logickými argumenty; vede žáky ke správnému užívání chemických symbolů a značek. • Žáci formulují a vyjadřují své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřují se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu, účinně se zapojují do diskuse, obhajují své názory a vhodně argumentují.
	Kompetence sociální a personální: • Učitel vytváří příležitosti k tomu, aby žáci mohli spolupracovat v malých skupinách i v rámci celé třídy, organizuje práci ve skupinách, aby mohli žáci spolupracovat při řešení problémů, aby prezentovali své myšlenky a názory a vzájemně se respektovali, vede žáky k tomu, aby dokázali požádat o pomoc. • Žáci účinně spolupracují ve skupině, podílejí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, věcně argumentují; uvědomují si, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle.
	Kompetence občanské: • Učitel vychovává žáky jako svobodné občany plnící si své povinnosti, uplatňující svá práva a respektující práva druhých; jako osobnosti zodpovědné za svůj život, své zdraví a za své životní prostředí; jako ohleduplné bytosti, schopné a ochotné účinně pomoci v různých situacích; společně s žáky respektuje pravidla pro práci s chemickými látkami, řád učebny a laboratorní řád, vyžaduje dodržování pravidel slušného chování, netoleruje agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků. • Žáci respektují přesvědčení druhých lidí, zvládnou komunikaci i ve vyhraněných situacích /přivolání pomoci, poskytnutí první pomoci/.
	Kompetence pracovní: • Učitel vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci, učí žáky používat při práci vhodné materiály, nástroje a technologie, učí chránit si při práci své zdraví; při vyučování vytváří podnětné a tvořivé pracovní

Název předmětu	Chemie
	prostředí, mění pracovní podmínky, a tím vede žáky k adaptaci na nové pracovní podmínky; důsledně žáky vede k dodržování vymezených pravidel, ochraně zdraví a k plnění svých povinností a závazků. • Žáci dodržují hygienu práce, dodržují bezpečnostní pravidla pro práci s laboratorní technikou, využívají své znalosti v běžné praxi.
	Kompetence digitální: • Učitel vede žáky k používání digitálních zařízení, k jejich využívání při učení. • K vytváření a upravování digitálního obsahu, kombinování různých formátů, k vyjadřování se za pomoci digitálních prostředků. • Umožňuje žákům využívat digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce. • Vede žáky k chápání významu digitálních technologií pro lidskou společnost, ke kritickému hodnocení jejich přínosů a k reflektování rizika jejich využívání. • Žáci používají digitální zařízení a využívají je při učení. • Vytvářejí a upravují digitální obsah, kombinují různé formáty, vyjadřují se za pomoci digitálních prostředků. • Žáci využívají digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce. • Vede žáky k chápání významu digitálních technologií pro lidskou společnost, ke kritickému hodnocení jejich přínosů a k reflektování rizika jejich využívání.

Chemie	**8. ročník**
Učivo	**ŠVP výstupy**
POZOROVÁNÍ, POKUS A BEZPEČNOST PRÁCE Úvod do chemie - vymezení chemie; vlastnosti látek – hustota, rozpustnost, tepelná a elektrická vodivost, vliv atmosféry na vlastnosti a stav látek; zásady bezpečné práce – práce v hodinách chemie i v běžném životě; nebezpečné látky a přípravky – H-věty, P-věty, piktogramy a jejich význam.	**CH-9-1-01:** určí společné a rozdílné vlastnosti látek
	CH-9-1-02: pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí

Chemie	8. ročník
SMĚSI Směsi – různorodé, stejnorodé roztoky; hmotnostní zlomek a koncentrace roztoku; koncentrovanější, zředěnější, nasycený a nenasycený roztok; oddělování složek směsí (usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace); voda – destilovaná, pitná, odpadní; výroba pitné vody; čistota vody; vzduch – složení, čistota ovzduší, ozonová vrstva.	**CH-9-2-01:** rozlišuje směsi a chemické látky
	CH-9-2-02: vypočítá složení roztoků, připraví praktický roztok daného složení
	CH-9-2-03: navrhne a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi
	CH-9-2-04: rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití
ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK A CHEMICKÉ PRVKY Částicové složení látek – molekuly, atomy, chemická vazba; atomové jádro, protony, neutrony, elektronový obal a jeho změny v chemických reakcích, elektrony; prvky – názvy, značky, vlastnosti a použití vybraných prvků, skupiny a periody v periodické soustavě chemických prvků; protonové číslo; chemické sloučeniny – chemická vazba, názvosloví jednoduchých anorganických a organických sloučenin.	**CH-9-3-01:** používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech
	CH-9-3-02: orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti
CHEMICKÉ REAKCE Chemické reakce – zákon zachování hmotnosti, chemické rovnice, látkové množství, molární hmotnost; faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí – teplota, plošný obsah povrchu výchozích látek, katalýza.	**CH-9-4-01:** rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí a zhodnotí jejich využívání
	CH-9-4-02: aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu
ANORGANICKÉ SLOUČENINY Oxidy – názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů; oxidy síry, dusíku, uhlíku a jejich význam na životní prostředí; kyseliny a hydroxidy – kyselost a zásaditost roztoků; vlastnosti, vzorce, názvy a použití vybraných prakticky významných kyselin a hydroxidů; hydroxid sodný, draselný, vápenatý; soli kyslíkaté a nekyslíkaté – vlastnosti, použití vybraných solí, oxidační číslo, názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných halogenidů.	**CH-9-5-01:** porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí
	CH-9-5-02: orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi
CHEMIE A SPOLEČNOST Průmyslová hnojiva; tepelně zpracovávané materiály – cement, vápno, sádra, keramika; hořlaviny – význam tříd nebezpečnosti.	**CH-9-7-01:** zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi
	CH-9-7-02: aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe
	CH-9-7-03: orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka

Chemie	8. ročník
Průřezová témata, přesahy, souvislosti	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	
Rozvoj schopností poznávání	
Seberegulace a sebeorganizace	
Kooperace a kompetice	
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
Hodnoty, postoje, praktická etika	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA	
Základní podmínky života	
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	
Vztah člověka k prostředí	
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA	
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	

Chemie	9. ročník
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní • Kompetence digitální
Učivo	**ŠVP výstupy**
POZOROVÁNÍ, POKUS A BEZPEČNOST PRÁCE Zásady bezpečné práce – práce v hodinách chemie i v běžném životě; nebezpečné látky a přípravky – H-věty, P-věty, piktogramy a jejich význam	**CH-9-1-02:** pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí
ORGANICKÉ SLOUČENINY	**CH-9-6-01:** rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití
	CH-9-6-02: zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie

Chemie	9. ročník
Uhlovodíky – příklady v praxi významných alkanů, uhlovodíků s vícenásobnými vazbami a aromatických uhlovodíků; paliva – ropa, uhlí, zemní plyn, průmyslově vyráběná paliva; deriváty uhlovodíků – příklady v praxi významných alkoholů a karboxylových kyselin; přírodní látky – zdroje, vlastnosti a příklady funkcí bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů.	a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy
	CH-9-6-03: rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití
	CH-9-6-04: uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů
CHEMIE A SPOLEČNOST Chemický průmysl v ČR – výrobky, rizika v souvislosti se životním prostředím, recyklace surovin, koroze; plasty a syntetická vlákna – vlastnosti, použití, likvidace; detergenty, pesticidy a insekticidy; léčiva a návykové látky	**CH-9-7-01:** zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi
	CH-9-7-03: orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka
Průřezová témata, přesahy, souvislosti	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	
Rozvoj schopností poznávání	
Seberegulace a sebeorganizace	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA	
Ekosystémy	
Základní podmínky života	
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	
Vztah člověka k prostředí	
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA	
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	
Fungování a vliv médií ve společnosti	

5.13 Přírodopis

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
0	0	0	0	0	2	2	1	1	6
					Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	

Název předmětu	Přírodopis
Oblast	Člověk a příroda
Charakteristika předmětu	Vyučovací předmět Přírodopis je jedním z vyučovacích předmětů ŠVP, který žákovi umožňuje poznávání přírody jako systému, chápání důležitosti udržování přírodní rovnováhy, uvědomování si užitečnosti přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě, rozvíjení dovedností objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat, vytvářet a ověřovat hypotézy, vyvozovat z nich závěry a ty ústně i písemně interpretovat. Učí žáky rozlišovat příčiny přírodních dějů, souvislosti a vztahy mezi nimi, předvídat je, popř. ovlivňovat, a to hlavně v souvislosti s řešením praktických problémů.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Vzdělávání v předmětu přírodopis: • směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o přírodu a přírodniny • poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům • umožňuje poznat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se • podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování • učí aplikovat přírodovědné poznatky v praktickém životě • vede k chápání podstatných souvislostí mezi stavem přírody a lidskou činností, závislosti člověka na přírodních zdrojích • seznamuje žáka se stavbou živých organismů

<table>
<tr><th>Název předmětu</th><th>Přírodopis</th></tr>
<tr><td></td><td>

Časové vymezení:

<table>
<tr><th>ročník</th><th>časová dotace</th><th>forma</th></tr>
<tr><td>6.</td><td>2</td><td>povinný předmět</td></tr>
<tr><td>7.</td><td>2</td><td>povinný předmět</td></tr>
<tr><td>8.</td><td>1</td><td>povinný předmět</td></tr>
<tr><td>9.</td><td>1</td><td>povinný předmět</td></tr>
</table>

Výuka probíhá v kmenových třídách i v odborné učebně vybavené počítačovou technikou. K preferovaným organizačním formám výuky přírodopisu patří přírodovědné vycházky, exkurze a praktická cvičení ve škole (laboratorní práce) i v terénu. Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání (frontální výuka s demonstračními pomůckami; skupinová práce s využitím přírodnin, pracovních listů, odborné literatury; využití výukových programů na PC; využití informací z internetu).
Ve vyučovacím předmětu Přírodopis je naplňována část vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví. Předmět svým charakterem (a vzdělávacím obsahem) velmi často přesahuje do dalších vzdělávacích oborů (Fyzika, Chemie, Zeměpis, Volba povolání aj.) a do povinně vyučovaného tématu „Ochrana člověka za mimořádných situací". Výuku některých témat je proto vhodné realizovat formou krátkodobých mezipředmětových projektů.

</td></tr>
<tr><td>Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků</td><td>

Kompetence k učení:

- Učitel vede žáky k vyhledávání, třídění a propojování informací; ke správnému používání odborné terminologie; k samostatnému pozorování a porovnávání získaných informací, k nalézání souvislostí, vytváří u žáků komplexní pohled na matematické a přírodní vědy, učí žáky pracovat v týmu i samostatně, experimentovat a porovnávat dosažené výsledky.
- Žáci vyhledávají, třídí a učí se propojovat informace, používají odbornou terminologii, samostatně pozorují a porovnávají získané informace, nalézají souvislosti, učí se pracovat v týmu a experimentovat.

</td></tr>
</table>

Název předmětu	Přírodopis
	Kompetence k řešení problémů: • Učitel zadává úkoly způsobem, který umožňuje více postupů, zařazuje metody, při kterých žáci sami navrhují řešení, vyhodnocují získaná fakta a docházejí k závěrům. Podněcuje žáky k tvořivému myšlení a logickému uvažování. • Žáci se učí řešit problémy, hledají cesty k jejich řešení, využívají různé metody, vyhodnocují získaná fakta.
	Kompetence komunikativní: • Učitel vede žáky k práci ve skupinách, která je založena na komunikaci mezi žáky, respektování názorů druhých, na diskuzi. Učitel učí žáky formulovat své myšlenky v písemné i mluvené formě, umožňuje žákům prezentovat své práce. • Žáci se učí pracovat ve skupinách, a tím se učí vzájemné komunikaci, respektování názorů druhých, učí se diskutovat. Své myšlenky formulují v písemné i psané podobě. Své práce prezentují, sami hodnotí výsledky práce, své i ostatních, učí se argumentovat a přijímat kritiku.
	Kompetence sociální a personální: • Učitel navozuje při vyučování situace vedoucí k posílení sebedůvěry, sebeuspokojení a sebeúcty žáků, pocitu zodpovědnosti. Rozvíjí u žáků schopnost spolupracovat v týmu, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých. Spolu s žáky stanovuje pravidla pro práci ve skupině a dbá na jejich dodržování. • Žáci se učí spolupracovat v týmu, podílejí se na vytváření pravidel pro práci v týmu, pravidla dodržují.
	Kompetence občanské: • Učitel vyžaduje od žáků dodržování pravidel slušného chování, vede žáky k pochopení práv a povinností v souvislosti s ochranou životního prostředí, ochranou vlastního zdraví a zdraví svých blízkých. Vede žáky k odmítavému postoji k drogám, alkoholu, kouření, zneužívání (a nadměrnému užívání) léků. • Žáci dodržují pravidla slušného chování, uvědomují si své školní povinnosti a souvislost se zodpovědností za svou domácí přípravu. Chápou základní ekologické souvislosti a environmentální problémy. Učí se zodpovědnému chování za svůj život, své zdraví a za své životní prostředí.
	Kompetence pracovní: • Učitel vede žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci (především s mikroskopickými preparáty a s živými přírodninami). Úkoly zadává tak, aby měli žáci možnost sami

Název předmětu	Přírodopis
	práci organizovat, navrhnout postup a časový rozvrh. Vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci, učí žáky používat při práci vhodné materiály, nástroje a technologie, učí žáky chránit své zdraví při práci. V rámci možností a podmínek školy učí žáky při práci využívat moderní technologie, postupy, pomůcky a techniku. • Žáci dodržují bezpečnostní a hygienická pravidla při práci. Vybrané činnosti si sami organizují a navrhují postup. Vytvářejí si pozitivní vztah k práci, učí se používat při práci vhodné materiály, nástroje a technologie a chránit své zdraví při práci.
	Kompetence digitální: • Učitel vede žáky k používání digitálních zařízení, k jejich využívání při učení. • K vytváření a upravování digitálního obsahu, kombinování různých formátů, k vyjadřování se za pomoci digitálních prostředků. • Umožňuje žákům využívat digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce. • Vede žáky k chápání významu digitálních technologií pro lidskou společnost, ke kritickému hodnocení jejich přínosů a k reflektování rizika jejich využívání. • Žáci používají digitální zařízení a využívají je při učení. • Vytvářejí a upravují digitální obsah, kombinují různé formáty, vyjadřují se za pomoci digitálních prostředků. • Žáci využívají digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce. • Vede žáky k chápání významu digitálních technologií pro lidskou společnost, ke kritickému hodnocení jejich přínosů a k reflektování rizika jejich využívání.

Přírodopis	**6. ročník**
Učivo	**ŠVP výstupy**
OBECNÁ BIOLOGIE A GENETIKA Vznik, vývoj, rozmanitost, projevy života a jeho význam – výživa, dýchání, růst, rozmnožování, vývin, reakce na podněty; názory na vznik života; dědičnost a	**P-9-1-01:** rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů **P-9-1-02:** vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti

Přírodopis	6. ročník
proměnlivost organismů – podstata dědičnosti a přenos dědičných informací, gen, křížení; viry a bakterie - výskyt, význam a praktické využití.	**P-9-1-03:** uvede příklady dědičnosti v praktickém životě
	P-9-1-04: uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka
BIOLOGIE HUB Houby bez plodnic – základní charakteristika, pozitivní a negativní vliv na člověka a živé organismy; houby s plodnicemi - stavba, výskyt, význam, zásady sběru, konzumace a první pomoc při otravě houbami; lišejníky - výskyt a význam.	**P-9-2-01:** rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků
BIOLOGIE ROSTLIN Systém rostlin - poznávání a zařazování daných zástupců běžných druhů řas.	**P-9-3-03:** rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů
BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ Vývoj, vývin a systém živočichů - významní zástupci jednotlivých skupin živočichů - prvoci, bezobratlí (žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci – pavoukovci, korýši, vzdušnicovci; hmyz s proměnou nedokonalou, s proměnou dokonalou).	**P-9-4-01:** porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů
	P-9-4-02: rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin
	P-9-4-03: odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí
	P-9-4-04: hodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy
ZÁKLADY EKOLOGIE Organismy a prostředí - společenstva, přirozené a umělé ekosystémy, potravní řetězce; ochrana přírody a životního prostředí - chráněná území.	**P-9-7-01:** uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi
	P-9-7-03: vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam
	P-9-7-04: uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí
PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY průběžně během školního roku = praktické metody poznávání přírody – pozorování lupou a mikroskopem (případně dalekohledem), zjednodušené určovací klíče a atlasy, založení herbáře a sbírek.	**P-9-8-01:** aplikuje praktické metody poznávání přírody
Průřezová témata, přesahy, souvislosti	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	
Rozvoj schopností poznávání	

Přírodopis	6. ročník
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH	
Evropa a svět nás zajímá	
Objevujeme Evropu a svět	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA	
Ekosystémy	
Základní podmínky života	

Přírodopis	7. ročník
Učivo	**ŠVP výstupy**
BIOLOGIE ROSTLIN Systém rostlin - poznávání a zařazování daných zástupců běžných druhů mechorostů, kapraďorostů (plavuně, přesličky, kapradiny), nahosemenných a krytosemenných rostlin (jednoděložných a dvouděložných); jejich vývoj a využití hospodářsky významných zástupců; anatomie a morfologie rostlin - stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin (kořen, stonek, list, květ, semeno, plod); fyziologie rostlin – základní principy fotosyntézy, dýchání, růstu, rozmnožování; význam rostlin a jejich ochrana.	**P-9-3-01:** odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům
	P-9-3-02: vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin
	P-9-3-03: rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů
	vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování
BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ Vývoj, vývin a systém živočichů - významní zástupci jednotlivých skupin živočichů – strunatci (paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci).	**P-9-1-01:** rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů
	P-9-4-01: porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů
	P-9-4-02: rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin
	P-9-4-03: odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí
	P-9-4-04: hodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy

Přírodopis	7. ročník
ZÁKLADY EKOLOGIE Organismy a prostředí - společenstva (lesy; vody a mokřady; louky, pastviny a travnaté plochy; pole a lidská sídla).	**P-9-7-01:** uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi
	P-9-7-04: uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí
	rozlišuje a uvede příklady systémů organismů – společenstva
PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY průběžně během školního roku = praktické metody poznávání přírody – pozorování lupou a mikroskopem (případně dalekohledem), zjednodušené určovací klíče a atlasy, založení herbáře a sbírek.	**P-9-8-01:** aplikuje praktické metody poznávání přírody
Průřezová témata, přesahy, souvislosti	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH	
Objevujeme Evropu a svět	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA	
Ekosystémy	
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	
Vztah člověka k prostředí	

Přírodopis	8. ročník
Učivo	**ŠVP výstupy**
BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ Stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla – živočišná buňka, tkáně, orgány, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné, rozmnožování; vývoj, vývin a systém živočichů – významní zástupci jednotlivých skupin živočichů – strunatci (savci); rozšíření, význam a ochrana živočichů – hospodářsky a epidemiologicky významné druhy, péče o vybrané domácí živočichy, chov domestikovaných živočichů, živočišná společenstva; projevy chování živočichů.	**P-9-4-01:** porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů
	P-9-4-02: rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin
	P-9-4-03: odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí
	P-9-4-04: zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy

Přírodopis	8. ročník
BIOLOGIE ČLOVĚKA Fylogeneze a ontogeneze člověka - rozmnožování člověka; anatomie a fyziologie - stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla, orgány, orgánové soustavy (opěrná, pohybová, oběhová, dýchací, trávicí, vylučovací a rozmnožovací, řídící), vyšší nervová činnost; nemoci, úrazy a prevence - příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí; závažná poranění a život ohrožující stavy, epidemie.	**P-9-5-01:** určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy
	P-9-5-02: orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka
	P-9-5-03: objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří
	P-9-5-04: rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, objasní význam zdravého způsobu života
	P-9-1-02: vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti
OBECNÁ BIOLOGIE A GENETIKA Dědičnost - podstata dědičnosti a přenos dědičných informací, gen.	**P-9-1-03:** uvede příklady dědičnosti v praktickém životě
PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY průběžně během školního roku = praktické metody poznávání přírody – pozorování lupou a mikroskopem (případně dalekohledem), zjednodušené určovací klíče a atlasy, založení herbáře a sbírek.	**P-9-8-01:** aplikuje praktické metody poznávání přírody
Průřezová témata, přesahy, souvislosti	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA	
Etnický původ	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA	
Ekosystémy	
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA	
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	
Fungování a vliv médií ve společnosti	

Přírodopis	9. ročník
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální

Přírodopis	9. ročník
	• Kompetence občanské • Kompetence pracovní • Kompetence digitální
Učivo	**ŠVP výstupy**
NEŽIVÁ PŘÍRODA Země - vznik a stavba Země; horniny a nerosty - vznik, vlastnosti, kvalitativní třídění, praktický význam a využití zástupců, určování jejich vzorků; vnější a vnitřní geologické procesy - příčiny a důsledky; půdy - složení, vlastnosti a význam půdy; vývoj zemské kůry a organismů na Zemi - geologické změny, vznik života, výskyt typických organismů a jejich přizpůsobování prostředí; podnebí a počasí ve vztahu k životu význam vody a teploty prostředí pro život, ochrana a využití přírodních zdrojů, význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka; mimořádné události způsobené přírodními vlivy - příčiny vzniku mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy, nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi.	**P-9-8-01:** aplikuje praktické metody poznávání přírody
	P-9-6-01: rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek
	P-9-6-02: rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody
	P-9-6-03: uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi
ZÁKLADY EKOLOGIE Organismy a prostředí - vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím; populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy, potravní řetězce, rovnováha v ekosystému; ochrana přírody a životního prostředí - globální problémy a jejich řešení, chráněná území.	**P-9-7-01:** uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi
	P-9-7-02: na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému
	P-9-7-03: vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam
	P-9-7-04: uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí
	P-9-8-02: dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody
PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY průběžně během školního roku = praktické metody poznávání přírody – pozorování lupou a mikroskopem (případně dalekohledem), zjednodušené určovací klíče a atlasy, založení herbáře a sbírek.	**P-9-8-01:** aplikuje praktické metody poznávání přírody

Přírodopis	9. ročník
Průřezová témata, přesahy, souvislosti	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH	
Objevujeme Evropu a svět	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA	
Základní podmínky života	
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA	
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	

5.14 Zeměpis

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
0	0	0	0	0	2	2	2	2	8
					Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	

Název předmětu	Zeměpis
Oblast	Člověk a příroda
Charakteristika předmětu	Vyučovací předmět Zeměpis má přírodovědný i společenskovědní charakter. Vzdělávání v tomto předmětu směřuje k: • získávání a rozvíjení orientace v geografickém prostředí; • osvojování hlavních geografických objektů, jevů, pojmů; • používání poznávacích metod; • získávání a rozvíjení dovedností pracovat se zdroji geografických informací; • respektování přírodních hodnot, lidských výtvorů; • podpoře ochrany životního prostředí;

<table>
<tr><th>Název předmětu</th><th>Zeměpis</th></tr>
<tr><td></td><td>

rozvoji trvalého zájmu o poznávání vlastní země a regionů světa jako nedílné součásti životního způsobu moderního člověka;
rozvíjení kritického myšlení a logického uvažování;
aplikování geografických poznatků v praktickém životě.

Umožňuje žákům orientovat se v současném světě a v jeho problémech, uvědomovat si civilizační rizika a perspektivy budoucnosti lidstva i vlastní spoluzodpovědnost za kvalitu života na Zemi a vztahu lidí k jejich přírodnímu i společenskému prostředí. Učí žáka myslet v evropských a globálních souvislostech, připravuje žáka na život v Evropě, s Evropou a pro Evropu, vede žáky k toleranci k lidem s odlišnou kulturou, náboženstvím, barvou pleti, politickým přesvědčením.
V praktické oblasti si žáci osvojují dovednosti pracovat s mapami, grafy, statistickými a informačními materiály a orientují se v nich. Učí se samostatně vyhledávat, třídit, hodnotit a srovnávat informace z různých zdrojů a využívat při tom i informační a komunikační technologie. Dále si osvojují dovednosti a techniky při orientaci a pohybu v terénu. Naučí se chápat pojmy národní mentalita a kultura, vlastenectví, evropanství, demokracie a uvědomují si význam tolerance, dorozumění a uplatňování pravidel mezilidského a mezinárodního soužití. Rozvíjí si schopnosti spolupracovat se spolužáky při řešení úkolů, komunikovat s lidmi, hledat cesty ke správnému řešení. Žáci jsou vedeni k vytváření kladných postojů ke vzdělávání na základě úspěchů z vlastních činnosti a iniciativy.
Výuka zeměpisu by měla výrazně podporovat používání cizího jazyka.
</td></tr>
<tr><td>Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)</td><td>
Časové vymezení:
<table>
<tr><th>ročník</th><th>časová dotace</th><th>forma</th></tr>
<tr><td>6.</td><td>2</td><td>povinný předmět</td></tr>
<tr><td>7.</td><td>2</td><td>povinný předmět</td></tr>
<tr><td>8.</td><td>2</td><td>povinný předmět</td></tr>
<tr><td>9.</td><td>2</td><td>povinný předmět</td></tr>
</table>
Výuka probíhá v kmenových třídách i v odborné učebně vybavené odpovídajícím výukovým materiálem. K preferovaným organizačním formám výuky patří poznávací vycházky, výlety a zájezdy, exkurze a praktická cvičení ve škole i v terénu, práce v učebně PC (výukové programy, využití internetu); skupinová práce s využitím map, pracovních listů, odborné literatury, časopisů, internetu; projekty.
</td></tr>
</table>

Název předmětu	Zeměpis
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	**Kompetence k učení:** • Učitel vytváří a rozvíjí zájem žáků o poznávání okolí svého domova, svého regionu, vlasti, o poznávání cizích zemí, zadává žákům práci, při níž žáci vyhledávají, třídí a hodnotí geografické informace z různých informačních zdrojů (internet, encyklopedie, televize, časopisy, grafy, tabulky, statistiky, mapy). • Učitel seznamuje žáky s obecně používanými termíny a tyto poznatky dává do vzájemných souvislostí s dalšími vzdělávacími oblastmi, společně s žáky hledá řešení otázek, předvádí manipulaci s globusem, mapami, atlasy, grafy, statistickými daty, s jízdními řády a s busolou, kontroluje výsledky pozorování, měření a požaduje od žáků zhodnocení výsledků práce na základě svých dosavadních zkušeností a dovedností a formulování patřičných závěrů. • Žáci si vytvářejí ucelenější představy o vzájemných vazbách mezi přírodním a společenským prostředím, vyhledávají, třídí a hodnotí geografické informace z různých informačních zdrojů (internet, encyklopedie, televize, časopisy, grafy, tabulky, statistiky, mapy). • Žáci se seznamují s obecně používanými termíny a tyto poznatky dávají do vzájemných souvislostí s dalšími vzdělávacími oblastmi, kriticky posuzují, porovnávají a formulují závěry, hledají řešení otázek, manipulují s globusem, mapami, atlasy, grafy, statistickými daty, s jízdními řády a s busolou.
	Kompetence k řešení problémů: • Učitel vede žáky k vyhledávání a kombinování informací z různých informačních zdrojů, k využívání metod, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům sami žáci, k argumentaci, k diskusi na dané téma, k obhajování svých výroků, k odpovědím na otevřené otázky, k práci s chybou. • Žáci jsou schopni pochopit problém, vyhledat k němu vhodné informace, diskutovat o možnostech řešení, učí myslet kriticky, jsou schopni hájit svá rozhodnutí
	Kompetence komunikativní: • Učitel vede žáky ke komunikaci mezi sebou, k dodržování předem stanovených pravidel vzájemné komunikace, k naslouchání a respektování názorů druhých, k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů, grafů a jiných forem záznamů v písemné i mluvené podobě. • Žáci formulují a vyjadřují své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřují se souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu, učí se naslouchat druhým a vhodně na ně reagovat.

Název předmětu	Zeměpis
	Kompetence sociální a personální: • Učitel vede žáky k využívání skupinového vyučování, k utváření pocitu zodpovědnosti za svá jednání, k ochotě pomoci a o pomoc požádat, k spoluúčasti na vytváření kritérií hodnocení a k následnému hodnocení svých výsledků, k dodržování dohodnuté kvality, postupů, termínů, k občanské odpovědnosti za vytváření podmínek pro udržitelný rozvoj v lokálním a globálním měřítku. • Žáci spolupracují ve skupinách na základě vytvořených pravidel, upevňují dobré mezilidské vztahy, pomáhají si a jsou schopni o pomoc požádat, učí se vzájemnému naslouchání.
	Kompetence občanské: • Učitel vede žáky k dodržování pravidel slušného chování, k pochopení práv a povinností v souvislosti s principem trvale udržitelného rozvoje k tomu, aby brali ohled na druhé, k vytváření osobních představ o geografickém a životním prostředí. • Učitel vysvětluje, zdůvodňuje a ukazuje žákům na konkrétních příkladech nutnost ochrany životního prostředí, seznamuje žáky s možnostmi jejich vlastního aktivního zapojení do této ochrany. Pěstuje v nich zájem o prostředí, ve kterém žijí (zájem o přírodní, kulturní i historické krásy) a pocit občanské zodpovědnosti za zachování udržitelného života pro budoucí generace. • Učí žáky uplatňovat v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v přírodě či urbanizované krajině a učí je ochraně za mimořádných událostí. • Prostřednictvím faktů a argumentů vede žáky k utváření postojů a hodnot vedoucích k respektování rovnoprávnosti lidí a k vážení se tradic, zvyků i kultury lidí v jiných částech světa. Vede žáky k demokratickým přístupům v řešení společenských problémů. • Žáci respektují názory druhých, uvědomují si svá práva a povinnosti ve škole i mimo školu, rozhodují se zodpovědně podle dané situace, chápou základní environmentální problémy, respektují požadavky na kvalitní životní prostředí, jednají v zájmu trvale udržitelného rozvoje. • Aktivně se zapojují do ochrany životního prostředí.
	Kompetence pracovní: • Učitel požaduje dodržování dohodnuté kvality práce, umožňuje žákům vzájemně si radit a pomáhat. Vede žáky k dodržování pravidel bezpečného chování v terénu, k vyhledávání a využívání různých zdrojů informací. Pomáhá nacházet žákům způsoby, jak využívat znalostí, dovedností a návyků

Název předmětu	Zeměpis
	získaných ve škole v osobním, profesním a veřejném životě. Učí žáky, jak si plánovat a organizovat svou pracovní činnost, hodnotí kladně svědomitost a systematickou práci žáků. • Žáci dodržují dohodnutou kvalitu práce, při práci si vzájemně radí a pomáhají. Dodržují pravidla bezpečného chování v terénu, vyhledávají a využívají různých zdrojů informací. Efektivně pracují.
	Kompetence digitální: • Učitel vede žáky k používání digitálních zařízení, k jejich využívání při učení. • K vytváření a upravování digitálního obsahu, kombinování různých formátů, k vyjadřování se za pomoci digitálních prostředků. • Umožňuje žákům využívat digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce. • Vede žáky k chápání významu digitálních technologií pro lidskou společnost, ke kritickému hodnocení jejich přínosů a k reflektování rizika jejich využívání. • Žáci používají digitální zařízení a využívají je při učení. • Vytvářejí a upravují digitální obsah, kombinují různé formáty, vyjadřují se za pomoci digitálních prostředků. • Žáci využívají digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce. • Vede žáky k chápání významu digitálních technologií pro lidskou společnost, ke kritickému hodnocení jejich přínosů a k reflektování rizika jejich využívání.

Zeměpis	**6. ročník**
Učivo	**ŠVP výstupy**
PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ Země jako vesmírné těleso - tvar, velikost a pohyby Země, střídání dne a noci, střídání ročních období, světový čas, časová pásma, pásmový čas, datová hranice, smluvený čas; krajinná sféra – přírodní sféra, společenská a hospodářská sféra, složky a prvky přírodní sféry; systém přírodní sféry na planetární úrovni - geografické pásy,	přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů, grafů, statistických a dalších zdrojů
	Z-9-2-01: prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů
	Z-9-2-02: rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu

Zeměpis	6. ročník
geografická (šířková) pásma, výškové stupně; systém přírodní sféry na regionální úrovni - přírodní oblasti.	**Z-9-2-03:** porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost
GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE Geografická kartografie a topografie - glóbus, měřítko glóbusu, zeměpisná síť, poledníky a rovnoběžky, zeměpisné souřadnice, určování zeměpisné polohy v zeměpisné síti; měřítko a obsah plánů a map, orientace plánů a map vzhledem ke světovým stranám; praktická cvičení a aplikace s dostupnými kartografickými produkty v tištěné i elektronické podobě; komunikační geografický a kartografický jazyk - vybrané obecně používané geografické, topografické a kartografické pojmy; základní topografické útvary: důležité body, výrazné liniové (čárové) útvary, plošné útvary a jejich kombinace: sítě, povrchy, ohniska – uzly; hlavní kartografické produkty: plán, mapa; jazyk mapy: symboly, smluvené značky, vysvětlivky; statistická data a jejich grafické vyjádření, tabulky; základní informační geografická média a zdroje.	**Z-9-1-01:** organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů
	Z-9-1-02: s porozuměním používá základní topografickou a kartografickou terminologii
TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE Cvičení a pozorování v terénu místní krajiny, geografické exkurze - orientační body, jevy, pomůcky a přístroje; stanoviště, určování hlavních a vedlejších světových stran, pohyb podle mapy a azimutu, odhad vzdáleností a výšek objektů v terénu; jednoduché panoramatické náčrtky krajiny, situační plány, schematické náčrtky pochodové osy, hodnocení přírodních jevů a ukazatelů; ochrana člověka při ohrožení zdraví a života - živelné pohromy, opatření proti nim, chování a jednání při nebezpečí živelných pohrom v modelových situacích.	**Z-9-7-01:** ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu
	Z-9-7-02: aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny
	Z-9-7-03: uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech
Průřezová témata, přesahy, souvislosti	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	
Rozvoj schopností poznávání	
Komunikace	
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA	
Občan, občanská společnost a stát (odpovědnost za ochranu přírodních sfér a životního prostředí; respektování kulturních, etnických a jiných odlišností)	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH	

Zeměpis	6. ročník
Jsme Evropané (humanitární pomoc)	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA	
Kulturní diference	
Etnický původ	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA	
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	
Vztah člověka k prostředí (ochrana přírody a životního prostředí)	
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA	
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	

Zeměpis	7. ročník
Učivo	**ŠVP výstupy**
OPAKOVÁNÍ UČIVA 6. ROČNÍKU Přírodní, společenská a hospodářská sféra Země.	
REGIONY SVĚTA Světadíly, oceány, makroregiony světa - určující a porovnávací kritéria, jejich přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti (přírodní oblasti, podnebné oblasti, sídelné oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti); modelové regiony světa – vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení - Afrika, Atlantský oceán, Amerika, Antarktida, Indický a Tichý oceán, Austrálie a Oceánie, Asie, Severní ledový oceán.	**Z-9-3-01:** lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny
	Z-9-3-02: porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států
	Z-9-3-03: zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich
	Z-9-4-04: porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit
	Z-9-4-06: lokalizuje na mapách světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech
TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE Cvičení a pozorování v terénu místní krajiny, geografické exkurze - orientační body,	**Z-9-7-01:** ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu
	Z-9-7-02: aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny

Zeměpis	7. ročník
jevy, pomůcky a přístroje; stanoviště, určování hlavních a vedlejších světových stran, pohyb podle mapy a azimutu, odhad vzdáleností a výšek objektů v terénu; jednoduché panoramatické náčrtky krajiny, situační plány, schematické náčrtky pochodové osy, hodnocení přírodních jevů a ukazatelů; ochrana člověka při ohrožení zdraví a života - živelné pohromy, opatření proti nim, chování a jednání při nebezpečí živelných pohrom v modelových situacích.	**Z-9-7-03:** uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech
Průřezová témata, přesahy, souvislosti	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	
Rozvoj schopností poznávání	
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA	
Občan, občanská společnost a stát (respektování kulturních, etnických a jiných odlišností)	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH	
Evropa a svět nás zajímá	
Objevujeme Evropu a svět	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA	
Kulturní diference (kulturní tradice, zvyky, náboženství)	
Etnický původ (různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa)	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA	
Lidské aktivity a problémy životního prostředí (ochrana přírody a životního prostředí, přístupy k přírodnímu a kulturnímu dědictví)	
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA	
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	

Zeměpis	8. ročník
Učivo	**ŠVP výstupy**
OPAKOVÁNÍ UČIVA 7. ROČNÍKU Afrika, Atlantský oceán, Amerika, Antarktida, Indický a Tichý oceán, Austrálie a Oceánie, Asie, Severní ledový oceán.	

Zeměpis	8. ročník
REGIONY SVĚTA Světadíly, oceány, makroregiony světa - určující a porovnávací kritéria, jejich přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti (přírodní oblasti, podnebné oblasti, sídelné oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti); modelové regiony světa – vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení – Evropa	**Z-9-3-01:** lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny
	Z-9-3-02: porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států
	Z-9-3-03: zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich
	Z-9-4-04: porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit
	Z-9-4-06: lokalizuje na mapách světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech
ČESKÁ REPUBLIKA Česká republika - zeměpisná poloha, rozloha, členitost, přírodní poměry a zdroje; obyvatelstvo: základní geografické, demografické a hospodářské charakteristiky, sídelní poměry; rozmístění hospodářských aktivit, sektorová a odvětvová struktura hospodářství; transformační společenské, politické a hospodářské procesy a jejich územní projevy a dopady; hospodářské a politické postavení České republiky v Evropě a ve světě, zapojení do mezinárodní dělby práce a obchodu; regiony České republiky – územní jednotky státní správy a samosprávy, krajské členění, kraj místního regionu, přeshraniční spolupráce se sousedními státy v euroregionech; místní region – zeměpisná poloha, kritéria pro vymezení místního regionu, vztahy k okolním regionům, základní přírodní a socioekonomické charakteristiky s důrazem na specifika regionu důležitá pro jeho další rozvoj (potenciál × bariéry).	**Z-9-6-01:** vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy
	Z-9-6-02: hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu
	Z-9-6-03: hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu
	Z-9-6-04: lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit
	Z-9-6-05: uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států
	Z-9-2-02: rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu
TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE Cvičení a pozorování v terénu místní krajiny, geografické exkurze - orientační body, jevy, pomůcky a přístroje; stanoviště, určování hlavních a vedlejších světových stran, pohyb podle mapy a azimutu, odhad vzdáleností a výšek objektů v terénu; jednoduché panoramatické náčrtky krajiny, situační plány, schematické náčrtky	**Z-9-7-01:** ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu
	Z-9-7-02: aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny
	Z-9-7-03: uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje

Zeměpis	8. ročník
pochodové osy, hodnocení přírodních jevů a ukazatelů; ochrana člověka při ohrožení zdraví a života - živelné pohromy, opatření proti nim, chování a jednání při nebezpečí živelných pohrom v modelových situacích.	v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech
Průřezová témata, přesahy, souvislosti	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	
Rozvoj schopností poznávání	
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA	
Občan, občanská společnost a stát (respektování kulturních, etnických a jiných odlišností)	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH	
Evropa a svět nás zajímá (naši sousedé v Evropě)	
Objevujeme Evropu a svět	
Jsme Evropané (evropské integrace)	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA	
Etnický původ	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA	
Ekosystémy	
Základní podmínky života	
Lidské aktivity a problémy životního prostředí (ochrana přírody)	
Vztah člověka k prostředí	
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA	
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (sdělení o regionech)	

Zeměpis	9. ročník
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní

Zeměpis	9. ročník
	• Kompetence digitální
Učivo	**ŠVP výstupy**
OPAKOVÁNÍ UČIVA 8. ROČNÍKU Světadíly, oceány, ČR.	
SPOLEČENSKÉ HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ Obyvatelstvo světa - základní kvantitativní a kvalitativní geografické, demografické, hospodářské a kulturní charakteristiky; globalizační společenské, politické a hospodářské procesy – aktuální společenské, sídelní, politické a hospodářské poměry současného světa, sídelní systémy, urbanizace, suburbanizace; světové hospodářství – sektorová a odvětvová struktura, územní dělba práce, ukazatele hospodářského rozvoje a životní úrovně; regionální společenské, politické a hospodářské útvary – porovnávací kritéria: národní a mnohonárodnostní státy, části států, správní oblasti, kraje, města, aglomerace; hlavní a periferní hospodářské oblasti světa; politická, bezpečnostní a hospodářská seskupení (integrace) států; geopolitické procesy, hlavní světová konfliktní ohniska.	**Z-9-4-01:** posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace
	Z-9-4-02: posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel
	Z-9-4-03: zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje
	Z-9-4-04: porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit
	Z-9-4-05: porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků
	Z-9-4-06: lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech
ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ Krajina - přírodní a společenské prostředí, typy krajin; vztah přírody a společnosti – udržitelný život a rozvoj, principy a zásady ochrany přírody a životního prostředí, chráněná území přírody, globální ekologické a environmentální problémy lidstva.	**Z-9-5-01:** porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin
	Z-9-5-02: uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů)
	Z-9-5-03: uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí
TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE Cvičení a pozorování v terénu místní krajiny, geografické exkurze - orientační body, jevy, pomůcky a přístroje; stanoviště, určování hlavních a vedlejších světových stran, pohyb podle mapy a azimutu, odhad vzdáleností a výšek objektů v terénu; jednoduché panoramatické náčrtky krajiny, situační plány, schematické náčrtky pochodové osy, hodnocení přírodních jevů a ukazatelů; ochrana člověka při ohrožení zdraví a života - živelné pohromy, opatření proti nim, chování a jednání při nebezpečí živelných pohrom v modelových situacích.	**Z-9-7-01:** ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu
	Z-9-7-02: aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny
	Z-9-7-03: uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech

Zeměpis	9. ročník
Průřezová témata, přesahy, souvislosti	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	
Kreativita	
Komunikace	
Kooperace a kompetice	
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA	
Formy participace občanů v politickém životě	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH	
Objevujeme Evropu a svět (globální problémy lidstva; globální vlivy na společenské prostředí; příčiny a důsledky politických, náboženských, hospodářských a kulturních rozporů; orientace na politické mapě světa; orientace v tematických mapách, grafech a ve statistických tabulkách světového hospodářství)	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA	
Kulturní diference	
Lidské vztahy	
Etnický původ	
Multikulturalita	
Princip sociálního smíru a solidarity	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA	
Ekosystémy	
Základní podmínky života	
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	
Vztah člověka k prostředí	
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA	
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	

5.15 Hudební výchova

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
1	1	1	1	1	1	1	1	1	9
Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	

Název předmětu	Hudební výchova
Oblast	Umění a kultura
Charakteristika předmětu	Vyučovací předmět Hudební výchova dává žákům příležitost, aby projevovali a uspokojovali svou přirozenou potřebu setkávání s hudbou. Tuto potřebu předmět podněcuje, rozvíjí a kultivuje. Hudební výchova by měla být předmětem uvolnění, radosti, citového prožitku, seberealizace, zábavy, týmové práce, při které se žáci budou učit rozpoznávat krásu umění, ctít schopnosti a výkony druhých lidí, vystupovat před spolužáky i dospělými, organizovat společenské akce, rozvíjet svou fantazii a tvůrčí schopnosti. Vyučovací předmět Hudební výchova usiluje o to, aby se z žáků stali budoucí návštěvníci koncertních síní a divadelních sálů, aby poznali souvislosti všech druhů umění a aby vhodně využívali celý komplex hudebních činností v různých oblastech svého života a obohatili tak své estetické vnímání a prožívání světa.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Hudebně výchovné činnosti jsou rozděleny na: • vokální činnosti (práce s hlasem, kultivace pěveckého i mluveného projevu, posilováním správných pěveckých návyků) • instrumentální činnosti (hra na hudební nástroje a jejich využití při hudební reprodukci i produkci) • hudebně pohybové činnosti (ztvárňování hudby pohybem, tancem a gesty) • poslechové činnosti (aktivní vnímání hudby, poznávání žánrů, stylů i podob) **Časové vymezení:**

ročník	časová dotace	forma
1.	1	povinný předmět
2.	1	povinný předmět

<table>
<tr><th>Název předmětu</th><th>Hudební výchova</th></tr>
<tr><td></td><td>
<table>
<tr><td>3.</td><td>1</td><td>povinný předmět</td></tr>
<tr><td>4.</td><td>1</td><td>povinný předmět</td></tr>
<tr><td>5.</td><td>1</td><td>povinný předmět</td></tr>
<tr><td>6.</td><td>1</td><td>povinný předmět</td></tr>
<tr><td>7.</td><td>1</td><td>povinný předmět</td></tr>
<tr><td>8.</td><td>1</td><td>povinný předmět</td></tr>
<tr><td>9.</td><td>1</td><td>povinný předmět</td></tr>
</table>
Výuka probíhá v kmenových třídách. Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání (skupinové vyučování, samostatná práce, kolektivní práce, krátkodobé projekty). Hudba je osvojována nejen při vyučování, ale i návštěvou výchovných koncertů, na besedách o hudbě i samostatně v mimoškolních hudebních aktivitách. Při hodnocení výsledků práce žáků přihlíží vyučující především k jejich přístupu k celému múzickému komplexu hudebních činností, ke snaze spolupracovat s ostatními a k úsilí o co nejlepší výsledek. Je možné zohlednit i případnou jednostrannou zaměřenost žáka na určitý typ hudebních činností.</td></tr>
<tr><td rowspan="3">Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků</td><td>Kompetence k učení:
• Učitel zprostředkovává žákům pohled na umění a kulturu jako způsob poznávání světa, rozvíjí tvořivost žáků aktivním osvojováním různých hudebních technik, vede žáky k tomu, aby se naučili rozumět obecně používaným termínům oblasti hudební a aby s nimi dovedli zacházet, učí vnímat umělecká díla v jejich historickém kontextu.
• Žáci podle individuálních schopností vyhledávají a třídí informace z oblasti hudebního umění.</td></tr>
<tr><td>Kompetence k řešení problémů:
• Učitel vede žáky k tomu, aby při svém hodnocení umění postupovali uvážlivě, aby dokázali svůj názor obhájit, předkládá žákům dostatečné množství estetických prožitků a dostatek prostoru k tomu, aby si uvědomili, že různí lidé vnímají stejnou věc různě.
• Žáci na základě individuální hudební vyspělosti srovnávají hudební díla, hledají spojitosti, samostatně a kriticky přemýšlejí, sledují hudební dění a zaujímají k němu postoj.</td></tr>
<tr><td>Kompetence komunikativní:
• Učitel ukazuje žákům, že vyslechnout názor druhých lidí na společný estetický prožitek a vhodně na něho reagovat může být přínosem, poskytuje žákům dostatečný prostor k jejich vlastnímu</td></tr>
</table>

Název předmětu	Hudební výchova
	uměleckému projevu, otevírá před žáky možnosti přistupovat k umění a kultuře jako ke způsobu dorozumívání, rozvíjí dovednosti pro vedení dialogu nebo diskuze o dojmu z uměleckého díla. • Žáci při práci ve skupině dokáží vyjádřit svůj názor, vhodnou formou ho obhájit a tolerovat názor druhých. Přistupují k umění a kultuře jako ke způsobu dorozumívání, rozvíjejí své dovednosti pro vedení dialogu nebo diskuze o dojmu z uměleckého díla.
	Kompetence sociální a personální: • Učitel vede žáky ke kritickému usuzování a posuzování žánrů a stylů hudby. Předkládá žákům dostatečné množství příkladů pro vytváření potřeby pohybovat se v estetickém prostředí, poskytuje žákům prostor pro osobité hudební projevy. • Učitel pomáhá žákům získat vhled do hudební kultury české i jiných národů. Vede je k pochopení emocionálního působení hudby a jejím vlivem k vytváření mostů mezi lidmi. Prohlubuje u žáků jejich vztah k hudebnímu umění v celé oblasti hudební kultury.
	Kompetence občanské: • Učitel vysvětluje žákům potřebu respektovat, chránit a oceňovat naše tradice, kulturní a historické dědictví, buduje v dětech pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, vede žáky k tomu, aby se aktivně zapojovali do kulturního dění ve škole, v obci,… • Učitel seznamuje žáky s významnými hudebními díly a jejich autory. • Žáci respektují názor druhých, chrání a oceňují naše kulturní tradice, aktivně se zapojují do kulturního dění. Podílejí se na vytváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků.
	Kompetence pracovní: • Učitel vede žáky k pozitivnímu vztahu k aktivním hudebním činnostem, učí žáky vhodně využívat psychohygienický účinek hudby. Vede žáky ke správnému zacházení s dostupnými hudebními nástroji, k jejich údržbě. Různými formami seznamuje žáky s různými profesemi hudební oblasti. • Žáci využívají jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře, tanečním pohybem vyjadřují hudební náladu. Vytvářejí si tak pozitivní vztah k aktivním hudebním činnostem, učí se vhodně využívat psychohygienický účinek hudby.
	Kompetence digitální: • Učitel vede žáky k používání digitálních zařízení, k jejich využívání při učení.

Název předmětu	Hudební výchova
	• K vytváření a upravování digitálního obsahu, kombinování různých formátů, k vyjadřování se za pomoci digitálních prostředků. • Umožňuje žákům využívat digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce. • Vede žáky k chápání významu digitálních technologií pro lidskou společnost, ke kritickému hodnocení jejich přínosů a k reflektování rizika jejich využívání. • Žáci používají digitální zařízení a využívají je při učení. • Vytvářejí a upravují digitální obsah, kombinují různé formáty, vyjadřují se za pomoci digitálních prostředků. • Žáci využívají digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce. • Vede žáky k chápání významu digitálních technologií pro lidskou společnost, ke kritickému hodnocení jejich přínosů a k reflektování rizika jejich využívání.

Hudební výchova	**1. ročník**
Učivo	**ŠVP výstupy**
VOKÁLNÍ ČINNOSTI Pěvecký a mluvní projev – pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu; hudební rytmus – realizace písní ve 2/4; intonace, vokální improvizace – hudební hry (ozvěna, otázka - odpověď).	zpívá v jednohlasu
INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI Hra na hudební nástroje – nástroje Orffova instrumentáře; rytmizace, melodizace, hudební doprovod, hudební hry (rytmizace slov, slovních spojení, říkadel; rytmizační hry hrou na tělo; vyťukávání jednoduchých rytmických celků, hra na ozvěnu).	rytmizuje a melodizuje jednoduché texty
	využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře
HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI Taneční hry se zpěvem; orientace v prostoru – utváření pohybové paměti, reprodukce pohybů při tanci či pohybových hrách.	reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje směr melodie

Hudební výchova	1. ročník
POSLECHOVÉ ČINNOSTI Zvuk, tón, hudba hlasitá a tichá, tóny vysoké a hluboké; pohyb melodie (vzestupná, sestupná); hudební styly a žánry – hudba taneční, pochodová, ukolébavka apod.	rozlišuje kvality tónů pohybem vyjadřuje směr melodie
HUDEBNĚ TEORETICKÉ ZNALOSTI Hudební nástroje – bicí (buben), smyčcové (housle, kontrabas), dechové (zobcová flétna, trubka, trombon); opěrné písně – 1. stupeň - Kočka leze dírou, 3. stupeň - Halí belí, 5. stupeň - To je zlaté posvícení.	rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje
Průřezová témata, přesahy, souvislosti	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	
Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění)	
Sebepoznání a sebepojetí (moje tělo, moje psychika - temperament, postoje, hodnoty; co o sobě vím a co ne)	
Psychohygiena (dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; uvolnění, relaxace)	
Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity, tvořivost v mezilidských vztazích)	
Poznávání lidí (vzájemné poznávání se ve skupině)	
Mezilidské vztahy (empatie a pohled na svět očima druhého)	
Komunikace (řeč zvuků a slov)	

Hudební výchova	2. ročník
Učivo	**ŠVP výstupy**
VOKÁLNÍ ČINNOSTI Pěvecký a mluvní projev – pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu; hudební rytmus – realizace písní ve 2/4, 3/4; dvojhlas; intonace, vokální improvizace – diatonické postupy v durových a mollových tóninách, hudební hry (ozvěna, otázka - odpověď); záznam vokální hudby – nota jako grafický znak pro tón.	zpívá v jednohlasu zazpívá nejméně 10 písní rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje

Hudební výchova	2. ročník
INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI Hra na hudební nástroje – nástroje Orffova instrumentáře, keyboard apod.; rytmizace, melodizace, hudební improvizace – hudební doprovod, hudební hry.	rytmizuje a melodizuje jednoduché texty
	využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře
	rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje
HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI Taktování, pohybový doprovod znějící hudby – dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance; pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby – pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků; orientace v prostoru – utváření pohybové paměti, reprodukce pohybů při tanci či pohybových hrách.	reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje tempo, dynamiku, směr melodie
	zvládá 2 pohybové hry se zpěvem
	rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje
POSLECHOVÉ ČINNOSTI Kvality tónů – délka, síla, barva, výška; hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem – rytmus, barva, pohyb melodie (vzestupná, sestupná); interpretace hudby – slovní vyjádření (jaká je to hudba a proč je taková).	rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby
	rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje
HUDEBNĚ TEORETICKÉ ZNALOSTI Hudební nástroje – bicí (buben, tympán), smyčcové (housle, kontrabas), dechové (zobcová flétna, trubka, trombon); notová osnova, houslový klíč, dvojčára, repetice, noty, dynamika (f, mf, p), tempo (pomalé, rychlé); opěrné písně – 1. stupeň - Kočka leze dírou, 3. stupeň - Maličká su, Halí belí, 5. stupeň - To je zlaté posvícení.	rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje
Průřezová témata, přesahy, souvislosti	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	
Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění)	
Sebepoznání a sebepojetí (moje tělo, moje psychika - temperament, postoje, hodnoty; co o sobě vím a co ne)	
Psychohygiena (dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; uvolnění, relaxace)	
Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity, tvořivost v mezilidských vztazích)	
Poznávání lidí (vzájemné poznávání se ve skupině)	
Mezilidské vztahy (empatie a pohled na svět očima druhého)	
Komunikace (řeč zvuků a slov)	

Hudební výchova	3. ročník
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní • Kompetence digitální
Učivo	**ŠVP výstupy**
VOKÁLNÍ ČINNOSTI Pěvecký a mluvní projev – pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu; hudební rytmus – realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu; dvojhlas a vícehlas – prodleva, kánon, lidový dvojhlas; intonace, vokální improvizace – diatonické postupy v durových a mollových tóninách, hudební hry (ozvěna, otázka - odpověď); záznam vokální hudby – zachycení melodie písně pomocí grafického vyjádření, nota jako grafický znak pro tón, zápis rytmu jednoduché písně, notový zápis jako opora při realizaci písně.	**HV-3-1-01:** zpívá v jednohlasu zazpívá nejméně 10 písní
INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI Hra na hudební nástroje – nástroje Orffova instrumentáře, keyboard apod.; rytmizace, melodizace, hudební improvizace – tvorba předeher, meziher, doher, hudební doprovod, hudební hry, jednodílná písňová forma (a - b); záznam instrumentální melodie – čtení a zápis rytmického schématu jednoduchého motivku či tématu instrumentální skladby, využití notačních programů.	**HV-3-1-02:** rytmizuje a melodizuje jednoduché texty **HV-3-1-03:** využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře
HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI Taktování, pohybový doprovod znějící hudby – dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance; pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby – pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků; orientace v prostoru – utváření pohybové paměti, reprodukce pohybů při tanci či pohybových hrách.	**HV-3-1-04:** reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie zvládá 2 pohybové hry se zpěvem

Hudební výchova	3. ročník
POSLECHOVÉ ČINNOSTI Kvality tónů – délka, síla, barva, výška; vztahy mezi tóny – souzvuk, akord; hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem - rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast, gradace, pohyb melodie (vzestupná, sestupná), zvukomalba, metrické, rytmické, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu; hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj; hudební styly a žánry – hudba taneční, pochodová, ukolébavka apod.; hudební formy – malá písňová forma, rondo, variace; interpretace hudby – slovní vyjádření (jaká je to hudba a proč je taková).	**HV-3-1-05:** rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby
	HV-3-1-06: rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální
	pozná 2 poslechové skladby
HUDEBNĚ TEORETICKÉ ZNALOSTI Hudební nástroje – klavír, dechové nástroje (pikola, příčná flétna, zobcová flétna, hoboj, klarinet, fagot, lesní roh, trubka, pozoun, tuba, helikon); stupnice, pentatonika, notopis (c1-g1), noty a pomlky půlové, čtvrťové, osminové dvoudobý takt + taktování; dynamika – crescendo, decrescendo; solmizační slabiky; hudební skladatelé Bedřich Smetana, Leoš Janáček, Antonín Dvořák, Bohuslav Martinů; opěrné písně: 2. stupeň – Dívča, dívča, 4. stupeň – Oči, černé oči.	
Průřezová témata, přesahy, souvislosti	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	
Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění)	
Sebepoznání a sebepojetí (moje tělo, moje psychika - temperament, postoje, hodnoty; co o sobě vím a co ne)	
Psychohygiena (dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; uvolnění, relaxace)	
Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity, tvořivost v mezilidských vztazích)	
Poznávání lidí (vzájemné poznávání se ve skupině)	
Mezilidské vztahy (empatie a pohled na svět očima druhého)	
Komunikace (řeč zvuků a slov)	

Hudební výchova	4. ročník
Učivo	**ŠVP výstupy**
VOKÁLNÍ ČINNOSTI pěvecký a mluvní projev – pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu; hudební rytmus – realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu; dvojhlas a vícehlas – prodleva, kánon, lidový dvojhlas; intonace, vokální improvizace – diatonické postupy v durových a mollových tóninách, hudební hry (ozvěna, otázka - odpověď); záznam vokální hudby – zachycení melodie písně pomocí grafického vyjádření, nota jako grafický znak pro tón, zápis rytmu jednoduché písně, notový zápis jako opora při realizaci písně	zpívá v jednohlase či dvojhlase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti zazpívá nejméně 10 písní
INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI Hra na hudební nástroje – nástroje Orffova instrumentáře, keyboard apod.; rytmizace, melodizace, hudební improvizace – tvorba předeher, meziher, doher, hudební doprovod, hudební hry, jednodílná písňová forma (a - b); záznam instrumentální melodie – čtení a zápis rytmického schématu jednoduchého motivku či tématu instrumentální skladby, využití notačních programů.	využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře vytváří jednoduché předehry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností /zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not
HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI Taktování, pohybový doprovod znějící hudby – dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance; pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby – pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků; orientace v prostoru – utváření pohybové paměti, reprodukce pohybů při tanci či pohybových hrách.	ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace

Hudební výchova	4. ročník
POSLECHOVÉ ČINNOSTI Kvality tónů – délka, síla, barva, výška; vztahy mezi tóny – souzvuk, akord; hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem – rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast, gradace, pohyb melodie (vzestupná, sestupná), zvukomalba, metrické, rytmické, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu; hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj; hudební styly a žánry – hudba taneční, pochodová, ukolébavka apod.; hudební formy – malá písňová forma, variace; interpretace hudby – slovní vyjádření (jaká je to hudba a proč je taková); rozdíl mezi celým tónem a půltónem, rozdíl mezi písničkou durovou a mollovou.	rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, pozná 2 poslechové skladby rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby
HUDEBNĚ TEORETICKÉ ZNALOSTI Solmizační slabiky – do, re, mi, fa, sol, la, si, do; notopis – jednočárkovaná oktáva, půlová pomlka; hudební nástroje – dechové dřevěné a žesťové, bicí, strunné smyčcové, drnkací a úderné; pojmy: kánon, koncert, variace, valčík, partitura, komorní hudba, melodie ukončená a neukončená; takt 3/4 + taktování; opěrné písně: 6. stupeň Ach, není, tu není; píseň lidová a umělá; hudební skladatelé: A. Dvořák, Ludvig van Beethoven, Leoš Janáček, Joseph Haydn.	
Průřezová témata, přesahy, souvislosti	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	
Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění)	
Sebepoznání a sebepojetí (moje tělo, moje psychika - temperament, postoje, hodnoty; co o sobě vím a co ne)	
Psychohygiena (dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; uvolnění, relaxace)	
Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity, tvořivost v mezilidských vztazích)	
Mezilidské vztahy (empatie a pohled na svět očima druhého)	
Komunikace (řeč zvuků a slov; dovednosti pro sdělování verbální a neverbální - technika řeči a vokálního projevu, výraz)	
Kooperace a kompetice (dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky)	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH	
Evropa a svět nás zajímá (naši sousedé v Evropě, život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy)	
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA	

Hudební výchova	4. ročník
Fungování a vliv médií ve společnosti (vliv médií na kulturu - role filmu, televize, Internetu v životě jednotlivce, rodiny, společnosti)	

Hudební výchova	5. ročník
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní • Kompetence digitální
Učivo	**ŠVP výstupy**
VOKÁLNÍ ČINNOSTI Pěvecký a mluvní projev – pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu; hudební rytmus – realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu; dvojhlas a vícehlas – prodleva, kánon, lidový dvojhlas; intonace, vokální improvizace – diatonické postupy v durových a mollových tóninách, hudební hry (ozvěna, otázka - odpověď); záznam vokální hudby – zachycení melodie písně pomocí grafického vyjádření, nota jako grafický znak pro tón, zápis rytmu jednoduché písně, notový zápis jako opora při realizaci písně.	**HV-5-1-01:** zpívá v jednohlasu či dvojhlase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti
	HV-5-1-02: realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not
	zazpívá nejméně 10 písní
INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI Hra na hudební nástroje – nástroje Orffova instrumentáře, keyboard apod.; rytmizace, melodizace, hudební improvizace – tvorba předeher, meziher, doher, hudební doprovod, hudební hry, jednodílná písňová forma (a - b); záznam instrumentální melodie – čtení a zápis rytmického schématu jednoduchého motivku či tématu instrumentální skladby, využití notačních programů.	**HV-5-1-02:** realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not
	HV-5-1-03: využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře
	HV-5-1-05: vytváří jednoduché předehry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace
HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI Taktování, pohybový doprovod znějící hudby – dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt,	**HV-5-1-04:** rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby
	HV-5-1-07: ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností, vytváří pohybové improvizace

Hudební výchova	5. ročník
taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance; pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby – pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků; orientace v prostoru – utváření pohybové paměti, reprodukce pohybů při tanci či pohybových hrách.	
POSLECHOVÉ ČINNOSTI kvality tónů – délka, síla, barva, výška; vztahy mezi tóny – souzvuk, akord; hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem - rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast, gradace, pohyb melodie (vzestupná, sestupná), zvukomalba, metrické, rytmické, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu; hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj; hudební styly a žánry – hudba taneční, pochodová, ukolébavka apod.; hudební formy – malá písňová forma, rondo, variace; interpretace hudby – slovní vyjádření (jaká je to hudba a proč je taková).	**HV-5-1-04:** rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby **HV-5-1-06:** rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků pozná 2 poslechové skladby
HUDEBNĚ TEORETICKÉ ZNALOSTI Šestnáctinová nota; malá písňová forma; rondo; pomocné linky, oktáva (malá, jednočárkovaná, dvoučárkovaná); akord (C dur, G dur), tónika, dominanta; staccato, legato; hudební nástroje – viola, harfa, varhany, cimbál, činely; takt 4/4 + taktování; tempová označení (largo, adagio, andante, allegro, vivace, presto); symfonický orchestr; dynamická znaménka (pp, mp, mf, ff); tanec menuet, furiant; hudební skladatelé – Johann Sebastian Bach, Wolfgang Amadeus Mozart, Jakub Jan Ryba, Bedřich Smetana, Antonín Dvořák; opěrná píseň: Ráda, ráda, můj zlatej Honzíčku.	
Průřezová témata, přesahy, souvislosti	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	
Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění)	
Sebepoznání a sebepojetí (moje tělo, moje psychika - temperament, postoje, hodnoty; co o sobě vím a co ne	
Psychohygiena (dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; uvolnění, relaxace)	
Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity, tvořivost v mezilidských vztazích)	
Mezilidské vztahy (empatie a pohled na svět očima druhého)	
Komunikace (řeč zvuků a slov; dovednosti pro sdělování verbální a neverbální - technika řeči a vokálního projevu, výraz)	
Kooperace a kompetice (dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky)	

Hudební výchova	5. ročník
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH	
Evropa a svět nás zajímá (naši sousedé v Evropě, život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy)	
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA	
Fungování a vliv médií ve společnosti (vliv médií na kulturu - role filmu, televize, Internetu v životě jednotlivce, rodiny, společnosti)	

Hudební výchova	6. ročník
Učivo	**ŠVP výstupy**
VOKÁLNÍ ČINNOSTI Pěvecký a mluvní projev – rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová hygiena, hlasová nedostatečnosti a některé způsoby její nápravy, mutace, jednohlasý zpěv, deklamace; intonace a vokální improvizace – diatonické postupy v durových a mollových tóninách, improvizace jednoduchých hudebních forem; hudební rytmus - odhalování vzájemných souvislostí rytmu řeči a hudby, využívání rytmických zákonitostí při vokálním projevu; orientace v notovém zápisu vokální skladby – práce s notovým zápisem; rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti – reprodukce tónů a melodií, zachycování rytmu popřípadě i melodie zpívané/hrané písně pomocí notového záznamu; reflexe vokálního projevu – vlastní vokální projev a vokální projev ostatních.	dokáže podle svých individuálních dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně zpívat v jednohlasu pracuje nejméně s 10 písněmi (v dur i moll) orientuje se v jednoduchém notovém zápisu umí vyhledat určené takty a rytmy
INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI Hra na hudební nástroje (nástrojová reprodukce melodií, hra a tvorba doprovodů s využitím nástrojů Orffova instrumentáře a keyboardů, nástrojová improvizace, rytmické hádanky, rytmické ozvěny, rytmická hra na tělo; záznam hudby – noty; vyjadřování hudebních i nehudebních představ a myšlenek pomocí hudebního nástroje; tvorba doprovodů pro hudebně dramatický projev.	rozvíjí rytmické cítění a rytmickou paměť
HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI Pohybový doprovod znějící hudby – taktování, taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění; pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla – pantomima; pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby – tempové,	taktuje ve dvoučtvrťovém a tříčtvrtečním taktu

Hudební výchova	6. ročník
dynamické, rytmicko-metrické, harmonické; orientace v prostoru – rozvoj pohybové paměti, reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách.	
POSLECHOVÉ ČINNOSTI Hudební dílo a jeho autor – hudební skladba v kontextu s jinými hudebními i nehudebními díly, dobou vzniku, životem autora, vlastními zkušenostmi; hudební styly a žánry – chápání jejich funkci vzhledem k životu jedince i společnosti, kulturním tradicím a zvykům; výběr poslechových skladeb (G. F Händel, W. A. Mozart, J. Haydn, L. van Beethoven, B. Smetana, A. Dvořák).	sluchem rozliší zvuk vybraných hudebních nástrojů a dovede je pojmenovat umí rozlišit lidovou a umělou píseň, melodram, muzikál, operu a operetu pozná 2 poslechové skladby
HUDEBNĚ TEORETICKÉ ZNALOSTI Orientace v grafickém záznamu melodie; zajímavosti ze života hudebních skladatelů a hudebních interpretů minulosti a současnosti.	
Průřezová témata, přesahy, souvislosti	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	
Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění)	
Sebepoznání a sebepojetí (moje tělo, moje psychika - temperament, postoje, hodnoty; co o sobě vím a co ne	
Psychohygiena (dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; uvolnění, relaxace)	
Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity - pružnost nápadů, originality, schopnost vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti „dotahovat“ nápady do reality)	
Komunikace (řeč zvuků a slov)	
Kooperace a kompetice (dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky; rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro kooperaci)	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA	
Kulturní diference (poznávání vlastního kulturního zakotvení)	
Lidské vztahy (vztahy mezi kulturami - vzájemné obohacování různých kultur)	

Hudební výchova	7. ročník
Učivo	**ŠVP výstupy**
VOKÁLNÍ ČINNOSTI Pěvecký a mluvní projev – rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová hygiena, hlasová nedostatečnost a některé způsoby její nápravy, mutace, vícehlasý a jednohlasý zpěv,	HV-9-1-02: uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlasu i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého pracuje nejméně s 10 písněmi (v dur i moll)

Hudební výchova	7. ročník
deklamace, techniky vokálního projevu, jejich využití při zpěvu i při společných vokálně instrumentálních aktivitách; intonace a vokální improvizace – intonační cvičení vzestupná a sestupná řada tónů, intonace stupnic dur; hudební rytmus – odhalování vzájemných souvislostí rytmu řeči a hudby, využívání rytmických zákonitostí při vokálním projevu; orientace v notovém zápisu vokální skladby – práce s notovým zápisem; rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti – reprodukce tónů a melodií, zachycování rytmu popřípadě i melodie zpívané/hrané písně pomocí notového záznamu; reflexe vokálního projevu – vlastní vokální projev a vokální projev ostatních, hledání možností nápravy hlasové nedostatečnosti - transpozice melodie, využití jiné hudební činnosti.	orientuje se v jednoduchém notovém zápisu
INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI Hra na hudební nástroje – hra a tvorba doprovodů s využitím nástrojů Orffova instrumentáře a keyboardů, rytmické hádanky, rytmické ozvěny, rytmická hra na tělo; záznam hudby – noty; vyjadřování hudebních i nehudebních představ a myšlenek pomocí hudebního nástroje; tvorba doprovodů pro hudebně dramatický projev.	reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace
HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI Pohybový doprovod znějící hudby – taktování, taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění; pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla – pantomima, improvizace; pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby – tempové, dynamické, rytmicko-metrické, harmonické; orientace v prostoru – rozvoj pohybové paměti, reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách.	pohybem reaguje na znějící hudbu s využitím jednoduchých gest a tanečních kroků
POSLECHOVÉ ČINNOSTI Hudební dílo a jeho autor – hudební skladba v kontextu s jinými hudebními i nehudebními díly, dobou vzniku, životem autora, vlastními zkušenosti; hudební styly a žánry – chápání jejich funkci vzhledem k životu jedince i společnosti, kulturním tradicím a zvykům; výběr poslechových skladeb různých období – baroko, klasicismus, romantismus, český romantismus.	sluchem rozliší zvuk vybraných hudebních nástrojů a dovede je pojmenovat
	spojuje poslech s instrumentální nebo pohybovou činností
	pozná 2 poslechové skladby

Hudební výchova	7. ročník
HUDEBNĚ TEORETICKÉ ZNALOSTI Orientace v grafickém záznamu melodie; zajímavosti ze života hudebních skladatelů a hudebních interpretů minulosti a současnosti – baroko, klasicismus, romantismus, český romantismus.	
Průřezová témata, přesahy, souvislosti	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	
Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění)	
Sebepoznání a sebepojetí (moje tělo, moje psychika - temperament, postoje, hodnoty; co o sobě vím a co ne)	
Psychohygiena (dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; uvolnění, relaxace)	
Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity - pružnost nápadů, originality, schopnost vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti „dotahovat“ nápady do reality)	
Komunikace (řeč zvuků a slov)	
Kooperace a kompetice (rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro kooperaci)	
Hodnoty, postoje, praktická etika (analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot)	

Hudební výchova	8. ročník
Učivo	**ŠVP výstupy**
VOKÁLNÍ ČINNOSTI Pěvecký a mluvní projev – rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová hygiena, jednohlasý zpěv, deklamace; intonace a vokální improvizace – intonační cvičení vzestupná a sestupná řada tónů, intonace stupnic dur; orientace v notovém zápisu vokální skladby – práce s notovým zápisem; reflexe vokálního projevu – vlastní vokální projev a vokální projev ostatních.	**HV-9-1-02:** uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlasu i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého
INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI Hra na hudební nástroje – hra a tvorba doprovodů s využitím nástrojů Orffova instrumentáře, počítače, rytmické ozvěny; záznam hudby – noty.	umí podle individuálních dispozic vytleskat obtížnější rytmus
	HV-9-1-01: využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách
	HV-9-1-03: reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace

Hudební výchova	8. ročník
HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI Pohybový doprovod znějící hudby – vlastní pohybové ztvárnění.	**HV-9-1-04:** rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě
	pohybem vyjadřuje různé taneční rytmy
POSLECHOVÉ ČINNOSTI Orientace v hudebním prostoru a analýza hudební skladby – postihování hudebně výrazových prostředků, významné sémantické prvky užité ve skladbě (zvukomalba, pohyb melodie, hudební forma; hudební dílo a jeho autor – hudební skladba v kontextu s jinými hudebními i nehudebními díly, dobou vzniku, životem autora, vlastními zkušenosti; hudební styly a žánry – chápání jejich funkci vzhledem k životu jedince i společnosti, kulturním tradicím a zvykům; výběr poslechových skladeb různých období a žánrů – baroko, klasicismus, romantismus, český romantismus, česká i světová hudba 20. století; interpretace znějící hudby – slovní charakterizování hudebního díla, vytváření vlastních soudů a preferencí.	zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období
HUDEBNĚ TEORETICKÉ ZNALOSTI Zajímavosti ze života hudebních skladatelů a hudebních interpretů minulosti a současnosti – baroko, klasicismus, romantismus, český romantismus, česká i světová hudba 20. století.	
Průřezová témata, přesahy, souvislosti	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	
Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění)	
Sebepoznání a sebepojetí (moje tělo, moje psychika - temperament, postoje, hodnoty; co o sobě vím a co ne)	
Psychohygiena (dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; uvolnění, relaxace)	
Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity - pružnost nápadů, originality, schopnost vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti „dotahovat“ nápady do reality)	
Komunikace (řeč zvuků a slov)	
Kooperace a kompetice (rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro kooperaci)	
Hodnoty, postoje, praktická etika (analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot)	

Hudební výchova	9. ročník
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní • Kompetence digitální
Učivo	**ŠVP výstupy**
VOKÁLNÍ ČINNOSTI Pěvecký a mluvní projev – rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová hygiena, jednohlasý zpěv, deklamace; intonace a vokální improvizace – intonační cvičení vzestupná a sestupná řada tónů, intonace stupnic dur; orientace v notovém zápisu vokální skladby – práce s notovým zápisem; reflexe vokálního projevu – vlastní vokální projev a vokální projev ostatních.	**HV-9-1-02:** uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlasu i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého
INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI Hra na hudební nástroje – hra a tvorba doprovodů s využitím nástrojů Orffova instrumentáře, počítače, rytmické ozvěny; záznam hudby – noty, notační programy a další způsoby záznamu hudby.	**HV-9-1-01:** využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách **HV-9-1-03:** reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace
HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI Vlastní pohybové ztvárnění.	**HV-9-1-04:** rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě
POSLECHOVÉ ČINNOSTI Orientace v hudebním prostoru a analýza hudební skladby – postihování hudebně výrazových prostředků, významné sémantické prvky užité ve skladbě (zvukomalba, pohyb melodie, hudební forma; hudební dílo a jeho autor – hudební skladba v kontextu s jinými hudebními i nehudebními díly, dobou vzniku, životem autora, vlastními zkušenosti; hudební styly a žánry – chápání jejich funkci vzhledem k životu jedince i společnosti, kulturním tradicím a zvykům; interpretace znějící hudby – slovní	**HV-9-1-05:** orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku **HV-9-1-06:** zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období **HV-9-1-07:** vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění

Hudební výchova	9. ročník
charakterizování hudebního díla, vytváření vlastních soudů a preferencí; výběr poslechových skladeb různých období a žánrů – baroko, klasicismus, romantismus, český romantismus, česká i světová hudba 20. století.	
HUDEBNĚ TEORETICKÉ ZNALOSTI Orientace v grafickém záznamu melodie; rytmický zápis jednoduché lidové písně; zajímavosti ze života hudebních skladatelů a hudebních interpretů minulosti a současnosti – baroko, klasicismus, romantismus, český romantismus, česká i světová hudba 20. století.	
Průřezová témata, přesahy, souvislosti	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	
Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění)	
Sebepoznání a sebepojetí (moje tělo, moje psychika - temperament, postoje, hodnoty; co o sobě vím a co ne)	
Psychohygiena (dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; uvolnění, relaxace)	
Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity - pružnost nápadů, originality, schopnost vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti „dotahovat“ nápady do reality)	
Kooperace a kompetice (rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro kooperaci)	

5.16 Výtvarná výchova

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
1	1	1	2	2	2	2	1	1	13
Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	

Název předmětu	Výtvarná výchova
Oblast	Umění a kultura
Charakteristika předmětu	Vyučovací předmět Výtvarná výchova umožňuje žákům poznávání světa prostřednictvím výtvarných činností a postupně se formujícího výtvarného myšlení. Toto poznání směřuje k tomu, aby se žáci naučili rozumět výtvarnému umění, aby ho chápali jako nedílnou součást svého života a společnosti.

Název předmětu	Výtvarná výchova
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Cílem předmětu je, aby si žáci prakticky osvojili potřebné výtvarné dovednosti a techniky, rozvíjeli svou přirozenou potřebu vlastního výtvarného vyjádření, svou fantazii a prostorovou představivost a smysl pro originalitu. Vzdělávání ve vyučovacím předmětu Výtvarná výchova směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o výtvarné umění, vede k porozumění základním pojmům ve výtvarné výchově, seznamuje se základními zákonitostmi při používání různých výtvarných technik, učí chápat umělecký proces jako způsob poznání a komunikace, učí užívat různorodé umělecké vyjadřovací prostředky pro vyjádření svého vnímání, cítění, poznávání, seznamuje s vybranými uměleckými díly. **Časové vymezení:** ročník | časová dotace | forma 1. | 1 | povinný předmět 2. | 1 | povinný předmět 3. | 1 | povinný předmět 4. | 2 | povinný předmět 5. | 2 | povinný předmět 6. | 2 | povinný předmět 7. | 2 | povinný předmět 8. | 1 | povinný předmět 9. | 1 | povinný předmět Jednohodinové týdenní dotace vyučovacího předmětu Výtvarná výchova lze ve vhodných případech organizovat „střídavě“ jako dvouhodinovky 1x za 14 dnů v kombinaci s vyučovacím předmětem Pracovní činnosti. Výuka probíhá v kmenových třídách, multifunkční učebně nebo mimo budovu školy /práce v plenéru/. Ve výuce v 1. vzdělávacím období (1. až 3. ročník) převládají různé hravé činnosti a experimentování, v 2. období (4. až 5. ročník) přecházejí žáci již k uvědomělejší výtvarné práci. Ve 3. období (6. až 9. ročník) se

Název předmětu	Výtvarná výchova
	vzdělávací obsah předmětu zaměřuje na posilování sebevědomí žáků a podněcování jejich zájmu o výtvarnou práci vhodnou motivací a volbou náročnějších úkolů a technik (vyžadujících již určité znalosti a zručnosti). Zaměřuje se rovněž větší měrou i na náměty vyžadující více přemýšlení, uvažování, a také vytváří větší prostor pro osobitý umělecký projev žáka. Učitel volí konkrétní činnosti sám podle svého uvážení s ohledem na podmínky výuky, schopnosti, zkušenosti a potřeby.
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	**Kompetence k učení:** • Žáci jsou vedeni k samostatnému pozorování a vnímání reality a řešení výtvarných problémů. Učitel vytváří podnětnou atmosféru pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot jako způsobu poznávání světa, umožňuje žákovi pozorovat, experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry, rozvíjí tvořivost žáků aktivním osvojováním různých výtvarných technik. • Učitel zadává jednotlivé úkoly tak, aby si každý žák mohl sám zorganizovat vlastní činnost, využívá kladného hodnocení k motivaci pro další výtvarnou činnost. • Při teoreticky zaměřených hodinách si žáci vytváří takové učební materiály, aby je mohli dále využívat pro své vlastní učení. • Žáci při své tvorbě poznávají vlastní pokroky a při konečném výstupu si dokáží zpětně uvědomit problémy související s realizací.
	Kompetence k řešení problémů: • Učitel vede žáky k tomu, aby vyhledávali vazby mezi druhy umění a uměleckými žánry na základě podobnosti jejich znaků a témat, která jsou jimi zpracována, otevírá před žáky možnosti volby výtvarných vyjadřovacích prostředků, rozvíjí kritické myšlení při posuzování uměleckého díla i vlastní tvorby. • Žáci vyhledávají vazby mezi druhy umění a uměleckými žánry na základě podobnosti jejich znaků a témat; volí si výtvarné vyjadřovací prostředky, rozvíjejí kritické myšlení při posuzování uměleckého díla i vlastní tvorby.
	Kompetence komunikativní: • Učitel otvírá před žáky možnosti přistupovat k umění a ke kultuře jako ke způsobu komunikace, rozvíjí dovednosti důležité pro vedení dialogu nebo diskuze o dojmu z uměleckého díla, vede žáky

Název předmětu	Výtvarná výchova
	k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti i minulosti a ke kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností. • Žáci se zapojují do diskuse, respektují názory druhých.
	Kompetence sociální a personální: • Učitel rozvíjí u žáků schopnost spolupracovat, pracovat v týmu, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých, vede žáky k tvořivému přístupu ke světu, k aktivnímu překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života, uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince. • Učitel dodává žákům sebedůvěru, podle potřeby žákům v činnostech pomáhá, umožňuje každému zažít úspěch, zohledňuje rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků. • Žáci umí tvořivě pracovat ve skupině, kolegiálně si pomáhají, respektují různorodost vyjádření a možnost alternativního přístupu.
	Kompetence občanské: • Učitel seznamuje žáky s významnými výtvarnými díly a jejich autory, probouzí u žáků potřeby návštěv výstav výtvarných prací, podchycuje individuální zájem žáků o kulturní dění. • Vede žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem a k toleranci k jejich výtvarným projevům. • Žáci chápou a respektují estetické požadavky na životní prostředí. • Při propagaci školních akcí žáci vytváří plakáty a upoutávky, kterými prezentují školu, žáci prezentují výsledky své práce a účastní se výtvarných soutěží.
	Kompetence pracovní: • Učitel vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci, vytváří podnětné a tvořivé pracovní prostředí, mění pracovní podmínky a tím žáky vede k adaptaci na nové pracovní podmínky, naučí žáky používat při práci vhodné materiály, nástroje a technologie, naučí je chránit své zdraví při práci. • Různými formami (exkurze, film, beseda….) seznamuje žáky s různými výtvarnými profesemi. • Talentovaným žákům pomáhá při volbě vhodného povolání - studia, ve kterém budou moci plně využít a rozvinout svoje nadání. • Žáci používají při práci vhodné materiály, nástroje a technologie, při práci si chrání své zdraví.
	Kompetence digitální: • Učitel vede žáky k používání digitálních zařízení, k jejich využívání při učení.

Název předmětu	Výtvarná výchova
	• K vytváření a upravování digitálního obsahu, kombinování různých formátů, k vyjadřování se za pomoci digitálních prostředků. • Umožňuje žákům využívat digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce. • Vede žáky k chápání významu digitálních technologií pro lidskou společnost, ke kritickému hodnocení jejich přínosů a k reflektování rizika jejich využívání. • Žáci používají digitální zařízení a využívají je při učení. • Vytvářejí a upravují digitální obsah, kombinují různé formáty, vyjadřují se za pomoci digitálních prostředků. • Žáci využívají digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce. • Vede žáky k chápání významu digitálních technologií pro lidskou společnost, ke kritickému hodnocení jejich přínosů a k reflektování rizika jejich využívání.

Výtvarná výchova	**1. ročník**
Učivo	**ŠVP výstupy**
ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI Prvky vizuálně obrazného vyjádření (hra s linií a barvou); uspořádání objektů do celků (rozvíjení smyslu pro výtvarný rytmus, kompozice plochy s použitím libovolných prvků); reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly (vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových - výtvarné vyjádření vjemů a postojů ke skutečnosti na základě vlastního prožitku dítěte).	rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy; porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ
	v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném uspořádání linie, tvary, objemy, barvy a další prvky a jejich kombinace
	využívá rozličné nabídnuté materiály, techniky a formáty
	rozezná základní plošné tvary, dovede je pojmenovat a použít ve vlastním obrazném vyjádření
	rozezná barvy v základní škále
UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností (tematická kresba a malba, výtvarné vyjádření zvyků a tradic); typy obrazně vizuálních vyjádření (aktivní práce s ilustrací, vyjádření fantastických představ, zážitková tvorba, plastická tvorba).	využívá rozličné nabídnuté materiály, techniky a formáty
	interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření
	vyjádří podle zadání vlastní zkušenost prožitku reálného světa

Výtvarná výchova	1. ročník
OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření (v komunikaci se spolužáky, hodnocení vlastní tvorby práce na společném projektu).	na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil
Průřezová témata, přesahy, souvislosti	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	
Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání)	
Sebepoznání a sebepojetí (poznávání osobitých rysů vlastního vnímání a vyjádření skutečnosti, porovnávání s ostatními, rozvoj sebehodnocení; vytváření si vlastního světa představ, vzpomínek, obrazů; další poznávání a rozvíjení osobitých rysů vlastního prožívání a vyjadřování skutečnosti)	
Kreativita (rozvíjení tvůrčí zvědavosti při práci se základními vyjadřovacími prostředky)	
Komunikace (poznávání komunikačních účinků vlastního vyjádření, rozvíjení dovednosti citlivě vnímat vyjádření a nálady vlastní i druhých; rozvíjení dovednosti vnímat výrazové možnosti a účinky)	
Kooperace a kompetice (rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro kooperaci)	

Výtvarná výchova	2. ročník
Učivo	**ŠVP výstupy**
ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI Prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury – jejich jednoduché vztahy, podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru.	rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy; porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ
	využívá rozličné nabídnuté materiály, techniky a formáty
	rozezná základní plošné A prostorové tvary, dovede je pojmenovat a použít ve vlastním obrazném vyjádření
	rozezná barvy v základní škále, vnímá odlišné odstíny, pojmenuje je v přirovnání
UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností (manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru); typy obrazně vizuálních vyjádření (různé výtvarné techniky - zobrazení hračky a objektů, ilustrace textů, volná malba).	využívá rozličné nabídnuté materiály, techniky a formáty
	v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a jejich kombinace
	Vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje
	vyjádří podle zadání vlastní zkušenost prožitku reálného světa
	učí se hovořit o výtvarném díle, pozná práci některých malířů, ilustrátorů)

Výtvarná výchova	2. ročník
OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ Osobní postoj v komunikaci - jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací.	interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností
Průřezová témata, přesahy, souvislosti	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	
Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání)	
Sebepoznání a sebepojetí (poznávání osobitých rysů vlastního vnímání a vyjádření skutečnosti, porovnávání s ostatními, rozvoj sebehodnocení; vytváření si vlastního světa představ, vzpomínek, obrazů; další poznávání a rozvíjení osobitých rysů vlastního prožívání a vyjadřování skutečnosti)	
Kreativita (rozvíjení tvůrčí zvědavosti při práci se základními vyjadřovacími prostředky)	
Komunikace (poznávání komunikačních účinků vlastního vyjádření, rozvíjení dovednosti citlivě vnímat vyjádření a nálady vlastní i druhých; rozvíjení dovednosti vnímat výrazové možnosti a účinky)	
Kooperace a kompetice (rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro kooperaci)	

Výtvarná výchova	3. ročník
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní • Kompetence digitální
Učivo	**ŠVP výstupy**
ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI Prvky vizuálně obrazného vyjádření (hra s linií a barvou); uspořádání objektů do celků (rozvíjení smyslu pro výtvarný rytmus, kompozice plochy s použitím libovolných prvků); reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly (vizuálně	**VV-3-1-01:** rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy; porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ
	rozezná barvy v základní škále, vnímá odlišné odstíny, pojmenuje je v přirovnání
	rozezná základní plošné a prostorové tvary, dovede je pojmenovat a použít ve vlastním obrazném vyjádření

Výtvarná výchova	3. ročník
obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly, výtvarné vyjádření vjemů a postojů ke skutečnosti na základě vlastního prožitku dítěte, plastická tvorba); smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření (umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama).	pomocí přiřazení a přirovnání dovede charakterizovat základní prvky vizuálně obrazného vyjádření (barva, linie, tvar, povrch, objem, objekt)
	dovede pojmenovat a charakterizovat prvky použité ve vlastním vyjádření a jednoduše zdůvodnit jejich užití
	charakterizuje konkrétní barvu, tvar, objem, povrch, objekt a dovede je přenést do vlastního vizuálně obrazného vyjádření
UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností (tematická kresba a malba, výtvarné vyjádření zvyků a tradic); typy obrazně vizuálních vyjádření (aktivní práce s ilustrací, vyjádření fantastických představ, zážitková tvorba).	**VV-3-1-02:** v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace
	VV-3-1-03: vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje
	vyjádří podle zadání vlastní zkušenost prožitku reálného světa
	využívá rozličné nabídnuté materiály, techniky a formáty
	dovede se vyjádřit i slovy, pohybem, zvukem, přemístěním nebo proměnou objektu
	uvědomuje si a dovede vyjádřit vjemy interiéru a exteriéru budov a krajiny; vnímá prostředí kolem sebe jako prostor pro prožívání a komunikaci
	dovede jednoduše odůvodnit svoji oblibu konkrétních ilustrací, animovaných filmů, hraček, počítačových her a jejich hrdinů
	dovede spolupracovat na společném díle ve dvojici i ve skupině, vnímá vlastní přínos pro společnou práci
	aktivně spolupracuje na vytváření společného prostředí ve třídě
	porovnává dle své zkušenosti různé interpretace výtvarných děl
OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření (v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje, hodnocení vlastní tvorby, práce na společném projektu).	**VV-3-1-04:** interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností
	VV-3-1-05: na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil
	dovede vyslechnout a respektovat odlišný názor na své i cizí dílo
Průřezová témata, přesahy, souvislosti	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	
Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání)	
Sebepoznání a sebepojetí (poznávání osobitých rysů vlastního vnímání a vyjádření skutečnosti, porovnávání s ostatními, rozvoj sebehodnocení; vytváření si vlastního světa představ, vzpomínek, obrazů; další poznávání a rozvíjení osobitých rysů vlastního prožívání a vyjadřování skutečnosti)	

Výtvarná výchova	3. ročník
Kreativita (rozvíjení tvůrčí zvědavosti při práci se základními vyjadřovacími prostředky)	
Komunikace (poznávání komunikačních účinků vlastního vyjádření, rozvíjení dovednosti citlivě vnímat vyjádření a nálady vlastní i druhých; rozvíjení dovednosti vnímat výrazové možnosti a účinky)	
Kooperace a kompetice (rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro kooperaci)	

Příklady činností pro 1. – 3. ročník
barevný svět kolem nás; barvy, které známe; má to barvu jako …; barvy, které patří k sobě, stejné a podobné barvy a odstíny; moje nejmilejší barevné oblečení, hračky, knižní ilustrace; veselé barvy; malujeme jednou, dvěma, všemi barvami; „Jak šla barva na výlet“ (setkávání a mísení příbuzných a odlišných barev); linie, plochy, tvary (kde jsou kolem nás; najdi, ukaž, namaluj, nakresli, vytvoř nejdelší čáru, největší čtverec, trojúhelník, kouli, krychli,…; kde jsou (barvy, linie, tvary, textury povrchu…) kolem nás a kde jsou v obrazech a sochách, v architektuře; pozoruj a vyprávěj (co je nejtmavší, nejsvětlejší, kolem nás, ve škole, v přírodě; malujeme, kreslíme, modelujeme, tvoříme a instalujeme objekty a tím vyprávíme o světě kolem nás a o sobě samém; sbírky a instalace z drobných předmětů, přírodnin a materiálů (tvůrčí zpracování a reflexe těchto předmětů); zážitky z každodenního života, cesta do školy, výlet, škola v přírodě – s využitím všech prostředků vizuálního vyjadřování; malba štětcem, houbou, prsty…, kresba dřívkem, tužkou, rozličnými materiály a nástroji zanechávajícími různou stopu největší a nejmenší obraz, který znám a který dovedu vtvořit; pohádkový hrad, jeskyně, džungle… (organizace prostoru); stopy ve sněhu nebo v písku jako záznam vlastního pohybu; místo jenom pro mne (vyhledávání a označení svého místa v přírodě); namaluj, nakresli, vymodeluj, jak zpívají ptáci, jak chutná čokoláda, jak voní mateřídouška, jak pohladíš kotě, jak navlékáš korálky… (vizuální vyjádření vjemů ostatních smyslů); moje nejmilejší místo, kam si přivedu své kamarády; kam jdu, když mám radost, když je mi smutno; veselá, klidná a smutná místa okolo nás; denní a roční doby, proměny počasí a nálad vyjádřené všemi dostupnými prostředky; vyprávíme obrazem – všední i nevšední situace, příhody a události; veselé a smutné barvy, tvary a linie; veselé a smutné tváře a postavy; veselý a smutný den…; nové příběhy známých postaviček; kolektivní instalace nebo koláž; moje oblíbené pohádkové knížky, večerníčky, animované filmy; vyprávění, dramatizace či vlastní obrazové vyjádření příběhu; výstava „Svět našich hraček“ (společná instalace ve třídě); společné sbírky předmětů, přírodnin; společná práce na instalaci výtvarných prací

Výtvarná výchova	4. ročník
Učivo	**ŠVP výstupy**
ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI Prvky vizuálně obrazného vyjádření (práce s tvarem, objemem, linií a barvou - vnímání teplých a studených barev, symetrická a asymetrická řešení, vyjádření znaků, tvarů a barevnosti přírodních objektů, práce na PC v grafickém editoru); uspořádání objektů do celků (rozvíjení smyslu pro výtvarný rytmus, kompozice plochy s použitím libovolných prvků, vytváření prostorových objektů); smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření (umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama).	při vlastních tvůrčích činnostech prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné) při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností

Výtvarná výchova	4. ročník
UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností (tematická kresba a malba, výtvarné vyjádření zvyků a tradic); typy obrazně vizuálních vyjádření (dekorace interiéru, hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, skulptura, plastika, animovaný film, fotografie).	nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě
OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření (v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje, hodnocení vlastní tvorby, práce na společném projektu); komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření.	nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil
Průřezová témata, přesahy, souvislosti	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	
Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání a navazujícího pojmového aparátu)	
Sebepoznání a sebepojetí (další poznávání specifických rysů vlastní osobnosti v interakci s realitou a jejími záznamy; uvědomování si jedinečnosti vlastního osobitého vnímání a vlastní schopnosti vyjádření)	
Kreativita (rozvíjení dovednosti zabývat se vlastnostmi smyslově poznávané reality, hlouběji je poznávat, vyhledávat odpovídající vyjadřovací prostředky pro jejich vyjádření; tvořivý přístup ke kulturním produktům)	
Komunikace (řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem; dovednosti pro neverbální vyjadřování)	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA	
Kulturní diference (jedinečnost každého člověka, rozvíjení tolerance a vstřícnosti k odlišnostem a osobním zvláštnostem; jedinečnost každého člověka)	
Lidské vztahy (tolerance, empatie, citlivost vůči jinému)	
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA	
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti)	

Výtvarná výchova	5. ročník
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní

Výtvarná výchova	5. ročník
	• Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní • Kompetence digitální
Učivo	**ŠVP výstupy**
ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI Prvky vizuálně obrazného vyjádření (práce s tvarem, objemem, linií a barvou - vnímání teplých a studených barev, symetrická a asymetrická řešení, vyjádření znaků, tvarů a barevnosti přírodních objektů, práce na PC v grafickém editoru); uspořádání objektů do celků (uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření); smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření (umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama).	**VV-5-1-01:** při vlastních tvůrčích činnostech prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné)
	VV-5-1-02: při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností
	VV-5-1-03: nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě
UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností (tematická kresba a malba, výtvarné vyjádření zvyků a tradic); typy obrazně vizuálních vyjádření (dekorace interiéru, hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, skulptura, plastika, animovaný film, komiks, fotografie, elektronický obraz, reklama).	**VV-5-1-03:** nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě
OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření (v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje, hodnocení vlastní tvorby, práce na společném projektu); komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření; proměny komunikačního obsahu (záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění).	**VV-5-1-04:** osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky
	VV-5-1-05: porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace
	VV-5-1-06: nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil
Průřezová témata, přesahy, souvislosti	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	
Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání a navazujícího pojmového aparátu)	

Výtvarná výchova	5. ročník
Sebepoznání a sebepojetí (další poznávání specifických rysů vlastní osobnosti v interakci s realitou a jejími záznamy; uvědomování si jedinečnosti vlastního osobitého vnímání a vlastní schopnosti vyjádření)	
Kreativita (rozvíjení dovednosti zabývat se vlastnostmi smyslově poznávané reality, hlouběji je poznávat, vyhledávat odpovídající vyjadřovací prostředky pro jejich vyjádření; tvořivý přístup ke kulturním produktům)	
Komunikace (řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem; dovednosti pro neverbální vyjadřování)	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA	
Kulturní diference (jedinečnost každého člověka, rozvíjení tolerance a vstřícnosti k odlišnostem a osobním zvláštnostem; jedinečnost každého člověka)	
Lidské vztahy (tolerance, empatie, citlivost vůči jinému)	
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA	
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti)	

Příklady činností pro 4. – 5. ročník
na rozličná témata s využitím nejširší škály barev a odstínů, nástrojů a formátů, individuální a skupinové práce; naše obec (společná trojrozměrná práce, volná parafráze prostorových a objemových vjemů a představ ve vazbě na známé prostředí; co vidíme na obraze, soše, na fotografii, proč to autor použil, jak na nás dílo působí, co můžeme změnit a jak se změní výraz díla (volné variace na současná umělecká díla); návštěvy galerie, výstav, architektonických děl a jejich tvůrčí reflexe; jak vidíme svět kolem nás (osobité vyjadřování na zadaná témata); malba, kresba všemi dostupnými materiály a nástroji, jednoduché grafické techniky, tvorba a instalace objektů, práce individuální, ve dvojici, ve skupině; vyjádření osobních zážitků a zkušeností běžných i neobvyklých; doma, ve škole, ve městě, v přírodě, v ZOO, v muzeu,…; já a moji blízcí (práce na téma vztahů mezi lidmi); tady vládnu já (výrazová proměna okolí); moje stopy, co po mně zůstává (dlouhodobé sledování stop zanechávaných cestou do školy, při hrách); zahrajme si na obrazy (inscenace živých obrazů či scén podle výtvarných děl, filmů, pohádek, komiksů; namaluj písničku (rytmus, melodie, zvuky hudebních nástrojů, nálada textu); jak létal míč po hřišti (skupinová práce, různé způsoby záznamu pohybu); kdybychom byli někdo jiný: ptáci, zvířata, hmyz (experimenty s vyjadřováním ostatních vjemů – zvuk, tvar, povrch, chuť, pohyb, vzájemné vztahy a změny polohy v prostoru); záznamy a obrazy stavů a proměn svého okolí v přírodním i člověkem vytvořeném prostředí; vyprávíme obrazem (ilustrace, cyklus, komiksový příběh, obrázkové písmo; jaká díla nás obklopují (rozhovory o konkrétních obrazech, sochách, stavbách z vlastního okolí); galerie ve třídě (proměnlivá společná sbírka pozoruhodných výtvorů); co se mi líbí (hodnocení a úsudky o dílech vlastních i cizích); můj oblíbený ilustrátor, autor animovaných filmů… (proč se mi líbí); zkuste tam s nimi žít (kolektivní práce s ilustracemi, hračkami, postavami a prostředím z filmů a počítačových her; koláž, instalace); obrazy a sochy, které máme doma, které potkáváme (vlastní tvůrčí vyjádření prožitku z díla)

Výtvarná výchova	6. ročník
Učivo	**ŠVP výstupy**
ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI, UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY a OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ Volný výtvarný projev doplněný pozorováním skutečnosti - základní kompoziční principy, základní prostorové vztahy; druhy linií, tvar, objem (rozvržení v obrazové ploše, vztahy, podobnost, kontrast, rytmus); barva – teorie barev, teplé, studené barvy, příbuzné barvy; volný výtvarný projev doplněný pozorováním skutečnosti - základní tvarové a prostorové principy; tvorba vycházející ze skutečnosti i z vlastních představ a fantazie; výrazové možnosti linie, plochy, tvaru a struktury; souvislost zrakového vnímání s vjemy ostatních smyslů; fantazijní kresby a malby experimenty a hry s výtvarnými prostředky, práce s fotografií, tiskovinami, práce na PC; základní proporce lidské hlavy, konfrontace představy a skutečnosti, užití tvarové a barevné nadsázky; plastická a prostorová tvorba; vyjádření vlastních představ za využití různých materiálů a výtvarných postupů; dokreslování, parafráze; pravěké a starověké umění; tematické práce, Vánoce, Velikonoce; písmo – jeho estetická a komunikativní funkce; druhy volného výtvarného umění: malířství (portrét, krajina, zátiší,…), sochařství (socha, plastika, reliéf, sousoší, busta), architektura; volná grafika (druhy a techniky); druhy ilustrace; diskuse nad jednotlivými pracemi a jejich účinek na osobu; prezentace vlastní práce; besedy o regionálních zajímavostech; referáty.	vybírá, vytváří a pojmenovává prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků zaznamenává vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie zachycuje jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření
Průřezová témata, přesahy, souvislosti	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	
Sebepoznání a sebepojetí (jak se promítá mé já ve výběru výrazových prostředků; rozvíjení a posilování osobitého vnímání a vidění světa poznávání vlastního vyjadřovacího rukopisu)	
Kreativita (originalita, schopnost vidět věci jinak, schopnost dotahovat nápady; rozvíjení dovednosti vyhledávat a samostatně zpracovávat nová témata)	
Poznávání lidí (rozvoj pozornosti vůči jedinečnosti každého člověka)	
Komunikace	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH	
Jsme Evropané (kořeny a zdroje evropské civilizace, hlavní znaky evropského umění)	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA	
Kulturní diference (jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti)	
Lidské vztahy (empatie, umět se vžít do role druhého)	

Výtvarná výchova	6. ročník
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA	
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a uměleckým)	
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (uplatnění a výběr výrazových prostředků pro komunikačně vhodná sdělení)	
Tvorba mediálního sdělení	

Výtvarná výchova	7. ročník
Učivo	**ŠVP výstupy**
ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI, UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY a OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ Kresebné etudy - objem, tvar, linie – šrafování; vytváření objemu, prostoru (např. řazení, seskupování, zmenšování, zvětšování, zmnožování, vrstvení tvarů a linií v ploše i prostoru); odstín - sytost, tón, harmonie, kontrast; kresba lidské postavy vyjádření děje a citového zážitku, uplatnění subjektivity ve vizuálně obrazném vyjádření (např. fantazijní variace na základní tvary písmen); práce s materiálem (např. vytrhávaný reliéfní portrét, přírodní děje - jejich vznik a průběh - bouře, mlha, vichřice, mraky, víry, sopky); práce s uměleckým dílem; experimenty s reprodukcemi uměleckých děl - hledání detailu, základních geometrických tvarů, skládání, deformování, dotváření kresbou a barvou; roláž, parafráze; základní proporce lidské postavy, srovnání s realitou; regionální památky; románská kultura; užitá grafika; písmo - styly a druhy písma; tematické práce, Vánoce, Velikonoce; práce s PC; práce s fotografií, časopisem; vlastní návrh plakátu nebo piktogramu; prezentace vlastní práce, referáty.	vybírá, vytváří a pojmenovává prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků zaznamenává vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků zachycuje jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření
Průřezová témata, přesahy, souvislosti	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	
Sebepoznání a sebepojetí (jak se promítá mé já ve výběru výrazových prostředků; rozvíjení a posilování osobitého vnímání a vidění světa poznávání vlastního vyjadřovacího rukopisu)	
Kreativita (originalita, schopnost vidět věci jinak, schopnost dotahovat nápady; rozvíjení dovednosti vyhledávat a samostatně zpracovávat nová témata)	
Poznávání lidí (rozvoj pozornosti vůči jedinečnosti každého člověka)	
Komunikace	

Výtvarná výchova	7. ročník
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH	
Jsme Evropané (kořeny a zdroje evropské civilizace, hlavní znaky evropského umění)	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA	
Kulturní diference (jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti)	
Lidské vztahy (empatie, umět se vžít do role druhého)	
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA	
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a uměleckým)	
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (uplatnění a výběr výrazových prostředků pro komunikačně vhodná sdělení)	
Tvorba mediálního sdělení	

Výtvarná výchova	8. ročník
Učivo	**ŠVP výstupy**
ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI, UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY a OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ Kresebné etudy; etuda s linií jako výtvarným prostředkem; různé typy zobrazení (podhledy, rovnoběžné promítání); pohyb lidské postavy – náčrty, skicy; využívání náčrtů a skic, vizování; volný výtvarný projev doplněný pozorováním skutečnosti nebo fantazií; práce s internetem; výukové programy, grafické kreslení; výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě; výtvarný přepis, výtvarné zjednodušení – stylizace; akční malba a kresba; práce s textilním materiálem; práce s fotografií gotická kultura; renesance; baroko; rokoko; tematické práce, Velikonoce, Vánoce; grafika; ilustrace; využití hotového i volně psaného písma; reklama – estetická úroveň; průmyslový design; prezentace.	vybírá, vytváří a pojmenovává prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků
	zaznamenává vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie
	zachycuje jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace
	vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření
	interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků
	ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření
Průřezová témata, přesahy, souvislosti	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	
Rozvoj schopností poznávání (hledání a vytváření vztahů mezi poznanými skutečnostmi a vytvořenými představami)	
Sebepoznání a sebepojetí (jak se promítá mé já v mé tvorbě; poznávání vlastních představ a preferencí při výběru vyjadřovacích prostředků)	
Kreativita (samostatné hledání námětu a jeho odpovídajícího zpracování)	

Výtvarná výchova	8. ročník
Komunikace (rozvíjení dovedností pro sdělování svých myšlenek, emocí a pocitů a pro vnímání myšlenek, emocí a pocitů druhých)	
Kooperace a kompetice (rozvíjení dovednosti spolupráce současně s posilováním vědomí vlastní jedinečné individuality)	
Hodnoty, postoje, praktická etika (postupné vytváření a uvědomování vlastní stupnice hodnot a jejího vztahu k hodnotám obecně uznávaným)	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH	
Jsme Evropané (poznávání a uvědomování si specifik evropské kultury)	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA	
Kulturní diference (člověk jako jedinec i součást etnika a kultury)	
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA	
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (vytváření aktivního, kritického a poučeného postoje k mediálnímu obrazu reality; vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti)	
Vnímání autora mediálních sdělení (nácvik věcného odstupu od mediálních sdělení, uvědomování si motivů pozměňování reality v těchto sděleních)	
Fungování a vliv médií ve společnosti	

Výtvarná výchova	9. ročník
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní • Kompetence digitální
Učivo	**ŠVP výstupy**
ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI, UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY a OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ Uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu (vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty); symbolika barev,	**VV-9-1-01:** vybírá, vytváří a pojmenovává prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků **VV-9-1-02:** zaznamenává vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie

Výtvarná výchova	9. ročník
působení barev, vztahy mezi barvami; barevná a tvarová nadsázka; převádění pocitů těla na obrazové znaky; vytváření obrazových znaků na základě fantazie, kombinací představ a znalostí – rozvíjení; prostorová tvorba – modelování; animovaný film - spolupráce, komunikace; práce na PC; reklama a propagační prostředky (obaly, plakáty, prostředky doplňkové reklamy, jednotlivé propagační materiály); volný výtvarný přepis, parafráze; práce s materiálem; umění 19. a 20. století; seznámení s hlavními současnými trendy výtvarného umění (instalace, performance, videoart, multimedia, akční umění – akční tvar malby a kresby, land-art, happening); historické, sociální a kulturní souvislosti obsahů děl; kompozice motivu a písma v ploše; estetická a užitá hodnota výrobků; působení linie, tvaru a barvy na osobu; prezentace; vlastní prožívání, interakce s realitou; při práci s uměleckým dílem hledají a pojmenovávají základní obrazotvorné prvky a kompoziční přístupy, porovnávají rozdíly výtvarných vyjádření (abstraktní, popisné, alegorické, symbolické, atd.).	**VV-9-1-03:** zachycuje jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace
	VV-9-1-04: vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření
	VV-9-1-06: interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků
	VV-9-1-08: ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření
	VV-9-1-05: rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku

Průřezová témata, přesahy, souvislosti
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA
Rozvoj schopností poznávání (hledání a vytváření vztahů mezi poznanými skutečnostmi a vytvořenými představami)
Sebepoznání a sebepojetí (jak se promítá mé já v mé tvorbě; poznávání vlastních představ a preferencí při výběru vyjadřovacích prostředků)
Kreativita (samostatné hledání námětu a jeho odpovídajícího zpracování)
Komunikace (rozvíjení dovedností pro sdělování svých myšlenek, emocí a pocitů a pro vnímání myšlenek, emocí a pocitů druhých)
Kooperace a kompetice (rozvíjení dovednosti spolupráce současně s posilováním vědomí vlastní jedinečné individuality)
Hodnoty, postoje, praktická etika (postupné vytváření a uvědomování vlastní stupnice hodnot a jejího vztahu k hodnotám obecně uznávaným)
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH
Jsme Evropané (poznávání a uvědomování si specifik evropské kultury)
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA
Kulturní diference (člověk jako jedinec i součást etnika a kultury)
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (vytváření aktivního, kritického a poučeného postoje k mediálnímu obrazu reality; vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti)

Výtvarná výchova	9. ročník
Vnímání autora mediálních sdělení (nácvik věcného odstupu od mediálních sdělení, uvědomování si motivů pozměňování reality v těchto sděleních)	
Fungování a vliv médií ve společnosti	

5.17 Tělesná výchova

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
2	2	2	2	2	2	2	2	2	18
Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	

Název předmětu	Tělesná výchova
Oblast	Člověk a zdraví
Charakteristika předmětu	Vyučovací předmět Tělesná výchova je zaměřen na: • regeneraci a kompenzaci jednostranné zátěže působené pobytem ve škole; • rozvoj pohybových dovedností a kultivaci pohybu; • poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty; • rozpoznávání základních situací ohrožujících tělesné a duševní zdraví a na osvojování dovedností jim předcházet nebo je řešit. S ohledem na poměrně značnou rozdílnost fyziologického i mentálního vývoje jednotlivých žáků v ročníku a na velmi různou úroveň jejich pohybových schopností a dovedností je výuka vyučovacího předmětu Tělesná výchova sice členěna do třech základních, na sebe navazujících etap, ty se však meziročníkově značně prolínají.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Vzdělávací obsah je rozdělen na 3 tematické okruhy: • činnosti ovlivňující zdraví - význam pohybu pro zdraví, příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu, hygiena při TV, bezpečnost při pohybových činnostech a úklidu nářadí a náčiní, vhodné oblečení a obutí, pohybový režim, odhad vlastních možností, význam zátěže a relaxace pro organismus, zranění a 1. pomoc při Tv; • činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností - pohybové hry, průpravná cvičení, cvičení na nářadí a s náčiním, druhy běhu, skoků, odrazů, hodů míčem, základy atletických, míčových a dalších

Název předmětu	Tělesná výchova

sportovních her, rytmická cvičení, turistika, plavání, zimní sporty, jízda na kole, dopravní výchova, zimní sporty;

- činnosti podporující pohybové učení - komunikace v TV, organizace při TV, zásady jednání a chování, pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností, měření a posuzování pohybových dovedností, zdroje informací o pohybových činnostech, jednání fair play, názvosloví, signály a povely, úcta k pohlaví a individuálním možnostem ostatních, význam OH a dalších sportovních soutěží ve škole i regionu, spolupráce v týmu, měření a testy výkonů, zdroje informací.

Časové vymezení:

ročník	časová dotace	forma
1.	2	povinný předmět
2.	2	povinný předmět
3.	2	povinný předmět
4.	2	povinný předmět
5.	2	povinný předmět
6.	2	povinný předmět
7.	2	povinný předmět
8.	2	povinný předmět
9.	2	povinný předmět

Žáci s přihlédnutím k určité sportovní aktivitě cvičí v tělocvičně, na hřišti, ve volné přírodě nebo v plaveckém bazénu. V úvodu hodiny všichni absolvují nástup, rozcvičku a dále se věnují v hlavní části hodiny danému typu sportování. Ke konci dochází k závěrečnému zklidnění - relaxaci. Žáci cvičí ve vhodném sportovním oblečení a obuvi. Učitel v hodinách využívá různé metody a formy práce. Spolu s dětmi používá veškeré dostupné náčiní a nářadí.
PODLE MOŽNOSTÍ ORGANIZUJEME MEZITŘÍDNÍ SOUTĚŽE A ÚČASTNÍME SE AKCÍ ASPV-ČR.

- Osnovy předmětu jsou koncipovány pro 1.- 3., 4. a 5., 6. - 9. ročník.

Název předmětu	Tělesná výchova
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	**Kompetence k učení:** • Učitel vede žáky k odpovědnosti za své zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty. Vede žáky k tomu, aby si osvojili nové pohybové dovednosti, kultivovali svůj pohybový projev i správné držení těla. Hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok. • Žáci jsou vedeni k osvojení si základního tělocvičného názvosloví, učí se cvičit podle jednoduchého nákresu nebo popisu cvičení, měří si základní pohybové výkony a porovnají je s předchozími, orientují se v informačních zdrojích o aktivitách a sportovních akcích.
	Kompetence k řešení problémů: • Učitel uplatňuje zásady bezpečného chování ve sportovním prostředí, učí žáky adekvátně reagovat v situaci úrazu spolužáka, řešit problémy v souvislosti s nesportovním chováním, nevhodným sportovním prostředím a nevhodným sportovním náčiním a nářadím. Učitel dodává žákům sebedůvěru, podle potřeby žákům v činnostech pomáhá. • Žáci si uvědomují pravidla her a soutěží, při problémech jsou vedeni ke klidné diskuzi, které se účastní i učitel, s žáky hovoří o nesportovním chování a jeho důsledcích. Žáci se učí uplatňovat zásady bezpečného chování ve sportovním prostředí, adekvátně reagovat v situaci úrazu spolužáka, řešit problémy v souvislosti s nesportovním chováním, nevhodným sportovním prostředím a nevhodným sportovním náčiním a nářadím.
	Kompetence komunikativní: • Učitel netoleruje agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků. Vede žáky k čestnému jednání v duchu "fair play", ke spolupráci při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích, učí žáky reagovat na základní povely a pokyny, organizovat jednoduché pohybové soutěže, činnosti a jejich varianty. Učitel vede žáky k vzájemnému naslouchání a oceňování přínosu druhých, vytváří příležitosti pro relevantní komunikaci. • Žáci reagují na smluvené povely a signály, tvoří si vlastní povely a signály při týmových soutěžích, snaží se o vlastní organizování sportovních činností. Netolerují agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování spolužáků. Čestně jednají v duchu "fair play".
	Kompetence sociální a personální: • Učitel netoleruje agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků. Vede žáky k čestnému jednání v duchu "fair play", ke spolupráci při jednoduchých týmových pohybových činnostech

Název předmětu	Tělesná výchova
	a soutěžích, učí žáky reagovat na základní povely a pokyny, organizovat jednoduché pohybové soutěže, činnosti a jejich varianty. Učitel vede žáky k vzájemnému naslouchání a oceňování přínosu druhých, vytváří příležitosti pro relevantní komunikaci. • Žáci reagují na smluvené povely a signály, tvoří si vlastní povely a signály při týmových soutěžích, snaží se o vlastní organizování sportovních činností. Netolerují agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování spolužáků. Čestně jednají v duchu "fair play".
	Kompetence občanské: • Učitel se podílí na realizaci pravidelného pohybového režimu žáků, vede žáky ke kritickému myšlení, učí žáky ohleduplnosti a taktu. Umožňuje žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků. Vede žáky k uvědomění si významu sportu a zdravé životosprávy pro sebe a tím i pro své okolí, k uvědomění si nebezpečí zneužívání návykových látek. • Žáci si uvědomují význam sportu a zdravé životosprávy pro sebe a tím i pro své okolí, ví o nebezpečí zneužívání návykových látek, jsou vedeni k ohleduplnosti k ostatním i mimo sport. Projevují přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení své zdatnosti, spojují svou pohybovou činnost se zdravím, zařazují si do vlastního pohybového režimu korektivní cvičení, jsou vedeni ke kritickému myšlení, hodnotí cvičení, učí se být ohleduplní a taktní.
	Kompetence pracovní: • Učitel vede žáky k jednání v duchu "fair play" (dodržování pravidel, označování přestupků, respektování opačného pohlaví, zvládání pohybové činnosti ve skupině. Zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat, umožňuje každému žákovi zažít úspěch. Kladně hodnotí každé zlepšení jedince i týmu. • Žáci jednají v "fair play" - dodržují pravidla, označují přestupky, respektují opačného pohlaví, zvládají pohybové činnosti ve skupině. Žáci si uvědomují rozdílnost výkonů spolužáků a respektují je, uvědomují si rozdílnost pohlaví ve výkonnosti i výběru sportů, spolužáci kladně hodnotí každé zlepšení jedince i týmu.
	Kompetence digitální: • Učitel vede žáky k používání digitálních zařízení, k jejich využívání při učení. • K vytváření a upravování digitálního obsahu, kombinování různých formátů, k vyjadřování se za pomoci digitálních prostředků.

Název předmětu	Tělesná výchova
	• Umožňuje žákům využívat digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce. • Vede žáky k chápání významu digitálních technologií pro lidskou společnost, ke kritickému hodnocení jejich přínosů a k reflektování rizika jejich využívání. • Žáci používají digitální zařízení a využívají je při učení. • Vytvářejí a upravují digitální obsah, kombinují různé formáty, vyjadřují se za pomoci digitálních prostředků. • Žáci využívají digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce. • Vede žáky k chápání významu digitálních technologií pro lidskou společnost, ke kritickému hodnocení jejich přínosů a k reflektování rizika jejich využívání.

Tělesná výchova	**1. – 3. ročník**
Učivo	**ŠVP výstupy**
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ Význam pohybu pro zdraví – pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu; příprava organismu – příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení; zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla, správné zvedání zátěže; průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití; rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu; hygiena při TV – hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity; bezpečnost při pohybových činnostech – organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách, bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV.	**TV-3-1-01:** spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti **TV-3-1-04:** uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ Pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity; využití hraček a netradičního náčiní při cvičení; pohybová tvořivost; základy gymnastiky – průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na nářadí odpovídající velikosti	**TV-3-1-02:** zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině: usiluje o jejich zlepšení **TV-3-1-03:** spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích ochrana člověka za mimořádných situací, komunikace, organizace, tělesná hygiena

Tělesná výchova	1. – 3. ročník
a hmotnosti; rytmické a kondiční formy cvičení pro děti – kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance; průpravné úpoly – přetahy a přetlaky; základy atletiky – rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky, hod míčkem; základy sportovních her – manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů; turistika a pobyt v přírodě – přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu, chůze v terénu, táboření, ochrana přírody; plavání (základní plavecká výuka) – hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob (plavecká technika), prvky sebezáchrany a bezpečnosti = dle možností organizována ve 3. nebo 4. ročníku; lyžování, bruslení (podle podmínek školy = nepovinné aktivity) – hry na sněhu a na ledě, základní techniky pohybu na lyžích a bruslích.	a zdraví, bezpečná adaptace v přírodě
	respektuje zásady fair-play
	adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti
	zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti
ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ Komunikace v TV – základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály; organizace při TV – základní organizace prostoru a činností ve známém prostředí; zásady jednání a chování – fair play, informace o možném ohrožení při porušení pravidel chování v šatně i během cvičení); pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží; měření a posuzování pohybových dovedností – měření výkonů, základní pohybové testy.	**TV-3-1-04:** uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy
	TV-3-1-05: reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci
ČINNOSTI A INFORMACE PODPORUJÍCÍ KOREKCE ZDRAVOTNÍCH OSLABENÍ Zdravotní oslabení – pohybový režim, vhodné oblečení a obutí, zásady správného držení těla, dechová cvičení, vnímání pocitů při cvičení, nevhodná cvičení a činnosti.	**ZTV-3-1-01:** uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; zaujímá správné základní cvičební polohy
	uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; zaujímá správné základní cvičební polohy
SPECIÁLNÍ CVIČENÍ Základy speciálních cvičení – základní cvičební polohy, základní technika cvičení, soubor speciálních cvičení pro samostatné cvičení.	**ZTV-3-1-02:** zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením
	zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením
Průřezová témata, přesahy, souvislosti	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	
Rozvoj schopností poznávání	
Sebepoznání a sebepojetí	

Tělesná výchova	1. – 3. ročník
Seberegulace a sebeorganizace	
Psychohygiena	
Komunikace	
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA	
Občanská společnost a škola	

Tělesná výchova	3. ročník
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní • Kompetence digitální

Tělesná výchova	4. – 5. ročník
Učivo	**ŠVP výstupy**
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ Význam pohybu pro zdraví – pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu; příprava organismu – příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení; zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla, správné zvedání zátěže; průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití; rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu; kondiční a atletické testy; hygiena při TV – hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity; bezpečnost při pohybových činnostech – organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách, bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV.	**TV-5-1-02:** zařazuje do pohybového režimu korektní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabení **TV-5-1-04:** uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka **TV-5-1-09:** změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky

Tělesná výchova	4. – 5. ročník
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ Pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity; využití hraček a netradičního náčiní při cvičení; pohybová tvořivost; základy gymnastiky – průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na nářadí odpovídající velikosti a hmotnosti; akrobatická průprava; rytmické a kondiční formy cvičení pro děti – kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance; průpravné úpoly – přetahy a přetlaky; základy atletiky – rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem; základy sportovních her – manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů (fotbal, basketbal, volejbal, florbal, vybíjená); turistika a pobyt v přírodě – přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu, chůze v terénu, táboření, ochrana přírody; plavání (základní plavecká výuka) – hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob (plavecká technika), prvky sebezáchrany a dopomoci tonoucímu = dle možností organizována ve 3. nebo 4. ročníku; lyžování, bruslení (podle podmínek školy = nepovinné aktivity) – hry na sněhu a na ledě, základní techniky pohybu na lyžích a bruslích; další pohybové činnosti (podle podmínek školy a zájmu žáků).	**TV-5-1-01:** podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti
	TV-5-1-03: zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her
	TV-5-1-05: jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti
	TV-5-1-08: zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy
	TV-5-1-11: adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti
	TV-5-1-12: zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti
	ochrana člověka za mimořádných situací, komunikace, organizace, tělesná hygiena a zdraví, bezpečná adaptace v přírodě
ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ Komunikace v TV – základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály; organizace při TV – základní organizace prostoru a činností ve známém prostředí; zásady jednání a chování – fair play, olympijské ideály a symboly; informace o možném ohrožení při porušení pravidel chování v šatně i během cvičení); pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží; měření a posuzování pohybových dovedností – měření výkonů, základní pohybové testy; zdroje informací o pohybových činnostech.	**TV-5-1-06:** jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví
	TV-5-1-07: užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení
	TV-5-1-10: orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace
ČINNOSTI A INFORMACE PODPORUJÍCÍ KOREKCE ZDRAVOTNÍCH OSLABENÍ Zdravotní oslabení – pohybový režim, vhodné oblečení a obutí, zásady správného držení těla, dechová cvičení, vnímání pocitů při cvičení, nevhodná cvičení a činnosti.	**ZTV-5-1-01:** zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování
	zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování

Tělesná výchova	4. – 5. ročník
	ZTV-5-1-03: upozorní samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením
	upozorní samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením
SPECIÁLNÍ CVIČENÍ Základy speciálních cvičení – základní cvičební polohy, základní technika cvičení, soubor speciálních cvičení pro samostatné cvičení.	**ZTV-5-1-02:** zvládá základní techniku speciálních cvičení; koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele
	zvládá základní techniku speciálních cvičení; koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele
Průřezová témata, přesahy, souvislosti	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	
Rozvoj schopností poznávání	
Sebepoznání a sebepojetí	
Psychohygiena	
Komunikace	
Poznávání lidí	
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA	
Občanská společnost a škola	

Tělesná výchova	5. ročník
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní • Kompetence digitální

Tělesná výchova	6. – 9. ročník
Učivo	**ŠVP výstupy**
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ Význam pohybu pro zdraví – rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců; zdravotně orientovaná zdatnost – rozvoj zdravotně orientované zdatnosti, kondiční programy, manipulace se zatížením; prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí – průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení; hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech – v nestandardním prostředí, první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného.	**TV-9-1-01:** aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem
	TV-9-1-02: usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program
	TV-9-1-03: samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností -zatěžovanými svaly
	TV-9-1-04: odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší
	TV-9-1-05: uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ Pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity; gymnastika – akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadí – hrazda, kladina; rytmická a kondiční gymnastika; strečink; gymnastický víceboj; estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem – různé druhy pohybu s hudebním a rytmickým doprovodem, technika a estetika pohybu); úpoly – silový víceboj – úpoly; atletika – průpravná cvičení pro jednotlivé atletické činnosti, rychlý běh, vytrvalý běh na dráze a v terénu, základy překážkového běhu, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem nebo granátem, vrh koulí, skok do výšky; sportovní hry (fotbal, basketbal, volejbal) – herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie; turistika a pobyt v přírodě – příprava turistické akce, přesun do terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty, chůze se zátěží i v mírně náročném terénu, táboření, ochrana přírody, základy orientačního běhu); plavání (podle podmínek školy) - plavecké techniky, dovednosti záchranného plavání, rozvoj plavecké vytrvalosti; lyžování, bruslení (podle podmínek školy = nepovinné aktivity) – běžecké lyžování, sjezdové lyžování, bezpečnost pohybu v zimní horské krajině, jízda na vleku; bruslení (jednoduché prvky při jízdě – jízda vpřed a vzad, obraty, zastavení, změna směru; způsoby záchrany a přivolání pomoci; ošetření bruslí); další (i netradiční) pohybové činnosti (podle podmínek školy a zájmu žáků).	**TV-9-2-01:** zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech
	TV-9-2-02: posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny

Tělesná výchova	6. – 9. ročník
ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ Komunikace v TV – tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech; organizace prostoru a pohybových činností – v nestandardních podmínkách; sportovní výstroj a výzbroj – výběr, ošetřování; historie a současnost sportu – významné soutěže a sportovci, olympismus – olympijská charta; pravidla osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží; zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech; měření výkonů a posuzování pohybových dovedností – měření, evidence, vyhodnocování.	**TV-9-3-01:** užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu
	TV-9-3-02: naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlavní, ochranu přírody při sportu
	TV-9-3-03: dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji
	TV-9-3-04: rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora
	TV-9-3-05: sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí
	TV-9-3-06: zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže
	TV-9-3-07: zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci
VÝCHOVA KE ZDRAVÍ/ ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA A PÉČE O ZDRAVÍ Tělesná a duševní hygiena, denní režim – zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, význam pohybu pro zdraví, pohybový režim; ochrana před chronicky nepřenosnými chorobami a před úrazy – odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě.	**VZ-9-1-03:** vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním, sociálním zdravím a vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví
	VZ-9-1-04: posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví
	VZ-9-1-05: usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví
	VZ-9-1-06: vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí
	VZ-9-1-08: uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc
VÝCHOVA KE ZDRAVÍ/ RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE Stres a jeho vztah ke zdraví – kompenzační, relaxační a regenerační techniky překonávání únavy, stresových reakcí a posilování duševní odolnosti; dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví – bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě, rizika silniční a železniční dopravy,	**VZ-9-1-10:** samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím
	VZ-9-1-15: projevuje odpovědné chování v situacích ohrožení zdraví, osobního bezpečí, při mimořádných událostech; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc

Tělesná výchova	6. – 9. ročník
vztahy mezi účastníky silničního provozu včetně zvládání agresivity, postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti); ochrana člověka za mimořádných událostí – klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí.	**VZ-9-1-16:** uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí
VÝCHOVA KE ZDRAVÍ/ OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ ROZVOJ Seberegulace a sebeorganizace činností a chování (cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládání problémových situací; stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení).	**VZ-9-1-10:** samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím
ČINNOSTI A INFORMACE PODPORUJÍCÍ KOREKCE ZDRAVOTNÍCH OSLABENÍ Základní druhy oslabení jejich příčiny a možné důsledky – základní pojmy osvojovaných činností, prevence a korekce oslabení, denní režim z pohledu zdravotního oslabení, soustředění na cvičení, vědomá kontrola cvičení, nevhodná cvičení a činnosti (kontraindikace zdravotních oslabení).	**ZTV-9-1-01:** uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení
	uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení
SPECIÁLNÍ CVIČENÍ Oslabení podpůrně pohybového systému; oslabení vnitřních orgánů.	**ZTV-9-1-02:** zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení
	zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení
VŠESTRANNÉ ROZVÍJEJÍCÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI Pohybové činnosti v návaznosti na vzdělávací obsah TV – s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení	**ZTV-9-1-03:** aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení
	aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení
Průřezová témata, přesahy, souvislosti	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	
Rozvoj schopností poznávání	
Komunikace	
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
Hodnoty, postoje, praktická etika	
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA	

Tělesná výchova	6. – 9. ročník
Občanská společnost a škola	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH	
Objevujeme Evropu a svět (olympismus)	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA	
Kulturní diference (člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky)	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA	
Lidské aktivity a problémy životního prostředí (ochrana přírody při masových sportovních akcích)	
Vztah člověka k prostředí (vliv prostředí na vlastní zdraví a zdraví ostatních lidí)	

Tělesná výchova	9. ročník
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní • Kompetence digitální

5.18 Praktické činnosti

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
1	1	1	1	1	1	1	0,5	0,5	8
Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	

Název předmětu	Praktické činnosti
Oblast	Člověk a svět práce
Charakteristika předmětu	Vyučovací předmět Praktické činnosti postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků. Vzdělávací obsah předmětu vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Cíleně se zaměřuje na praktické (zejména manuální) pracovní dovednosti a návyky z různých pracovních oblastí, zejména při ručním opracování materiálu, na osvojování správné volby a používání vhodných nástrojů, nářadí a pomůcek při práci, na osvojení si práce s dostupnou mechanizací a technikou, včetně techniky výpočetní, a to v základní uživatelské úrovni, na osvojení a uplatňování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, hygieny práce, základů organizace a plánování práce a technologické kázně, na získání pozitivního vztahu k práci a odpovědného a tvořivého postoje k vlastní činnosti a její kvalitě. Dále se v praktických činnostech zaměřujeme na získání základních pracovních dovedností a návyků při činnostech v domácnosti, vedení domácnosti apod., na poznání vybraných technologických výrobních postupů, materiálů a jejich užitných vlastností, surovin a plodin a osvojení si jednoduchých pracovních postupů pro běžný život. Předmět Praktické činnosti je na 1. stupni rozdělen do čtyř tematických okruhů: <u>Práce s drobným materiálem</u> • vytváření předmětů z tradičních i netradičních materiálů, poznávání vlastností materiálů • funkce a využití pracovních pomůcek a materiálů • jednoduché pracovní postupy a organizace práce • lidové zvyky, tradice a řemesla <u>Konstrukční činnosti</u> • práce se stavebnicemi (plošné, prostorové, konstrukční) • sestavování modelů • práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem <u>Pěstitelské práce</u> • základní podmínky pro pěstování rostlin • pěstování pokojových rostlin

Název předmětu	Praktické činnosti
	• pěstování rostlin ze semen • pozorování přírody, zaznamenávání a hodnocení výsledků pozorování <u>Příprava pokrmů</u> • pravidla správného stolování • příprava tabule pro jednoduché stolování • vybavení kuchyně • příprava jednoduchého pokrmu Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci. Vzhledem k materiálně technickým podmínkám školy byly vybrány tyto tematické okruhy pro předmět Praktické činnosti na 2. stupni: <u>Práce s technickými materiály</u> <u>Design a konstruování</u> <u>Příprava pokrmů</u> Vzdělávacího okruh Svět práce je realizován v samostatném vyučovacím předmětu Volba povolání. Vzdělávacího okruh Pěstitelské práce je realizován jako rozšiřující nepovinné učivo. **Časové vymezení:**

ročník	časová dotace	forma
1.	1	povinný předmět
2.	1	povinný předmět
3.	1	povinný předmět
4.	1	povinný předmět
5.	1	povinný předmět
6.	1	povinný předmět
7.	1	povinný předmět
8.	0,5	povinný předmět

<table>
<tr><th>Název předmětu</th><th>Praktické činnosti</th></tr>
<tr><td></td><td>
<table>
<tr><td>9.</td><td>0,5</td><td>povinný předmět</td></tr>
</table>

Jednohodinové týdenní dotace vyučovacího předmětu Praktické činnosti lze ve vhodných případech organizovat „střídavě“ jako „dvouhodinovky“ 1x za14 dnů v kombinaci s jiným vyučovacím předmětem s jednohodinovou týdenní dotací (např. s Výtvarnou výchovou…).
Výuka probíhá z převážné části v kmenových třídách, v odborných učebnách (školní dílna, učebna výpočetní techniky, školní kuchyňka) či v okolí školy (parčík u školy, školní hřiště). K preferovaným organizačním formám patří exkurze ve vybraných institucích a výrobních podnicích. Žáci pracují individuálně, ve dvojicích nebo ve skupinách. Střídají se jednotlivé činnosti s řešením problémových úkolů. Žáci pracují ve vhodném prostředí s potřebným nezávadným nářadím a pomůckami. Důraz je kladen na ochranu zdraví a hygienu práce.</td></tr>
<tr><td rowspan="3">Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků</td><td>Kompetence k učení:
• Učitel zadává úkoly, které umožňují volbu různých postupů, materiálů, vhodných nástrojů a nářadí. Vede žáky, aby pracovali s odbornou literaturou, učí je plánovat, organizovat a vyhodnocovat své činnosti. Učitel podporuje tvořivost a samostatnost žáků, učí je trpělivosti.
• Žáci si osvojují základní pracovní dovednosti a návyky z různých pracovních oblastí, učí se používat vhodné nástroje, nářadí a pomůcky při práci i v běžném životě, učí se pracovat podle návodu, svou činnost si plánovat a organizovat.</td></tr>
<tr><td>Kompetence k řešení problémů:
• Učitel zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů, snaží se rozvíjet u žáků tvořivost, vede je k uplatňování vlastních nápadů, k uvědomování potřeby praktického ověřování řešení problémů, k aplikaci řešení při obdobných zadáních a hledání nových způsobů využití dovedností.
• Žáci promýšlejí pracovní postupy při plnění zadaných úkolů, při řešení se učí chápat, že se při práci budou setkávat s problémy, které nemají jen jedno řešení, poznatky aplikují v praxi.</td></tr>
<tr><td>Kompetence komunikativní:
• Učitel vede žáky k otevřené, všestranné a účinné komunikaci, k přesnému a výstižnému vyjadřování, k užívání správné terminologie. Do výuky zařazuje diskuzi.
• Žáci si rozšiřují slovní zásobu, používají správné technické názvosloví, využívají informační zdroje k získávání nových poznatků.</td></tr>
</table>

Název předmětu	Praktické činnosti
	Kompetence sociální a personální: • Učitel vede žáky ke spolupráci a vzájemné pomoci, zařazuje práci v týmu. Učí žáky pracovat v týmu, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých. Podle potřeby pomáhá žákům, každému žákovi umožňuje zažít úspěch, dodává tak žákům sebedůvěru. • Žáci pracují v týmech, vytvářejí společné práce, při kterých se učí spolupráci, respektu, řešení problémů, věcné argumentaci, společně se snaží o dosažení kvalitního výsledku.
	Kompetence občanské: • Učitel vytváří u žáků pozitivní vztah k práci a vede je k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce. Umožňuje žákům, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky. Učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch. • Žáci respektují pravidla při práci, dokáží přivolat pomoc při zranění. Mají pozitivní vztah k práci, váží si výsledků práce své i druhých, odpovídají za kvalitu své práce.
	Kompetence pracovní: • Učitel vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti a hygieny práce včetně používání ochranných pracovních prostředků, k uvědomělému, správnému a bezpečnému používání všech dostupných nástrojů a materiálů. Vede žáky k vyhledávání možných rizik při různých činnostech a hledání cest k jejich minimalizaci, vede je ke snaze provedení práce v co nejlepší kvalitě, zohledňuje rozdíly v pracovním tempu i manuální zručnosti jednotlivých žáků, podle potřeby jim pomáhá. Učitel vytváří prostor pro přijímání promyšlených rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesní orientaci. • Žáci dodržují bezpečnostní a hygienická pravidla při práci, používají bezpečně a účinně nástroje, vybavení, materiály, dodržují technologické postupy, pravidla, myslí na ochranu svého zdraví a zdraví druhých, dbají na ochranu životního prostředí.
	Kompetence digitální: • Učitel vede žáky k používání digitálních zařízení, k jejich využívání při učení. • K vytváření a upravování digitálního obsahu, kombinování různých formátů, k vyjadřování se za pomoci digitálních prostředků. • Umožňuje žákům využívat digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce.

Název předmětu	Praktické činnosti
	• Vede žáky k chápání významu digitálních technologií pro lidskou společnost, ke kritickému hodnocení jejich přínosů a k reflektování rizika jejich využívání. • Žáci používají digitální zařízení a využívají je při učení. • Vytvářejí a upravují digitální obsah, kombinují různé formáty, vyjadřují se za pomoci digitálních prostředků. • Žáci využívají digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce. • Vede žáky k chápání významu digitálních technologií pro lidskou společnost, ke kritickému hodnocení jejich přínosů a k reflektování rizika jejich využívání.

Praktické činnosti	**1. ročník**
Učivo	**ŠVP výstupy**
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM Vlastnosti materiálu – přírodniny, modelovací hmota, papír, karton; pracovní pomůcky a nástroje; jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce; osvojování si základů bezpečnosti a hygieny práce.	vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů
	pracuje podle slovního návodu a předlohy
KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI Práce se stavebnicemi (plošné, prostorové, montáž a demontáž); vlastní pracovní činnosti při zachování bezpečnosti a hygieny práce.	zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi
PĚSTITELSKÉ PRÁCE Pozorování přírody - vycházky; pěstování pokojových rostlin.	provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování
	pečuje o nenáročné rostliny
PŘÍPRAVA POKRMŮ Jednoduchá úprava stolu; pravidla správného stolování.	připraví tabuli pro jednoduché stolování
	chová se vhodně při stolování
Průřezová témata, přesahy, souvislosti	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	
Kreativita	

Praktické činnosti	1. ročník
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA	
Základní podmínky života	
Vztah člověka k prostředí	

Praktické činnosti	2. ročník
Učivo	**ŠVP výstupy**
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM Vlastnosti materiálu – přírodniny, modelovací hmota, papír, karton, textil, drát, fólie aj.); pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití; jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce; osvojování si základů bezpečnosti a hygieny práce.	vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů pracuje podle slovního návodu a předlohy
KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI Práce se stavebnicemi (plošné, prostorové, montáž a demontáž); sestavování modelů; vlastní pracovní činnosti při zachování bezpečnosti a hygieny práce.	zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi
PĚSTITELSKÉ PRÁCE Pozorování přírody - vycházky; základní podmínky pro pěstování rostlin, výživa rostlin; pěstování pokojových rostlin.	provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování pečuje o nenáročné rostliny
PŘÍPRAVA POKRMŮ Základní vybavení kuchyně; jednoduchá úprava stolu; pravidla správného stolování.	připraví tabuli pro jednoduché stolování chová se vhodně při stolování
Průřezová témata, přesahy, souvislosti	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	
Kreativita	
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA	
Základní podmínky života	
Vztah člověka k prostředí	

Praktické činnosti	3. ročník
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní • Kompetence digitální
Učivo	**ŠVP výstupy**
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM Vlastnosti materiálu – přírodniny, modelovací hmota, papír, karton, textil, drát, fólie aj.); pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití; jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce; osvojování si základů bezpečnosti a hygieny práce.	**ČSP-3-1-01:** vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů **ČSP-3-1-02:** pracuje podle slovního návodu a předlohy
KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI Práce se stavebnicemi (plošné, prostorové, montáž a demontáž); sestavování modelů; práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem; vlastní pracovní činnosti při zachování bezpečnosti a hygieny práce.	**ČSP-3-2-01:** zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi
PĚSTITELSKÉ PRÁCE Pozorování přírody - vycházky; základní podmínky pro pěstování rostlin, výživa rostlin; pěstování pokojových rostlin základní podmínky pro pěstování rostlin; pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě; pěstování pokojových rostlin.	**ČSP-3-3-01:** provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování **ČSP-3-3-02:** pečuje o nenáročné rostliny
PŘÍPRAVA POKRMŮ Základní vybavení kuchyně; jednoduchá úprava stolu; pravidla správného stolování.	**ČSP-3-4-01:** připraví tabuli pro jednoduché stolování **ČSP-3-4-02:** chová se vhodně při stolování
Průřezová témata, přesahy, souvislosti	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	
Kreativita	
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA	

Praktické činnosti	3. ročník
Základní podmínky života	
Vztah člověka k prostředí	

Příklady činností pro 1. - 3. ročník
drobný materiál - stříhání, ohýbání, propichování, navlékání, slepování, spojování, svazování; vlastností materiálu: tvar, barva, tvrdost, povrch; rozlišování přírodních a technických materiálů; modelovací hmota - hnětení, válení, stlačování, přidávání, ubírání, ohýbání, sušení, dělení na části; vlastnosti materiálu: tvrdost, soudržnost, tvárnost; papír a karton - překládání, skládání, stříhání, trhání, vystřihování, nalepování, slepování, sešívání; vystřihování jednoduchých symetrických tvarů z přeloženého papíru, obkreslování podle šablony, skládanky, vystřihovánky, jednoduché kartonážní práce; vlastností papíru: tloušťka, barva, povrch; rozlišování a pojmenování druhů zpracovávaného papíru: novinový, balící, kancelářský, kreslicí, karton; textil - odměřování a navlečení nitě, uzlík; šití stehem: předním a zadním; zarovnávání bavlněné tkaniny podle vytažené nitě; přišití háčku a knoflíku; navlékání gumy, šňůrky; textilní materiály: nitě, bavlnky, šňůrky, stužky, knoflík, háčky; jednoduchý výrobek z textilu

Praktické činnosti	4. ročník
Učivo	**ŠVP výstupy**
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM Pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití; jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce; osvojování si základů bezpečnosti a hygieny práce; lidové zvyky, tradice, řemesla.	vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu
	volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu
	udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu
	využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic
KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI Práce se stavebnicemi (plošné, prostorové, montáž a demontáž); sestavování modelů; práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem; vlastní pracovní činnosti při zachování bezpečnosti a hygieny práce; první pomoc.	provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž
	pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu
	dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu
PĚSTITELSKÉ PRÁCE Základní podmínky pro pěstování rostlin, výživa rostlin, osivo; pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě; pěstování pokojových rostlin; pozorování přírody - vycházky; pomůcky a nástroje používané při práci; zásady první pomoci, hygiena a bezpečnost práce.	provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování
	ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny
	volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní
	dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu

Praktické činnosti	4. ročník
PŘÍPRAVA POKRMŮ Základní vybavení kuchyně; stolování, jednoduchá úprava stolu; příprava jednoduchých pokrmů pořádek a čistota pracovních ploch, dodržování základů hygieny a bezpečnosti práce; první pomoc při úrazu v kuchyni.	orientuje se v základním vybavení kuchyně
	připraví samostatně jednoduchý pokrm
	dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování
	udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni
Průřezová témata, přesahy, souvislosti	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	
Rozvoj schopností poznávání	
Seberegulace a sebeorganizace	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA	
Vztah člověka k prostředí	

Praktické činnosti	5. ročník
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní • Kompetence digitální
Učivo	**ŠVP výstupy**
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM Pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití; jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce; osvojování si základů bezpečnosti a hygieny práce; lidové zvyky, tradice, řemesla.	**ČSP-5-1-01:** vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu
	ČSP-5-2-01: využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic
	ČSP-5-1-03: volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu
	ČSP-5-1-04: udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu

Praktické činnosti	5. ročník
KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI Práce se stavebnicemi (plošné, prostorové, montáž a demontáž); sestavování modelů; práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem; vlastní pracovní činnosti při zachování bezpečnosti a hygieny práce; první pomoc.	**ČSP-5-2-01:** provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž
	ČSP-5-2-02: pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu
	ČSP-5-2-03: dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu
PĚSTITELSKÉ PRÁCE Základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo; pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě; pěstování pokojových rostlin; rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie; pozorování přírody - vycházky; pomůcky a nástroje používané při práci; zásady první pomoci, hygiena a bezpečnost práce.	**ČSP-5-3-01:** provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování
	ČSP-5-3-02: ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny
	ČSP-5-3-03: volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní
	ČSP-5-3-04: dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu
PŘÍPRAVA POKRMŮ Základní vybavení kuchyně; výběr, nákup a skladování potravin; stolování, jednoduchá úprava stolu; příprava jednoduchých pokrmů; technika v kuchyni – historie a význam; pořádek a čistota pracovních ploch, dodržování základů hygieny a bezpečnosti práce; první pomoc při úrazu v kuchyni.	**ČSP-5-4-01:** orientuje se v základním vybavení kuchyně
	ČSP-5-4-02: připraví samostatně jednoduchý pokrm
	ČSP-5-4-03: dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování
	ČSP-5-4-04: udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni
Průřezová témata, přesahy, souvislosti	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	
Rozvoj schopností poznávání	
Seberegulace a sebeorganizace	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA	
Vztah člověka k prostředí	

Příklady činností pro 4. - 5. ročník
drobný materiál - stříhání, ohýbání, propichování, navlékání, slepování, spojování, svazování; vlastností materiálu: tvar, barva, tvrdost, povrch; rozlišování přírodních a technických materiálů; modelovací hmota - hnětení, válení, stlačování, přidávání, ubírání, ohýbání, dělení na části, sušení, vaření, pečení; vlastnosti materiálu: tvrdost, soudržnost, tvárnost; papír a karton - překládání, skládání, stříhání, trhání, vystřihování, nalepování, slepování, sešívání, rozřezávání, odměřování; vystřihování jednoduchých symetrických tvarů z přeloženého papíru, obkreslování podle šablony, skládanky, vystřihovánky, jednoduché kartonážní práce; vlastností papíru: tloušťka, barva, povrch, pružnost, tvrdost, savost; rozlišování a pojmenování druhů zpracovávaného papíru: novinový, balící, kancelářský, kreslicí, karton; rozlišování tvarů a formátů;

textil - odměřování a navlečení nitě, uzlík; šití stehem: předním a zadním, obnitkovacím, křížkovým, stonkovým; sešívání předním a zadním stehem v jednoduchý šev; látání; textilní materiály: nitě, bavlnky, šňůrky, stužky, knoflík, háčky, stehovka, příze, plsť, spínátka; rozlišování textilií na bavlněné, lněné, hedvábné, vlněné, z chemických vláken; jednoduchý výrobek z textilu; lidové zvyky a tradice v průběhu roku - ukázky zpracování kraslic; užití přírodnin a přírodních materiálů pro jednoduchou ozdobu, šperk, svícen, vánoční ozdobu; lidová řemesla: poznání na základě přímých ukázek, videa a filmu, návštěvy regionálních muzeí, exkurzí; techniky zpracování ukázky tkaní, drhání, batikování, modrotisku, vizovického pečiva, zpracování kraslic, práce se slámou, vyřezávání; užití některé z technik zpracování

Praktické činnosti	6. - 9. ročník
Učivo	**ŠVP výstupy**
Seznámení se zařízením školní dílny řád školní dílny; zásady bezpečnosti práce.	**ČSP-9-1-05:** dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu
PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY Určování vlastností materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plasty, kompozity); pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování; jednoduché pracovní operace a postupy; organizace práce, důležité technologické postupy; technické náčrty a výkresy, technické informace, návody (pravoúhlé promítání, čtení technického výkresu, kótování); úlohy techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí, technika a volný čas, tradice a řemesla. **Práce se dřevem** - měření a orýsování; upínání materiálu, jednoduché řezání, vrtání, dlabání a hoblování dřeva; opracování dřeva rašplí, pilníkem, brusným papírem; spojování dřeva hřebíky a vruty; povrchová úprava (moření, lakování, tmelení). **Práce s plasty** - měření a orýsování; upínání materiálu, ruční opracování plastů (řezání, pilování, vrtání), jednoduché tvarování teplem, lepení. **Práce s kovy** - materiály vyrobené z technických kovů (drát, plech); druhy technických kovů (ocel, litina; měď, hliník, zinek, cín, olovo) a slitin (bronz, mosaz, dural), jejich užití v praxi; práce s drátem a plechem (měření a orýsování; ohýbání, řezání, pilování, rovnání a stříhání, vrtání); měření posuvným měřítkem; nerozebíratelné spojení nýtování, pájení, lepení; spojování kovů, závity, nýty; úprava povrchu proti korozi hygiena, bezpečnostní předpisy; první pomoc při úrazu nářadím,	**ČSP-9-1-01:** provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň **ČSP-9-1-02:** řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí **ČSP-9-1-03:** organizuje a plánuje svoji pracovní činnost **ČSP-9-1-04:** užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku

Praktické činnosti	6. - 9. ročník
materiálem; bezpečnost a ochrana zdraví při práci; ochrana pracovního a životního prostředí.	
DESIGN A KONSTRUOVÁNÍ Stavebnice - konstrukční, elektrotechnické, elektronické; sestavování modelů, tvorba konstrukčních prvků, montáž a demontáž; návod, předloha, náčrt, plán, schéma, jednoduchý program.	**ČSP-9-2-01:** sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model
	ČSP-9-2-02: navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu aj.
	ČSP-9-2-03: provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení
	ČSP-9-2-04: dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu
PŘÍPRAVA POKRMŮ Kuchyně - základní vybavení, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu; potraviny - výběr, nákup, skladování, skupiny potravin, sestavování jídelníčku; příprava pokrmů - úprava pokrmů za studena, základní způsoby tepelné úpravy, základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů; úprava stolu a stolování - jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu, slavnostní stolování v rodině, zdobné prvky a květiny na stole.	**ČSP-9-5-01:** používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče
	ČSP-9-5-02: připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy
	ČSP-9-5-03: dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti
	ČSP-9-5-04: dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni
PĚSTITELSKÉ PRÁCE – ROZŠIŘUJÍCÍ UČIVO Základní podmínky pro pěstování rostlin (půda a její zpracování, výživa rostlin, ochrana rostlin a půdy); zelenina (osivo, sadba, výpěstky, podmínky a zásady pěstování; pěstování vybraných druhů zeleniny dle podmínek školy); okrasné rostliny (základy ošetřování pokojových květin, pěstování vybraných okrasných dřevin a květin; květina v exteriéru a interiéru, hydroponie, bonsaje; řez, jednoduchá vazba, úprava květin); ovocné rostliny (druhy ovocných rostlin, způsob pěstování, uskladnění a zpracování); léčivé rostliny, koření (pěstování vybrané rostliny; rostliny a zdraví člověka; léčivé účinky rostlin, rostliny jedovaté; rostliny jako drogy a jejich zneužívání; alergie); oprava a údržba nářadí; hygiena, bezpečnostní předpisy; první pomoc při úrazu; bezpečnost a ochrana zdraví při práci; ochrana pracovního a životního prostředí.	

Praktické činnosti	6. - 9. ročník
Průřezová témata, přesahy, souvislosti	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	
Rozvoj schopností poznávání	
Seberegulace a sebeorganizace	
Kreativita	
Kooperace a kompetice	
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
Hodnoty, postoje, praktická etika	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA	
Kulturní diference	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA	
Ekosystémy	
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	
Vztah člověka k prostředí	
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA	
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	
Stavba mediálních sdělení	
Vnímání autora mediálních sdělení	
Tvorba mediálního sdělení	
Práce v realizačním týmu	

Praktické činnosti	9. ročník
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní

Praktické činnosti	9. ročník
	• Kompetence digitální

5.19 Volba povolání

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
0	0	0	0	0	0	0	0.5	0.5	1
							Povinný	Povinný	

Název předmětu	Volba povolání
Oblast	Člověk a svět práce
Charakteristika předmětu	Předmět svým charakterem navazuje na předmět Osobnostní a sociální výchova a Praktické činnosti. Rozvíjí sebepoznání žáků a využívá ho při volbě povolání. Cílem je uvědomění si vlastní zodpovědnosti při rozhodování o budoucím povolání, pochopení, jak realisticky hodnotit své silné a slabé stránky, osvojení si strategie akčního plánování, seznámení se s charakteristikami frekventovaných povolání, vyhledávání, hodnocení a využívání informací důležitých při volbě budoucího profesního zaměření, získání dovedností spojených s orientací na trhu práce.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Vzdělání je rozděleno do tematických celků: • sebepoznání • rozhodování • akční plánování • adaptace na životní změny • možnosti absolventa základní školy • práce s informacemi • trh práce

<table>
<tr><th>Název předmětu</th><th>Volba povolání</th></tr>
<tr><td></td><td>

Časové vymezení:

<table>
<tr><th>ročník</th><th>časová dotace</th><th>forma</th></tr>
<tr><td>8.</td><td>0,5</td><td>povinný předmět</td></tr>
<tr><td>9.</td><td>0,5</td><td>povinný předmět</td></tr>
</table>

Výuka probíhá v kmenových třídách i v odborné učebně vybavené počítačovou technikou. Dalším způsobem naplňování cílů předmětu jsou exkurze do firem a podniků v blízkém okolí školy, návštěva ÚP v Sokolově, účast na akcích typu Škola 20.. v Karlových Varech i v Sokolově. K výuce jsou využívány materiály z ÚP a středních škol.
Osnovy předmětu jsou koncipovány pro 8. - 9. ročník.
</td></tr>
<tr><td rowspan="3">Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků</td><td>

Kompetence k učení:

- Učitel vede žáky k vyhledávání a třídění informací na základě jejich pochopení, propojení a systematizace, vede je k efektivnímu využívání informací v procesu učení, tvůrčích činnostech i praktickém životě.
- Žáci vyhledávají a třídí informace na základě jejich pochopení, propojení a systematizace, efektivně je využívají v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě. Poznávají smysl a cíle učení, vytváří si pozitivní vztah k učení, posuzují vlastní pokroky, určují překážky či problémy.

</td></tr>
<tr><td>

Kompetence k řešení problémů:

- Učitel vede žáky k vnímání nejrůznějších problémů, vytváří u žáků dovednosti vedoucí k samostatnému řešení problémů, vede žáky ke kritickému myšlení, uvážlivému rozhodování a uvědomování si zodpovědnosti za vlastní rozhodování.
- Žáci se učí vnímat nejrůznější problémy, vyhledávají informace potřebné k řešení problému, samostatně problémy řeší. Učí se kriticky myslet a uvážlivě se rozhodovat a nést za své rozhodnutí i zodpovědnost.

</td></tr>
<tr><td>

Kompetence komunikativní:

- Učitel vede žáky k naslouchání názorů druhých lidí, k správnému a konstruktivnímu vedení diskuze, zapojuje žáky do diskuze. Vede žáky k přesné formulaci myšlenek a názorů v logickém sledu, k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu (písemnému i ústnímu).
- Žáci naslouchají promluvám druhých, vhodně na ně reagují, účinně se zapojují do diskuse, formulují a vyjadřují své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřují se výstižně, souvisle a kultivovaně

</td></tr>
</table>

Název předmětu	Volba povolání
	v písemném a ústním projevu, využívají získané komunikativní dovednosti ve vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi.
	Kompetence sociální a personální: • Učitel podporuje sebedůvěru žáků a jejich samostatný rozvoj, vede je k řízení svého chování a jednání tak, aby dosáhli pocitu sebeuspokojení a sebeúcty. Vytváří situace, při kterých rozvíjí efektivní spolupráci žáků. • Žáci si vytvářejí pozitivní představu o sobě samých, která podporuje jejich sebedůvěru a samostatný rozvoj, učí se ovládat a řídit své jednání a chování tak, aby dosáhli pocitu sebeuspokojení a sebeúcty, chápou potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňují zkušenosti druhých lidí, respektují různá hlediska a čerpají poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají.
	Kompetence občanské: • Učitel vede žáky k chápání principů, na nichž spočívají zákony a společenské normy. • Žáci se rozhodují zodpovědně podle dané situace. Chápou principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, jsou si vědomi svých práv a povinností ve škole i mimo školu.
	Kompetence pracovní: • Učitel vede žáky k využívání znalostí a dovedností získaných v této vzdělávací oblasti v zájmu vlastního rozvoje a přípravy na budoucnost, vede žáky k tomu, aby činili podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření. • Žáci využívají znalostí a dovedností získaných v této vzdělávací oblasti v zájmu vlastního rozvoje a přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělání a profesním zaměření.
	Kompetence digitální: • Učitel vede žáky k používání digitálních zařízení, k jejich využívání při učení. • K vytváření a upravování digitálního obsahu, kombinování různých formátů, k vyjadřování se za pomoci digitálních prostředků. • Umožňuje žákům využívat digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce. • Vede žáky k chápání významu digitálních technologií pro lidskou společnost, ke kritickému hodnocení jejich přínosů a k reflektování rizika jejich využívání.

Název předmětu	Volba povolání
	• Žáci používají digitální zařízení a využívají je při učení. • Vytvářejí a upravují digitální obsah, kombinují různé formáty, vyjadřují se za pomoci digitálních prostředků. • Žáci využívají digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce. • Vede žáky k chápání významu digitálních technologií pro lidskou společnost, ke kritickému hodnocení jejich přínosů a k reflektování rizika jejich využívání.

Volba povolání	**8. - 9. ročník**
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní • Kompetence digitální
Učivo	**ŠVP výstupy**
TRH PRÁCE Co je trh práce; povolání lidí, druhy pracovišť, pracovních prostředků, pracovních objektů, charakter a druhy pracovních činností; požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní; rovnost příležitostí na trhu práce; konkrétní pracovní příležitosti v regionu vzhledem k věku, pohlaví, vzdělání apod.; znevýhodnění občané na trhu práce (podle věku, pohlaví, vzdělání, sociálního původu apod.); zakořeněné stereotypy v posuzování druhých lidí, důvody časté profesní diskriminace žen, starších lidí a mladistvých osob na trhu práce); otázky nezaměstnanosti, struktura nezaměstnanosti v regionu podle vybraných profesí a faktorů; rekvalifikace - význam celoživotního vzdělávání.	**ČSP-9-8-01:** orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí **ČSP-9-8-02:** posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy **ČSP-9-8-03:** využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání **ČSP-9-8-04:** prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce
VOLBA PROFESNÍ ORIENTACE Základní principy; sebepoznávání: osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav,	využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání

Volba povolání	8. - 9. ročník
osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení, vlivy na volbu profesní orientace; informační základna pro volbu povolání, práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb.	
MOŽNOSTI VZDĚLÁVÁNÍ Náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení, informace a poradenské služby.	vyplňuje frekventované tiskopisy, formuláře a osobní dotazníky, správně vyplní přihlášku na vybranou SŠ
ZAMĚSTNÁNÍ Pracovní příležitosti v obci (regionu), způsoby hledání zaměstnání, psaní životopisu, pohovor u zaměstnavatele, problémy nezaměstnanosti, úřady práce; práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů.	prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce
PODNIKÁNÍ Druhy a struktura organizací, nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání.	
Průřezová témata, přesahy, souvislosti	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	
Rozvoj schopností poznávání	
Seberegulace a sebeorganizace (plánování učení a studia; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení)	
Psychohygiena (dovednosti zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění – relaxace; hledání pomoci při obtížích)	
Komunikace (asertivní komunikace)	
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (dovednosti pro učení a studium)	
Hodnoty, postoje, praktická etika	

5.20 Ostatní a volitelné předměty

5.20.1 Osobnostní a sociální výchova

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
0	0	1	1	1	1	1	1	1	7
		Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	

Název předmětu	Osobnostní a sociální výchova
Oblast	
Charakteristika předmětu	Osobnostní a sociální výchova je praktickým předmětem, ve kterém se orientujeme na potřeby a zvláštnosti žáků. Zavedením tohoto předmětu chceme pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu životem založenou na dobrých vztazích k sobě samému, k druhým lidem a ke světu a celkově utvářet životní dovednosti a kompetence pro život.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Specifikou předmětu je, že učivem se stává sám žák nebo konkrétní žákovská skupina a běžné situace každodenního života, což pomáhá žákům utvářet vlastní praktické zkušenosti. Základní cílová zaměření osobnostní a sociální výchovy (dále jen OSV) jsou: • pomáhat žákovi orientovat se v sobě samém, učit jej dovednostem seberegulace a rozvíjet jeho dovednosti a schopnosti využívat vlastních osobnostních předpokladů pro spokojený a plnohodnotný život; • učit sociálním dovednostem obecně potřebným pro zvládání nejrozmanitějších životních rolí a situací; • vybavovat žáky k tomu příslušnými znalostmi; • utvářet postoje a hodnotové orientace optimální pro zvládání „provozu“ každodenní existence v jejich běžných i náročnějších formách; • napomáhat primární prevenci sociálně patologických jevů a škodlivých způsobů chování. S ohledem na výjimečnost tohoto předmětu se vyučující OSV na začátku výuky domlouvají se žáky na tématech, která je zajímají, nebo na jejich zájmy reagují v průběhu vzájemných setkání.

Název předmětu	Osobnostní a sociální výchova

Časové vymezení:

Průřezové téma OSV je koncipován jako integrující prvek ve všech ostatních předmětech a zároveň jako samostatný volitelný předmět s touto časovou dotací:

ročník	časová dotace	forma
3.	1	povinný předmět
4.	1	povinný předmět
5.	1	povinný předmět
6.	1	povinný předmět
7.	1	povinný předmět
8.	1	povinný předmět
9.	1	povinný předmět

Výuka probíhá v kmenových třídách i v počítačové učebně (dle potřeb vyučujícího). Žáci jsou vedeni zejména k práci v týmu nebo ve skupinách. Během výuky si tvoří vlastní portfolia, včetně sešitu se záznamy a postřehy z jednotlivých aktivit.

Metody a formy práce:

- diskusní metody (uplatní se při plánování činností, formulaci pravidel komunikace v lekcích, při reflexích; někdy jsou na diskusi založeny i samotné podstaty technik – často technik řešení problémů);
- cvičení založená na principu fyzické akce (uplatní se obvykle jako cvičení, pro neverbální komunikaci a pro témata mentální hygieny);
- simulační hry (hraní „já“ ve fiktivních situacích – např. „jak bych se choval jako zákazník při reklamaci bot“; uplatní se v oblasti sebepoznání, seberegulace, poznávání lidí, nácviku různých sociálních dovedností, komunikace, řešení situace a problémů v praktické etice);
- hraní rolí (metody využívající hraní jiných postav než jsem „já“, uplatní se při rozvoji tvořivosti, sociálních dovedností v mezilidských vztazích, při kooperaci, praktické etice);

Název předmětu	Osobnostní a sociální výchova
	• úkolové situace se specifickými pravidly (zadání situace zpravidla obsahuje určitá omezení, např. v rámci zadaného úkolu překonat společně určitý prostor, kde část hráčů musí mít zavřené oči a jiný část hráčů nesmí mluvit; tyto situace se vážou k celé škále témat – kooperace, poznávání lidí, rolí, komunikace, sebepoznání, seberegulace atd.); • psací techniky (dotazníky, slohové práce vázané k tématu OSV, psaní scénářů atd., vázané prakticky ke všem tématům); • techniky s užitím prvků umění (kreslení map života, výtvarné ztvárnění vztahů, skupin, pocitů, společná výroba artefaktů z různých materiálů, zvukové ztvárnění sociálních situací, rytmizace, proměny školního prostoru; rozvíjení témat tvořivosti, poznávání sebe i druhých, kooperace atd.); • metody založené na práci s určitým „médiem“ (noviny, výňatky z knih, videonahrávky vlastní i převzaté, ale i učitelem vytvořené texty obsahující např. problémové situace k řešení atd.; může se týkat prakticky všech témat); • příklad učitele v rovině jeho způsobu komunikace a jeho sociálních dovedností, jeho názorů na řešení problémů atd. Vzdělávací obsah předmětu není striktně rozvržen do jednotlivých ročníků, protože vyučující pracují se žáky, reagují na jejich potřeby, zájmy, problémy, zkušenosti. Proto je na každém učiteli předmětu OSV, který je zároveň i třídním učitelem dané třídy, aby si témata i aktivity volil podle potřeby. Jedná se o seznam témat pro práci učitele v hodinách volitelného předmětu Osobnostní a sociální výchova a pro integraci téhož průřezového tématu do jiných vyučovacích předmětů.
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	**Kompetence k učení:** • Učitel vede žáky k získávání dovedností pro učení a studium (vybírání a užívání vhodných způsobů a metod, práce s informacemi, organizace času, využívání individuálních možností k překonávání nezdarů a obtíží). • Žáci získávají dovednosti pro učení a studium – vybírají si a užívají vhodné způsoby a metody, které jim umožní zefektivnit vlastní učební styl; pracují s informacemi (vyhledávají je a třídí, propojují je do širších souvislostí a vyvozují závěry); dokáží si organizovat svůj čas a efektivně si naplánovat čas pro studium; využívají své individuální možnosti k překonávání nezdarů a obtíží a navrhují možná opatření pro jejich odstranění; uvědomují si vlastní hodnotu a zdravě hodnotí sama sebe i druhé; projevují zdravou sebedůvěru.

Název předmětu	Osobnostní a sociální výchova
	Kompetence k řešení problémů: • Učitel učí žáky poznat a pojmenovat problém (v mezilidských vztazích, v seberegulaci), pochopit jej a vybrat vhodný způsob řešení; při řešení složitějších problémů se svěřit a požádat o radu; diskutovat o daném problému, hájit svá rozhodnutí i respektovat názor druhých; přijímat důsledky svých rozhodnutí; nenechat se odradit nezdarem, s ohledem na věkové zvláštnosti dokáží zvládat stresové situace. • Žáci jsou schopni poznat a pojmenovat problém (v mezilidských vztazích, v seberegulaci), pochopit jej a vybrat vhodný způsob řešení; při řešení složitějších problémů se se svým problémem dokáží svěřit a požádat o radu; jsou schopni diskutovat o daném problému, hájit svá rozhodnutí i respektovat názor druhých; přijímají důsledky svých rozhodnutí; nenechají se odradit nezdarem, přiměřeně ke svým možnostem překonávají životní překážky; s ohledem na věkové zvláštnosti dokáží zvládat stresové situace.
	Kompetence komunikativní: • Učitel učí žáky formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřovat se souvisle, kultivovaně a adekvátně komunikační situaci; obhajovat vhodnou formou své postoje a názory, využívat argumenty; verbálních i neverbálních prostředků. • Žáci formulují a vyjadřují své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřují se souvisle, kultivovaně a adekvátně komunikační situaci; obhajují vhodnou formou své postoje a názory, využívají argumenty; verbálních i neverbálních prostředků; dokáží při komunikaci využít své znalosti o chování a reakcích druhých lidí.
	Kompetence sociální a personální: • Učitel vede žáky k tomu, aby se podíleli na vytvoření pravidel chování ve třídě („třídní desatero“), učí je tato pravidla respektovat a řídit se jimi; spolupracovat se spolužáky na základě vytvořených pravidel pro předmět Osobnostní a sociální výchova; respektovat osobnost druhých a na základě získaných dovedností se podílet na upevňování vztahů v třídním kolektivu i ve škole; posilovat své sebevědomí na základě poznání a pochopení vlastní osoby; navazovat a udržovat vztahy s vrstevníky. • Žáci se podílejí na vytvoření pravidel chování ve třídě („třídní desatero“), tato pravidla respektují a řídí se jimi; spolupracují se spolužáky na základě vytvořených pravidel pro předmět Osobnostní a sociální

Název předmětu	Osobnostní a sociální výchova
	výchova; respektují osobnost druhých a na základě získaných dovedností se podílejí na upevňování vztahů v třídním kolektivu i ve škole; posilují své sebevědomí na základě poznání a pochopení vlastní osoby; navazují a udržují vztahy s vrstevníky.
	Kompetence občanské: • Učitel vede žáky k respektování názorů druhých, uvědomění si svých práv a povinností ve škole i mimo školu; na základě získaných vědomostí a dovedností vcítit se do situací ostatních lidí; rozhodovat se zodpovědně podle dané situace, v případě nutnosti poskytovat dle svých možností účinnou pomoc; vědět, kde hledat pomoc, na koho se obrátit, v případě situací ohrožující fyzické či psychické zdraví sebe sama i druhých lidí. • Žáci respektují názory druhých, uvědomují si svá práva a povinnosti ve škole i mimo školu; na základě získaných vědomostí a dovedností jsou schopni vcítit se do situací ostatních lidí; rozhodují se zodpovědně podle dané situace, v případě nutnosti poskytují dle svých možností účinnou pomoc; vědí, kde hledat pomoc, na koho se obrátit, v případě situací ohrožující fyzické či psychické zdraví sebe sama i druhých lidí.
	Kompetence pracovní: • Učitel vede žáky k respektování názorů druhých, uvědomění si svých práv a povinností ve škole i mimo školu; využívání znalostí o svém JÁ, o druhých lidech a osvojených dovedností pro přípravu na budoucnost; na základě informací o sebe sama činit podložená rozhodnutí o svém dalším vzdělávání a profesním zaměření. • Žáci respektují názory druhých, uvědomují si svá práva a povinnosti ve škole i mimo školu; využívají znalosti o svém JÁ, o druhých lidech a osvojené dovednosti pro přípravu na budoucnost; na základě informací o sebe sama činí podložená rozhodnutí o svém dalším vzdělávání a profesním zaměření.
	Kompetence digitální: • Učitel vede žáky k používání digitálních zařízení, k jejich využívání při učení. • K vytváření a upravování digitálního obsahu, kombinování různých formátů, k vyjadřování se za pomoci digitálních prostředků. • Umožňuje žákům využívat digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce.

Název předmětu	Osobnostní a sociální výchova
	• Vede žáky k chápání významu digitálních technologií pro lidskou společnost, ke kritickému hodnocení jejich přínosů a k reflektování rizika jejich využívání. • Žáci používají digitální zařízení a využívají je při učení. • Vytvářejí a upravují digitální obsah, kombinují různé formáty, vyjadřují se za pomoci digitálních prostředků. • Žáci využívají digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce. • Vede žáky k chápání významu digitálních technologií pro lidskou společnost, ke kritickému hodnocení jejich přínosů a k reflektování rizika jejich využívání.

Osobnostní a sociální výchova	**3. - 5. ročník**
Učivo	
OSOBNOSTNÍ ROZVOJ	
ROZVOJ SCHOPNOSTÍ POZNÁVÁNÍ – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení; **SEBEPOZNÁNÍ A SEBEPOJETÍ** – já jako zdroj informací o sobě; druzí jako zdroj informací o mně; moje tělo; co o sobě vím a co ne; jak se promítá mé já v mém chování; můj vztah k sobě samému; moje učení; moje vztahy k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí; **SEBEREGULACE A SEBEORGANIZACE** – cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání; organizace vlastního času, plánování učení; **PSYCHOHYGIENA** – dobrá organizace času; hledání pomoci při potížích; **KREATIVITA** – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti "dotahovat" nápady do reality).	
SOCIÁLNÍ ROZVOJ	
POZNÁVÁNÍ LIDÍ – vzájemné poznávání se ve skupině/třídě; rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech; chyby při poznávání lidí; **MEZILIDSKÉ VZTAHY** – péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů; **KOMUNIKACE** – komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci; **KOOPERACE A KOMPETICE** – rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu; rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny); rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence.	
MORÁLNÍ ROZVOJ	
ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ A ROZHODOVACÍ DOVEDNOSTI – dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci;	

Osobnostní a sociální výchova	3. - 5. ročník
HODNOTY, POSTOJE, PRAKTICKÁ ETIKA – analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí; vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.; pomáhající a prosociální chování (člověk neočekává protislužbu); dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne.	

Osobnostní a sociální výchova	6. - 9. ročník
Učivo	
OSOBNOSTNÍ ROZVOJ	
ROZVOJ SCHOPNOSTÍ POZNÁVÁNÍ – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium; **SEBEPOZNÁNÍ A SEBEPOJETÍ** – já jako zdroj informací o sobě; druzí jako zdroj informací o mně; moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty); co o sobě vím a co ne; jak se promítá mé já v mém chování; můj vztah k sobě samému; moje učení; moje vztahy k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí; **SEBEREGULACE A SEBEORGANIZACE** – cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; organizace vlastního času, plánování učení a studia; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení; **PSYCHOHYGIENA** – dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích; dobrá organizace času; dovednosti zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění-relaxace, efektivní komunikace atd.); hledání pomoci při potížích; **KREATIVITA** – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti "dotahovat" nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích.	

Osobnostní a sociální výchova	6. - 9. ročník
SOCIÁLNÍ ROZVOJ	
ROZVOJ POZNÁVÁNÍ LIDÍ – vzájemné poznávání se ve skupině/třídě; rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech; chyby při poznávání lidí; **MEZILIDSKÉ VZTAHY** – péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů; vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny); **KOMUNIKACE** – řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu „rétorika“); dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci; **KOOPERACE A KOMPETICE** – rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.); rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny); rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence.	

Osobnostní a sociální výchova	6. - 9. ročník
MORÁLNÍ ROZVOJ	
ROZVOJ ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ A ROZHODOVACÍ DOVEDNOSTI – dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci; **HODNOTY, POSTOJE, PRAKTICKÁ ETIKA** – analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí; vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.; pomáhající a prosociální chování (člověk neočekává protislužbu); dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne.	

5.20.2 Hrátky s češtinou

Název předmětu	Hrátky s češtinou
Oblast	Jazyk a jazyková komunikace
Charakteristika předmětu	Cílem výuky je podpora rozvoje komunikačních kompetencí, vybavení žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání. Součástí je i mediální výchova – tvorba školního časopisu.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	**Vzdělávací obsah** vyučovacího předmětu má komplexní charakter. Zahrnuje v sobě komunikační, slohovou, jazykovou i literární výchovu. **Časové vymezení:** ročník / časová dotace / forma 1. / 0,75 / povinný předmět 2. / 0,75 / povinný předmět 3. / 0,75 / povinný předmět Výuka probíhá většinou v kmenových třídách, v odborné učebně vybavené počítačovou technikou. Některá témata jsou realizována formou projektů. Dalším způsobem naplňování cílů předmětu jsou návštěvy knihoven, práce s knihou a texty na internetu (čtenářské dílny). Důraz je kladen na rozvoj komunikačních dovedností.

Název předmětu	Hrátky s češtinou
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	**Kompetence k učení** • Učitel vede žáky ke stálému zdokonalování čtení, vytváří podmínky pro získávání dalších informací potřebných k práci, vede žáky k užívání správné terminologie, motivuje žáky k aktivnímu zapojování do vyučovacího procesu, zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu jednotlivých žáků, sleduje při hodině pokrok všech žáků. • Učitel u žáků rozvíjí dovednosti potřebné k osvojování učiva, předkládá žákům možnosti používání osvojených dovedností v jiných oblastech, vede žáky k systematickému vedení a ukládání informací, k aplikaci naučených pravidel pravopisu a jejich vzájemnému propojování. • Žáci vyhledávají a třídí informace a propojují je do širších významových celků, osvojují si základní jazykové a literární pojmy, kriticky hodnotí výsledky svého učení a diskutují o nich, využívají prostředků výpočetní techniky, pracují s vlastními chybami.
	Kompetence k řešení problémů • Učitel vede žáky k tomu, aby samostatně nalézali pravidla, kterými se řídí probírané mluvnické jevy, vede žáky k tomu, aby uměli nalézat chyby v textu a odůvodnit správné řešení. Zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů, vede žáky k plánování postupů. Učitel hodnotí práci žáků způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok. • Žáci vyhledávají informace vhodné k řešení problémů, navrhují různá řešení problémů, využívají získaných vědomostí a dovedností k objevování různých variant řešení, uvážlivě se rozhodují, dokončují úkoly a zdůvodňují své závěry, vzájemně si radí a pomáhají.
	Kompetence komunikativní • Učitel pomocí literárního i gramatického učiva rozšiřuje slovní zásobu žáků, vede žáky k výstižnému a kultivovanému projevu, k prezentaci myšlenek a názorů ústně i písemně. Učí žáky publikovat a prezentovat svoje názory a myšlenky /školní časopis Bodlinka, web, ppt. prezentace… /, vede žáky k pozitivní prezentaci a reprezentaci svojí osoby a svojí školy na veřejnosti. Připravuje žáky ke zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích.
	Kompetence sociální a personální • Učitel vytváří příležitosti k tomu, aby žáci mohli diskutovat v malých skupinách i v rámci celé třídy, organizuje práci ve skupinách, aby mohli žáci spolupracovat při řešení problémů, aby prezentovali své myšlenky a názory a vzájemně se respektovali, vede žáky k tomu, aby dokázali požádat o pomoc.

Název předmětu	Hrátky s češtinou
	Žáci účinně spolupracují ve skupině, podílejí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, věcně argumentují.
	Kompetence občanské • Učitel žáky seznamuje s naším slovesným dědictvím a vysvětluje jim jeho význam, podporuje v žácích potřeby literárního projevu, recitace, četby. Učitel využívá literatury naučné i vědecké k vytváření postoje k přírodě, k životnímu prostředí. • Žáci respektují přesvědčení druhých lidí, zvládnou komunikaci i ve vyhraněných situacích: Chrání naše tradice, kulturní i historické dědictví, aktivně se zapojují do kulturního dění, mají pozitivní postoj k uměleckým dílům.
	Kompetence pracovní • Učitel vede žáky k dodržování hygienických pravidel pro čtení a psaní, k přípravě a udržování jejich učebního prostoru, k organizování a plánování učení. Požaduje dodržování dohodnuté kvality, postupů, termínů. Dále se učitel zajímá, jaké způsoby výuky žákům vyhovují. Vede žáky k využívání znalostí v běžné praxi. • Různými formami /exkurze, film, beseda… /se žáci seznamují s různými profesemi - ujasňují si tak představu o reálné podobě jejich budoucího povolání a o volbě dalšího studia. • Žáci dodržují hygienu práce, dodržují bezpečnostní pravidla pro práci s výpočetní technikou, využívají své znalosti v běžné praxi.
	Kompetence digitální: • Učitel vede žáky k používání digitálních zařízení, k jejich využívání při učení. • K vytváření a upravování digitálního obsahu, kombinování různých formátů, k vyjadřování se za pomoci digitálních prostředků. • Umožňuje žákům využívat digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce. • Vede žáky k chápání významu digitálních technologií pro lidskou společnost, ke kritickému hodnocení jejich přínosů a k reflektování rizika jejich využívání. • Žáci používají digitální zařízení a využívají je při učení. • Vytvářejí a upravují digitální obsah, kombinují různé formáty, vyjadřují se za pomoci digitálních prostředků.

Název předmětu	Hrátky s češtinou
	• Žáci využívají digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce. • Vede žáky k chápání významu digitálních technologií pro lidskou společnost, ke kritickému hodnocení jejich přínosů a k reflektování rizika jejich využívání.

Hrátky s češtinou	**1. - 5. ročník**
Učivo	**ŠVP výstupy**
Viz učební osnovy předmětu Český jazyk str: 29 – 45 Procvičování učiva daného ročníku zábavnou a netradiční formou, využití moderních vyučovacích metod, prohlubování čtenářské gramotnosti žáků, využití zkušeností se čtenářskými dílnami. Tvorba školního časopisu.	Viz učební osnovy předmětu Český jazyk str: 29 – 58

5.20.3 Instrumentální obohacování

Název předmětu	Instrumentální obohacování
Oblast	- - -
Charakteristika předmětu	Cílem předmětu Instrumentální obohacování je vedení jedince ke kvalitnějšímu a samostatnějšímu učení a k co možná největší nezávislosti. Žáci se naučí systematicky získávat informace, pracovat pečlivěji a vytrvaleji, vnímat problémové situace a dokáží je definovat, naučí se vnímat vztahy mezi předměty a jevy, zdokonalí se v porovnávání, formulování hypotéz, plánování, ověřování správnosti řešení před jeho realizací, hledání důkazů pro zdůvodnění vlastní odpovědi. Instrumentální obohacování má žáky utvrdit, že dokáží vyřešit problém i bez pomoci druhého. Důležité je, aby zážitek z určité aktivity nebo činnosti generoval zájem, radost a důvod pro řešení dalšího úkolu.

Název předmětu	Instrumentální obohacování
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	**Časové vymezení:** ročník: 6. časová dotace: 1 forma: povinný předmět

Instrumentální obohacování	6. ročník
Učivo	**ŠVP výstupy**
uspořádání bodů – 16 stran úkolů a 3 speciální strany s chybou	osvojí si schopnost pohovořit nad stránkami a uvést „přemostění“ neboli překlopení do reálného života
	vytváří si předpoklady pro učení se - přesné vnímání, uspořádání v prostoru (změna obrazce při pootočení), uchování a stálost, preciznost a přesnost, vizuální přenos, sumarizace, potlačení impulzivity, odstranění chování typu „pokus-omyl“

5.20.4 Rozumím penězům

Název předmětu	Rozumím penězům
Oblast	Matematika a její aplikace
Charakteristika předmětu	Cílem předmětu je vést žáky k tomu, aby porozuměli finančním situacím, se kterými se každodenně setkávají, naučili se rozhodovat o svých penězích, kapesném a vyznali se v základní finanční terminologii přiměřeně svému věku.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Během jednotlivých lekcí řeší žáci konkrétní situace spojené s finanční gramotností. Finanční gramotnost se žáci učí prostřednictví fiktivních dětí, aby nemuseli mluvit o tom, jak to funguje u nich doma. **Časové vymezení:** ročník: 6. časová dotace: 1 forma: povinný předmět

Název předmětu	Rozumím penězům
	Výuka probíhá v rozdělené kmenové třídě i v odborné učebně vybavené počítačovou technikou. Žáci pracují s fiktivními modelovými rodinami tak, aby byla zajištěna dostatečná rozmanitost z hlediska sociálního složení, ekonomického zajištění i místa bydlení. Žáci pomáhají fiktivním dětem řešit dané problémy a díky tomu získají zkušenost z řešení finančních situací a naučí se vlastnímu zodpovědnému jednání.
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	**Kompetence k učení:** • Učitel učí žáky využívat poznatků a dovedností v praktických činnostech. Rozvíjí paměť žáků prostřednictvím numerických výpočtů, rozvíjí abstraktní a exaktní myšlení osvojováním si a využíváním základních pojmů a vztahů finančnictví. • Učitel umožňuje žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností. • Žáci si osvojují schopnost využívat poznatků a dovedností v praktických činnostech. Rozvíjejí si paměť prostřednictvím numerických výpočtů, rozvíjejí si abstraktní a exaktní myšlení osvojováním a využíváním základních pojmů a vztahů finančnictví. • Žáci tvoří kritéria hodnocení činností.
	Kompetence k řešení problémů: • Učitel rozvíjí logické myšlení při řešení problémových úloh - učí žáky provádět rozbor problému a sestavovat plán řešení. • Učitel rozvíjí u dětí důvěru ve vlastní schopnosti, vede žáky k sebekontrole. • Učitel se zajímá o názory, zkušenosti žáků; klade otevřené otázky a vybízí žáky k pojmenování cíle činnosti; vede žáky k plánování úkolů a postupů; zařazuje metody, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům sami žáci; umožňuje, aby žáci v hodině pracovali s odbornou literaturou. Učitel podle potřeby žákům v činnostech pomáhá, pracuje s chybou žáka jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení; dodává žákům sebedůvěru. • Žáci se učí logickému myšlení a řešení problémů. Učí se provádět rozbor problému a sestavovat plán řešení. • Žáci se učí sebekontrole a posilují svou sebedůvěru. • Žáci se učí pojmenovávat činnosti; plánovat úkoly a postupy; pracovat metodami, při kterých sami docházejí k objevům, řešením a závěrům. Pracují s odbornou literaturou.

Název předmětu	Rozumím penězům
	Kompetence komunikativní: • Učitel se zajímá o názory, zkušenosti žáků; klade otevřené otázky a vybízí žáky k pojmenování cíle činnosti; vede žáky k plánování úkolů a postupů; zařazuje metody, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům sami žáci, pracuje s chybou žáka jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení; dodává žákům sebedůvěru. • Žáci se zajímají o názory, zkušenosti spolužáků a učí se přesnému a výstižnému vyjadřování.
	Kompetence sociální a personální: • Učitel minimalizuje frontální metody výuky a podporuje skupinovou výuku a kooperativní vyučování. • Vede žáky ke kritickému usuzování, srozumitelné a věcné argumentaci prostřednictvím řešení problémů, ke kolegiální radě a pomoci, učí se pracovat v týmu, vnímat odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých. • Učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch; podněcuje žáky k argumentaci; hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok. • Žáci spolupracují ve skupině, podílejí se na utváření příjemné atmosféry v týmu. Učí se věcně argumentovat. Jsou schopni sebekontroly.
	Kompetence občanské: • Učitel vychovává žáky jako svobodné občany plnící si své povinnosti, uplatňující svá práva a respektující práva druhých; jako osobnosti zodpovědné za svůj život, své zdraví a za své životní prostředí; jako ohleduplné bytosti schopné a ochotné účinně pomoci v různých situacích. • Při zpracování informací jsou žáci vedeni ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, učí se hodnotit svoji práci a práci ostatních, jsou vedeni k ohleduplnosti a taktu, učí se vnímat složitosti světa. • Učitel podle potřeby žákům v činnostech pomáhá a umožňuje jim, aby na základě jasných kritérii hodnotili své činnosti nebo výsledky. • Žáci respektují názory ostatních, formují si volní a charakterové rysy, zodpovědně se rozhodují podle dané situace.
	Kompetence pracovní: • Žáci jsou vedeni k řešení reálných situací, učí se využívat poznatky a dovednosti v praktických činnostech.

Název předmětu	Rozumím penězům
	• Učitel zadává úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace z různých informačních zdrojů, a které vyžadují využití poznatků z různých předmětů; vede žáky ke správným způsobům užití vybavení, techniky a pomůcek. • Žáci řeší reálné situace, využívají poznatky a dovednosti v praktických činnostech; vyhledávají a kombinují informace z různých informačních zdrojů.
	Kompetence digitální: • Učitel vede žáky k používání digitálních zařízení, k jejich využívání při učení. • K vytváření a upravování digitálního obsahu, kombinování různých formátů, k vyjadřování se za pomoci digitálních prostředků. • Umožňuje žákům využívat digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce. • Vede žáky k chápání významu digitálních technologií pro lidskou společnost, ke kritickému hodnocení jejich přínosů a k reflektování rizika jejich využívání. • Žáci používají digitální zařízení a využívají je při učení. • Vytvářejí a upravují digitální obsah, kombinují různé formáty, vyjadřují se za pomoci digitálních prostředků. • Žáci využívají digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce. • Vede žáky k chápání významu digitálních technologií pro lidskou společnost, ke kritickému hodnocení jejich přínosů a k reflektování rizika jejich využívání.

Rozumím penězům	**6. ročník**
Učivo	**ŠVP výstupy**
První setkání s finanční gramotností; nakládání s penězi, tvorba ceny; rozpočet domácnosti, typy rozpočtu, jejich odlišnosti; produkty finančního trhu, služby bank, pojištění, úročení.	na příkladech ukáže různé způsoby placení
	uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení
	sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje domácnosti, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů
	objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu

Rozumím penězům	6. ročník
	uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky (spotřeba, úspory, investice)
	uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít

5.20.5 Základy společenského chování

Název předmětu	Základy společenského chování
Vzdělávací oblast	
Charakteristika předmětu	Vyučovací předmět Základy společenského chování vychází z myšlenky, že život v rodině a život ve společnosti jsou spolu vzájemně velmi úzce propojeny. Každá společnost usiluje o výchovu zdravého jedince a zdravé rodiny. Cílem vyučovacího předmětu je vychovávat mladého člověka, připravovat ho na život ve své budoucí rodině a na plnohodnotný život v moderní demokratické společnosti. Zaměřuje na vytváření kvalit, které souvisejí s orientací žáků v sociální realitě a s jejich začleňováním do různých společenských vztahů a vazeb. Otevírá cestu k realistickému sebepoznání a poznávání osobnosti druhých lidí a k pochopení vlastního jednání i jednání druhých lidí v kontextu různých životních situací. Seznamuje žáky se vztahy v rodině a širších společenstvích a s možnými způsoby zapojení jednotlivce do života. Učí žáky respektovat a uplatňovat mravní principy a pravidla společenského soužití a přebírat odpovědnost za vlastní názory, chování a jednání i jejich důsledky. Rozvíjí občanské a právní vědomí žáků, usiluje o vytvoření a upevnění jejich osobní i občanské odpovědnosti a motivuje je k aktivní účasti na životě demokratické společnosti.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Výuka předmětu Základy společenského chování směřuje k: • k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů; • poznávání člověka jako jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů i na kvalitě prostředí; • získávání základní orientace v názorech na to, co je společensky správné a co může jedinci prospět, i na to, co ho ohrožuje a poškozuje;

<table>
<tr><th>Název předmětu</th><th>Základy společenského chování</th></tr>
<tr><td></td><td>

propojování činností a jednání souvisejících se zdravými mezilidskými vztahy, se základními etickými a morálními postoji, s volním úsilím atd.;
utváření vědomí vlastní identity a identity druhých lidí, k rozvíjení realistického sebepoznávání a sebehodnocení, k akceptování vlastní osobnosti i osobnosti druhých lidí;
vnímání pocitu sounáležitosti s vlastní rodinou, i společenstvím v nejbližším okolí i s lidmi, se kterými se žáci náhodně setkají;
úctě k sobě, svému partnerovi, své rodině, vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům, k rozvíjení respektu ke kulturním či jiným odlišnostem (zvláštnostem) lidí, skupin i různých společenství;
utváření pozitivních vztahů k opačnému pohlaví v prostředí školy i mimo školu,
k rozpoznávání stereotypního nahlížení na postavení muže a ženy v rodině, v zaměstnání i v politickém životě;
rozpoznávání názorů a postojů ohrožujících lidskou důstojnost nebo odporujících základním principům demokratického soužití, ke zvyšování odolnosti vůči myšlenkové manipulaci;
uplatňování vhodných prostředků komunikace k vyjadřování vlastních myšlenek, citů, názorů a postojů, k zaujímání a obhajování vlastních postojů.

Časové vymezení:
<table>
<tr><th>ročník</th><th>časová dotace</th><th>forma</th></tr>
<tr><td>7.</td><td>1</td><td>povinný předmět</td></tr>
</table>
Výuka probíhá v kmenových třídách. K preferovaným organizačním formám patří diskuse v komunitním kruhu, skupinové vyučování, dramatizace.
</td></tr>
<tr><td>Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků</td><td>
Kompetence k učení

Učitel vede žáky k zodpovědnosti za své chování a jednání, za svou budoucnost. Podporuje samostatnost a tvořivost, různé přijatelné způsoby dosažení cíle.
Žáci se učí vyhodnocovat své chování a jednání.

</td></tr>
</table>

Název předmětu	Základy společenského chování
	Kompetence k řešení problémů • Učitel podněcuje žáky k tvořivému myšlení, logickém uvažování a k řešení problémů. Učí žáky nebát se problémů. Vytvářením praktických problémových úloh a situací učí žáky prakticky problémy řešit, na modelových příkladech učí algoritmu řešení problémů. Podporuje různé přijatelné způsoby řešení problému. Podporuje samostatnost, tvořivost a logické myšlení a týmovou spolupráci při řešení problémů. • Žáci se učí tvořivému myšlení, logickém uvažování a řešení problémů. Učí se nebát se problémů, učí se prakticky problémy řešit, učí se algoritmu řešení problémů. Nalézají různé přijatelné způsoby řešení problému. Učí se samostatnosti, tvořivosti a logickému myšlení. Při řešení problémů pracují v týmech.
	Kompetence komunikativní • Učitel vede žáky k otevřené, všestranné a účinné komunikaci. Prioritně se zaměřuje na rozvíjení komunikačních dovedností a sociálních vztahů. Klade důraz na „kulturní úroveň“ komunikace. Vede žáky k tomu, aby otevřeně vyjadřovali svůj názor podpořený logickými argumenty. Podporuje kritiku a sebekritiku. Učí žáky publikovat a prezentovat své názory a myšlenky. • Žáci se učí otevřené, všestranné a účinné komunikaci. Rozvíjejí své komunikačních dovednosti. Dbají na „kulturní úroveň“ komunikace. Otevřeně vyjadřují svůj názor podpořený logickými argumenty. Učí se vyjadřovat kritiku a sebekritiku. Učí se publikovat a prezentovat své názory a myšlenky.
	Kompetence sociální a personální • Učitel rozvíjí u žáků schopnost spolupracovat, pracovat v týmu, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých. Učí žáky vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce. Rozvíjí schopnost žáků zastávat v týmu různé role. Učí žáky kriticky hodnotit práci (význam) týmu, svoji práci (význam) v týmu i práci (význam) ostatních členů týmu. Podporuje vzájemnou pomoc žáků, vytváří situace, kdy se žáci vzájemně potřebují. • Žáci se učí spolupracovat, pracovat v týmu, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých. Učí se pracovat v týmu a kooperovat. Učí se vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce. Učí se kriticky hodnotit práci (význam) týmu, svoji práci (význam) v týmu i práci (význam) ostatních členů týmu.

Název předmětu	Základy společenského chování
	Kompetence občanské • Učitel vychovává žáky jako svobodné občany plnící si své povinnosti, uplatňující svá práva a respektující práva druhých, jako osobnosti zodpovědné za svůj život. • Učitel netoleruje sociálně patologické projevy chování (drogy, šikana, kriminalita mládeže) a projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu. Netoleruje agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, nekamarádské chování a odmítnutí požadované pomoci. • Žáci přiměřeně věku znají legislativu a obecné morální zákony a dodržují je, respektují názory ostatních, formují si volní a charakterové vlastnosti, zodpovědně se rozhodují podle dané situace. Netolerují sociálně patologické projevy chování (drogy, šikana, kriminalita mládeže) a projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu. Netolerují agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování, nekamarádské chování a odmítnutí požadované pomoci.
	Kompetence pracovní • Učitel důsledně vede žáky k dodržování vymezených pravidel, k ochraně zdraví a k plnění svých povinností a závazků. • Dodává žákům sebedůvěru, napomáhá podle potřeby při cestě ke správnému řešení. • Žáci důsledně dodržují vymezená pravidla, chrání zdraví své i druhých a plní si své povinnosti a závazky.
	Kompetence digitální: • Učitel vede žáky k používání digitálních zařízení, k jejich využívání při učení. • K vytváření a upravování digitálního obsahu, kombinování různých formátů, k vyjadřování se za pomoci digitálních prostředků. • Umožňuje žákům využívat digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce. • Vede žáky k chápání významu digitálních technologií pro lidskou společnost, ke kritickému hodnocení jejich přínosů a k reflektování rizika jejich využívání. • Žáci používají digitální zařízení a využívají je při učení. • Vytvářejí a upravují digitální obsah, kombinují různé formáty, vyjadřují se za pomoci digitálních prostředků. • Žáci využívají digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce.

Název předmětu	Základy společenského chování
	• Vede žáky k chápání významu digitálních technologií pro lidskou společnost, ke kritickému hodnocení jejich přínosů a k reflektování rizika jejich využívání.

Základy společenského chování	**7. ročník**
Učivo	**ŠVP výstupy**
první kontakty (pozdrav, představení, podání ruky, oslovování); úspěch skrytý v oblékání; společenská setkání (kino, divadlo, restaurace); stolování (obecná pravidla, podávání nápojů); přípitky a proslov; telefonování; dary a květiny; pracovní pohovor; tajná řeč těla	užívá zdvořilosti, aplikuje pravidla, která umožní přirozeně se chovat, zhodnotí společenskou situaci

5.20.6 Dramatická výchova

Název předmětu	Dramatická výchova
Vzdělávací oblast	Doplňující vzdělávací obor
Charakteristika předmětu	Předmět svým charakterem navazuje na předměty Hudební výchova, Výtvarná výchova a Tělesná výchova. V hodinách dramatické výchovy se žáci seznamují s prvky dramatického umění. Učí se ovládat svůj hlas, tělo a využívat je k verbální i neverbální komunikaci. Rozvíjí své smyslové vnímání, obohacují slovní zásobu, rozvíjí prostorovou představivost, paměť. Formou dramatických her a cvičení získávají a zdokonalují komunikační, psychosomatické a herní dovednosti. Využitím kolektivní dramatické tvorby se žáci učí principům komunikace ve skupině, spolupráce, práce v tvůrčím pracovním týmu. Dramatická výchova umožňuje žákům prezentovat svoje postoje, přijímat role a zkoumat různé situace na základě vlastního jednání a chování. Pracuje s výrazovými prostředky jako je lidský hlas a tělo. Při realizaci tohoto předmětu upřednostňujeme takové činnosti, které umožňují dětem silné citové a estetické prožitky. Volíme atraktivní formy a metody práce a různé druhy organizace.

<table>
<tr><th>Název předmětu</th><th>Dramatická výchova</th></tr>
<tr><td>Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)</td><td>Časové vymezení:
<table>
<tr><th>ročník</th><th>časová dotace</th><th>forma</th></tr>
<tr><td>7.</td><td>1</td><td>povinný předmět</td></tr>
<tr><td>8.</td><td>0,5</td><td>volitelný předmět</td></tr>
<tr><td>9.</td><td>0,5</td><td>volitelný předmět</td></tr>
</table></td></tr>
<tr><td rowspan="4">Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků</td><td>Kompetence k učení
• umožnit žákovi zažít úspěch
• podpořit tvořivou činnost žáků
• pomáhat podpořit sebedůvěru žáků ve vlastní schopnosti</td></tr>
<tr><td>Kompetence k řešení problémů:
• vést žáky k samostatnosti, dovednosti zorganizovat si vlastní činnost
• vhodně s žáky komunikovat a vytvářet základ pro objevování problému, k jeho postupnému řešení
• dávat příležitost k využívání žákovských zkušeností
• vést žáky k obhajování jejich postojů</td></tr>
<tr><td>Kompetence komunikativní:
• vést žáky k zájmu o náměty, názory, zkušenosti ostatních
• vytvářet příležitosti pro relevantní komunikaci mezi žáky
• dávat žákům prostor k vyjádření vlastního názoru vhodnou formou, k argumentaci a naslouchání názorů jiných
• vytvářet podmínky pro rozvoj komunikativních dovedností, spolupráci v týmu, iniciativu a zodpovědnost žáka
• umožňovat žákům vyjádření dojmů z uměleckého díla prostřednictvím verbální i neverbální komunikace
• vést žáky k vzájemnému naslouchání</td></tr>
<tr><td>Kompetence sociální a personální:
• vést žáky k přijímání různých rolí v týmové práci, vést je k otevřené diskusi
• vést žáky k tomu, aby brali ohled na druhé</td></tr>
</table>

Název předmětu	Dramatická výchova
	• vést žáky ke vzájemné toleranci a zodpovědnosti, ke snaze pomáhat si mezi sebou
	Kompetence občanské: • vést žáky k respektování společně dohodnutých pravidel chování a jednání • umožňovat žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků • rozvíjet estetické vnímání žáků • vést žáky k úctě k národním tradicím, historickým památkám • seznamovat žáky s kulturou jiných národů a etnik a vést je k respektování jiných kulturních tradic • vést žáky ke kulturní reprezentaci školy
	Kompetence pracovní: • vyžadovat od žáků dodržování a plnění povinností a závazků • vést žáky k dodržování hygienických návyků a zásad hlasové hygieny

Základy společenského chování	**7. -9. ročník**
Učivo	**ŠVP výstupy**
ZÁKLADNÍ PŘEDPOKLADY DRAMATICKÉHO JEDNÁNÍ • **psychosomatické dovednosti** – práce s dechem, správné tvoření hlasu, držení těla, verbální a neverbální komunikace • **sociálně komunikační dovednosti** – komunikace v běžných životních situacích (komunikace v roli), prezentace, reflexe a hodnocení, spolupráce, organizace tvůrčí skupinové práce **PROCES DRAMATICKÉ A INSCENAČNÍ TVORBY** • **práce na postavě** – charakter, motivace, vztahy • **konflikt jako základ dramatické situace** – řešení konfliktu jednáním postav • **dramatická situace, příběh** – řazení situací v časové a příčinné následnosti	**DV-9-1-01:** uplatňuje kultivovaný mluvený a pohybový projev, dodržuje základy hlasové hygieny a správného držení těla
	DV-9-1-02: propojuje somatické dovednosti při verbálním a neverbálním vyjádření, na příkladech doloží souvislosti mezi prožitkem a jednáním u sebe i druhých
	DV-9-1-03: rozvíjí, variuje a opakuje herní situace (samostatně, s partnerem, ve skupině), přijímá herní pravidla a tvořivě je rozvíjí
	DV-9-1-04: prozkoumává témata z více úhlů pohledu a pojmenovává hlavní téma a konflikt; uvědomuje si analogie mezi fiktivní situací a realitou
	DV-9-1-05: přistupuje k dramatické a inscenační tvorbě jako ke společnému tvůrčímu procesu, ve kterém přijímá a plní své úkoly, přijímá zodpovědnost za společnou tvorbu a prezentaci jejího výsledku

5.20.7 Cvičení z matematiky

<table>
<tr><th>Název předmětu</th><th>Cvičení z matematiky</th></tr>
<tr><td>Oblast</td><td>Matematika a její aplikace</td></tr>
<tr><td>Charakteristika předmětu</td><td>Předmět Cvičení z matematiky doplňuje vzdělávací obsah oboru matematika a její aplikace. Cílem předmětu je vést žáka k využívání matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech, rozvíjet jeho schopnost spolupráce při řešení problémových a aplikovaných úloh vyjadřujících situace z běžného života a následně k využití získaného řešení v praxi. Posilovat jeho důvěru ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh.</td></tr>
<tr><td>Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)</td><td>Obsah předmětu je tvořen tematickými okruhy:
8. ročník - slovní úlohy s využitím racionálních čísel, procentuálního počtu, dělícího poměru a konstrukce n-úhelníků, slovní úlohy s využitím Pythagorovy věty a lineárních rovnic, konstrukční úlohy na užití množin bodů dané vlastnosti;

9. ročník - slovní úlohy řešené užitím lineárních rovnic a jejich soustav, výpočty obsahů a obvodů rovinných útvarů a objemů a povrchů všech základních těles, současně je zahrnuta do tohoto ročníku příprava na přijímací zkoušky.

Časové vymezení:

<table>
<tr><th>ročník</th><th>časová dotace</th><th>forma</th></tr>
<tr><td>8.</td><td>0,5</td><td>volitelný předmět</td></tr>
<tr><td>9.</td><td>0,5</td><td>volitelný předmět</td></tr>
</table>

Výuka probíhá v kmenových třídách i v odborné učebně vybavené počítačovou technikou. Ve cvičení z matematiky žáci nejen řeší úlohy z praxe, ale také sami matematizují reálné situace. Samostatně i ve skupinách vyhledávají informace z různých zdrojů - média, literatura, internet. Učitelé využívají práci ve skupině, modelové vyučování, projektové vyučování i samostatnou práci žáků.</td></tr>
<tr><td>Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu,</td><td>Kompetence k učení:
● Učitel vede žáky k využívání různých metod a strategií učení. Vede je k vyhledávání a třídění informací.</td></tr>
</table>

Název předmětu	Cvičení z matematiky
jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	• Žáci využívají vhodné naučené metody, strategie učení včetně mnemotechnických pomůcek. Vyhledávají a třídí informace, uvádí do souvislostí nově nabyté poznatky s denním životem.
	Kompetence k řešení problémů: • Učitel podněcuje žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů. • Žáci samostatně i ve skupině s využitím matematických poznatků řeší úlohy z praxe.
	Kompetence komunikativní: • Učitel vede žáky přesnému a výstižnému vyjadřování. • Žáci se srozumitelně vyjadřují v matematickém jazyce a rozumí obsahu sdělení. Stručně, jasně a výstižně formulují své myšlenky, které spolu s ostatním i potvrzuje nebo vyvrací.
	Kompetence sociální a personální: • Učitel podporuje skupinovou výuku a kooperativní vyučování, podněcuje žáky k argumentaci. • Žáci se aktivně zapojují do skupinové práce, vyslovuje vlastní názory, návrhy řešení problémů, ale současně respektuje názory ostatních.
	Kompetence občanské: • Učitel vychovává žáky jako svobodné občany plnící si své povinnosti, uplatňující svá práva a respektující práva druhých; jako osobnosti zodpovědné za svůj život, své zdraví a za své životní prostředí; jako ohleduplné bytosti schopné a ochotné účinně pomoci v různých situacích. • Žáci si jsou vědomi svých práv i povinností ve škole i mimo školu. Zvládají běžnou komunikaci se spolužáky a učiteli.
	Kompetence pracovní: • Učitel zadává úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace z různých informačních zdrojů, a které vyžadují využití poznatků z různých předmětů; vede žáky ke správným způsobům užití vybavení, techniky a pomůcek. • Žáci se učí pracovat podle předem stanoveného postupu, dokáží zhodnotit výsledek své práce. Jsou schopni pracovní koncentrace k dokončení úkolu. Zodpovědně dodržují určená pravidla.
	Kompetence digitální: • Učitel vede žáky k používání digitálních zařízení, k jejich využívání při učení.

Název předmětu	Cvičení z matematiky
	• K vytváření a upravování digitálního obsahu, kombinování různých formátů, k vyjadřování se za pomoci digitálních prostředků. • Umožňuje žákům využívat digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce. • Vede žáky k chápání významu digitálních technologií pro lidskou společnost, ke kritickému hodnocení jejich přínosů a k reflektování rizika jejich využívání. • Žáci používají digitální zařízení a využívají je při učení. • Vytvářejí a upravují digitální obsah, kombinují různé formáty, vyjadřují se za pomoci digitálních prostředků. • Žáci využívají digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce. • Vede žáky k chápání významu digitálních technologií pro lidskou společnost, ke kritickému hodnocení jejich přínosů a k reflektování rizika jejich využívání.

Cvičení z matematiky	**8. - 9. ročník**
Učivo	**ŠVP výstupy**
UŽITÍ RACIONÁLNÍCH ČÍSEL V PRAXI Početní operace s racionálními čísly; složitější příklady se závorkami; slovní úlohy.	užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů; nalézá různá řešení předkládaných situací; aplikuje a kombinuje poznatky z různých tematických a vzdělávacích oblastí; provádí početní operace s celými a racionálními čísly; analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel
VÝPOČTY A KONSTRUKCE ROVINNÝCH ÚTVARŮ Složitější konstrukce čtyřúhelníků; popis konstrukce - užití matematické symboliky; rozdělení a vlastnosti rovinných útvarů; vzorce pro výpočet obvodu a obsahu rovinných útvarů; slovní úlohy vedoucí k výpočtům obvodů a obsahů rovinných útvarů; konstrukce rovinných útvarů z daných prvků.	nalézá různá řešení předkládaných situací; aplikuje a kombinuje poznatky z různých tematických a vzdělávacích oblastí; matematizuje a řeší slovní úlohy z praxe vedoucí k výpočtu obvodu a obsahu n – úhelníků; sestrojí trojúhelníky a čtyřúhelníky zadané různými prvky; využívá potřebnou matematickou symboliku; vypočítá obvod a obsah rovinných obrazců; řeší slovní úlohy vedoucí k výpočtu obvodu a obsahu rovinných obrazců
VÝPOČTY A KONSTRUKCE GEOMETRICKÝCH TĚLES Slovní úlohy vedoucí k výpočtům objemů a povrchů geometrických těles; rozdělení	užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů; nalézá různá řešení předkládaných situací; aplikuje a kombinuje poznatky z různých tematických a vzdělávacích oblastí; řeší úlohy na prostorovou představivost; matematizuje a řeší slovní úlohy z praxe vedoucí k výpočtu povrchu a objemu geometrických těles

Cvičení z matematiky	8. - 9. ročník
a vlastnosti geometrických těles; vzorce pro výpočet povrchu a objemu geometrických těles.	
PYTHAGOROVA VĚTA Slovní úlohy na využití Pythagorovy věty; geometrické úlohy na využití Pythagorovy věty.	užívá Pythagorovu větu při řešení slovních úloh z praxe
MOCNINY A MNOHOČLENY Početní operace s mocninami; složitější úpravy mocnin; vyjádření slovního textu matematickým výrazy; úpravy mnohočlenů; hodnota výrazu.	provádí i složitější operace s mocninami; zapíše slovní text pomocí výrazů s proměnnými; užívá vzorce druhých mocni pro zjednodušení výrazů
LINEÁRNÍ ROVNICE, SLOVNÍ ÚLOHY ŘEŠENÉ UŽITÍM ROVNIC Slovní úlohy řešené lineárními rovnicemi; úlohy na dělení na nestejné části; úlohy o pohybu; úlohy o společné práci; úlohy o směsích; složitější slovní úlohy řešené lineárními rovnicemi.	řeší lineární rovnice pomocí ekvivalentních úprav; vyřeší daný problém aplikací získaných matematických poznatků a dovedností; zdůvodní zvolený postup řešení; užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů; aplikuje a kombinuje poznatky z různých tematických a vzdělávacích oblastí
KONSTRUKCE ROVINNÝCH ÚTVARŮ Složitější konstrukce rovinných útvarů s využitím množin bodů dané vlastnosti; konstrukce rovinných útvarů z daných prvků; popis konstrukce – užití matematické symboliky.	využívá pojem množina bodů dané vlastnosti; sestrojí trojúhelníky a čtyřúhelníky zadané různými prvky; využívá potřebnou matematickou symboliku; vypočítá obvod a obsah rovinných obrazců; řeší slovní úlohy vedoucí k výpočtu obvodu a obsahu rovinných obrazců
ROVNICE S NEZNÁMOU VE JMENOVATELI, LOMENÉ VÝRAZY Složitější rovnice s neznámou ve jmenovateli; početní operace s lomenými výrazy.	řeší složitější rovnice s neznámou ve jmenovateli; provádí početní operace s lomenými výrazy; matematizuje a řeší slovní úlohy vedoucí k řešení rovnic s neznámou ve jmenovateli; užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů
SOUSTAVY LINEÁRNÍCH ROVNIC Složitější soustavy dvou lineárních rovnic o dvou neznámých; metoda sčítací a dosazovací.	nalézá různá řešení předkládaných situací; analyzuje a řeší slovní úlohy pomocí soustavy dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými
GONIOMETRICKÉ FUNKCE Užití goniometrických funkcí při výpočtech objemů a povrchů těles; slovní úlohy vedoucí k výpočtům goniometrických funkcí.	užívá goniometrické funkce při řešení úloh z praxe; užívá goniometrické funkce při výpočtech objemů a povrchů geometrických těles; při řešení účelně využívá kalkulátor a tabulky

Cvičení z matematiky	8. - 9. ročník
VYUŽITÍ PC V MATEMATICE, STATISTICKÁ ŠETŘENÍ Tabulky a grafy jako výstupy statistického šetření; využití MS Excelu pro souhrny statistického šetření; MS Excel – vkládání matematických vzorců pro různé výpočty, tvorba tabulek a grafů.	provádí jednoduchá statistická šetření a zapisuje jejich výsledky do tabulky nebo grafu; čte tabulky a grafy a interpretuje je v praxi; čte a sestrojuje různé diagramy a grafy s údaji v procentech; samostatně pracuje s programem MS Excel; vytvoří tabulku a v závislosti na ní graf; zadá vzorce do programu MS Excel
PŘÍPRAVA NA PŘIJÍMACÍ ZKOUŠKY NA SŠ Opakování učiva 6. – 9. ročníku; nácvik psaní testů.	samostatně vypracuje test; orientuje se v testu; vybere jednodušší a složitější úlohy v testu

5.20.8 Cvičení z češtiny

Název předmětu	Cvičení z češtiny
Oblast	Jazyk a jazyková komunikace
Charakteristika předmětu	Volitelný předmět Cvičení z českého jazyka je zaměřen na komplexní rozšiřování a prohlubování znalostí a dovedností. Cílem předmětu je příprava žáků na přijímací zkoušky na SŠ. nejčastějšími formami práce jsou práce ve dvojici, skupinová práce, rozbor SCIO testů, využívání počítačových programů a jazykových příruček.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Náplní předmětu je upevňování a rozvíjení znalostí českého jazyka. Učivo i očekávané výstupy navazují na učivo a očekávané výstupy předmětu Český jazyk 6. – 9. ročník. **Časové vymezení:** ročník | časová dotace | forma 8. | 0,5 | volitelný předmět 9. | 0,5 | volitelný předmět Výuka probíhá v kmenových třídách i v odborné učebně vybavené počítačovou technikou. Kromě výkladu, poslechu, četby, procvičování gramatiky, dialogů, reprodukce textu v písemné a ústní formě, je kladen důraz

Název předmětu	Cvičení z češtiny
	i na samostatnou práci žáků, práci s jazykovými příručkami a jiné vyhledávání informací. Součástí vyučování jsou hry, soutěže, výukové programy na PC.
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	**Kompetence k učení** • Učitel povzbuzuje žáky k vyhledávání a třídění informací, zohledňuje rozdíly v jejich znalostech a pracovním tempu. Při hodině sleduje pokrok všech žáků. • Vede žáky k výběru a využívání vhodných způsobů a metod pro efektivní učení, k propojování nových vědomostí s vědomostmi již nabytými, k jejich systematizaci v oblasti jazyka. • Směruje žáky k používání správné terminologie. • Žáci se učí vyhledávat, zpracovávat a využívat potřebné informace, propojovat je do širších významových celků. Volí vhodné způsoby a metody pro efektivní učení, učí se práci s chybou. • Kriticky hodnotí výsledky svého učení a diskutují o nich.
	Kompetence k řešení problémů • Učitel podněcuje žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů. • Podporuje u žáků schopnost nalézat efektivní a netradiční způsoby řešení problémů. • Žáci se učí tvořivému myšlení a logickému uvažování. Vyhledávají informace potřebné k řešení problému, volí rovněž jejich vhodných způsobů. Využívají získaných vědomostí a dovedností k objevování různých variant řešení.
	Kompetence komunikativní • Učitel vede žáky k jasnému, srozumitelnému a přiměřenému vyjadřování vzhledem ke komunikačnímu záměru a situaci, volbě správné terminologie a vhodné argumentace. • Připravuje žáky na nutnost vhodné komunikace v budoucnosti. • Žáci formulují a vyjadřují své myšlenky a názory v logickém sledu, výstižně a kultivovaně se vyjadřují ústně i písemně. Naslouchají promluvám druhých, vhodně na ně reagují, věcně argumentují. Účinně se zapojují do diskuse a vhodně obhajují své názory. • Žáci umí zhodnotit jejich samostatnou nebo týmovou práci.
	Kompetence sociální a personální • Učitel rozvíjí u žáků schopnost spolupracovat, pracovat v týmu, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých.

Název předmětu	Cvičení z češtiny
	• Dodává žákům sebedůvěru. • Vede žáky k respektování a důslednému dodržování pravidel. • Žáci se učí účinné spolupráci, práci v týmu, respektu a hodnocení práce vlastní i druhých. Podílí se na utváření příjemné atmosféry ve skupině.
	Kompetence občanské • Učitel motivuje žáky k zájmu o kulturní dědictví. • Vede je k respektování názorů ostatních, ke vzájemnému naslouchání si. • Žáci se aktivně zapojují do kulturního dění, vytvářejí si pozitivní postoj k uměleckým dílům. • Žáci se učí toleranci, otevřenosti a vstřícnosti. Respektují názory a přesvědčení ostatních, vzájemně si naslouchají.
	Kompetence pracovní • Učitel se pro práci ve výuce snaží zajistit podnětné prostředí, mění formy práce a vyhledává pro dané činnosti nejvhodnější metody. • Požaduje dodržování dohodnuté kvality práce, postupů a termínů. Dále se zajímá o způsoby výuky žákům vyhovujícím. • Učitel vede žáky k samostatné práci s jazykovými příručkami a odbornou literaturou, k využívání získaných znalostí v běžné praxi. • Žáci se učí samostatné práci s jazykovými příručkami a různorodou literaturou, využívají ji k získávání informací z různých oblastí a prohlubování dosavadních poznatků. • Dodržují hygienu práce, dodržují bezpečnostní pravidla pro práci s výpočetní technikou, využívají své znalosti v běžné praxi.
	Kompetence digitální: • Učitel vede žáky k používání digitálních zařízení, k jejich využívání při učení. • K vytváření a upravování digitálního obsahu, kombinování různých formátů, k vyjadřování se za pomoci digitálních prostředků. • Umožňuje žákům využívat digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce.

Název předmětu	Cvičení z češtiny
	• Vede žáky k chápání významu digitálních technologií pro lidskou společnost, ke kritickému hodnocení jejich přínosů a k reflektování rizika jejich využívání. • Žáci používají digitální zařízení a využívají je při učení. • Vytvářejí a upravují digitální obsah, kombinují různé formáty, vyjadřují se za pomoci digitálních prostředků. • Žáci využívají digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce. • Vede žáky k chápání významu digitálních technologií pro lidskou společnost, ke kritickému hodnocení jejich přínosů a k reflektování rizika jejich využívání.

Cvičení z českého jazyka	**8. - 9. ročník**
Učivo	**ŠVP výstupy**
pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí
obohacování slovní zásoby, zásady tvoření českých slov	rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby, zásady tvoření českých slov
	spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova
slovní druhy	třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá
významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí	rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí obměňuje vyjádření větných členů různými slovními druhy; rozlišuje význam vyjádření podle postavení větných členů a rovněž vztahy souřadnosti a podřadnosti
slovníky a jazykové příručky	samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a jazykovými příručkami - ověřuje a rozšiřuje poznatky v odborných zdrojích, vnímá a porovnává změny a odlišnosti
poznatky o jazyce a stylu tvůrčímu psaní	využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem i tvůrčímu psaní v souladu se svými dispozicemi a osobními zájmy

Cvičení z českého jazyka	8. - 9. ročník
komunikace i pravidla dialogu	aktivně se zapojuje do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace i pravidel dialogu - komunikuje kultivovaně a výstižně; smysluplně formuluje vlastní názor; volí vhodných verbálních i nonverbálních prostředků řeči
čtenářská gramotnost	aktivně rozvíjí svou čtenářskou gramotnost, plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti
literární druhy a jejich funkce	pozná jednotlivé literární druhy, porovnává je i jejich funkci

5.20.9 Deskové hry

<table>
<tr><th>Název předmětu</th><th>Deskové hry</th></tr>
<tr><td>Vzdělávací oblast</td><td></td></tr>
<tr><td>Charakteristika předmětu</td><td>Cílem předmětu Deskové hry je rozvíjení myšlení (logického, tvůrčího a sociálního), paměti, komunikace a kooperace s využitím stolních her (deskové hry, karetní hry, hry na hrdiny).</td></tr>
<tr><td>Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)</td><td>Časové vymezení:
<table>
<tr><th>ročník</th><th>časová dotace</th><th>forma</th></tr>
<tr><td>6.</td><td>1</td><td>volitelný předmět</td></tr>
<tr><td>7.</td><td>1</td><td>volitelný předmět</td></tr>
<tr><td>8.</td><td>1</td><td>volitelný předmět</td></tr>
<tr><td>9.</td><td>1</td><td>volitelný předmět</td></tr>
</table></td></tr>
<tr><td rowspan="2">Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků</td><td>Kompetence k učení
• Učitel rozvíjí paměť žáků, abstraktní a exaktní myšlení.
• Žáci si dokáží organizovat svůj čas a efektivně si naplánovat čas pro studium; využívají své individuální možnosti k překonávání nezdarů a obtíží a navrhují možná opatření pro jejich odstranění; uvědomují si vlastní hodnotu a zdravě hodnotí sama sebe i druhé; projevují zdravou sebedůvěru.</td></tr>
<tr><td>Kompetence k řešení problémů
• Učitel podněcuje žáky k tvořivému myšlení, logickém uvažování a k řešení problémů.</td></tr>
</table>

Název předmětu	Deskové hry
	• Podporuje u žáků schopnost nalézat efektivní, netradiční způsoby řešení problémů, samostatnost, tvořivost a logické myšlení a týmovou spolupráci při řešení problémů. • Žáci se učí tvořivému myšlení a logickému uvažování. Vyhledávají informace potřebné k řešení problému, volí rovněž jejich vhodných způsobů. Využívají získaných vědomostí a dovedností k objevování různých variant řešení.
	Kompetence komunikativní • Učitel vede žáky k otevřené, všestranné a účinné komunikaci. Prioritně se zaměřuje na rozvíjení komunikačních dovedností a sociálních vztahů. Klade důraz na „kulturní úroveň“ komunikace. Vede žáky k tomu, aby otevřeně vyjadřovali svůj názor podpořený logickými argumenty. Podporuje kritiku a sebekritiku. Učí žáky publikovat a prezentovat své názory a myšlenky. • Žáci se učí otevřené, všestranné a účinné komunikaci. Rozvíjejí své komunikačních dovednosti. Dbají na „kulturní úroveň“ komunikace. Otevřeně vyjadřují svůj názor podpořený logickými argumenty. Učí se vyjadřovat kritiku a sebekritiku. Učí se publikovat a prezentovat své názory a myšlenky.
	Kompetence sociální a personální • Učitel rozvíjí u žáků schopnost spolupracovat, pracovat v týmu, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých. Učí žáky vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce. Rozvíjí schopnost žáků zastávat v týmu různé role. Učí žáky kriticky hodnotit práci (význam) týmu, svoji práci (význam) v týmu i práci (význam) ostatních členů týmu. Podporuje vzájemnou pomoc žáků, vytváří situace, kdy se žáci vzájemně potřebují. • Žáci se učí spolupracovat, pracovat v týmu, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých. Učí se pracovat v týmu a kooperovat. Učí se vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce. Učí se kriticky hodnotit práci (význam) týmu, svoji práci (význam) v týmu i práci (význam) ostatních členů týmu.
	Kompetence občanské • Učitel vytváří u žáků pozitivní vztah k práci a vede je k odpovědnosti. Učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch. • Žáci respektují pravidla. Mají pozitivní vztah k práci, váží si sebe i druhých.

Název předmětu	Deskové hry
	Kompetence pracovní • Učitel vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci, vytváří podnětné a tvořivé pracovní prostředí, mění pracovní podmínky a tím žáky vede k adaptaci na nové pracovní podmínky. • Seznamuje žáky s různými prostředky pro rozvoj myšlení. • Žáci důsledně dodržují vymezená pravidla a plní si své povinnosti a závazky.
	Kompetence digitální: • Učitel vede žáky k používání digitálních zařízení, k jejich využívání při učení. • K vytváření a upravování digitálního obsahu, kombinování různých formátů, k vyjadřování se za pomoci digitálních prostředků. • Umožňuje žákům využívat digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce. • Vede žáky k chápání významu digitálních technologií pro lidskou společnost, ke kritickému hodnocení jejich přínosů a k reflektování rizika jejich využívání. • Žáci používají digitální zařízení a využívají je při učení. • Vytvářejí a upravují digitální obsah, kombinují různé formáty, vyjadřují se za pomoci digitálních prostředků. • Žáci využívají digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce. • Vede žáky k chápání významu digitálních technologií pro lidskou společnost, ke kritickému hodnocení jejich přínosů a k reflektování rizika jejich využívání.

Deskové hry	**6. – 9. ročník**
Učivo	**ŠVP výstupy**
stolní hry (karetní hry, deskové hry, hry na hrdiny) pro rozvoj logického, tvůrčího a sociálního myšlení, paměti, komunikace a kooperace	užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů; nalézá různá řešení předkládaných situací; aplikuje a kombinuje poznatky z různých tematických a vzdělávacích oblastí;

Deskové hry	6. – 9. ročník
	aktivně se zapojuje do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace i pravidel dialogu - komunikuje kultivovaně a výstižně; smysluplně formuluje vlastní názor; volí vhodných verbálních i nonverbálních prostředků řeči

6 Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

6.1 Způsoby hodnocení

Škola hodnotí žáky klasifikací.

U žáků s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitelka školy o použití slovního hodnocení na základě písemné žádosti zákonného zástupce žáka. Důvody pro použití slovního hodnocení musí být doloženy vyjádřením PPP nebo SPC.

6.2 Kritéria hodnocení

6.2.1 Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření

Při klasifikaci výsledků ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí:

- ucelenost, přesnost a trvalost osvojení požadovaných poznatků, kvalita a rozsah získaných dovedností
- schopnost uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů,
- kvalita myšlení, především jeho logika, samostatnost a tvořivost,
- aktivita v přístupu k činnostem, zájem o ně a vztah k nim,
- odborná i jazyková správnost ústního a písemného projevu,
- kvalita výsledků činností,
- osvojení účinných metod samostatného studia.

Klasifikace také zohledňuje přístup a postoje žáka v předmětu, zodpovědnou přípravu na vyučování (např. nošení pomůcek, iniciativu, aj.)

6.2.2 Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou praktického zaměření

Při klasifikaci výsledků ve vyučovacích předmětech s převahou praktického zaměření se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí:

- vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem,
- osvojení praktických dovedností a návyků, zvládnutí účelných způsobů práce,
- využití získaných teoretických vědomostí v praktických činnostech,
- aktivita, samostatnost, tvořivost, iniciativa v praktických činnostech,
- kvalita výsledků činností,
- organizace vlastní práce a pracoviště, udržování pořádku na pracovišti,
- dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a péče o životní prostředí, dodržování pravidel bezpečného používání internetu,
- hospodárné využívání surovin, materiálů, energie, překonávání překážek v práci,
- obsluha a údržba pomůcek, nástrojů, nářadí a počítačů.

Klasifikace také zohledňuje přístup a postoje žáka v předmětu, zodpovědnou přípravu na vyučování (např. nošení pomůcek, iniciativu, aj.)

6.2.3 Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného zaměření

Při klasifikaci výsledků ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného zaměření se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí:

- stupeň tvořivosti a samostatnosti projevu,
- osvojení potřebných vědomostí, zkušeností, činností a jejich tvořivá aplikace,
- poznání zákonitostí daných činností a jejich uplatňování ve vlastní činnosti,
- kvalita projevu,
- vztah žáka k činnostem a zájem o ně,
- přístup k uměleckému dílu a k estetice ostatní společnosti,
- v tělesné výchově s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu žáka všeobecná tělesná zdatnost a výkonnost.

Klasifikace také zohledňuje přístup a postoje žáka v předmětu, zodpovědnou přípravu na vyučování (např. nošení pomůcek, iniciativu, aj.)

6.2.4 Hodnocení chování

Při návrhu uložení opatření k posílení kázně nebo snížené známky z chování přihlíží třídní učitel zejména:

- k míře dodržování pravidel slušného chování a dodržování školního řádu během klasifikačního období
- k závažnosti přestupku,
- k četnosti a opakování přestupku,
- k hodnocení žáka ostatními pedagogickými pracovníky,
- k charakteru a četnosti zápisů v žákovské knížce, které mají vliv na posouzení chování žáka.

7 Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

7.1 Český jazyk 1. období 1. stupně

Český jazyk komunikační a slohová výchova	**Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: 1. období 1. stupně**	
	ČJL-3-1-01p	čte s porozuměním jednoduché texty
	ČJL-3-1-02p	rozumí pokynům přiměřené složitosti
	ČJL-3-1-04p ČJL-3-1-05p ČJL-3-1-06p	dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání
	ČJL-3-1-08p	zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním
	ČJL-3-1-09p	píše písmena a číslice – dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen
	ČJL-3-1-09p	spojuje písmena a slabiky
	ČJL-3-1-09p	převádí slova z mluvené do psané podoby
	ČJL-3-1-09p	dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost
	ČJL-3-1-10p	opisuje a přepisuje krátké věty
Český jazyk jazyková výchova	**Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: 1. období 1. stupně**	
	ČJL-3-2-01p	zná všechna písmena malé a velké abecedy
	ČJL-3-2-01p	rozpoznává samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky
	ČJL-3-2-01p	tvoří slabiky
	ČJL-3-2-01p	rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky
	ČJL-3-2-08p	píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech
Český jazyk literární výchova	**Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: 1. období 1. stupně**	
	ČJL-3-3-01p	pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně
	ČJL-3-3-02p	reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací, při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost

Český jazyk 2. období 1. stupně

Český jazyk komunikační a slohová výchova	**Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: 2. období 1. stupně**	
	ČJL-5-1-05p ČJL-5-1-10p	vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích
	ČJL-5-1-05p	má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování
	ČJL-5-1-07p	v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči
	ČJL-5-1-09p	popíše jednoduché předměty, činnosti a děje
	ČJL-5-1-09p	opisuje a přepisuje jednoduché texty
	ČJL-5-1-09p	píše správně a přehledně jednoduchá sdělení
	ČJL-5-1-09p	píše čitelně a úpravně, dodržuje vzdálenosti mezer mezi slovy
	ČJL-5-1-09p	ovládá hůlkové písmo; tvoří otázky a odpovídá na ně
Český jazyk jazyková výchova	**Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: 2. období 1. stupně**	
	ČJL-5-2-03p	pozná podstatná jména a slovesa
	ČJL-5-2-06p	dodržuje pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího
	ČJL-5-2-08p	rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik; určuje samohlásky a souhlásky; seřadí slova podle abecedy; správně vyslovuje a píše slova se skupinami hlásek dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě; správně vyslovuje a píše znělé a neznělé souhlásky
Český jazyk literární výchova	**Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: 2. období 1. stupně**	
	ČJL-5-3-01p ČJL-5-3-02p	dramatizuje jednoduchý příběh
	ČJL-5-3-01p ČJL-5-3-02p	vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek
	ČJL-5-3-02p	čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je podle jednoduché osnovy
	ČJL-5-3-02p	určí v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti

Český jazyk literární výchova	**Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: 2. období 1. stupně**	
	ČJL-5-3-04p	rozlišuje prózu a verše; rozlišuje pohádkové prostředí od reálného; ovládá tiché čtení a orientuje se ve čteném textu

Český jazyk 2. stupeň

Český jazyk komunikační a slohová výchova	**Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: 2. stupeň**	
	ČJL-9-1-01p ČJL-9-1-08p	čte plynule s porozuměním; reprodukuje text
	ČJL-9-1-04p ČJL-9-1-05p	komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk
	ČJL-9-1-09p ČJL-9-1-10p	dokáže napsat běžné písemnosti; podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost; popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup; vypráví podle předem připravené osnovy; s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma
Český jazyk jazyková výchova	**Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: 2. stupeň**	
	ČJL-9-2-03p	orientuje se v Pravidlech českého pravopisu
	ČJL-9-2-04p	pozná a určí slovní druhy; skloňuje podstatná jména a přídavná jména; pozná osobní zájmena; časuje slovesa
	ČJL-9-2-04p ČJL-9-2-05p	rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk
	ČJL-9-2-06p	rozezná větu jednoduchou od souvětí
	ČJL-9-2-07p	správně píše slova s předponami a předložkami
	ČJL-9-2-07p	zná vyjmenovaná slova a ovládá jejich pravopis
	ČJL-9-2-07p	zná a zvládá pravopis podle shody přísudku s podmětem
	ČJL-9-3-01p	orientuje se v literárním textu, hledá a pokouší se najít jeho hlavní myšlenku

Český jazyk literární výchova	**Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: 2. stupeň**	
	ČJL-9-3-03p	ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení
	ČJL-9-3-06p	rozezná základní literární druhy a žánry
	ČJL-9-3-09p	dokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury; má pozitivní vztah k literatuře

7.2 Anglický jazyk 1. období 1. stupně

Anglický jazyk řečové dovednosti	**Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: 1. období 1. stupně**	
	CJ-3-1-01p	je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka

Anglický jazyk 2. období 1. stupně

Anglický jazyk poslech s porozuměním	**Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: 2. období 1. stupně**	
	CJ-5-1-01p	rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností
	CJ-5-1-02p	rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu); rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování
Anglický jazyk mluvení	**Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: 2. období 1. stupně**	
	CJ-5-2-01p	pozdraví a poděkuje
	CJ-5-2-02p	sdělí své jméno a věk
	CJ-5-2-03p	vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky (zejména pokud má k dispozici vizuální oporu)

Anglický jazyk čtení s porozuměním	**Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: 2. období 1. stupně**	
	CJ-5-3-02p	rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)
Anglický jazyk psaní	**Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: 2. období 1. stupně**	
		je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka

Anglický jazyk 2. stupeň

Anglický jazyk poslech s porozuměním	**Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: 2. stupeň**	
	CJ-9-1-01p	rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů
	CJ-9-1-02p	rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby
Anglický jazyk mluvení	**Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: 2. stupeň**	
	CJ-9-2-01p	odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby
Anglický jazyk čtení s porozuměním	**Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: 2. stupeň**	
	CJ-9-3-01p	rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)
Anglický jazyk psaní	**Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: 2. stupeň**	
	CJ-9-4-03p	reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby

7.3 Další cizí jazyk 2. stupeň

Další cizí jazyk poslech s porozuměním	**Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: 2. stupeň**	
	DCJ-9-1-01p	je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka
	DCJ-9-1-02p	rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování
	DCJ-9-1-03p	rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu); rozumí otázkám, které se týkají základních osobních údajů (zejména jména a věku); rozumí jednoduchým pokynům učitele
Další cizí jazyk mluvení	**Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: 2. stupeň**	
	DCJ-9-2-01p	pozdraví a poděkuje, vyjádří souhlas a nesouhlas
	DCJ-9-2-02p	sdělí své jméno a věk
Další cizí jazyk čtení s porozuměním	**Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: 2. stupeň**	
	DCJ-9-3-02p	rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)
Další cizí jazyk psaní	**Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: 2. stupeň**	
	DCJ-9-4-02p	reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby

7.4 Matematika 1. období 1. stupně

Matematika číslo a početní operace	**Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: 1. období 1. stupně**	
	M-3-1-01p	porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20
	M-3-1-02p	čte, píše a používá číslice v oboru do 20, numerace do 100

Matematika **číslo a početní operace**	**Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:** **1. období 1. stupně**	
	M-3-1-02p	zná matematické operátory + , - , =, <, > a umí je zapsat
	M-3-1-04p	sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20
	M-3-1-05p	řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20; umí rozklad čísel v oboru do 20
Matematika **závislosti, vztahy a práce s daty**	**Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:** **1. období 1. stupně**	
	M-3-2-02p	modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek
	M-3-2-03p	doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20; zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu; uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi
Matematika **geometrie v rovině a v prostoru**	**Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:** **1. období 1. stupně**	
	M-3-3-01p	pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit
	M-3-3-01p	rozezná přímku a úsečku, narýsuje je a ví, jak se označují
	M-3-3-02p	umí používat pravítko

Matematika 2. období 1. stupně

Matematika **číslo a početní operace**	**Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:** **2. období 1. stupně**	
	M-5-1-02p	čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose, numerace do 1000
	M-5-1-02p	sčítá a odčítá zpaměti i písemně dvouciferná čísla
	M-5-1-02p	zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100
	M-5-1-03p	zaokrouhluje čísla na desítky i na stovky s využitím ve slovních úlohách
	M-5-1-03p	tvoří a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100
	M-5-1-04p	zapíše a řeší jednoduché slovní úlohy
	M-5-1-04p	rozeznává sudá a lichá čísla; umí používat kalkulátor

Matematika závislosti, vztahy a práce s daty	**Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: 2. období 1. stupně**	
	M-5-2-01p	vyhledá a roztřídí jednoduchá data (údaje, pojmy apod.) podle návodu
	M-5-2-02p	orientuje se a čte v jednoduché tabulce; určí čas s přesností na čtvrthodiny, převádí jednotky času v běžných situacích; umí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času; uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi
Matematika geometrie v rovině a v prostoru	**Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: 2. období 1. stupně**	
	M-5-3-01p	znázorní, narýsuje a označí základní rovinné útvary
	M-5-3-02p	měří a porovnává délku úsečky
	M-5-3-02p	vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran
	M-5-3-03p	sestrojí rovnoběžky a kolmice
	M-5-3-05p	určí osu souměrnosti překládáním papíru; pozná základní tělesa
Matematika nestandardní aplikační úlohy a problémy	**Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: 2. období 1. stupně**	
	M-5-4-01p	řeší jednoduché praktické slovní úlohy, jejichž řešení nemusí být závislé na matematických postupech

Matematika 2. stupeň

Matematika číslo a proměnná	**Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: 2. stupeň**	
	M-9-1-01p	písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí víceciferná čísla, dělí se zbytkem
	M-9-1-01p	pracuje se zlomky a smíšenými čísly, používá vyjádření vztahu celek – část (zlomek, desetinné číslo, procento)
	M-9-1-01p	čte desetinná čísla, zná jejich zápis a provádí s nimi základní početní operace
	M-9-1-02p	provádí odhad výsledku, zaokrouhluje čísla
	M-9-1-02p	píše, čte, porovnává a zaokrouhluje čísla v oboru do 1 000 000
	M-9-1-05p	používá měřítko mapy a plánu
	M-9-1-06p	řeší jednoduché úlohy na procenta; zvládá orientaci na číselné ose

Matematika **závislosti, vztahy a práce**	**Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:** **2. stupeň**	
	M-9-2-01p	vyhledává a třídí data
	M-9-2-02p	porovnává data
	M-9-2-04p	vypracuje jednoduchou tabulku; užívá a ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, času, obsahu, objemu; zvládá početní úkony s penězi
Matematika **geometrie v rovině a v prostoru**	**Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:** **2. stupeň**	
	M-9-3-03p	vyznačuje, rýsuje a měří úhly, provádí jednoduché konstrukce
	M-9-3-04p	vypočítá obvod a obsah trojúhelníka, čtverce, obdélníka, kruhu
	M-9-3-05p	provádí jednoduché konstrukce
	M-9-3-06p	zná a rýsuje základní rovinné útvary
	M-9-3-08p	sestrojí základní rovinné útvary ve středové a osové souměrnosti
	M-9-3-10p	vypočítá povrch a objem kvádru, krychle a válce
	M-9-3-11p	sestrojí sítě základních těles
	M-9-3-12p	načrtne základní tělesa
	M-9-3-12p	zobrazuje jednoduchá tělesa; odhaduje délku úsečky, určí délku lomené čáry, graficky sčítá a odčítá úsečky; umí zacházet s rýsovacími pomůckami a potřebami; používá technické písmo; čte jednoduché technické výkresy a rozumí jim
Matematika **nestandardní aplikační úlohy a problémy**	**Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:** **2. stupeň**	
	M-9-4-01p	samostatně řeší praktické úlohy
	M-9-4-01p	hledá různá řešení předložených situací
	M-9-4-02p	aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí; využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh

7.5 Informatika 1. a 2. období 1. stupně

Informatika základy práce s počítačem	**Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: 1. a 2. období 1. stupně**	
	ICT-5-1-01p	ovládá základní obsluhu počítače
	ICT-5-1-02p	dodržuje pravidla bezpečné a zdravotně nezávadné práce s výpočetní technikou
Informatika vyhledávání informací a komunikace	**Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: 1. a 2. období 1. stupně**	
	ICT-5-2-03	komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení

Informatika zpracování a využití informací	**Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: 1. a 2. období 1. stupně**	
	ICT-5-3-01p	pracuje s výukovými a zábavnými programy podle pokynu

Informatika 2. stupeň

Informatika vyhledávání informací a komunikace	**Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: 2. stupeň**	
	ICT-9-1-01p	vyhledává potřebné informace na internetu; dodržuje pravidla zacházení s výpočetní technikou; osvojí si základy elektronické komunikace
Informatika zpracování a využití informací	**Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: 2. stupeň**	
	ICT-9-2-01p ICT-9-2-02p	ovládá základy psaní na klávesnici, na uživatelské úrovni práci s textovým editorem; využívá vhodné aplikace; zvládá práci s výukovými programy
	ICT-9-2-03p ICT-9-2-04p ICT-9-2-05p	vyhledává potřebné informace na internetu; dodržuje pravidla zacházení s výpočetní technikou

7.6 Člověk a jeho svět 1. období 1. stupně

Člověk a jeho svět místo, kde žijeme	**Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: 1. období 1. stupně**	
	ČJS-3-1-01p	orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy
	ČJS-3-1-01p	popíše a zvládne cestu do školy
Člověk a jeho svět lidé kolem nás	**Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: 1. období 1. stupně**	
	ČJS-3-2-01p	zná role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy
	ČJS-3-2-01p	má osvojené základy společenského chování

Člověk a jeho svět lidé kolem nás	**Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: 1. období 1. stupně**	
	ČJS-3-2-01p	při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně
	ČJS-3-2-01p	projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům
	ČJS-3-2-02p	pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti
Člověk a jeho svět lidé a čas	**Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: 1. období 1. stupně**	
	ČJS-3-3-01p	pozná, kolik je hodin; orientuje se v čase
	ČJS-3-3-01p	zná rozvržení svých denních činností
	ČJS-3-3-02p ČJS-3-3-03p	rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti
	ČJS-3-3-03p	poznává různé lidské činnosti
Člověk a jeho svět rozmanitost přírody	**Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: 1. období 1. stupně**	
	ČJS-3-4-01p	pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích
	ČJS-3-4-02p	pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat

Člověk a jeho svět rozmanitost přírody	**Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: 1. období 1. stupně**	
	ČJS-3-4-02p	pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami
	ČJS-3-4-03p	provede jednoduchý pokus podle návodu
Člověk a jeho svět člověk a jeho zdraví	**Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: 1. období 1. stupně**	
	ČJS-3-5-01p	uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu; popíše své zdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění
	ČJS-3-5-01p	pojmenuje hlavní části lidského těla
	ČJS-3-5-02p	rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných
	ČJS-3-5-02p	uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro účastníka silničního provozu
	ČJS-3-5-03p	chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek
	ČJS-3-5-04	reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech

Člověk a jeho svět 2. období 1. stupně

Člověk a jeho svět místo, kde žijeme	**Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: 2. období 1. stupně**	
	ČJS-5-1-01p ČJS-5-1-02p	orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany
	ČJS-5-1-02p	řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě
	ČJS-5-1-03p	má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě
	ČJS-5-1-04p	zná region, ve kterém bydlí, jeho pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti
	ČJS-5-1-05p	sdělí poznatky a zážitky z vlastních cest
	ČJS-5-1-06p	pozná státní symboly České republiky

Člověk a jeho svět lidé kolem nás	**Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: 2. období 1. stupně**	
	ČJS-5-2-01p	dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě)
	ČJS-5-2-02p	rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých
	ČJS-5-2-02p	uvede základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy
	ČJS-5-2-03p	používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze
	ČJS-5-2-03p	porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady rizik půjčování peněz
	ČJS-5-2-03p	sestaví jednoduchý osobní/rodinný rozpočet, uvede příklady základních příjmů a výdajů
Člověk a jeho svět lidé a čas	**Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: 2. období 1. stupně**	
	ČJS-5-3-03p	rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách
	ČJS-5-3-03p	uvede významné události, které se vztahují k regionu a kraji
	ČJS-5-3-03p	vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště
Člověk a jeho svět rozmanitost přírody	**Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: 2. období 1. stupně**	
	ČJS-5-4-01p	na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody
	ČJS-5-4-02p	popíše střídání ročních období
	ČJS-5-4-03p	zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje přizpůsobení organismů prostředí
	ČJS-5-4-05p	zvládá péči o pokojové rostliny a zná způsob péče o drobná domácí zvířata
	ČJS-5-4-05p	chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí
	ČJS-5-4-05p	popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují
	ČJS-5-4-06p	provádí jednoduché pokusy se známými látkami

Člověk a jeho svět **člověk a jeho zdraví**	**Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:** **2. období 1. stupně**	
	ČJS-5-5-01p	uplatňuje základní znalosti, dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu
	ČJS-5-5-02p	rozlišuje jednotlivé etapy lidského života
	ČJS-5-5-04p	uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události
	ČJS-5-5-04p	uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty; správně vyhodnotí jednoduchou dopravní situaci na hřišti
	ČJS-5-5-05p	odmítá návykové látky
	ČJS-5-5-07p	ošetří drobná poranění a v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc

7.7 Dějepis 2. stupeň

Dějepis **člověk v dějinách**	**Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:** **2. stupeň**	
	D-9-1-01p	chápe význam dějin jako možnost poučit se z minulosti
Dějepis **počátky lidské společnosti**	**Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:** **2. stupeň**	
	D-9-2-01p	má představu o rozdílech ve způsobu života pravěkých a současných lidí
	D-9-2-01p	podle obrázků popíše pravěká zvířata, způsob jejich lovu, zbraně, předměty denní potřeby a kultovní předměty
Dějepis **nejstarší civilizace, kořeny evropské kultury**	**Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:** **2. stupeň**	
	D-9-3-01p	uvědomuje si souvislosti mezi přírodními podmínkami a vývojem starověkých států

Dějepis **nejstarší civilizace, kořeny evropské kultury**	**Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:** **2. stupeň**	
	D-9-3-03p D-9-3-04p	popíše život v době nejstarších civilizací
Dějepis **křesťanství a středověká Evropa**	**Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:** **2. stupeň**	
	D-9-4-02p D-9-4-02p	uvede první státní útvary na našem území uvede základní informace z období počátků českého státu
	D-9-4-03p	popíše úlohu a postavení církve ve středověké společnosti
	D-9-4-03p	charakterizuje příčiny, průběh a důsledky husitského hnutí
	D-9-4-04p	rozeznává období rozkvětu českého státu v době přemyslovské a lucemburské
	D-9-4-04p	uvede nejvýraznější osobnosti přemyslovského a lucemburského státu
Dějepis **objevy a dobývání, počátky nové doby**	**Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:** **2. stupeň**	
	D-9-5-03p	popíše důsledky objevných cest a poznávání nových civilizací pro Evropu
	D-9-5-04p D-9-5-05p	má přehled o zásadních historických událostech v naší zemi
Dějepis **objevy a dobývání, počátky nové doby**	**Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:** **2. stupeň**	
	D-9-5-04p D-9-5-05p	pojmenuje nejvýraznější osobnosti českých dějin v novověku
Dějepis **modernizace společnosti**	**Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:** **2. stupeň**	
	D-9-6-03p	má přehled o jednotlivých historických událostech v naší zemi v 19. století
	D-9-6-03p	zná nejvýznamnější osobnosti českých dějin 19. století

Dějepis **moderní doba**	**Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:** **2. stupeň**	
	D-9-7-01p D-9-7-03p D-9-7-04p	uvede příčiny a politické, sociální a kulturní důsledky první světové války
	D-9-7-01p D-9-7-05p	má základní poznatky o vzniku samostatné Československé republiky
Dějepis **rozdělený a integrující se svět**	**Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:** **2. stupeň**	
	D-9-8-01p D-9-8-02p	popíše průběh a důsledky 2. světové války a politický a hospodářský vývoj v poválečné Evropě
	D-9-8-04p	chápe význam událostí v roce 1989 a vítězství demokracie v naší vlasti

7.8 Výchova k občanství 2. stupeň

Občanská a rodinná výchova **člověk ve společnosti**	**Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:** **2. stupeň**	
	VO-9-1-04p	respektuje mravní principy a pravidla společenského soužití
	VO-9-1-04p	uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích a rozlišuje projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem
	VO-9-1-05p	rozpoznává hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a je ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům
	VO-9-1-07p	respektuje kulturní zvláštnosti, názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti
	VO-9-1-06p	je seznámen s nebezpečím rasismu a xenofobie

Občanská a rodinná výchova **člověk jako jedinec**	**Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:** **2. stupeň**	
	VO-9-2-01p	chápe význam vzdělávání v kontextu s profesním uplatněním

Občanská a rodinná výchova člověk jako jedinec	**Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: 2. stupeň**	
	VO-9-2-04p	formuluje své nejbližší plány
Občanská a rodinná výchova člověk, stát a hospodářství	**Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: 2. stupeň**	
	VO-9-3-02p	má základní informace o sociálních, právních a ekonomických otázkách rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků
	VO-9-3-02p	sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti
	VO-9-3-03p	na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, vysvětlí, k čemu slouží bankovní účet
	VO-9-3-04p	uvede příklady služeb, které banky nabízejí občanům
	VO-9-3-07p	uvědomuje si význam sociální péče o potřebné občany
Občanská a rodinná výchova člověk, stát a právo	**Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: 2. stupeň**	
	VO-9-4-02p	má základní znalosti o podstatě a fungování demokratické společnosti
	VO-9-4-02p	chápe státoprávní uspořádání České republiky, zákonodárných orgánů a institucí státní správy
	VO-9-4-02p	uvede symboly našeho státu a zná způsoby jejich užívání
	VO-9-4-04p	zná základní práva a povinností občanů
	VO-9-4-05p	na příkladu vysvětlí, jak reklamovat výrobek nebo službu
	VO-9-4-05p	uvede příklady, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele
Občanská a rodinná výchova člověk, stát a právo	**Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: 2. stupeň**	
	VO-9-4-06p	má základní informace o sociálních, právních a ekonomických otázkách rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků
	VO-9-4-08p	uvědomuje si rizika porušování právních ustanovení a důsledky protiprávního jednání

Občanská a rodinná výchova **člověk, stát a právo**	**Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:** **2. stupeň**	
	VO-9-4-09p	vyřizuje své osobní záležitosti vč. běžné komunikace s úřady; v případě potřeby požádá vhodným způsobem o radu
	VO-9-4-10p	rozeznává nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy
	VO-9-4-10p	v krizových situacích využívá služeb pomáhajících organizací
Občanská a rodinná výchova **mezinárodní vztahy, globální svět**	**Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:** **2. stupeň**	
	VO-9-5-01p	ví o právech občanů ČR v rámci EU a způsobech jejich uplatňování

7.9 Fyzika 2. stupeň

Fyzika **látky a tělesa**	**Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:** **2. stupeň**	
	F-9-1-01p	změří v jednoduchých konkrétních případech vhodně zvolenými měřidly důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa – délku, hmotnost, čas
Fyzika **pohyb těles, síly**	**Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:** **2. stupeň**	
	F-9-2-01p	pozná, zda je těleso v klidu či pohybu vůči jinému tělesu
	F-9-2-02p	zná vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného přímočarého pohybu těles při řešení jednoduchých problémů
	F-9-2-03p	rozezná, zda na těleso v konkrétní situaci působí síla
Fyzika **mechanické vlastnosti tekutin**	**Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:** **2. stupeň**	
	F-9-3-01p	využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení jednoduchých praktických problémů

Fyzika látky a tělesa	**Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: 2. stupeň**	
Fyzika energie	**Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: 2. stupeň**	
	F-9-4-01p	uvede vzájemný vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem (bez vzorců)
	F-9-4-02p	pojmenuje výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí
Fyzika zvukové děje	**Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: 2. stupeň**	
	F-9-5-01p	rozpozná zdroje zvuku, jeho šíření a odraz
	F-9-5-02p	posoudí vliv nadměrného hluku na životní prostředí a zdraví člověka
Fyzika elektromagnetické a světelné děje	**Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: 2. stupeň**	
	F-9-6-01p	sestaví podle schématu jednoduchý elektrický obvod
	F-9-6-02p	zná zdroje elektrického proudu
	F-9-6-03p	rozliší vodiče od izolantů na základě jejich vlastností; zná zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji a zařízeními; zná druhy magnetů a jejich praktické využití; rozpozná, zda těleso je či není zdrojem světla
	F-9-6-05p	zná způsob šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí; rozliší spojnou čočku od rozptylky a zná jejich využití
Fyzika vesmír	**Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: 2. stupeň**	
	F-9-7-01p	objasní pohyb planety Země kolem Slunce a pohyb Měsíce kolem Země
	F-9-7-02p	zná planety sluneční soustavy a jejich postavení vzhledem ke Slunci; osvojí si základní vědomosti o Zemi jako vesmírném tělese a jejím postavení ve vesmíru

7.10 Chemie 2. stupeň

Chemie **pozorování, pokus a bezpečnost práce**	**Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:** **2. stupeň**	
	CH-9-1-01p	rozliší společné a rozdílné vlastnosti látek
	CH-9-1-02p	pracuje bezpečně s vybranými běžně používanými nebezpečnými látkami
	CH-9-1-03p	rozpozná přeměny skupenství látek
Chemie **směsi**	**Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:** **2. stupeň**	
	CH-9-2-01p	pozná směsi a chemické látky
	CH-9-2-02p	rozezná druhy roztoků a jejich využití v běžném životě
	CH-9-2-04p	rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich použití, uvede zdroje znečišťování vody a vzduchu ve svém nejbližším okolí
Chemie **částicové složení látek a chemické prvky**	**Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:** **2. stupeň**	
	CH-9-3-02p	uvede nejobvyklejší chemické prvky a jednoduché chemické sloučeniny a jejich značky
	CH-9-3-02p	rozpozná vybrané kovy a nekovy a jejich možné vlastnosti
Chemie **chemické reakce**	**Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:** **2. stupeň**	
	CH-9-4-01p	pojmenuje výchozí látky a produkty nejjednodušších chemických reakcí
Chemie **anorganické sloučeniny**	**Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:** **2. stupeň**	
	CH-9-5-01p	popíše vlastnosti a použití vybraných prakticky využitelných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a zná vliv těchto látek na životní prostředí
	CH-9-5-02p	orientuje se na stupnici pH, změří pH roztoku univerzálním indikátorovým papírkem; poskytne první pomoc při zasažení pokožky kyselinou nebo hydroxidem

Chemie pozorování, pokus a bezpečnost práce	**Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: 2. stupeň**	
Chemie organické sloučeniny	**Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: 2. stupeň**	
	CH-9-6-02p	zhodnotí užívání paliv jako zdrojů energie
	CH-9-6-02p	zná příklady produktů průmyslového zpracování ropy
	CH-9-6-04p	uvede příklady bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů v potravě
Chemie chemie a společnost	**Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: 2. stupeň**	
	CH-9-7-01p	ví o využívání prvotních a druhotných surovin
	CH-9-7-03p	zhodnotí využívání různých látek v praxi vzhledem k životnímu prostředí a zdraví člověka

7.11 Přírodopis 2. stupeň

Přírodopis obecná biologie a genetika	**Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: 2. stupeň**	
	P-9-1-01p	orientuje se v přehledu vývoje organismů a rozlišuje základní projevy a podmínky života
	P-9-1-04p	uvede na příkladech vliv virů a bakterií v přírodě a na člověka; má základní vědomosti o přírodě a přírodních dějích; pozná význam rostlin a živočichů v přírodě i pro člověka
Přírodopis biologie hub	**Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: 2. stupeň**	
	P-9-2-01p	rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby podle charakteristických znaků
Přírodopis biologie rostlin	**Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: 2. stupeň**	
	P-9-3-02p	rozlišuje základní rostlinné fyziologické procesy a jejich využití
	P-9-3-02p	uvede význam hospodářsky důležitých rostlin a způsob jejich pěstování
	P-9-3-03p	rozliší základní systematické skupiny rostlin a zná jejich zástupce

Přírodopis biologie živočichů	**Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: 2. stupeň**	
	P-9-4-01p	porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů
	P-9-4-02p	rozliší jednotlivé skupiny živočichů a zná jejich hlavní zástupce
	P-9-4-03p	odvodí na základě vlastního pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí
	P-9-4-04p	ví o významu živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy
Přírodopis biologie člověka	**Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: 2. stupeň**	
	P-9-5-01p	popíše stavbu orgánů a orgánových soustav lidského těla a jejich funkce
	P-9-5-02p	charakterizuje hlavní etapy vývoje člověka
	P-9-5-03p	popíše vznik a vývin jedince
	P-9-5-04p	rozliší příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby

Přírodopis neživá příroda	**Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: 2. stupeň**	
	P-9-6-01p	pozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny
	P-9-6-02p	rozliší důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů
	P-9-6-03p	na příkladech uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi
Přírodopis základy ekologie	**Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: 2. stupeň**	
	P-9-7-01p	uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi
	P-9-7-02p	objasní základní princip některého ekosystému
	P-9-7-03p	vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech
	P-9-7-04p	popíše změny v přírodě vyvolané člověkem a objasní jejich důsledky

Přírodopis neživá příroda	**Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: 2. stupeň**	
	P-9-7-04p	pozná kladný a záporný vliv člověka na životní prostředí
Přírodopis praktické poznávání přírody	**Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: 2. stupeň**	
	P-9-8-01p	využívá metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu

7.12 Zeměpis 2. stupeň

Zeměpis geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie	**Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: 2. stupeň**	
	Z-9-1-02p	rozumí základní geografické, topografické a kartografické terminologii
Zeměpis přírodní obraz Země	**Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: 2. stupeň**	
	Z-9-2-01p	objasní důsledky pohybů Země
	Z-9-2-03p	uvede příklady působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vlivu na přírodu a na lidskou společnost
	Z-9-2-03p	uvede příklady působení přírodních vlivů na utváření zemského povrchu
Zeměpis regiony světa	**Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: 2. stupeň**	
	Z-9-3-01p	vyhledá na mapách jednotlivé světadíly a oceány
	Z-9-3-02p	rozliší zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů
	Z-9-3-02p	charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států

Zeměpis společenské a hospodářské prostředí	**Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: 2. stupeň**	
	Z-9-4-02p	ví, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí a rozmístěním lidských sídel; vyhledá na mapách nejznámější oblasti cestovního ruchu a rekreace
Zeměpis životní prostředí	**Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: 2. stupeň**	
	Z-9-5-01p	umí pojmenovat různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozliší na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin
	Z-9-5-02p	zná příklady přírodních a kulturních krajinných složek
	Z-9-5-03p	uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí
Zeměpis Česká republika	**Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: 2. stupeň**	
	Z-9-6-01p	vymezí a lokalizuje území místní krajiny a oblasti (regionu) podle bydliště nebo školy
	Z-9-6-02p	charakterizuje přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu
	Z-9-6-03p	určí zeměpisnou polohu a rozlohu České republiky a její sousední státy
	Z-9-6-03p	zná přírodní podmínky České republiky, popíše povrch a jeho členitost
Zeměpis Česká republika	**Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: 2. stupeň**	
	Z-9-6-03p	uvede hlavní údaje o rozmístění obyvatelstva
	Z-9-6-04p	vyhledá na mapách jednotlivé kraje České republiky a charakterizuje hospodářské poměry, přírodní zvláštnosti a kulturní zajímavosti
Zeměpis terénní geografická výuka, praxe a aplikace	**Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: 2. stupeň**	
	Z-9-7-01p	ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu
	Z-9-7-03p	uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě

7.13 Hudební výchova 1. období 1. stupně

Hudební výchova	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: 1. období 1. stupně	
	HV-3-1-01p	zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty
	HV-3-1-02p	hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytmizaci říkadel i při zpěvu
	HV-3-1-04p	reaguje pohybem na tempové a rytmické změny
	HV-3-1-05p	rozliší sílu zvuku; pozorně vnímá jednoduché skladby

Hudební výchova 2. období 1. stupně

Hudební výchova	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: 2. období 1. stupně	
	HV-5-1-01p	zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem
	HV-5-1-02p HV-5-1-07p	propojí vlastní pohyb s hudbou
	HV-5-1-03p	doprovodí spolužáky na rytmické hudební nástroje
	HV-5-1-06p	odliší tóny podle výšky, síly a barvy; pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb; správně hospodaří s dechem při interpretaci písní - frázování

Hudební výchova 2. stupeň

Hudební výchova	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: 2. stupeň	
	HV-9-1-01p	doprovází písně pomocí ostinata
	HV-9-1-02p HV-9-1-03p	interpretuje vybrané lidové a umělé písně

Hudební výchova	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: 2. stupeň	
	HV-9-1-04p	pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu; rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru; uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl

7.14 Výtvarná výchova 1. období 1. stupně

Výtvarná výchova	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: 1. období 1. stupně	
	VV-3-1-01 až 05p	zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu
	VV-3-1-01p	rozpoznává a porovnává linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)
	VV-3-1-02p VV-3-1-04p	uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům

Výtvarná výchova 2. období 1. stupně

Výtvarná výchova	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: 2. období 1. stupně	
	VV-5-1-01 až 06p	uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr
	VV-5-1-01p	rozlišuje, porovnává, třídí linie, barvy, tvary, objekty, rozpoznává jejich základní vlastnosti a vztahy (kontrasty – velikost, barevný kontrast), uplatňuje je podle svých schopností při vlastní tvorbě, při vnímání tvorby ostatních i umělecké produkce i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)
	VV-5-1-02p VV-5-1-03p	při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie
	VV-5-1-05p	vyjádří (slovně, mimoslovně, graficky) pocit z vnímání tvůrčí činnosti vlastní, ostatních i uměleckého díla

Výtvarná výchova 2. stupeň

Výtvarná výchova	**Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:** **2. stupeň**	
	VV-9-1-01 až 07p	uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru
	VV-9-1-01p VV-9-1-03p	uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci
	VV-9-1-02p	při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy; zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává jej s výsledky ostatních
	VV-9-1-06p	vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjádří své postřehy a pocity

7.15 Výchova ke zdraví 2. stupeň

Výchova ke zdraví	**Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:** **2. stupeň**	
	VZ-9-1-01p	chápe význam dobrého soužití mezi vrstevníky i členy rodiny
	VZ-9-1-03p	uvědomuje si základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím
	VZ-9-1-04p VZ-9-1-09p	respektuje zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a v rámci svých možností usiluje o aktivní podporu zdraví
	VZ-9-1-05p	projevuje zdravé sebevědomí a preferuje ve styku s vrstevníky pozitivní životní cíle, hodnoty a zájmy
	VZ-9-1-07p	dodržuje správné stravovací návyky a v rámci svých možností uplatňuje zásady správné výživy a zdravého stravování
	VZ-9-1-08p	svěří se se zdravotním problémem

Výchova ke zdraví	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: 2. stupeň	
	VZ-9-1-13p	dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a provozováním hazardních her
	VZ-9-1-13p	uplatňuje osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy
	VZ-9-1-14p	zaujímá odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí
	VZ-9-1-15p	uplatňuje způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky, při komunikaci s neznámými lidmi, v konfliktních a krizových situacích a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc; ví o centrech odborné pomoci, vyhledá a použije jejich telefonní čísla
	VZ-9-1-16p	chová se odpovědně při mimořádných událostech a prakticky využívá základní znalosti první pomoci při likvidaci následků hromadného zasažení obyvatel

7.16 Tělesná výchova 1. období 1. stupně

Tělesná výchova	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: 1. období 1. stupně	
	TV-3-1-01p	zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost
	TV-3-1-05p	reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti
	TV-3-1-04p	dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách; projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám; zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů

Tělesná výchova 2. období 1. stupně

Tělesná výchova	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: 2. období 1. stupně	
	TV-5-1-01p	chápe význam tělesné zdatnosti pro zdraví a snaží se začleňovat pohyb do denního režimu
	TV-5-1-02p	zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním svalovým oslabením

Tělesná výchova	**Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:** **2. období 1. stupně**	
	TV-5-1-03p	zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností
	TV-5-1-04p	uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti
	TV-5-1-05p	reaguje na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti
	TV-5-1-06p	dodržuje pravidla her a jedná v duchu fair play; zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla; zvládá podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti a umí využívat cviky na odstranění únavy

Tělesná výchova 2. stupeň

Tělesná výchova **činnosti ovlivňující zdraví**	**Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:** **2. stupeň**	
	TV-9-1-02p	usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí
	TV-9-1-03p	cíleně se připraví na pohybovou činnost a její ukončení
	TV-9-1-04p	odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem
	TV-9-1-04p	vhodně reaguje na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobuje pohybové aktivity
	TV-9-1-05p	uplatňuje základní zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného
	TV-9-1-05p	uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu; využívá základní kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy; chápe zásady zatěžování; jednoduchými zadanými testy, změří úroveň své tělesné zdatnosti
Tělesná výchova **činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností**	**Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:** **2. stupeň**	
	TV-9-2-01p	zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech
	TV-9-2-02p	posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků

Tělesná výchova činnosti ovlivňující zdraví	**Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: 2. stupeň**	
Tělesná výchova činnosti podporující pohybové učení	**Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: 2. stupeň**	
	TV-9-3-01p	užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka
	TV-9-3-02p	naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlavní, ochranu přírody při sportu
	TV-9-3-03p	dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji
	TV-9-3-04p	rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka
	TV-9-3-05p	sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony a vyhodnotí je
	TV-9-3-06p	spolurozhoduje osvojované hry a soutěže

7.17 Zdravotní tělesná výchova 1. období 1. stupně

Zdravotní tělesná výchova	**Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: 1. období 1. stupně**	
	ZTV-3-1-01p	uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech
	ZTV-3-1-01p	zaujímá správné základní cvičební polohy
	ZTV-3-1-02p	zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením

Zdravotní tělesná výchova 2. období 1. stupně

Zdravotní tělesná výchova	**Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: 2. období 1. stupně**	
	ZTV-5-1-01p	zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování
	ZTV-5-1-02p	zvládá základní techniku speciálních cvičení; koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele

Zdravotní tělesná výchova	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: 2. období 1. stupně	
	ZTV-5-1-03p	upozorní samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením

Zdravotní tělesná výchova 2. stupeň

Zdravotní tělesná výchova	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: 2. stupeň	
	ZTV-9-1-01p	uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení
	ZTV-9-1-02p	zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení
	ZTV-9-1-03p	vyhýbá se činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení

7.18 Člověk a svět práce 1. období 1. stupně

Pracovní činnosti práce s drobným materiálem	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: 1. období 1. stupně	
	ČSP-3-1-01p	zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami; vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů
	ČSP-3-1-02	pracuje podle slovního návodu a předlohy
Pracovní činnosti konstrukční činnosti	**Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: 1. období 1. stupně**	
	ČSP-3-2-01	zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi

Pracovní činnosti pěstitelské práce	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: 1. období 1. stupně	
	ČSP-3-3-01p	provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky

Pracovní činnosti pěstitelské práce	**Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: 1. období 1. stupně**	
	ČSP-3-3-02	pečuje o nenáročné rostliny
Pracovní činnosti příprava pokrmů	**Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: 1. období 1. stupně**	
	ČSP-3-4-01p	upraví stůl pro jednoduché stolování
	ČSP-3-4-02	chová se vhodně při stolování

Člověk a svět práce 2. období 1. stupně

Pracovní činnosti práce s drobným materiálem	**Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: 2. období 1. stupně**	
	ČSP-5-1-01p	vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu
	ČSP-5-1-02p	využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii
	ČSP-5-1-03	volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu
	ČSP-5-1-04p	udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při drobném poranění
Pracovní činnosti konstrukční činnosti	**Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: 2. období 1. stupně**	
	ČSP-5-2-01	provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž
	ČSP-5-2-02	pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu
	ČSP-5-2-03p	udržuje pořádek na svém pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při drobném úrazu; zná funkci a užití jednoduchých pracovních nástrojů a pomůcek
Pracovní činnosti pěstitelské práce	**Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: 2. období 1. stupně**	
	ČSP-5-3-01p	zná základní podmínky a postupy pro pěstování vybraných rostlin
	ČSP-5-3-02p	ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny a provádí pěstitelská pozorování

	ČSP-5-3-03	volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní
	ČSP-5-3-04p	dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu na zahradě
Pracovní činnosti příprava pokrmů	**Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: 2. období 1. stupně**	
	ČSP-5-4-01p	zná základní vybavení kuchyně
	ČSP-5-4-02	připraví samostatně jednoduchý pokrm
	ČSP-5-4-03p	dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování při stolování
	ČSP-5-4-04	udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni; uplatňuje zásady správné výživy

Člověk a svět práce 2. stupeň

Pracovní činnosti práce s technickými materiály	**Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: 2. stupeň**	
	ČSP-9-1-01p	získá základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech; provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň
	ČSP-9-1-02	řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí
	ČSP-9-1-03p	organizuje svoji pracovní činnost
	ČSP-9-1-04p	pracuje s jednoduchou technickou dokumentací, orientuje se v pracovních postupech a návodech
	ČSP-9-1-05	dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu; rozlišuje různé druhy materiálů a zná jejich vlastnosti; zvolí vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu; správně vybere a používá vhodné pracovní nástroje a pomůcky; dovede pracovní postupy k finálnímu výrobku; dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytuje první pomoc při drobném úrazu
Pracovní činnosti design a konstruování	**Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: 2. stupeň**	
	ČSP-9-2-01p	sestaví podle návodu, náčrtu, plánu daný model
	ČSP-9-2-03p	ovládá montáž a demontáž jednoduchého zařízení, provádí údržbu jednoduchých předmětů a zařízení
	ČSP-9-2-04	dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu

Pracovní činnosti práce s technickými materiály	**Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: 2. stupeň**	
Pracovní činnosti příprava pokrmů	**Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: 2. stupeň**	
	ČSP-9-2-01	používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče
	ČSP-9-5-02p	připraví jednoduché pokrmy podle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy
	ČSP-9-5-03p	dodržuje základní principy stolování a obsluhy u stolu
	ČSP-9-5-04	dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni
Pracovní činnosti svět práce	**Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: 2. stupeň**	
	ČSP-9-8-01p	zná pracovní činnosti vybraných profesí a má přehled o učebních oborech a středních školách

Pracovní činnosti svět práce	**Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: 2. stupeň**	
	ČSP-9-8-02p	posoudí své možnosti v oblasti profesní, případně pracovní orientace přihlédnutím k potřebám běžného života
	ČSP-9-8-03p	využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného dalšího vzdělávání
	ČSP-9-8-04p	prokáže v modelových situacích prezentaci své osoby při ucházení se o zaměstnání; byl seznámen s právy a povinnostmi zaměstnanců a zaměstnavatelů; byl seznámen s možnostmi využití poradenské pomoci v případě neúspěšného hledání zaměstnání
Pracovní činnosti pěstitelské práce - ROZŠIŘUJÍCÍ UČIVO	**Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: 2. stupeň**	
	ČSP-9-3-01	volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin
	ČSP-9-3-02p	pěstuje a ošetřuje květiny v interiéru a využívá je k výzdobě
	ČSP-9-3-03	používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu
	ČSP-9-3-04	prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty
	ČSP-9-3-05p	dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu způsobeného zvířaty a při styku s jedovatými rostlinami

8 Příloha č. 1 Předmět speciálně pedagogické péče

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
rozsah dle doporučení školského poradenského zařízení									
povinný pouze pro žáky s přiznaným podpůrným opatřením									

Název předmětu	Předmět speciálně pedagogické péče
Oblast	
Charakteristika předmětu	Účelem tohoto předmětu je podpora žáků, kteří z důvodů svých speciálních vzdělávacích potřeb nemohou dosahovat srovnatelných výsledků ve vzdělávání. Předmět speciálně pedagogické péče může zajistit kompenzaci obtíží žáka, přispět ke kvalitnímu vzdělání žáka s přihlédnutím k jeho specifickým potřebám.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Předmět speciálně pedagogické péče je zajišťován speciálními pedagogy školy při dodržení nejvyššího počtu povinných vyučovacích hodin. Využity jsou disponibilní hodiny (viz učební plán). Organizační formy: individuální výuka, skupinová výuka, výuka podporovaná PC.

Název předmětu	Předmět speciálně pedagogické péče
Rozvíjené klíčové kompetence žáků	• Učitel vede žáky ke stálému zdokonalování, vytváří podmínky pro získávání informací potřebných k práci, stanovuje dílčí vzdělávací cíle, hodnotí práci žáků způsobem, který jim umožňuje vnímat další pokrok. • Vede žáky k výstižnému a kultivovanému projevu, organizuje práci ve skupinách. • Vede žáky k prezentaci svých myšlenek a názorů a k vzájemnému respektu, vytváří příležitosti pro vhodnou komunikaci mezi žáky, využívá dostupnou literaturu (Internet). • Vede žáky k organizování a plánování učení, evaluuje (efektivnost a zaměření výuky), požaduje dodržování dohodnutých pravidel práce a komunikace. • Žáci jsou motivováni k aktivnímu zapojování se do vyučování (formy práce, metody práce), navrhují různá řešení problémů, dokončují úlohy a zdůvodňují své závěry, vzájemně si radí, pomáhají a řeší otevřeně všechny problémy, dokáží vyjádřit a obhajovat své myšlenky a názory, respektují pokyny pedagogů, zvládají komunikaci i ve vyhraněných situacích.

Předmět speciálně pedagogické péče
Oblasti nápravy obecně u SPU
• sluchová diferenciace řeči: sluchová analýza a syntéza, rozlišování měkkých slabik di-ti-ni/dy, ty, ny, sluchová diferenciace délky samohlásky • zraková percepce tvarů: rozlišování pozadí a figury, rozlišování inverzních obrazců • prostorová orientace • nácvik sekvencí, posloupnosti • koncentrace pozornosti • paměť • rozvoj pohotovosti mluvidel • rozvoj slovní zásoby • nácvik efektivních strategií učení (2. stupeň) • využívání kompenzační ch pomůcek

Předmět speciálně pedagogické péče
Konkrétní péče je zaměřena dle doporučení školského poradenského pracoviště.

Reedukace dyslexie

Definice dyslexie, typické projevy

Projevuje se obtížemi ve čtení, kdy je porušeno čtení jako vlastní akt. Čtení je pomalé, namáhavé, neplynulé s menším výskytem chyb nebo naopak rychlé, překotné, se zvýšenou chybovostí. Též se vyskytují problémy s intonací a melodií věty, nesprávné hospodaření s dechem, opakování začátků slov, neudržení pozornosti na jednom řádku, přeskakování řádků, horší orientace v textu. Objevují se chyby při čtení, např. záměny písmen tvarově podobných, přesmykování slabik, vynechávání písmen, slabik, slov, vět, přidávání písmen, vynechávání diakritických znamének, domýšlení koncovek slov. Problémy se objevují v reprodukci textu – dítě si nezapamatuje, co četlo, reprodukce je nesprávná, útržkovitá, nesamostatná (nutné pomoci návodnými otázkami). Vyskytuje se vliv nedostatečné krátkodobé paměti, kdy dítě zapomíná většinou střed textu, též se vyskytuje chaotická reprodukce bez logické a časové posloupnosti (děti s ADD, ADHD). Problémy se čtením jsou často ovlivňovány poruchami řeči.

Problémy se objevují všude, kde je dítě závislé na výkonu čtení. Především jde o jazyky (opis, přepis, kontrola diktátů ad.), naukové předměty, matematiku.

Cíl reedukace

- odstranění dyslektických obtíží, osvojení dovednosti číst
- optimální rychlost čtení a bezchybné čtení, porozumění čtenému textu – schopnost reprodukovat čtený text
- čtení plynulé, s přednesem, s dodržováním správné větné melodie, správné hospodaření s dechem
- dovednost uvědomit si chybu a opravit jí
- důležitější než maximální rychlost čtení a dokonalá technika čtení je schopnost porozumět čtenému, pracovat s textem a dovednost čerpat z něj informace k dalšímu využití
- neméně důležité je dovednost pracovat s chybou, uvědomit si jí a opravit

Zaměření na oblasti

- osvojování písmen (vyvozování a fixace)
- rozlišování a fixaci tvarově podobných písmen
- spojování hlásek a písmen do slabik
- spojování slabik do slov, čtení slov
- čtení textu
- porozumění čtenému
- tempo čtení
- rozvoj percepčně-kognitivních funkcí

Očekávané výstupy

- jsou zpracovány v individuálním vzdělávacím plánu konkrétního žáka tak, aby co nejvíce odpovídaly doporučením ŠPP a konkrétním potřebám žáka

Metody, techniky, přístupy, pomůcky

Zaměřujeme se na čtení s porozuměním od začátku, upřednostnění kvality před kvantitou, dostatek času, multisenzorický přístup, názornost.

Předmět speciálně pedagogické péče
• cvičení na rozvíjení problémových oblastí zrakového vnímání – zařazení obrázků, tvarů, cvičení pravolevé orientace, speciální záložka s výřezem, postřehovadlo, počítačový program, texty, skládací abeceda, karty s písmeny, kostky, písmenková pexesa, kreslené tvary písmen a jejich obtahování, dokreslování, reliéfní písmena, skládání písmen, textilní písmena, navlékací korálky, razítka, formičky, tabulky písmen, říkanky, básničky, skládání, dokreslování, , vyškrtávání, kroužkování, modelování, obtahování, propojení s pohybem ad.
Definice dysortografie, typické projevy Specifická porucha pravopisu. Porušeno je sluchové vnímání, zejména schopnost sluchové diferenciace, sluchové rozlišování (rozlišování zvuků, výšky, délky a hloubky tónů, jednotlivých hlásek, slabik, slov i vět. Porušena je schopnost sluchové analýzy a syntézy, sluchová orientace a sluchová paměť, dále pak vnímání a schopnost reprodukce rytmu. Deficity se vyskytují i ve zrakovém vnímání – zraková analýza a syntéza, zraková diferenciace, zraková paměť, v propojení jednotlivých smyslových vjemů. Problémy se vyskytují zejména při psaní diktátu (specifická chybovost), ale i při opisech, přepisech. Jedná se především o vynechávky písmen, slabik, slov i vět. Dále pak přidávání písmen, přesmykování slabik, vynechávky, přidávání nebo nesprávné umístění diakritických znamének, záměny slabik zvukově podobných, nedodržování hranic slov v písmu, komolení slov, výskyt gramatických chyb. Další problémy způsobují: pomalé pracovní tempo, nedostatky ve zrakovém vnímání, často i dysgrafie – pomalé psaní, nečitelnost, poruchy řeči, snížený jazykový cit, obtíže ve vnímání a reprodukci rytmu **Cíl reedukace** • zmírnění projevů poruchy • vedení k používání kompenzačních mechanismů • rozvoj sluchového, zrakového vnímání • správná výslovnost (ve spolupráci s logopedem) • práce s chybou **Zaměření na oblasti** • vynechávky písmen • vynechávky slabik, slov a vět • vynechávky, přidávání nebo nesprávné umístění diakritických znamének • rozlišování znělých a neznělých hlásek • rozlišování měkkých a tvrdých slabik di-ti-ni/dy-ty-ny • rozlišování slabik bě, pě, vě, mě • rozlišování hranic slov v písmu • rozvoj slovní zásoby • osvojování a fixace gramatických pravidel • rozvoj oslabených percepčně-kognitivních funkcí – sluchové, zrakové vnímání

Předmět speciálně pedagogické péče
• nácvik správné výslovnosti **Očekávané výstupy** • jsou zpracovány v individuálním vzdělávacím plánu konkrétního žáka tak, aby co nejvíce odpovídaly doporučením ŠPP a konkrétním potřebám žáka. **Metody, techniky, přístupy, pomůcky** • cvičení zaměřená na rozvoj sluchového vnímání, hry se slovy, slabikami, hláskami, na analýzu a syntézu slov, autodiktát, zraková opora, bzučák, vytleskávání, vyťukávání, karty se znázorněním tečky a čárky, krátkými, dlouhými samohláskami, stavebnice, korálky, kuličky, pružná guma, natahovací pružina, pracovní listy, kartičky se slovy, doplňovací cvičení, specificky zaměřené diktáty, přehnaná výslovnost, zapojení celého těla, hmatu, sluchu, zraku a pohybu, plastové, dřevěné či textilní abecedy, mačkadla, karty s i/y barevně odlišenými, barevné označování, vyškrtávání, kroužkování, barevná pravidla, říkanky, vizualizace – přehled spojený s obrázkem a uvedením příkladu, grafické znázorňování, ústní zdůvodňování, dostatek času, multisenzoriální přístup, vlastní vizualizace gramatických pravidel např. pomocí obrázků, pravidelné průběžné procvičování, efektivní výukové strategie (zapojení dětí, vyvozování souvislostí, znázorňování, vymýšlení říkanek, projekt, rozmanité druhy činností ad.), motivace, pozitivní zpětná vazba, pravidelnost, konkrétnost a dále dle aktuálních potřeb žáka a doporučení ŠPZ.
Reedukace dysgrafie **Definice dysgrafie, typické projevy** Specifická porucha grafického projevu, zejména psaní. Podkladem této poruchy bývá nejčastěji porucha motoriky, dále porucha automatizace pohybů, motorické a senzomotorické koordinace, nedostatky ve zrakovém vnímání a prostorové orientaci, paměti, představivosti, pozornosti, smyslu pro rytmus, nedostatky v procesu převodu sluchových nebo zrakových vjemů do grafické podoby, též zkřížená lateralita **Cíl reedukace** • zvládnutí jednotlivých písmen • snížení chybovosti • osvojení dovednosti opsat, přepsat a zapsat diktovaný text • včas zapsat vše potřebné – přiměřené tempo psaní • zlepšení čitelnosti písma – zlepšení kvality a úpravy grafického projevu • využívání vhodné formy písma z důvodu čitelnosti pro dítě i ostatní • psychické uvolnění, klid **Zaměření na oblasti** • rozvíjení motorických funkcí – rozvoj hrubé a jemné motoriky, motorické a senzomotorické koordinace • rytmizace • grafomotorický nácvik • osvojování a zapamatování písmen • písemný projev – opis, přepis, diktát • záměny písmen

Předmět speciálně pedagogické péče
• rozlišování tvarově podobných písmen • vynechávání písmen • chybné umísťování diakritických znamének • nedodržování hranic slov v písmu • práce s chybou – nácvik vyhledávání chyb v písemném projevu • čitelnost psaného projevu • vhodná forma písma **Očekávané výstupy** • jsou zpracovány v individuálním vzdělávacím plánu žáka tak, aby co nejvíce odpovídaly doporučením ŠPP a specifickým potřebám žáka. Očekávané výstupy (obecně) jsou součástí přílohy ŠVP. **Metody, techniky, přístupy, pomůcky** • rozvoj hrubé motoriky, motorické a senzomotorické koordinace: pohybové aktivity, fyzické činnosti, sportovní činnosti, rovnováha, chůze, poskoky, přeskakování, kutálení, houpání, manipulace s míčem ad. • rozvoj jemné motoriky: drobné ruční práce, prstová cvičení, provlékání, lepení, malování, obkreslování, třídění, hnětení, tvarování, modelování, vytrhávání, skládání, stříhání, vázání, hry se stavebnicemi ad. • rozvoj rytmizace: vyjádření rytmu pohybem, graficky, rappování, využívání bzučáku, cvičení na vytleskávání rytmu, opakování rytmu – vytleskávání, vyťukávání, vydupávání, rytmická cvičení, tance ad. • grafomotorický nácvik: motivace hrou, postup od hrubších pohybů k jemnějším, automatizace pohybu, dodržování směru pohybu, obtahování, dostatek času, pozitivní přístup, uvolňovací cviky • osvojování a zapamatování písmen: obrázkové abecedy, karty s písmeny, písmenková pexesa, kreslení tvarů písmen, obtahování, dokreslování, vytváření obrázků z písmen, skládání, formičky písmen, tabulky písmen, pracovní listy ad.

Školská rada seznámena dne: 31. 8. 2022

Základní škola Lomnice,
okres Sokolov
Školní 234, 356 01
tel. 352 600 231, IČO: 750 06 936

v. z. Mgr. D. Malcinf ZŘŠ

Pedagogická rada seznámena dne: 25. 8. 2022

9 Příloha č. 2 Digitální kompetence

- Zpracováno ve zvláštní příloze